беларуская газэта. Заснаваная ў 1906 г. у Вільні. Адноўленая тамсама ў 1991 г. як штомесячнік. З 1 сакавіка 1996 г. выходзіць у Менску штотыднёва

НАША НІВА

№ 10 (48)
21 траўня 1996 г.
панядзелак

выходзіць у панядзелкі

КУЛЬТУРА, ПАЛІТЫКА

ТЭЛЕПРАГРАМА

БІРЖА ПРАЦЫ

ПРЭС-КАНФЭРЭНЦЫЯ З.ПАЗЬНЯКА І С.НАВУМЧЫКА Ў ВАРШАВЕ

У мінулую пятніцу польская "Gazeta Wyborcza" надрукавала справаздачу з прэс-канфэрэнцыі Зянона Пазьняка і Сяргея Навумчыка ў Варшаве.

Беларускія апазыцыянэры распавядалі пра палітычны перасьлед у Беларусі, у прыватнасьці, пра забойства Данілы Скунса, пра налет на вядомага кінадакумэнталіста Віктара Дашука. Паведамілі пра тое, што свой ліст пратэсту ў справе Ю.Хадыкі і В.Сіўчыка паслаў Лукашэнку вядомы паэт, ляўрэат Нобэлеўскай прэміі Чэслаў Мілаш. Беларускія апазыцыянэры спадзяюцца таксама на падтрымку прэзыдэнтаў Квасьнеўскага і Гавэла, – адзначае "Gazeta Wyborcza".

"Zycie Warszawy" прыводзіць тую частку выступу З.Пазьняка, дзе ён распавядае пра свае пляны на бліжэйшы час:

– Беларуская апазыцыя, легальную дзейнасьць якой у краіне рэжым зрабіў немагчымай, хоча адкрыць у Варшаве і Беластоку інфармацыйнае бюро. На практыцы гэта б азначала згоду Польшчы на падтрымку зь яе тэрыторыі захадаў у абарону законнасьці ў Беларусі.

Свае справаздачы з прэс-канфэрэнцыі З.Пазьняка і С.Навумчыка зьмясьцілі таксама і іншыя найбуйнейшыя польскія газэты.

Нашы дні іхнага жыцьця

На мінулым тыдні беларуская прэса з рознай ступеняй падрабязнасьці распавядала пра галадоўку пратэсту Юрыя Хадыкі і Вячаслава Сіўчыка, зьняволеных у турме на вул. Валадарскага ў Менску пасьля Чарнобыльскага Шляху 26 красавіка.

Незалежныя СМІ давалі крыху болей лічбаў і фактаў, прэзыдэнцкія — крыху меней. Даць ацэнку галадоўцы, разабрацца ў сутнасьці таго, што адбываецца ў сьледчым ізалятары, не спрабавалі. Зразумела, для асэнсаваньня патрэбны час. Толькі, бадай, ня ў гэтым выпадку, калі час, адведзены нам на роздум, вымяраецца днямі іхняга жыцьця.

Гутарка йдзе не пра палітычную ацэнку, поўную патэтыкі і справядлівага гневу на адрас рэжыму, але пра ацэнку экзыстэнцыйную. Пратэст пратэстам, але жыцьцё галадоўнікаў тае на вачах. Прычым ад іх самых нічога большага, ніякага разьвіцьця сытуацыі чакаць не выпадае. Яны вызначылі мэту і зрабілі свой выбар.

Чакаць вынікаў галадоўкі ад уладаў, якія гэта ўсё і справакавалі? Выпрошваць свабоду ў тых, хто гэтак бесчалавечна і беззаконна гуляецца з жыцьцямі нашых калегаў, — значыць, пагадзіцца з гэтай бесчалавечнасьцю і беззаконнасьцю. Выпрошваць, ведаючы, што табе адмовяць адно з пачварнае асалоды... І потым, хіба ўладам ахвяруюць галадоўнікі свае жыцьці?

Зьвяртацца да сусьветнай грамадзкасьці? У гэтых зваротаў можа быць вялікі інфармацыйны плён. Але, бадай, і ня больш за тое. Гэтымі днямі жыва згадваюцца ірляндзкія галадоўнікі, за марудным паміраньнем якіх некалі з трапятаньнем назіраў увесь сьвет...

Ці можа быць у галадоўкі вынік?

Першае, што прыходзіць у галаву, — сьмерць. Галадоўка — расьцягнутае ў часе самагубства?.. Але Юры Хадыка і Вячаслаў Сіўчык менш за ўсё падобныя на самагубцаў. Хутчэй наадварот. І таму, каб адказаць на пытаньне, трэба паставіць сябе на іхнае месца.

У выхапленых з звыклага жыцьця, ізаляваных ад сьвету, пазбаўленых інфармацыі галадоўнікаў ёсьць толькі адзін спосаб даць на свабоду сыгнал S.O.S. Людзі рэжыму, якія іх атачаюць, не разумеюць іхнае мовы ў самым шырокім сэнсе слова. Іхны сыгнал скіраваны да тых, хто разумее каштоўнасьць правоў чалавека, нацыянальнага адраджэньня, свабоды.

Яны галадуюць не дзеля таго, каб нешта даказаць або нечым ахвяраваць рэжыму або сьвету. Яны гэта робяць выключна для нас — для мяне і для цябе.

Галадоўка — гэта выклік салідарнасьці.

Гутарка йдзе пра грамадзянскую салідарнасьць. Хадыка і Сіўчык ня столькі пратэстуюць супраць несправядлівасьці ў дачыненьні да іх асабіста, колькі заклікаюць сваім прыкладам іншых. Каб нечага дамагчыся — трэба чымсьці ахвяраваць. Дзеля Беларусі яны гатовыя аддаць адзінае, што ў іх ёсьць за кратамі, — жыцьцё.

Для нашых суайчыньнікаў на волі пытаньне не стаіць настолькі адназначна — яны могуць ахвяраваць сваім часам, пасадамі, узнагародамі, рэпутацыяй, грашыма. Безь ніякага гвалту. Аддаць, каб пацьвердзіць сваё нежаданьне супрацоўнічаць з рэжымам. Можна ня браць удзелу ў акцыях рэжыму, не кранацца да ўсяго, да чаго краналіся брудныя рукі. Калі ня можаш гаварыць тое, што хочаш сказаць — ты кажаш тое, што хоча рэжым. Ты — супрацоўнік дыктатара. Выкладчыкі, мастакі, літаратары, журналісты, артысты могуць выявіць гатовасьць да самаахвярнасьці бяз гвалту. Каб, як мінімум, захаваць самапачуваньне прыстойнага чалавека.

... Сёлета ў траўні ў Менску, здаецца, як ніколі шмат было сьвяткаваньняў, вэрнісажаў, салёнаў і — банкетаў, банкетаў, банкетаў... Ніхто не адмовіўся ў знак салідарнасьці ад людзкіх уцехаў. На думку прыходзіць хіба што дэмарш Зьміцера Падбярэскага — ягоны публічны выхад з Саюзу Журналістаў — акт волі, акт за Беларусь. Варта згадаць і пікеты, але пікет у падтрымку галадоўнікаў ня можа быць мэтай і вынікам галадоўкі. Пікет ня ёсьць прыкладам для ўсяго народу і ў нашых умовах — гэта хутчэй акт адчаю, чым акт волі.

... А больш, здаецца, ніхто не байкатаваў інстытуты і ініцыятывы дыктатара. Ніводзін народны кампазытар не адмовіўся ад прэміі з брудных рук рэжыму...

Галадоўка Юрыя Хадыкі і Вячаслава Сіўчыка ня мела адэкватнага выніку. Але цяпер мы ведаем, што яна МУСІЛА МЕЦЬ ВЫНІК. Мы ведаем, што такі вынік у прынцыпе існуе.

ЛІТАРАТУРА

Каралеўства Буды

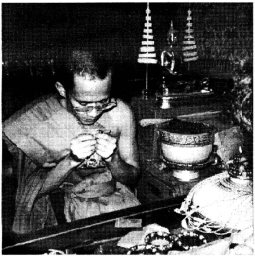

У гэтым нумары "НН" публікуецца пачатак "Тайляндзкіх падарожных сьпісаў" сталага аўтара газэты пісьменьніка Адама Глёбуса. Назіраньні падарожніка пададзеныя ў кароткай афарыстычнай форме. Напрыклад, што можа замілоўваць беларуса ў Бангкоку? "Невялічкія цацкавыя зьвяры, зробленыя з добрых і якасных матэрыялаў: драўляныя львы, латунныя качкі, керамічныя коткі..." Або: "Старыя фатакарткі, хай сабе і з надламаным кутком, выклікаюць замілаваньне, асабліва калі на картачцы дзяўчаткі". Або: "Хлопчык выклікае замілаваньне, калі выразна, на памяць чытае клясычны верш Масіма Багдановіча".

Старонка 23

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

ЧЫРВОНАЕ І БЕЛАЕ

У сваіх нататках журналістка Таццяна Сьнітко распавядае пра свае ўражаньні ад паездкі ў Грозны, пра нечаканыя беларуска-чачэнскія паралелі, пра беларускіх хлопцаў, якія загінулі ў расейска-чачэнскай вайне. Такім чынам "Наша Ніва" працягвае тэму, заяўленую на старонках газэты яшчэ ў самым пачатку згаданай вайны.

Старонка 3

Сюжэт з гісторыі

СПРАВА СМАЛЕНСКАГА ВАЯВОДЫ

"Хачу паўтарыць за Жулем Мішле: "Зьдзьмуваючы пыл стагодзьдзяў, я бачыў, як уставалі памерлыя". Гісторыі гэтай, так да канца й не разблытанай, ужо больш за тры вякі, а яна ўсё яшчэ займае, хвалюе, быццам усё адбывалася на вачах", — так пачынаецца эсэ Генадзя Сагановіча пра смаленскага ваяводу Пілпа Абуховіча.

"28 верасьня 1654 года, пасьля чатырнаццаці тыдняў упартай абароны, Смаленск здаўся маскоўскаму цару Аляксею Міхайлавічу. Праз колькі дзён смаленскі ваявода Пілп Абуховіч з часткаю афіцэраў і шляхцічаў пакінуў заняты царскім войскам горад і выехаў у Беларусь, да Дуброўны, якая яшчэ баранілася. Ня думаю, каб нехта ўжо тады здагадваўся, што Смаленск страчаны назаўсёды, але капітуляцыя галоўнай усходняй цьвердзі беларуска-літоўскай дзяржавы сталася зусім нечаканай для грамадзкасьці. Шляхта была проста шакаваная"...

Старонка 22

навіны 1-м сказам......

БЮДЖЭТ. З-за агульнага эканамічнага спаду ды шалёных падаткаў, якімі пазадушвалі ўсіх, хто толькі меў грошы, дзяржаўны бюджэт Беларусі атрымаў толькі 15% ад заплянаваных паступленьняў.

АДАМОВІЧ. Сяргей Навумчык на прэс-канфэрэнцыі ў Варшаве расказаў пра становішча Славаміра Адамовіча, першага паэта, які за апошнія паўстагодзьдзя кінуты за краты.

ІМУНІЗАЦЫЯ. У Беларусі праходзіў тыдзень масавай імунізацыя насельніцтва на дыфтэрыю.

ПАРУШЭНЬНЕ. Як паведаміла "Советская Белоруссия", 15 траўня ў Менску за несанкцыянаванае пікетаваньне амбасады ЗША быў складзены адміністратыўны пратакол на лідэра ДСПС Л.Школьнікава.

"СУВОРОВ". У Кобрыне на швэйцарскія грошы будзе пабудаваны сучасны гатэль з традыцыйнаю для "Северо-Западного Края" назваю "Суворов".

ДУМА ПРА БЕЛАРУСЬ. Сяргей Юшанкоў узьняў перад рас[illegible] Думай пытаньне пра парушэньне правоў ча[illegible] ў Белар[illegible] запатрабаваў, каб расейскі ўрад правёў ад[illegible] рас[illegible]даваньне.

ОПЭРА. Вядомая опэрная сьпявачка Мантсэрат Каба[illegible] дзіла свой намер даць 28 траўня канцэрт у Менск[illegible]

ПАПЯРЭДЖАНЬНЕ. ЗША папярэдзілі Кітай аб увядзен[illegible]ных гандлёвых санкцыяў у выпадку, калі да 17 чэрвеня Пэкін не ўжыве рашучых захадаў дзеля абароны амэрыканскіх аўтарскіх правоў на аўдыё-відэапрадукцыю ды кампутарныя праграмы.

ЧЭРГІ. У Баўгарыі з-за недахопу мукі ў шмат якіх гарадох павырасталі вялізныя чэргі па хлеб. У крызысе эканомікі абвінавачваюць прэм'ер-міністра сацыяліста, што паходзіць з былых камуністаў.

МАФІЯ. У Рыме ў сваёй фэшэнэбельнай віле быў арыштаваны лідэр наймагутнейшага крыла нэапалітанскай мафіі Антоніё Моча.

ПЕРАЙМЕНАВАНЬНЕ. На чарговым паседжаньні Рыскай гарадзкой думы дэпутаты большасьцю галасоў пастанавілі пераймянаваць вуліцу Касманаўтыкі ў вуліцу Джахара Дудаева.

САМАЛЁТЫ. Паміж Менскам ды Рыгай адкрытыя рэгулярныя паветраныя рэйсы, што будуць адбывацца тры разы на тыдзень.

ЧУЖАЗЕМЦЫ. Паводле зьвестак БелаПАН, з пачатку 1996 г. чатыры тысячы замежных грамадзянаў, у асноўным з СНГ, атрымалі дазвол на жыхарства ў Беларусі. Летась такіх было 14 тысячаў.

У ЧАКАНЬНІ

Людзі зь сялянаў і інтэлігенцыі, якія ў Польшчы, Літве, Латвіі, Эстоніі, Украіне і Беларусі ў другой палове 40-х гадоў сыйшлі ў лясы, — гэтыя людзі верылі ў хуткі прыход аб'яднаных сілаў заходніх дэмакратыяў. Грамадзяне, якія апынуліся ў Супраціве з-за таго, што камуна пазбавіла іх маёмасьці й элемэнтарных правоў, — гэтыя грамадзяне слухалі ў амэрыканкіх радыёпрымальніках навіны BBC, дзе абяцалася хуткая дапамога паняволеным народам. Толькі да лета 1946 году ў Беларусі органы НКВД канфіскавалі 47 радыёстанцыяў, "з дапамогаю якіх падтрымвалася сувязь з замежнымі антысавецкімі цэнтрамі"*. Значныя фармаваньні сялянскага Супраціву новай хвалі калектывізацыі былі разгромленыя ў Беларусі толькі да сярэдзіны лета 1952 г., але асобныя групы яшчэ працягвалі сваю дзейнасьць. У Польшчы апошняга ўзброенага партызана ўзялі ў 1966 г., калі той прыйшоў да дантыста.

Самае цікавае, што людзі з Супраціву дачакаліся прыходу заходніх альянтаў. Амаль усе краіны-партызанкі канца 40-х —пачатку 50-х гадоў сапраўды дамагліся сваіх мэтаў і цяпер патрабуюць ад Захаду прызнаньня. Паступова краіны Сярэдняй Эўропы уваходзяць у NATO. Але да гэтага моманту калясальныя рэсурсы былі прынесеныя ў ахвяру "халоднай вайне".

Цяпер мы зноў назіраем спробы паўтарыць падзабыты сюжэт — антызаходнія й антылібэральныя лёзунгі ператвараюцца ў Беларусі й Расеі ў дзяржаўную палітыку, з тэрыторыі Беларусі спыняецца вывад ядравай зброі, міністар абароны Расеі заяўляе пра намер разьмясьціць у Беларусі шматтысячную расейскую групоўку. Галоўнае адрозьненьне ад сытуацыі пяцідзясятых гадоў у тым, што мяжа супрацьстаяньня значна пасунулася на ўсход. Беларусь цяпер непасрэдна на гэтай мяжы.

Вось гэта й надае сытуацыі асаблівага драматызму — рэгіён расколваецца, парушаецца геапалітычная цэльнасьць Сярэдняй Эўропы. У ізаляцыі апынаецца Ўкраіна, значна абмяжоўваюцца магчымасьці балтыйскіх краінаў. Праблемы сыходзяцца на Беларусі. Яна той ланцуг, які можа злучыць рэгіён. Толькі цэльны рэгіён у стане заявіць пра свае спэцыфічныя эканамічныя й культурныя інтарэсы. Сярэдняя Эўропа ў шырокім, цывілізацыйным сэнсе зьяўляецца Захадам. У супастаўленьні з Заходняй Эўропай і Паўночнай Амэрыкай Сярэдняя Эўропа мае свае непаўторныя й спэцыфічныя рысы, сьціраньне якіх азначае страту ідэнтычнасьці.

Але сёньня рэгіён расколваецца, у тым ліку і праз дыскусію пра пашырэньне NATO. У найбліжэйшай пэрспэктыве магчымая рэалізацыя самых змрочных прагнозаў — да страты Беларусяй ужо толькі фармальных прыкметаў сувэрэнітэту. Зусім губляе сэнс ідэя нэўтралітэту: у нашым рэгіёне заяўляць пра нэўтралітэт — ужо значыць — быць залежным ад Расеі.

Глябальнасьць працэсаў, у якія ўцягваецца Беларусь, — гэта адначасова драма й паратунак нашай краіны. Гэта азначае, што пасьля эканамічнага краху сёньняшняй канфрантацыйнай палітыкі пытаньне дзяржаўнасьці Беларусі ўсё адно будзе пастаўлена на міжнароднай арэне.

А пакуль нас чакаюць радыёпрымальнікі. Бліжэйшая мэта беларускага грамадзтва, у адрозьненьне ад задачаў узброенага Супраціву канца 40-х — пачатку 50-х гадоў — ня даць разграміць ужо створаную інфраструктуру.

Алег Дзярновіч

* *Очерки истории милиции Белорусской ССР. – Менск, 1987.*

Краіна

БУФЭР. Міністар абароны Расеі Грачоў заявіў, што ў Беларусі можа быць створана магутная расейска-беларуская ваенная групоўка. Падстава для гэтага – магчымае далучэньне Польшчы ды Літвы да NATO. Міністры абароны Расеі й Беларусі падпісалі 10 дакумантаў пра шчыльнае ваеннае супрацоўніцтва Менску ды Масквы. Сярод іх ёсьць дамова пра захаваньне ў Беларусі расейскіх вайсковых пляцовак. Грачоў сказаў, што Расеі напэўна давядзецца ўзмоцніць сваю заходнюю вайсковую групоўку. Масква адводзіць Беларусі ролю буфэра, што будзе абараняць заходнія межы Расеі.

ВЫМІРАЕМ. Сёлета ў першым квартале колькасьць памерлых на Меншчыне у 2 разы перавысіла колькасьць народжаных. А ў вёсках памерлых аказалася ў 3 разы больш за народжаных. У параўнаньні зь леташняй сытуацыяй нарадзілася на 9,2% менш і памерла на 14,5% больш. Не спрыяюць прыросту насельніцтва й разводы, колькасьць якіх перавысіла колькасьць шлюбаў на 3,9%. У параўнаньні зь леташнімі паказчыкамі было створана на 30,9% новых сем'яў менш, а разводаў стала больш на 5,7%.

ДРУГОГА ТРАНШУ НЯ БУДЗЕ. Апошнія падзеі ў Беларусі значна ўскладнілі адносіны зь Міжнародным Валютным Фондам ды Сусьветным Банкам. На мінулым тыдні экспэрты МВФ займаліся вывучэньнем эканамічнай сытуацыі ў Беларусі з мэтай падрыхтоўкі штогадовай справаздачы. Яны мелі дамоўленасьць на сустрэчу з Лукашэнкам. Але пасьля 40-хвіліннага чаканьня ім сказалі, што прэзыдэнт адмовіўся іх прыняць. Пасьля такога абыходжаньня пытаньне пра выдзяленьне Беларусі другога траншу крэдыту Stand by наагул зьнятае з парадку дня і бліжэйшым часам абмяркоўвацца ня будзе. Таксама наведалі Менск і прадстаўнікі Сусьветнага Банку. Банк згортвае сваю дзейнасьць у Беларусі. Паводле леташніх аб'ёмаў ягонай фінансавай дапамогі дзяржавам СНГ, Беларусь разам з Таджыкістанам апынулася на апошнім месцы.

БЕРАСЬЦЕЙСКІ ШТЫХ. У мэмарыяльным комплексе "Берасьцейская крэпасьць" можа абрынуцца 100-мэтровы штых. Гэтая 620-тонная бэтонная канструкцыя некалькі разоў падала яшчэ пры ўстаноўцы. Тады абышлося без ахвяраў, бо былі да гэтага гатовыя і рабілі захады дзеля бясьпекі. Да таго ж раней штых засьцерагалі адмысловыя дэмпфэрныя прыстасаваньні, што гасілі небясьпечныя хістаньні канструкцыі. Але за чвэрць стагодзьдзя яны нагэтулькі выпрацавалі свой рэсурс, што іх трэба тэрмінова мяняць. Праблема толькі, дзе ўзяць грошы.

ЛЮДЦЫ, РАТУЙЦЕ! 14 траўня слынны кінарэжысэр Віктар Дашук праводзіў здымкі пікету ў абарону Юрыя Хадыкі ды Вячаслава Сіўчыка. Адзьняўшы патрэбны матэрыял, група В.Дашука скіравалася на кінастудыю "Беларусьфільм". У раёне скрыжаваньня вуліцаў Няміга й Рамаваўская Слабада да іх падляцела машына, зь якой выскачылі міліцыянты, схапілі апэратара з камэрай у сумцы ды пачалі запіхваць у машыну. Са словаў сьведак, міліцыя яўна мела намер справакаваць сутычку і затрымаць групу. Ведаючы з папярэдніх падзеяў, чым гэта пахне, В.Дашук пачаў клікаць на дапамогу людзей, што стаялі побач, на прыпынку: "Людзі, мы журналісты! У нас хочуць адабраць камэру!" Натоўп кінуўся на дапамогу ды адбіў апэратара. Міліцыянты, не рызыкнулі схапіцца за зброю і хуценька зьехалі.

"Наша Ніва"
незалежны тыднёвік
НАША НІВА
заснаваны ў 1906,
адноўлены ў 1991
заснавальнік і выдавец — Павал Жук
рэдактар — Сяргей Дубавец
адказны сакратар — Алег Дзярновіч
мастацкі рэдактар — Сяргей Харэўскі
навіны — Уладзімер Бараніч
рэдактар дадатку "Інфарматар" — Андрэй Лапценак
макет — Віктар Корзун
мантаж — Лявон Раманчык
набор — Тацяна Чуйвід
стыліст — Антось Кузьміч
карэктура — Сяргей Сматрычэнка
пры ўдзеле — Сяргея Шупы
прадстаўнік рэдакцыі ў Гомелі (тэл. 56-94-36) — Зьміцер Бартосік
АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ
220123 Менск, а/с 71
Тэл./факс 36-76-75
Падпісны індэкс 63125

СТАТЫСТЫКА

У Беларусі хочуць Андропава

Найбольшую заклапочанасьць у жыхароў Беларусі выклікае рост цэнаў. Пра гэта заявілі 67,7% рэспандэнтаў апошняга апытаньня, якое правёў інстытут Белінфармпрагноз пры Адміністрацыі прэзыдэнта. Другі клопат насельніцтва — злачыннасьць (54,1%), затым — адсутнасьць сацыяльнай абароны (48%), рост беспрацоўя (44%). На думку апытаных сацыяльная напружанасьць у нашым грамадзтве можа быць зьнятая: праз падпісаньне дамовы Беларусі і Расеі (56,5%), праз актыўную сацыяльную абарону насельніцтва (48%), праз умацаваньне законнасьці і правапарадку (40,3%), праз дзяржаўны кантроль і рэгуляваньне (25,2%).

Цікава, колькі яшчэ трэба падпісваць дамоваў з Расеяй, каб людзі пераканаліся, што гэта не панацэя, адмовіліся ад утрыманскіх настрояў і паверылі ва ўласныя сілы? Мабыць, шмат. Таму што калі ў лютым-сакавіку за інтэграцыю з Расеяй выказваліся 59,2% апытаных, то ў красавіку іх стала 67,6%.

Каму ў Беларусі належыць улада? Прэзыдэнту? Не, ён на другім месцы (25,5%). Бізнэсмэнам? Яны — трэція (7,8%). У Вярхоўнага Савету (1,7%) улады амаль столькі ж, колькі і ў народа (1,2%). А на самой справе намі кіруюць карумпаваныя структуры (33,7%). Вось бы яшчэ нехта назваў канкрэтных карупцыянэраў. Але гэта ў задачы апытаньня не ўваходзіла.

Большасьць — 35,2% — мяркуюць, што неўзабаве ў краіне адбудзецца сацыяльны выбух, а 28,9% — што сытуацыя застанецца спакойная.

На пытаньне: Якога кшталту палітык здольны вывесьці новыя незалежныя дзяржавы (рэспублікі былога Саюзу) з крызысу? — 30,4% апытаных аддалі перавагу Ю.Андропаву, 17,6% — І.Сталіну, 12,7% — Б.Ельцыну, 10,3% — Ул.Леніну.

(...)

Натальля Бабіна

АДДАЦЬ НАЛЕЖНАЕ

Аддаць належнае – гэта значыць, ня толькі сказаць гадаўцу – "гадавец", але й добраму чалавеку – "добры чалавек".

Здараюцца гадзіны – вось як гэтая начная – калі ня хочацца ні думаць пра будучыню, ні ўспамінаць мінулае. У час, блізкі да сьвітаньня, аддаю належнае. Цяпер, калі горадам валодае стома, а трава расьце надзвычай хутка, думкі зьвяртаюцца да нас – усіх, каму год з 14 траўня да 14 траўня пазначаны думкамі ня з простых і справамі ня зь лёгкіх, роспаччу, а то й крывёю. Цяжка жыць – але ж мусіш. Хто гаворыць, што нас мала? Хлусіць.

У гэты начны час хочацца знайсьці нейкія асаблівыя, цёплыя і пранікнёныя словы. Хочацца назваць спадара Зянона Пазьняка так, як ён таго заслугоўвае – нацыянальным героем, ды глыбока пакланіцца яму за мужнасьць і нязломнасьць. Усе хлусілі калі-небудзь (маю на ўвазе людзей пры ўладзе або палітыцы) – ён ня хлусіў. Як казаў заўсёды: "незалежнасьць – галоўнае", так і кажа сёньня. Як казаў "Беларусь любая", так і кажа. Ён чуе голас Бога і зямлі – такіх людзей адзінкі, і дзякаваць Богу, што ён ёсьць у Беларусі. За ім справядлівасьць, ён ведаў гэта заўжды, і ўлада патрэбна яму таму, што ён хоча долі для Беларусі...

Два гады таму людзі, слухаючы, думалі: "Не, нацыяналісты нам не патрэбныя, лепш Лукашэнка – наш, просты чалавек, знае нашу праўду". Ды што – памятаю сябе двухгадовай даўнасьці: муж сёрбае боршч пад палкую прамову, а я, тыкаючы палонікам у радыё: "Не, не кажы, гэты чалавек ведае, як даяркам падымацца ў чатыры гадзіны раніцы, ён знае, як баляць у жанчын сьпіны на бураках – ён хоча справядлівасьці..." Цяпер сорамна за сваё глупства, ды вельмі ўжо словы былі правільныя. Толькі ўсё гэта аказалася хлусьнёй. Так, людзі падмануліся. Але які б зграбны ня быў махляр, ашуканства ня можа доўжыцца вечна. Абражаныя падманам зноў пойдуць шукаць праўду. І прыйдуць да Пазьняка. Зразумеюць, што толькі нацыяналісты нам і патрэбныя, што толькі яны змогуць даць і дабрабыт людзям, грамадзянам дзяржавы, і спакой зямлі. Чалавек, які мае душу і дзіця, ня можа ня стаць нацыяналістам. Але навошта нам, беларусам, станавіцца нацыяналістамі расейскімі, – якімі нас хочуць цяпер зрабіць? Лепш, больш натуральна стаяць за сваё, беларускае...

Так, як стаяць за ўкраінскае ўкраінцы. Зь пяшчотай і павагаю думаю пра тых украінскіх хлопцаў, што церпяць у турме за нашу волю. Якія ж яны, на халеру, экстрэмісты?! Яны – мужныя, рашучыя, сапраўдныя мужчыны, якія ведаюць, што баязьліўцы баяцца моцных, і знаюць, што машыны, якія ставяць на шляху людзей да справядлівасьці, ТРЭБА перакульваць. Дзякуй вам, дарагія! Самае шчасьце Ўкраіны, што мае такіх сыноў – сыноў, імёны якіх цяпер будуць памятаць і ў Беларусі.

Ня даць затаптаць годнасьць, не дрыжаць, патрабаваць свайго – за гэта арыштавалі 200 чалавек. І яшчэ за беларускія словы на вуліцах. Знаю толькі некаторых. Хочацца знаць усіх – каб таксама падзякаваць.

І, Божа, як жа страшна за тых, хто трымае галадоўку. Так, іх паводзіны – прыклад, гэта – квінтэсэнцыя сумленьня ўсіх, хто ішоў за імі ў калёне, але як страшна за іхныя жыцьці... І што можна дадаць да фразы Вячаслава Сіўчыка: "Выбачайце, але я буду галадаць да канца"?..

... Хутка разьвіднее – ізноў дзённыя клопаты, ізноў будзем шчыраваць дзеля бабуль ды дзяцей. І ўсё ў нас атрымаецца. Усё выйдзе як сьлед.

І ў тых, хто ніколі ня кажа "рэспубліка", а кажа "краіна". І ў таго, хто 12 траўня ўзьняў над Віцебскам нацыянальны сьцяг. І ў тых, хто думае. І ў тых, хто дзейнічае. І ў тых, хто ваюе з атамнымі электрастанцыямі і зьбірае ў лесе сьмецьце. І хто поле буракі. Бо мы не баімося ніякай працы і ўмеем працаваць. І праўду знаем.

Ганна Матусэвіч

КОЙДАНАЎСКІ ДЫЯРЫЮШ

8.05. Пачула апляДысмэнты са сьвяточнага паседжаньня і ўспомніла, як у маленстве, за Хрушчовым, пачуўшы такі самы гул, пыталася ў бацькоў, ці не заводзяць гэта трактар.

Пашкадавала Лукашэнку, калі той выціраў лысіну. Міколка спытаўся: "Чаго ты шкадуеш, ты ж ня дружыш зь ім?" Шкадую...

9.05. Летась у парку на народным гуляньні частавалі грэцкай кашай з катла. Смачная была! А сёлета – панцак. Маладыя жаўнеры падавалі людзям міскі, кажучы, што абрыдла ім гэтая каша...

10.05. Садзілі бульбу ў цёткі. Прыйшоў мой нежанаты брат-п'яніца, яшчэ малады хлапец. Просіць, каб памагла садзіць за яго, бо ён зусім аслаб.

– Мне й стыдна, але ж не магу.

– Нічога, ідзі паляжы.

Яго цягне на філязофію: "І саўсім скромным быць няможна, бо задзяўбуць. Што тваё – тое бяры поўнасьцю... Калі ня ўкраў, а за свае грошы выпіў – ідзі спакойна дадому. А то і ў канаве перасьпіш – Бог папільнуе".

11.05. Міколка вымаўляе замест "чарвяк" – "чаўляк", а Вераніка кажа "маўпа" на малпу. Гэтыя гукі мне здаюцца Боскімі, бо чую іх ад дзяцей.

12.05. Сёньня мы ўсёй сям'ёй на роварах езьдзілі ў Крысава ў адведкі да Альфрэда Радзюка – таго самага паэта Алеся Салаўя, які памёр у Мэльбурне (Аўстралія) ў 1978 годзе. Далі маху, паехаўшы на Станькава. Уздоўж дарогі на шыльдах праплывалі двойчы забітыя вёскі: Кляноўка, Рабінаўка, Маліназўка. Першы раз яны былі спаленыя немцамі, пасьля вайны й самыя назвы іх былі сьцёртыя з нашай зямлі бальшавікамі. Ёсьць яшчэ Сасноўка, Вінаградаўка, Арэхаўка, Вішнёўка, Цьвяткова, але макаўкай бальшавіцкай думкі мабыць трэба лічыць Марс ды Юпітэр. Папраўдзе: няма

такіх крэпасьцяў, якія бы не ўзялі бальшавікі! Паміж Рабінаўкай ды Малінаўкай – вялізная звалка. "О, поле, кто тебя усеял мёртвыми костями?" У занядбаным станькаўскім парку гароціліся сьвіран, скарбніца (некалі багатая бібліятэка!) ды альтанка графа Чапскага. На падсьлепаватай хаце Марата Казея была прыбіта шыльдачка. Побач жахалі руіны Нікольскай царквы пабудовы 1858 году, разбуранай нэабарбарамі яшчэ да вайны. Шыльды на руінах не было. Між іншым, у Койданаве на падмурку разрабаванага Кальвінскага збору даўмеліся хоць задкім розумам паставіць, здаецца пазалетась, стары бэсэсэраўскі ахоўны знак.

Паблукаўшы па расхрыстаных вёсках, мы нарэшце трапілі ў Крысава. Хаты не сказаць, каб зачуханыя. І вуліца асфальтаваная, але яна нейкая можа занадта разложыстая, бо страчвае мілую вясковую ўтульнасьць. І рака Ўса нічога ня кажа майму сэрцу, мо' таму, што я бачыла Нёман і Дзьвіну.

У вёсцы ніхто ня ведаў Радзюкоў, толькі старэнькая бабка Лукашэвічыха ўказала мне на іхную хату. Пасьля 37 году, калі схапілі Альфрэдавых бацькоў у гэтай хаце даглядала меншых Лёўку ды Ўладзю сястра бацькі Васіля Раманавіча – Шабуніха. Альфрэдаву матку звалі Марыя Сяргееўна. Старэйшыя Альфрэд з Алай жылі ў Бярэжы. Уладзя пад час вайны загіне ад выбуху гранаты, якую прывалачэ на свой панадворак. А Лёўка стане, здаецца, дырэктарам цацкавай фабрыкі ў Менску. Гадоў з шэсьць, як запнуў разам з жонкай у аўтакатастрофе. Ала скончыць унівэрсытэт і выйдзе замуж за вайскоўца, які пасьля, даведаўшыся, што ейныя бацькі рэпрэсаваныя, кіне яе. Яна выйшла замуж другі раз, жыве цяпер у Харкаве. Яна, кажуць, захоўвае ўсе лісты, фатаздымкі, кнігі брата. Мне паказалі фатаграфію Алінага сына ў падлеткавым узросьце. (Ён ажаніўся, цяпер жыве ў Горадні). Сказалі, што надта ж падобны да свайго дзядзькі Альфрэда. А той у маладым веку быў надта падобны да габрая, за што яго ледзь не расстралялі немцы.

Цяпер Шабуніха памерла, і ў той хаце жыве былы дырэктар (цяпер пэнсіянэр) Коскаўскай школы Бохан Серафім Гаўрылавіч. Хату ён падладзіў, яшчэ выштукаваў невялічкае лецішча на панадворку.

Збольшага пра Радзюкоў мне расказала дырэктарава жонка, пасьля таго, як я паказала ей "пропуск", назваўшы імя асьветнікападзьвіжніка Яна Пятроўскага (ведама ж, яно ім невядома), які выслаў мне ксэракопію радзюковых лістоў да яго. Лісты, праўда, не прыйшлі яшчэ. Наагул, даўно няма ніякіх зьвестак пра Яна Пятроўскага, і я ўжо бядую аб ім.

Дзівіліся, чаго гэта мне, ні сваячцы, ні пісьменьніцы, простай жанчыне, патрэбен гэты Радзюк. Пасьля падказалі мне, што ў Забалаці жыве ягоная стрыечная сястра – Лойка Люця, Шарык пасьля замуства. Мы зьезьдзілі й туды. Люця з Альфрэдам з аднаго году: 22-га. Яна добра выглядае, ейная хата – горш. Некалі яны разам з Альфрэдам вучыліся ў адной клясе ў Койданаве. Брат сядзеў 2 гады ў 6-ай. Запусьціў нейкі прадмет, аддаўшы перавагу літаратуры. О, як ён захапляўся кнігамі! І ў бібліятэцы быў запісаны, і дзьве шуфлядкі меў дома, запёртыя на ключ. І гора было таму, хто хоць пальцам крануў ягоны скарб! Вершы (толькі па-беларуску!) пачаў пісаць у 6-ай клясе; на літаратурных вечарах у школе быў першай асобай. Хлопцаў-дружбакоў каля яго не было відаць. Паказвала сястра фатаздымак ягонай паненкі – Лашнец Валі, жонкі ягонай – Зіны Баразны. Зіна аднекуль зь Віцебшчыны, прыяжджала ў Менск за Брэжневым. Люся яе бачыла. Люся пісала брату лісты па-расейску, а той яе за гэта дужа бэсьціў. Люся была выведзена ў Нямеччыну, там стрэлася з братам. Альфрэд даў ёй сваю кнігу вершаў. Прасіў, каб захавала на радзіме, бо сам ня меў ніякай надзеі вярнуцца... А што ж сястра? У яе не захавалася ніводнага братавага ліста. А кнігу братавых вершаў яна са сваёй маткай пэўна спаліла, калі гналі самагонку, бо не было ніякай паперы...

Гэтая жанчына ўсё войкала, гледзячы на мяне, мужа, ды трох нашых урвінцаў і ніяк не магла паверыць, што мы прыехалі да яе па сваёй ахвоце. Але ці можна папракаць яе ў нечым, калі й сьвятары падчас навалы палілі сьвятыя кнігі, калі я й сама толькі нейкім цудам уратавала ад гібелі кавалачак бабчынага ручніка з вышытымі крыптонімамі "AM" – Adalfina Matusevič.

Да Алеся Салаўя я прыяжджала дзеля аднаго ягонага верша, які называецца "Максім Багдановіч".

Далёка ад зямлі прадзедавых загонаў
Ён песьціў у душы гармонію паўтонаў.
Ды сэрца рвалася на волю, на прастор –
Туды, дзе чуў лясун, шумеў спрадвечны бор,
І сон вадзяніка, і зорных ночаў лоні,
Мінуўшчыны сьляды, і коньнікі Пагоні,
Мадоннаў вобразы, случанкаў паясы...

Шкадую адмысловага пасачка, які я згубіла па дарозе з Забалоці да Койданава. Доўгі такі, жаўтавата-зелянкавы. Пад колер травы. У траве й ляжыць. Ім я падперадвалася, бо схуднела апошнім часам, і штаны на мне не трымаюцца. Трэба купіць адмысловую дзягу, калі ня слуцкі пояс.

А мо яшчэ вярнуся ў Крысава?

13.05. Увесну асабліва сумна ў маленькім запыленым мястэчку Койданаве, і я ўжо ўсур'ёз думаю аб вялікім падарожжы.

... Можа гэта й жорстка, але я малю ўсемагутнага Бога, каб Ён даў сілы нашым Мужчынам Сіўчыку ды Хадыку выцерпець гэтую ношу, што яны на сябе ўзвалілі. Выцерпець да канца. Бо толькі ў змаганьні духам бачу нашае выратаваньне.

Лявон Вольскі

РАЗЬВІТАНЬНЕ З РАДЗІМАМІ

Ты заўважыў, што твая радзіма мае цікавую ўласьцівасьць – яна ўвесь час зьмяняецца? Заўчора ты меў радзіму, дзе людзі жылі двума жыцьцямі. Першае жыцьцё – партыйнае (камсамольскае). Другое жыцьцё – пры газавай пліце, пад бутэльку гарэлкі. Шчыраваньні пра тую ж партыю (камсамол). Ты слухаў розныя варожыя "галасы", але мала каму мог (і хацеў) распавесьці пра гэта. Ты быў хрышчаны, але ніколі не хадзіў у царкву (касьцёл). Таму што ў гэтыя ўстановы ходзяць адны бабкі. І, крый Божа, на падыходзе да царквы (касьцёлу) цябе б заўважыў твой супрацоўнік (супартыец). Сур'ёзныя непрыемнасьці былі гарантаваныя.

У тае твае радзімы была нейкая гісторыя, але надта ўжо цьмяная й зьвязаная зь дзьвюма рэчамі. Па-першае, з клясавай барацьбой. Па-другое, з грунтоўнай ды дасканалай гісторыяй тваёй вялікай радзімы. Гэтую вялікую гісторыю ты вывучаў у школе раней, чымся гісторыю радзімы малой. Таму й ведаў лепей.

Але прысьпеў час, і твая тая радзіма сыйшла ў нябыт. Узьнікла новая радзіма. Яна істотна адрозьнівалася ад папярэдняе. Цяпер ты мог казаць што захочаш. Прапагандаваць любыя свае палітычныя (сэксуальныя, культуровыя) прыхільнасьці. Вызнаваць рэлігію. Таму ты кінуў непатрэбную партыю, пачаў хадзіць у царкву (касьцёл), на мітынгі, дэманстрацыі ды актыўна галасаваць.

Зрэшты, табе гэта хутка надакучыла. Год, два... Колькі ж можна. Ты "завязаў" зь мітынгамі, дэманстрацыямі. Ты нават не хадзіў на выбары. Ты а) пачаў актыўна зарабляць грошы; б) кінуўся ў чыстую творчасьць; в) пачаў лаяць усіх, хто ва ўладзе й побач зь ёю; г) пачаў піць, заблытаўся ў жыцьці.

Тым часам незаўважна, як у непрыстойнай показцы, падкралася трэцяя твая радзіма. І пачаліся такія справы, што ты ўжо хацеў схадзіць у царкву (касьцёл), паставіць сьвечку па папярэдняй радзіме. Настолькі шкадаваў, што яна зьнікла. Вось дзе ты зразумеў, што дарэмна не хадзіў на мітынгі й выбары. Але позна. Цяпер нават ня той час, калі можна быць у партыі, а за вочы партыю ганіць. Цяпер усё на далоні. Альбо з кіраўнічай лініяй, альбо не. Калі зь ёй – ты маеш шанец. Але невялікі. Бо кіраўнічая лінія непрадказальная. Пад яе надта цяжка падладзіцца. Увесь час ляцяць галовы, твая ад гэтага таксама не гарантаваная. Страшна. Калі ж супраць плыні – наагул, невядома чаго чакаць – а) высылка (гэта някепска!), турма (барані Божа!), рознае ступені цялесныя пашкоджаньні (вельмі непажадана), безграшоўе (звыкла). Што ж рабіць?

Мяркую, што ты сядзеш пры газавай пліце й лядоўніку (старая звычка), пачытаеш "варожую" прэсу, паглядзіш "НТВ", ціха паабураесься дый будзеш сабе чакаць зьяўленьня новае радзімы. Толькі ж невядома, калі яна ўзьнікне. Ці дажывеш? А калі ўзьнікне, дык якое аблічча будзе мець?

Глядзі, бо раптам зьявіцца новая радзіма, якая забярэ ў цябе тую газавую пліту, твой лядоўнік, твой пераносны тэлевізар. І самога цябе закіне туды, дзе ты ніколі ня быў і куды ніколі ня ймкнуўся.

Зрэшты, не хвалюйся. Час працуе на цябе. Міне гадоў 20 (30), ты пойдзеш на пэнсію (вернесься з эміграцыі). Як вядома, "старикам везде у нас почёт". Таму ты займееш гарантаванае дзяржаўнае забесьпячэньне й на сустрэчах з вучнямі малодшых клясаў будзеш доўга й пераканаўча распавядаць пра тое, як у цяжкія гады набліжаў сьветлую будучыню. Чакай. Засталося ня так ужо й шмат.

Тацяна Сьнітко

ЧЫРВОНАЕ І БЕЛАЕ

Год таму, напрыканцы траўня, прырода і жыцьцё падаравалі мне на дзень народзінаў дзьве нязвыклыя рэчы. Белую і чырвоную. Адна была прыгожым фонам, другая – чырвонаю ніткай... Па-першае, дзякуючы нязвыклым травеньскім халадам, да майго сьвята хоць раз не адцьвілі сады. Па-другое – 14 траўня, рэфэрэндум... А яшчэ праз паўгода была тыднёвая камандзіроўка ў Грозны.

Пачалося ўсё аднойчы ранкам. Зазьвінеў тэлефон. Знаёмы загаварыў нейкім нязвыклым голасам: "Прыяжджай хутчэй! Мой сябра вярнуўся. З дому. Зь вясельля", – удакладніў ён так, нібыта гаворка йшла пра пахаваньне.

Я чула, што ў іх дома – недзе там на Каўказе – ужо колькі гадоў пастрэльвалі.

На мяжы Чачэніі з Інгушэціяй Алікаў сябар гасьцяваў у сястры. У дзень, калі дзяўчына выходзіла замуж, на шляху зь сяла ў сяло ён натыкнуўся на рэфрыжэратар з трупамі. Неапазнанымі. Хлопцы сьцьвярджалі: гэта былі "зьніклыя бязь вестак" фэдэралы. Пасьля сьмерці іх кінулі ў глухім месцы. Нават не як хрысьціян...

Яны абодва доўга тлумачылі мне, што ніводная наша газэта ня стане пра гэта пісаць. Бо прэса ў нас цяпер "прарасейская". Бо тыдзень таму мой народ выказаўся за тое, каб быць "Расеяй". Народ, лічылі хлопцы, здрадзіў сам сабе, а ў іх такіх людзей вельмі не паважаюць...

У горадзе тым часам ужо на ўсю моц гучала слова Будзёнаўск. А неўзабаве гром з Чачэніі грымнуў вельмі блізка – у доме насупраць. Аднаклясьнікі сястры сьвяткавалі пяцігодзьдзе сканчэньня школы. Сьвята было сапраўды са слязьмі на вачах. Прычынаю таму быў любімец клясы Дзімка. Роўна за чатыры месяцы да рэфэрэндуму яго прывезьлі ў цынкавай труне з Чачэніі.

У 94-м, яшчэ да пачатку вайны ("падзеяў", як доўга яшчэ пісалі газэты) у абарону цэласнасьці Расеі, Дзімка тлумачыў бацькам, чаму не вярнуўся дадому, у Беларусь. У яго быў выбар: альбо дыплём афіцэра і служба ў Расеі – альбо шлях на радзіму з даведкаю, што ты "праслухаў курс"... Многія тады кідалі войска. Але былі й такія, хто да гэтай прафэсіі ставіўся менш абыякава. Нават марыў зь дзяцінства і не расчараваўся.

Дзіма Рудой належаў да апошніх. І калі напачатку сьнежня 94-га іх адпраўлялі ў камандзіроўку на Каўказ на паўгода, ён ня ведаў, што йдзе ў першым шэрагу...

Вайскоўцы і шафёр, якія прывезьлі да бацькоў труну, распавялі, што некалькі першых дзён 95-га ў Грозным быў "беспредел". Трупаў было вельмі шмат. Ніхто іх не лічыў і не зьбіраў. Як загінуў Дзьмітры, 21-гадовы расейскі афіцэр зь Беларусі, яны ня ведалі. Ніхто ня ведаў нават, у які дзень. Недзе паміж 1-м і 13-м студзеня...

Дадам яшчэ, што пра Дзімкавых бацькоў ніхто і ня згадваў. Неяк пазваніў толькі адзін зь яго былых камандзіраў з Карэліі.

Паводле розных зьвестак, лік беларусаў, што загінулі ў "чачэнскім катле" толькі з аднаго фэдэральнага боку – каля дзесяці. У Мінабароны Беларусі мне сказалі, што пра іх нічога ня ведаюць. У камітэце салдацкіх маці Расеі ведаюць толькі пра тых, хто туды зьвяртаецца, а зь Беларусі зваротаў не было. Бацькі салдатаў, што шукалі сыноў сярод трупаў у рэфрыжэратарах Растова й Грознага, называць колькасьць забітых у 4-5 разоў большую, чым даецца ў афіцыйных расейскіх крыніцах. 8-10 тысячаў – прыблізна падлічылі яшчэ ў лютым тыя, хто бачыў на свае вочы...

У сьнежні стары дзядуля-чачэнец, адзін з былых уцекачоў, што вярталіся ў Грозны і навакольле, сказаў пра Беларусь:

– Ваша краіна фашысцкая! У вас – дыктатура.

Я моўчкі не пагадзілася, сьпісаўшы радыкалізм на аддаленасьць ад нашых рэаліяў, на стомленасьць, на эмоцыі ваеннай атмасфэры (паветра там, праўда, больш чыстае, але ўсьмешкі людзей – маска спакою; з тымі, хто ад'яжджае на дзень-два, разьвітваюцца, як назаўсёды – на ўсякі выпадак).

Вось сытуацыя: аўтобус зь мірным насельніцтвам стаіць усю ноч у полі, бо пастрэльваюць зь лесапаласы "невядомыя ў камуфляжы" (перад намі расстралялі машыну, усе чацьвёра пасажыраў загінулі)... Ходзяць чуткі, што журналістаў дэпартуюць, нас да пары хаваюць паміж клункаў... А тут фашызм – у нас, у мірнай Беларусі! З такой нагоды ўва мне прачнуўся радыкальны патрыятызм ("хоць якое, але наша"). А праз месяц "хоць які, але наш" прэзыдэнт на ўвесь сьвет захапляецца парадкам, што навёў Гітлер! (Каб крывадушна дагадзіць нямецкім журналістам? Дык гэта яшчэ горш, чым шчырасьць у любові да фюрэра!)

А яшчэ праз месяц у маскоўскім цягніку разгаварылася з хлопцам-беларусам. Лётчык. Служыць у Расеі, бо там працаваць цікавей. Ужо прывык да сібірскіх мясьцінаў, амаль радзіма. Адзіная непрыемнасьць – даводзіцца часам лятаць у Чачэнію. Пакуль быў двойчы і нядоўга (пару тыдняў). Не, ён сам не страляў – перавозіў грузы для фэдэралаў. Абкладалі ўсю кабіну мяшкамі й матрацамі... Ён ставіцца да гэткай працы, як да ня вельмі прыемнай неабходнасьці – як да мыцьця падлогі, напрыклад. Пра вяртаньне ў Беларусь ня думае, бо тут, "няма дзе лятаць".

На зваротным шляху – размова з выпадковым спадарожнікам-масквічом. Ён едзе, як дарагі госьць, бо (прагаварыўся!) працуе ў расейскай дзяржбясьпецы. Спытаў, хто такія мы, суседзі па рэстаране. Я сказала, што журналістка (навошта мне слухаць іхныя дзяржтаямніцы?!) Спужаўся. Спытаў, чаму ўсе ня любяць масквічоў. "Ня бачыла дрэнных масквічоў!" – "Дзякуй!" Божа, ды за што?!

Ён пачаў апраўдвацца за тое, што толькі што нам сказаў (як я зразумела, задоўга да ўсялякіх пагадненьняў расейскія спэцслужбы апанавалі заходнюю беларускую мяжу): трэба баяцца пашырэньня на ўсход усім вядомага NATO...

– Здраднікі яны, палякі! Я ўвогуле іх усіх цярпець не магу! – Як высьветлілася, ён ня мог таксама цярпець "хахлоў", "прыбалтаў" і "каўказцаў". Ад першых трох беларусам трэба адгарадзіцца каменнымі мурамі! Пра апошніх ён сказаў: трэба выселіць з Каўказу расейцаў і ўсё спаліць!

Мы не спрачаліся. Проста пра "хахлоў" я казала, што яны мае сваякі, пра палякаў – што студэнцкія сябры, пра прыбалтаў – хлусіла, што "адтуль мая бабуля". Чаму не зрабіла сябе чачэнкаю па дзеду? Не пасьпела, бо ён пачаў... прызнавацца ў любові да беларусаў! Беларусь – краіна, дзе ён адпачывае душой. Беларусы – сябры Расеі. Беларусаў ён гатовы ўсіх расцалаваць – ад нас да Лукашэнкі...

Мы з маім земляком засьмяяліся.

– Чаго вы? – пакрыўдзіўся масквіч.

Мае сваякі жывуць ажно ў шасьці расейскіх гарадах. Але расцалаваць усю гэтую краіну (папрасіла я прабачэньня ў суседа) ня маю ніякага жаданьня!

Ён раззлаваўся. І выкрыў маю подлую сутнасьць так:

– Значыць, ты – беларуская фашыстка?

У Грозным нехта абмовіўся расейскім калегам пра Грозаў. Пра Слуцкае паўстаньне.

Ня ведаю, ці буду калі-небудзь успрымаць 23 лютага як сьвята. Мае менскія знаёмцы з Інгушэціі ды Чачэніі адзначалі ў гэты дзень дзьве чорныя даты. У адзін дзень і год з утварэньнем Беларускай Краёвай Абароны пачалася дэпартацыя іхных продкаў. Алікаў дзед, напрыклад, быў натхняльнікам сваіх землякоў у Казахстане. "Мы вернемся!" – паўтараў ён, і нянавісьць да тых, хто чыніў несправядлівасьць, перамагала ў гэтым чалавеку голад, нястачу і пакуту 50-градусных маразоў. Але ён так і не дажыў да вяртаньня на радзіму.

У Чачэніі мясцовыя жыхары да беларусаў ставіліся прыязна (хлопцы - белыя "баявікі" распавядалі пра двух нашых землякоў, якія ім дапамагалі бараніць незалежнасьць – ні халеры не зразумелі ў беларускіх дакументах, акрамя назвы краіны). У Менску Алікавы сябры доўга разглядалі здымкі. Яны называлі вёскі й гарады і пыталіся, што зь імі цяпер.

Як і многія мусульмане ў Менску, яны задавалі пытаньне, на якое я не магла адказаць, бо мне было сорамна:

– На кожным кроку чуеш: нерусский, нерусский... Чаму я павінен абавязкова быць расейцам?!

23 лютага, калі другі дзень бамбілі вёскі на памежжы Чачэніі і Інгушэціі, хлопцы сказалі: эх, каб ня справы ў Менску –паехаць бы ваяваць! Тры дні таму нехта цікавіўся, ці прымуць яго ў нашу навучальную ўстанову...

Падставай для эмацыянальнага ўсплёску сталася яшчэ адна кропля:

– Памятаеш?.. – мне назвалі імя хлопца, які тыдзень таму зьехаў дадому. – Яго забілі. У цэнтры Грознага. Снайпэр... Ён проста вёў па горадзе твайго калегу, ангельскага журналіста!..

Пастскрыптум – пра сны, чырвонае і белае.

У Грозным сьнілася Беларусь. Ня Горадня ці Няміга, не ўразьлівае падабенства "забароненых" сьцягоў, ня тое, што гэтыя сьцягі і там, і тут пачырванелі яшчэ да выбараў з "чырвонымі" вынікамі. Сон быў – проста лета, проста вёска. Проста адценьні пералічаў зеляніны ў садзе, які адцьвіў, адсьвяткаваўшы мой дзень народзінаў напрыканцы вясны. І мая рука сама сабою рэжа духмяны, толькі зь печы, хлеб на ручніку з чырвонымі кветкамі – тонка-тонка, каб ўсім хапіла...

А ў Беларусі... не, мне ня сьніліся "сны жахаў", пра што спыталі аднойчы мае сябры. Чачэнія выглядала па-іншаму. Гэта былі рукі ў крыві. Рукі былі моцныя, з кароткімі пальцамі і смуглявым загарам. Я адчувала, што яны мае, але чырвоная кроў не змывалася.

Я ведаю, што азначае кроў у сне: сустрэча з блізкімі сваякамі.

Сьвет

КАБ НЕ ЭМІГРАВАЛІ

Фэдэральны Канстытуцыйны суд Нямеччыны пакінуў у сіле закон пра эміграцыю ад 1993 г., які істотна абмяжоўвае колькасьць тых, хто мае права на прытулак у ФРГ. Разам з тым суд пастанавіў зрабіць новыя захады дзеля забесьпячэньня правоў сапраўдных уцекачоў. Таксама зьмякчаюцца ўмовы для тых, хто прыбывае ў ФРГ з гэтак званых "бясьпечных краінаў" і не падпадае аўтаматычна пад статус уцекача. Дзеля падачы заявы на статус уцекача ім даецца 7 дзён замест колішніх трох. Суд рэкамэндуе нямецкаму ўраду не высылаць уцекачоў у краіны, адкуль іх могуць рэ-дэпартаваць без суда й сьледзтва.

МІННАЕ ПУСТАЗЕЛЬЛЕ

Бакі, што ваявалі ў былой Югаславіі, атрымалі ад Эўрапейскага Зьвязу абсталяваньне для разьміноўкі коштам звыш 100 млн. даляраў. А натаўскія сілы даюць ім для гэтага спэцыяльныя праграмы. Але ўсяго гэтага недастаткова, і таму разьмінаваньнем сваіх палёў, прысялібных дзялак ды проста кінутых у свой час панадворкаў занялося паспалітае непадрыхтаванае жыхарства. У выніку пачасьціліся ахвяры ад такога роду самадзейнасьці. Таму натаўскім вайскоўцам давялося сьпехам праводзіць лікбез насельніцтва ў галіне міннай тэхнікі бясьпекі.

Асаблівая ўвага надаецца ў гэтым басьнійскім школам, бо Босьнія найбольш "багатая" на такія трафэі. Сучасныя міны разьлічаныя збольшага не на забойства, а на калецтва — для дэмаралізацыі непрыяцеля. Але, нягледзячы на ўсе засьцярогі, людзі працягваюць самастойна ачышчаць сваю зямлю ад выбуховага сьмецьця. Бо пры сёньняшняй бюракратычнай валакіце працэс расчысткі сапэрамі толькі адной Босьніі можа зацягнуцца на 20 гадоў.

ДАЛОЎ СУПЭРМАРКЕТЫ!

Так можна ахарактарызаваць чарговую кампанію французаў супраць усяго амэрыканскага. На гэты

раз змаганьне з сымбалямі амэрыканскага масавага спажывецтва распачаў прэзыдэнт Жак Шырак. Надта недаспадобы прыйшліся яму вялізныя будынкі, што нагадваюць хутчэй гіганцкія самалётныя ангары, чымся крамы. Змагацца зь імі Шырак распачаў, яшчэ калі быў мэрам Парыжу. Тады ён павыцясьняў усе супэрмаркеты на ўскраіны сталіцы. Цяпер жа, маючы нашмат большыя паўнамоцтвы, ён вырашыў выкараніць "амэрыканскую заразу" ў межах усяе краіны. Пару месяцаў таму Шырак нават паабяцаў "спаліць" супэрмаркеты. А нядаўна назваў іх праявамі "камэрцыйнага ўрбанізму", што спрыяюць беспрацоўю.

Прэзыдэнт абвесьціў пра абмежаваньне выдачы дазволаў на будаўніцтва новых супэрмаркетаў, а таксама вылучэньня для іх зямлі. Цяпер палова ўсяе прадукцыі ў Францыі рэалізуецца праз супэрмаркеты, а палова — праз традыцыйныя дробныя крамкі, дзе, дарэчы, кошты нашмат вышэйшыя, чымся ў буйных гандлёвых цэнтрах. Спэцыялісты лічаць, што Шырак распачаў такую шумную антысупэрмаркетавую кампанію з-за немагчымасьці выканаць свае перадвыбарчыя абяцаньні пра зьніжэньне беспрацоўя і знайшоў для гэтага "ахвярных казлоў" у выглядзе "не праўдзіва французскіх" формаў гандлю.

НА КОРМ КРАКАДЫЛАМ

Тое, што ў рынкавай эканоміцы цана дакладна адпавядае якасьці, даўна стала аксыёмай. А пра тое, што ў дачыненьні да транспарту, асабліва авіяцыі, яшчэ падключаюцца фактары сэрвісу ды бясьпекі, і гаварыць ня трэба. Гэта пацьвердзілася нядаўна ў ЗША.

У амэрыканскім штаце Флярыда пацярпеў катастрофу самалёт мясцовай авіялініі. Звычайна квіткі на такія самалёты каштуюць няшмат, бо сэрвіс на іх невысокі і мадэлі машынаў састарэлыя. Разьбіўся стары "Дуглас", які ўвогуле мае рэпутацыю надзейнага самалёту. Але гэты "Дуглас" быў занадта стары, зроблены 27 гадоў таму. І, паводле зьвестак Фэдэральнага авіяцыйнага агенцтва, за апошнія 2 гады з-за сур'ёзных непаладак яму даводзілася 7 разоў перарываць палёты й вяртацца назад. Падчас катастрофы на борце, апроч 5 чалавек з экіпажу, былі 104 пасажыры. Жывы застаўся толькі адзін пасажыр, які папросту спазьніўся на рэйс і не паляцеў увогуле. Самалёт зваліўся ў балоцістай, поўнай кракадылаў ды зьмеяў мясцовасьці, што значна ўскладніла выратавальна-пошукавыя работы. Былі знойдзеныя ўсяго некалькі целаў загінулых.

ЭРАСАМ ПА ГАЛАВЕ

Астраномы розных краінаў з трывогай назіраюць за траекторыяй палёту гіганцкага астэроіда пад назвай Эрас. Раз на 30 гадоў ён набліжаецца да Зямлі на даволі небясьпечную адлегласьць. Апошні раз гэта здарылася ў 1976 г. Астэроід важыць некалькі мільярдаў тонаў, мае 40 км. у даўжыню і 15 км. у шырыню і нясецца з хуткасьцю 90 тыс. км у гадзіну. Спэцыялісты NASA лічаць, што праз тры гады адбудзецца сутыкненьне Эраса зь Зямлёю. У гэтым выпадку з нашай плянэты зьнікне краіна памерам з Францыю. Апроч гэтага, удар справакуе пажары, што будуць лютаваць на працягу некалькіх месяцаў. Жахлівы выбух узьдыме ў паветра калясальнае воблака пылу вагою ў 30 тыс. тонаў, што надоўга заслоніць Сонца і выкліча моцнае пахаладаньне.

Дзеля больш падрабязнай інфармацыі амэрыканцы заслалі да астэроіда касьмічны зонд вагою ў 800 кг. Ён дасягне мэты ў студзені 1999 г. і пачне арбітальны аблёт на адлегласьці 35 км. Пасьля чаго зробіць пасадку на паверхню.

ПІСУАР ЯК ТВОР МАСТАЦТВА

У Жэнэве адбылася мастацкая выстава "Вясна-96". Свае творы прадэманстравалі мастакі рознай ступені вядомасьці, якія выставілі жывапіс, кераміку ды скульптуру. Паводле стылю іх творчасьць болей нагадвала дадаізм. Гэты стыль, які зарадзіўся тут жа ў Швэйцарыі ў пачатку нашага стагодзьдзя, называюць яшчэ мастацкім хуліганствам. Што пацьвердзіла і месца разьмяшчэньня экспазыцыі. Яна была выстаўленая ў пяці найбольш наведвальных грамадзкіх прыбіральнях.

Арганізатар выставы Мірэк Марсалека сказаў, што, нягледзячы на невялікую прастору і адмысловае асьвятленьне, грамадзкія прыбіральні — гэта ідэальнае месца для сузіраньня твораў мастацтва. Да таго ж прыбіральні — гэта самае даступнае для гледачоў месца. Папулярнасьць такой выставы даказваецца й тым, што летась падчас аналягічнага мерапрыемства ў першыя ж дні зьніклі 75% экспанатаў.

ЗЬНЕСЛА ВЕТРАМ

Згарэў ды амаль разьвеяўся па ветры дом, дзе калісьці жыла й пісала свой славуты раман Маргарэт Мітчэл. Як паведаміла агенцтва "Associated Press", пажар цалкам зьнішчыў нядаўна адрэстаўраваную трохпавярховую сядзібу пісьменьніцы. Рэстаўрацыю фінансавала нямецкая фірма "ДаймлерБэнц". Два паверхі плянавалася адвесьці пад музэй, а адзін — пад офіс самой кампаніі. Сядзіба, у якой слынная пісьменьніца жыла ў 1925-1932 г., ужо гарэла ў 1994 г. Якраз пасьля гэтага яе й пачалі рэстаўраваць. Пажарныя ўлады падазраюць, што ня ўсё там чыста, бо дом быў застрахаваны на вялізную суму грошай.

НА НОВУЮ ВАЛЮТУ

У краінах Эўрапейскага Зьвязу зацьверджаны графік пераходу на

Працяг на старонцы 21

Здарэньні

Аблава

У мінулую нядзелю ў Менску міліцыянты правялі аблаву на тусоўку філяфаністаў, што звычайна зьбіраюцца ў сквэры насупраць кінатэатру "Беларусь" для абмену ды продажу кружэлак, кампакт-дыскаў і касэтаў. Сілу міліцыянты не выкарыстоўвалі, кружэлак і дыскаў у паветра не запускалі й ботамі не тапталі, таксама як не частавалі філяфаністаў гумовымі "дэмакратызатарамі". Ужываліся пакуль што захады псыхалягічнага застрашэньня. Міліцыянты пужалі аматараў музыкі артыкулам 148 Адміністратыўнага кодэксу, што карае за продаж з рук у непрызначаных для гэтага месцах. Праўда, належных вынікаў захады не прынесьлі. Але ж хоць да мардабою не дайшло! Ці то міліцыянты стаміліся ад зьбіваньня "палітычных", ці то проста рабілі гэта з уласнай ініцыятывы без каманды зьверху.

Адпомсьціў

Жыхар вёскі Сарачы Любанскага раёну прыйшоў п'яны дахаты й захацеў пакатацца на бацькавай "інвалідцы". Натуральна, што бязногі бацька ня стаў рызыкаваць сваім апошнім сродкам перасоўваньня, а мо' й сына пашкадаваў. Так ці йнакш, ключоў ад машыны ён ня даў. На сваю бяду. Сын, убачыўшы, што ні ўгаворы, ні пагрозы не дапамагаюць, раззлаваўся й перайшоў да дзеяньняў. Аблаяўшы старога, сын выбег на двор ды скіраваўся да хлява, дзе стаяла машына. Там ён схапіў бутэльку з машынным алеем, абліў сядзеньне і падпаліў. Пакуль бацька агледзеўся ды выклікаў пажарнікаў, згарэў ягоны драндулет з хлявом разам. Каб яшчэ трохі, то загарэлася б разьмешчаная побач хата.

Падпальшчыкі-падпольшчыкі

У савецкіх школах на працягу дзесяцігодзьдзяў людзей выхоўвалі на прыкладах піянэраў-герояў ды падпольшчыкаў, што займаліся дывэрсійнай дзейнасьцю супраць ворагаў. Пры гэтым падрабязна распавядаліся й рамантызаваліся мэтады й прыёмы такой барацьбы. І дарэмна. Бо ў Менску нядаўна знайшліся сапраўдныя пасьлядоўнікі тых піянэраў. Акурат на дзень "Перамогі" яны закінулі дзьве бутэлькі з запальнай сумесьсю ў адну з кватэраў дому на вуліцы газэты "Правда". Здарылася гэта а 3-ай гадзіне ночы. Паколькі гаспадар кватэры моцна спаў, то хата пасьпела як сьлед загарэцца. У выніку гаспадар атрымаў моцныя апёкі ды атручаньні чадам і патрапіў у шпіталь.

Лепш мець памперс

Усе, хто бачыў пункты абмену валюты, браняваныя банкаўскія машыны ды "крутых" інкасатараў, пагодзяцца, што лабавы налёт на банкаўскія капіталы — справа безнадзейная. Але на тое й галава чалавеку дадзена, каб думаць. Да таго ж і ў фільмах прыкладаў хапае. Зусім як гэта рабілі Бывалы з Балбесам, у Менску абрабавалі пункт абмену валюты. Два рабаўнікі забеглі ў клязэт ды схаваліся за дзьвярыма. Калі касірка выйшла ў прыбіральню, злодзеі схапілі яе, адабралі ключы, зьвязалі ды запіхнулі ахвяру ў адну з кабінак. Пасьля пайшлі ў абменны пункт і забралі ўсе грошы.

Шчодрасьць

У рэдакцыю менскай гарадзкой газэты "Вечерний Минск" патэлефанаваў адзін ветэран вайны ды распавёў неверагодную гісторыю. Калі ён вяртаўся дахаты, то па дарозе каля яго спыніўся шыкоўны "Мэрсэдэс", зь якога выйшаў "новы бульбаш" ды прапанаваў праехацца. Стары сказаў, што такое задавальненьне яму не па кішэні. Але кіроўца супакоіў таго, сказаўшы, што правязе бясплатна. Калі ж пад'ехалі да дому, дзе жыў стары, то багатыр уклаў яму ў працягнутую для поціску руку 100 даляраў. На запытаньне вэтэрана за што, адказаў: "За перамогу!"

Крывавыя гульні

Тое, што моцны крыўдзіць слабога і найчасьцей беспакарана, зрабілася як бы правілам, асабліва сярод дзяцей, дзе старэйшы дае дыхту малодшаму. Але калі-нікалі знаходзіцца нехта, хто парушае гэтую завядзёнку. Як гэта задарылася ў вёсцы Кругліца Чашніцкага раёну. Тут вучань другой клясы завёўся біцца зь пяцігадовым хлопчыкам. Паваліў яго на зямлю й наваліўся зьверху. Малы адчайна супраціўляўся і спрабаваў вылезьці з-пад амаль удвая старэйшага крыўдзіцеля. Шасьцігадовая сяброўка малога, бачачы, што той ня можа даць рады, прыйшла на дапамогу. Яна ўклала яму ў руку сьцізорык, які пяцігодка ўсадзіў у шыю старэйшага нападніка. Пацэліў як раз у сонную артэрыю. Фантанам забіла кроў. Пакуль рабілі першую дапамогу, выклікалі "хуткую", што ў вёску прыязджае ня надта хутка, пацярпелы страціў зашмат крыві й памёр па дарозе ў шпіталь.

Навязьлівы сэрвіс

У Менскім мікрараёне Серабранка два бамбізы вырашылі прапанаваць новы від паслугаў. Паіць насельніцтва гарэлкай без папярэдняй замовы з боку спажыўцоў. Першым кліентам аказаўся ўнівэрсытэцкі выкладчык, які спакойна йшоў дахаты. Да яго падыйшлі гэтыя бамбізы і прапанавалі выпіць. Выкладчык прыемна зьдзівіўся такому нечаканаму сэрвісу, але адмовіўся. Маўляў я і семак на вуліцы не купляю, ня тое што гарэлку. Але бамбізы адказалі: "Нас не хвалюе — аплочана". Наставілі на чалавека нож ды павялі на сваю кватэру. Там яго прымусілі выпіць гарэлкі ды расплаціцца. Свае паслугі яны ацанілі ажно ў 130 тыс. зайцоў ды 5 даляраў. Кліент з гэтым не пагадзіўся ды зьвярнуўся ў міліцыю. Неўзабаве рабаўнікоў затрымалі.

Спаборніцтва

У мястэчку Самахвалавічы, што пад Менскам, адбылося спаборніцтва ў літарболе. Тры мужыкі зайшлі ў мясцовы бар, каб заліць агонь душы. Там сядзеў адзін хлопец пры грошах ды добрым гуморы, які прапанаваў ім апахмелку за свой кошт. Праўда, з умовай удзелу іх у конкурсе на самага моцнага пітака. Умовы былі піць з "гарла", без закускі і безь перадыху. Тыя згадзіліся. Першы выпіў тры з паловай бутэлькі гарэлкі, другі — дзьве, а трэці — паўтары. Фінішам была поўная падпарадкаванасьць зямному прыцягненьню. Пераможца так больш і не падняўся — памёр ад атручаньня мэгадозай гарэлкі. Двух астатніх удалося адратаваць у рэанімацыі.

Міліцыянт-браканьер

Рыбнагляд Вялейскага вадасховішча затрымаў групу браканьераў колькасьцю 7 чалавек. Сярод іх былі лекар-псыхіятар ды капітан міліцыі. Як паведаміла газэта "Вечерний Минск", браканьеры спрабавалі ўцячы зь месца злачынства на двух "Жыгулях", але не пасьпелі. Будучы нападпітку, некаторыя браканьеры спрабавалі супраціўляцца, але, нюхнуўшы "чаромухі", супакоіліся. Астатнія працягвалі "качаць правы". Адзін з затрыманых назваўся мясцовым участковым міліцыянтам і запатрабаваў адвезьці ў родны Вялейскі ГАУС. Інспэктары зразумелі, што там нічога добрага іх не чакае і павезьлі парушальнікаў у Менск. Тут імі заняліся абласныя чыны. Затрыманы "ўчастковы" сапраўды аказаўся капітанам міліцыі. Праўда, ад удзелу ў браканьерстве ён адмаўляўся. Казаў, што проста йшоў па лесе, вышукваючы дровы на зіму. Але абласныя чыны яму не паверылі. Бо шпацыраваў ён па лесе а 7-ай гадзіне раніцы за 20 км ад свайго дому.

№ 9/96
20 — 26 траўня

Новае слова на рынку беларускае прэсы — штотыдзень 12 паласоў патрэбнае інфармацыі

Інфарматар
НАША НІВА

ШТОТЫДНЁВЫ ІНФАРМАЦЫЙНЫ ДАДАТАК ДА ГАЗЭТЫ НАША НІВА

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЕ BELARUSIAN PUBLIC RELATIONS ASSOCIATION

КОШТЫ НА РЭКЛЯМУ Ў ГАЗЭЦЕ "НАША НІВА" І ІНФАРМАЦЫЙНЫМ ДАДАТКУ "ІНФАРМАТАР"

	"НАША НІВА"	"ІНФАРМАТАР"
Базавая стаўка ч/б	\$0,5 см²	\$0,4 см²
Замова ў рэклямным бюро	\$0,5 см²	\$0,4 см²
Замова праз тэлефон	\$0,6 см²	\$0,5 см²
Першая паласа	ч/б – \$1 см² Колер (ня меней за 100 см²) – \$2,5 см²	ч/б – \$0,9 см²
Радковая рэкляма на паласе "Біржа працы"		5.000 руб. (зьмяшчаецца запар у двух нумарах)
Колер	ня меней за 50 см² – \$1	ня меней за 20 см² – \$1,5 см²
TV–праграма		ч/б – \$1 см² колер – \$1,5 см² (ня меней за 50 см²)

Замовіць рэкляму можна праз тэлефон 36-76-75 з 10.00 да 20.00 штодня, ці на адрасе: вул. Пуліхава, 29, кв. 61, да 18.00. Пры гэтых коштах ня ўлічваецца выраб арыгінал-макету.

Падпісны кошт 12.000 на месяц
36.000 на квартал

*** Прадугледжаны скідкі на колькасьць выхадаў і плошчу рэклямных абвестак**

Падпіска на газэту
"НАША НІВА"
праз пошту і "САЮЗДРУК"
індэкс 63125.

Падпіска праз недзяржаўную сетку дастаўкі тэлефон 29-22-10 (Цыбульскі Леанід)

Платныя прыватныя аб'явы

Тэрмінова куплю факс-апарат PANASONIC да \$150 у добрым стане ці памяняю на струйны прынтар Fujitsu Breeze 100+ (амаль новы). *Званіць на тэл. 27-83-75 з 13.00 да 17.00*

МУЖЧЫНА Й ЖАНЧЫНА: ТРЫВАЛАСЬЦЬ СЯМЕЙНЫХ ПОВЯЗЯЎ

Ацэнка падрыхтаванасьці да сямейнага жыцьця й прагноз дабрабыту сужэнскіх адносінаў накіраваныя як на стварэньне трывалага шлюбу, так і на ўдасканаленьне ўзаемасувязяў маладых сужэнцаў у пэрыяд станаўленьня іх шлюбнага жыцьця. Тэст будзе карысным пры выпрацоўцы індывідуальных праграмаў такога ўдасканаленьня, а таксама для падрыхтоўкі юнакоў і дзяўчат да сямейнага жыцьця.

Стар. **22**

РАДЫЁ

"Міжнароднае радыё Карэі"

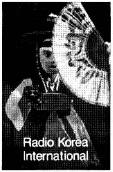

"Міжнароднае радыё Карэі" кампаніі Кэй-Бі-Эс – гэта адзіная кароткахвалевая радыёперадавальная служба Паўднёвай Карэі, якая вядзе свае перадачы за мяжу на працягу ўжо 43 гадоў.

У сваіх перадачах МРК імкнецца апэратыўна паведамляць пра падзеі ў краіне і ў сьвеце, на Карэйскай паўвыспе й вакол яе і даваць ім аб'ектыўную ацэнку. Сваю задачу радыёстанцыя бачыць у тым, каб знаёміць слухачоў ва ўсіх куточках сьвету з эканомікай, гісторыяй, культурай, мастацтвам і шматгадовымі традыцыямі "Краіны ранішняй сьвежасьці".

МРК вядзе свае перадачы на 10 мовах: карэйскай, расейскай, ангельскай, францускай, нямецкай, гішпанскай, арабскай, японскай, кітайскай і інданэзійскай.

МРК распрацавала цэлы шэраг захадаў з мэтай павысіць свой аўтарытэт і канкурэнцыйнасьць у міжнародным радыёэфіры.

Радыёстанцыя прыкладае ўсе намаганьні да таго, каб эфэктыўна ўвесьці ў жыцьцё гэтую праграму й заваяваць давер сярод слухачоў.

Вось асноўны зьмест гэтай праграмы на 1996 год:

Арганізацыя бясплатнай паездкі ў Паўднёвую Карэю 10-і найбольш актыўным радыёслухачам.

Узнагарода 32 аўтараў найлепшых адказаў на нашыя віктарыны каляровымі тэлевізарамі.

Выпуск "Гісторыі Карэі" на дысках CD-ROM.

Апытаньне слухачоў.

Публікацыя нашага штоквартальнага "Інфармбюлетэню".

Актыўная падтрымка "Клюбаў аматараў МРК".

Адкрыцьцё "паштовых скрыняў" на адрэсах некаторых радыёслухачоў.

Выпуск 7 відаў вэрыфікацыйных картак.

Ладжаньне выставы МРК.

Старонка **19**

ГАСПАДАРКА

Айчынныя прадпрымальнікі не стамляюцца выдумляць усё новыя "параўнальна сумленныя спосабы адыманьня грошай". Летась зьнікла ці развалілася бальшыня фінасавых кампаніяў, што бралі грошы ў насельніцтва. На зіму гэтага года прыпаў росквіт арганізацыяў, якія прапануюць аўтамабілі за поўкошту з адтэрмінаваньнем іх атрыманьня. (Праўда, у адрозьненьне ад "пірамідальных" афэраў (прыкладам, МММ), якія разылічаныя праз падатак на ўсе пласты грамадзтва, у аўтамабільнай гульні брала ўдзел, з натуральных прычынаў, толькі сярэдняя кляса). Але падобна, што гэты від айчыннай прадпрымальніцкай дзейнасьці пачынае зьнікаць... Чаго чакаць далей?

Пра новы бум у будаўніцтве чытайце на стар. **8**

Што трэба ведаць, перш чым выбраць праект дому?

Ці трэба ўзгадняць індывідуальныя праекты садовых дамоў з адпаведнымі архітэктурнымі службамі?

Як рацыянальна выкарыстаць кожны квадратны мэтар плошчы?

Як стварыць ангельскі траўнік?

Адказы на гэтыя і іншыя пытаньні па забудове садовай дзялкі чытайце на стар. **8**

КІНААНОНС

Фонд Сораса і

Беларуская Фэдэрацыя Кінаклюб прэзэнтуюць.

19 траўня, нядзеля.

18.30 (безь перакладу).

Падзеньні. 1980 г., колер, 185 хв.

Экспэрымэнтальны фільм, прыклад "незалежнага кіно".

92 біяграфіі ахвяраў незвычайных здарэньняў - апокрыфы інтэлектуальнага падпольля XX ст.

20 траўня, панядзелак.

18.30 (безь перакладу), 21.00.

Кантракт рысавальніка. 1982 г., колер, 108 хв.

У ролях: Энтані Хігінс, Джэнэт Сюзман, Эні Луіза Ламбэр. Х'ю Фрэзэр.

Уілшыр, 1694 г. Арыстакратычная сям'я запрашае маладога моднага мастака выканаць сэрыю малюнкаў для прыватнае калекцыі. Падпісаўшы кантракт, ён апынуўся ў цэнтры загадкавых падзеяў...

21 траўня, аўторак. 18.30 (безь перакладу), 21.00.

Адлік тапельцаў. 1988г., колер, 119 хв.

У ролях: Бэрнар Хіл, Джаан Плаўрайт, Джульет Стывэнсан, Джэйсан Эдвардс.

Тры жанчыны з аднае сям'і робяць матэматычна вылічаную спробу пазбавіцца абрыдлых мужоў. Цудоўна зьняты брытанскі чорны гумар.

22 траўня, серада. 21.00. ZOO. 1985г., колер, 115 хв.

У ролях: Андрэа Фэрэал, Браэн Дыкан, Эрык Дыкан, Фрэнсіс Барбэр.

Ахвяра аўтааварыі з адрэзанаю нагою, біёлягі-блізьняты, якія дасьледуюць паходжаньне жыцьця і вар'ят-мастак — галоўныя пэрсанажы вытанчанай сюррэалістычнай мэлядрамы.

23 траўня,чацьвер. 21.00.

"Д" як "Дом". 1976г., колер, 9 хв. Фільм-мантаж фотапартрэтаў клясычнай ангельскай сям'і, які агучаны галасамі Пітэра Грынуэя і ягонай маленькай дачкі.

Вокны. 1974г., колер, 4 хв. Тыповы для Грынуэя фільм-абсурд.

Мілы тэлефон. 1976г., колер, 17 хв.

Аповед пра складаныя ўзаемадачыненьні людзей і іхніх тэлефонных апаратаў.

Рэінкарнацыя арнітоляга. 1978г., колер, 41 хв.

Фільм пабудаваны на візуальных алюзіях і асацыяцыях.

Водарасьці. 1978г., колер, 9 хв.

Падручнік ангельскай школы "пэйзажнага" жывапісу.

Праграма праходзіць ў тэатральнай залі Палацу культуры прафсаюзаў (на профе). Тэл. для даведак 227-59-29.

Прыезд рысавальніка.

Упершыню ў Беларусі аматары кінамастацтва атрымалі магчымасьць убачыць творы вялікага ангельскага постмадэрніста Пітэра Грынуэя на шырокім экране. Праграма прэзэнтуе як ужо вядомыя стужкі (вядомыя з тэлепаказу НТВ на пачатку 1995 г. і з паказаў клюбу Сяргея Фяненкі), так і зусім новыя. Гэта фільм "Падзеньні" 1980 г. і сэрыя кароткамэтражкаў, якія раней таксама ніколі не паказваліся. Упершыню мы убачым "кінажывапіс" маэстра (мастака з адукацыі) так, як ён яго здымаў.

НОВЫЯ ВАКАНСІІ Й ПРАЦОЎНЫЯ МЕСЦЫ. МЕНСК

АТ "Пушэ" запрашае да супрацоўніцтва на конкурснай аснове **дырэктара прадуктовае крамы** на вул. Прытыцкага, 60. Патрабаваньні да кандыдатаў: адукацыя вышэйшая ці сярэдне-спэцыяльная, досьвед працы ня меншы за 3 гады, узрост да 40 гадоў. Зьвяртацца на адрас: вул. Альшэўскага, 24, тэлефон для даведак 59-13-16, 59-13-14.

ЗАТ "Корпак" прамае на сталую працу: **муляраў, друкароў, наладніка блістэрных машынаў**. Тэлефон для даведак 22-54-23.

МВКП "Рытм", вул. Агарова, 1/4, тэл. 46-68-07. Патрабуюцца: **прадаўцы, прараб сантэхнічнага ўчастку, бляхары, сакратар-рэфэрэнт** (адукацыя вышэйшая, ангельская мова, ПЭВМ).

Прадпрыемства "Набат" запрашае на працу **распаўсюднікаў кветкоў.** Зьвяртацца на адрас: вул. Лынькова, 5а-10, тэлефон для даведак 50-68-90.

Цэнтар абслугоўваньня пэнсіянэраў возьме на працу **доктара-тэрапэўта.** Звяртацца: вул. Ваўпшасава, 33, тэл. 38-54-21.

ТАА "Салён у Галіны" запрашае **манікюрку-пэдыкюрку, камэрцыйнага дырэктара** (адукацыя вышэйшая, досьвед працы).

СП "Гупіта" запрашае да супрацоўніцтва **бугальтара** (досьвед працы ў грамадзкім харчаваньні); **пекара (хлебапёка)**; **кіроўцу** з асабістым аўтамабілем (РАФ ці мікрааўтобус); **загадчыка складам** прадуктаў харчаваньня (мужчына да 50 гадоў, досьвед працы, веданьне бугальтарскага ўліку); **эканаміста** (досьвед працы ў грамадзкім харчаваньні). Звяртацца: вул. Варвашэні, 20, тэл. 39-44-39.

Прадпрыемства Менсклегаўтатранс, вул. Ціміразева, 46, тэл. 26-87-00 **Кіроўца аўтамабіля** (кат. "В", "С"). Патрабаваньні: досьвед працы ня меншы за 1 год, узрост пасьля 20 гадоў.

Санітарна-эпідэміялягічны цэнтар Міністэрства абароны, Менск-57, 9-ы км, тэл. 39-24-68 **Санітарны доктар (гігіена харчаваньня). Доктар-таксыколяг. Загадчык лябароторыяй (токсыка-радыялягічны аналіз). Доктар (лябарант, токсыка-радыёляг).**

ВА "Менскгандальаўтатранс" бярэ на працу **кіроўцаў катэгорыяў "В", "С".** Зьвяртацца: вул. П.Броўкі, 30, тэл. 32-76-91.

Страхавая кампанія "ДДД-Інстрах", вул. Кірава, 13-256, тэл. 20-53-54 **Страхавыя агенты**

АТ "Камуні-Кэйшэн", пр. Ф.Скарыны, 117, тэл. 33-26-90 **Камэрцыйныя агенты (дылеры рэалізацыі пэйджэраў).**

Калі Вы жадаеце зарабляць да 2,5 млн. рублёў стабільна штомесяц, мець сталую працу, кожную паездку сустракацца з цікавымі людзьмі, працаваць на застрахаваным аўтамабіле, то ідзіце на працу да нас **кіроўцам легкавых таксаматораў.** Ідзіце — і не пашкадуеце!!! Патрабаваньне: досьвед кіроўцы ня меншы за 1 год. Наша адрэса: г. Менск, вул. Цімразева, 46. ААТ "Легаўтатранс". Тэлефоны 26-87-00, 23-30-62.

Фірма запрашае на працу жанчынаў ва ўзросьце 30-45 гадоў з досьведам працы на **рабочых** спэцыяльнасьцях у вытворчасьці. Тэлефон 69-01-86 (з 9.00 да 17.30).

Вытворча-камэрцыйны канцэрн "БСВ і К" запрашае да супрацоўніцтва **прагаміста-бугальтара, бугальтара** зь веданьнем ПЭВМ. Наша адрэса: г. Менск, вул. Ульянаўская, 31. Тэлефон 27-81-63 (аддзел кадраў).

Установа запрашае **высокакваліфікаваных рабочых будаўнічых спэцыяльнасьцяў.** Пажадана мець замежны пашпарт. Тэлефоны: 21-40-19, 21-40-18, 21-43-07.

Фірма запрашае на выгодных умовах **рэклямных агентаў**. Запіс на сумоўе праз тэлефон 27-69-75 з 9.00 да 18.00.

Запрашаем на працу ў камэрцыйную аптэку **фармацэўта** з досьведам працы ў рэалізацыі мэд. прэпаратаў па РБ. Наша адрэса: г. Менск, пл. Свабоды, 4, тэлефон 27-50-28.

ЗАТ "БклІнфармПрэс" запрашае **прадаўцоў друкарскіх вырабаў** у электрацягніках. Даем дазвол на гандаль. Тэлефоны: 43-85-40, 43-88-31.

Фірма запрашае на конкурснай аснове прывабную дзяўчыну на пасаду **сакратаркі-рэфэрэнта.** Тэлефон 75-31-44.

Прадпрыемства на конкурснай аснове запрашае **прадаўцоў** для працы ў міні-кавярнях (жанчынаў з досьведам працы). Заробак дамоўны. Тэлефон 39-44-39.

Вытворчай фірме патрабуюцца: Высокакваліфікаваныя **сталяры-станочнікі.** Тэлефон 22-07-45 з 16.00 да 17.30. **Архітэктар** з досьведам працы на ПЭВМ (ACAD). **Мэнэджэр гандлёвага аддзелу.** Тэлефоны: 59-58-68, 59-58-71 з 16.00 да 17.30.

Прадпрыемства запрашае на працу **камэрцыйных агентаў** для продажу аргтэхнікі (пажадана вышэйшая адукацыя). Тэлефоны: 32-24-62, 32-63-09.

Менскі экспэрымэнтальны завод тэхналягічнага абсталяваньня запрашае на сталую працу **галоўнага бугальтара** з досьведам працы. Наша адрэса: г. Менск, вул. Варвашэні, 15, тэлефон 39-48-39.

Запрашаем на працу **аўтамаляра**. Тэлефон 44-53-92.

Менскаму заводу шасьцяронаў тэрмінова патрабуюцца дасьведчаныя **шліхтары (шліфавальнікі) для апрацоўкі ўнутраных адтулінаў дэталяў; апэратары станкоў з ЛПК**. Тэлефоны: 38-76-05, 38-76-92.

Fortuna. Real Estate & Holiday Ownersheep Corporation Limited СП "Фартуна. Маёмасьць і адпачынак" прапануе **працу** з пэрспэктывай росту на лесьвіцы бізнэсу. Сумоўе адбудзецца а 12.00 26.05.96 і 2.06.96 на адрасе: вул. Кастрычніцкая, 5, аўд. 108. Тэл. (0172) 292-492.

Арганізацыя запрашае на працу **мэнэджэраў** рэалізацыі трыкатажных вырабаў. Узрост 25-35 гадоў. Тэлефоны для даведак: 63-57-03, 63-57-04.

Запрашаем на пасаду **кіраўніка мінівытворчасьці** газаванай вады. Тэлефон 45-04-73.

Запрашаем на працу: **Сакратара** зь веданьнем справаводзтва, **машынапісу й ПЭВМ** пасьля 22 гадоў. Досьвед працы сакратаром абавязковы. **Дызайнэра** для працы тэхнічным экспэртам у галіне дызайну й будаўніцтва памяшканьняў. Заявы накіроўваць на адрэсу: 220013, г. Менск, а/с 128.

Фірма запрашае на сталую працу **спэцыялістаў кодабных працаў рамонту легкавых аўтамабіляў**. Тэлефоны: 54-10-96, 54-32-57.

Запрашаем на працу **спэцыяліста вёрсткі.** Патрабаваньні: досьвед працы ў Corel Draw, Page Maker, мастацкі густ. Тэлефон 29-35-46.

Запрашаем на працу на ўзаемавыгодных умовах **бугальтара** з досьведам працы, веданьнем юрыспрудэнцыі, аўдыту, з жаданьнем шмат працаваць, узрост да 35 гадоў. Тэлефон 63-60-46.

Стала запрашаем **распаўсюднікаў газэты** "Здравый смысл". Зьвяртацца на адрэсу: г. Менск, вул. Цнянская, 2, корп. 2, кв. 1. Тэлефон для даведак 32-07-25.

Запрашаем **энэргічных супрацоўнікаў** без абмежаваньня ўзросту, якія жадаюць мець асноўны й дадатковы заробак. Тэлефон 55-26-28 (з 8.00 да 21.00).

Установе патрабуюцца: **ахоўнікі, ахоўнікі са зброяй, ахоўнікі з сабакамі.** Патрабаваньні: узрост ад 21 да 40 гадоў, рост не ніжэйшы за 180 см, пажадана валоданьне сілавымі відамі спорту. Тэлефоны: 27-17-82, 27-18-75.

Спэцыялізаванае прадпрыемства "Белспэцэнэрга" запрашае на працу на конкурснай аснове **начальніка вытворча-тэхнічнага аддзелу**. Патрабаваньні: вышэйшая тэхнічная адукацыя, досьвед будаўніча-мантажных працаў і кіраўнічае дзейнасьці, узрост да 45 гадоў. Наша адрэса: г. Менск, вул. Індустрыйная, 2, тэлефон 29-12-19.

Запрашаем на працу **спэцыялістаў рамонту тэлефаксаў, лязэрных друкарак, капіявальнай апаратуры.** Тэлефон 23-83-78 з 17.00 да 17.30.

Сумеснае прадпрыемства запрашае на сталую працу: **правізара (у аддзел маркетынгу); хіміка-аналітыка (хім. лябараторыя).** Патрабаваньні: вышэйшая адукацыя, досьвед працы ня меншы за 3 гады, пажадана веданьне ангельскае мовы, ПЭВМ. Зьвяртацца на тэлефон 44-25-92.

Прыватны прадпрымальнік запрашае маладых энэргічных людзей на працу **гандлёвымі агентамі** для продажу офісных канцылярскіх вырабаў. Тэлефон 37-98-61.

ЗАТ "Грандор" запрашае на працу **бугальтара**. Патрабаваньні: узрост да 40 гадоў, веданьне ПЭВМ, досьвед працы ў камэрцыйнай структуры. Тэлефон 36-62-56 (офіс), 59-76-09 (дыспэтчар).

Фірме патрабуецца **камэрцыйны дырэктар.** Кантактны тэлефон 57-84-52.

Запрашаем на працу **галоўнага бугальтара** на няпоўны працоўны дзень (1-ая палова дня) з досьведам працы. Тэлефон 20-51-01.

Запрашаем на працу ў пас. Прывольны: **спэцыялістаў рамонту каробак передачаў аўтамабіляў МАЗ, аўтаэлектрыка, матарыстаў** Тэлефоны: 90-47-05, 90-42-48.

Для наладкі новых тэхналягічных працэсаў і абсталяваньня Менскаму заводу шасьцяронаў патрабуюцца дасьведчаныя **наладнікі токарных, зубаапрацоўных, шліфавальных і ханінгавальных станкоў.** Заробак — 1,8 млн. руб. Праца ў 1-ю зьмену. Патрабаваньні: сярэдняя спэцыяльная адукацыя. Тэлефоны: 38-76-05, 38-76-92.

ТАА "Біясан" запрашае да супрацоўніцтва **мэдычных работнікаў** з вышэйшай адукацыяй і **выкладчыцкі склад**. Перавага будзе аддадзена тым, хто вывучае "жывую этыку". Тэлефоны: 54-08-52, 70-83-28.

Найбуйнейшы пастаўнік тавараў для выяўленчага мастацтва запрашае на працу з поўнай ці частковай занятасьцю **агентаў гандлю.** Патрабаваньні: камунікабэльнасьць, ініцыятыўнасьць. Тэлефон 46-67-41 (Яраслаў Аляксандравіч).

Беларуская Страхавая Кампанія прапануе пэрспэктыўную высокааплатную працу (сумяшчальна) для **камунікабэльных, энэргічных людзей**. Заробак не абмежаваны. Спэцыяльных ведаў не патрабуецца. Адрэса: г. Менск, бульвар Талбухіна, 3, пакой 223. Тэлефон 68-73-53.

Фірма "Карпарад" запрашае на цікавую й захапляльную працу **энэргічных маладых людзей**, якія жадаюць паспытаць сваю моц у камгутарным бізнэсе. Запіс на сумоўе праз тэлефоны: 54-00-40, 59-63-39 з 9.00 да 17.00 і праз тэлефон 47-86-34 з 19.00 да 21.00.

Запрашаем на працу **высокакваліфікаваных рабочых будаўнічых спэцыяльнасьцяў** бяз шкодных звычак. Тэлефон 59-68-70.

Фірма запрашае на працу **правізара**. Тэпефон (0172) 31-90-97.

ЗАТ "Белпрэд" запрашае да супрацоўніцтва **камунікабэльных людзей** ва ўзросьце 25-30 гадоў, якія маюць вольны час і недахоп грошай. Мы вучым працаваць і забясьпечым дадатковы заробак. Тэлефон 76-85-39 (з 12.00 да 18.00).

"Інфа-Цэнтар" робіць набор і навучае на **інфармацыйна-рэклямных агентаў** з наступным працаўладкаваньнем. Тэл. 22-98-01 (з 10.00 да 12.00, апроч выхадных).

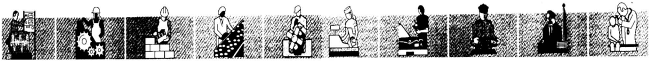

Асноўныя паказьнікі забесьпячэньня занятасьці насельніцтва райгарцэнтрамі Менскае вобласьці за студзень-сакавік 1996 г.

	Барысаўскі	Жодзінскі	Маладзечанскі	Слуцкі	Салігорскі	Вялейскі	Заслаўскі	Дзяржынскі	Бярэзінскі	Валожынскі	Клецкі	Капыльскі	Крупскі	Любаньскі	Лагойскі	Менскі	Мядзелскі	Нясвіскі	Пухавіцкі	Смалявіцкі	Старадарожскі	Стаўбцоўскі	Вузьдзенскі	Чэрвеньскі	Разам па вобласьці
1. Колькасьць беспрацоўных на 1.01.1996	3278	508	3325	1956	4325	1385	312	795	487	448	720	543	396	610	364	905	350	815	2020	247	459	609	479	562	25898
2. Зарэгістравана беспрацоўных з пачатку году	1412	498	1252	1019	2032	637	223	437	258	239	362	222	208	318	197	418	213	644	755	143	206	285	266	215	8459
3. Працаўладкавана беспрацоўных з пачатку году	384	114	281	257	306	53	35	84	65	63	43	76	53	62	44	106	39	58	214	46	65	71	44	86	2649
4. Зьнятыя з уліку беспрацоўныя з пачатку году	566	106	483	286	597	335	41	102	80	150	144	126	91	133	36	142	67	260	209	50	65	75	150	86	4380
5. Колькасьць беспрацоўных на 1.04.1996	3740	786	3813	2432	5454	1634	459	1046	600	474	895	563	460	733	481	1075	457	1141	2352	294	535	748	551	605	31328
6. Узровень беспрацоўя	3,3	2,3	4,6	4,4	6,9	5,3	5,3	3,2	3,6	2,2	4,1	3,0	2,5	3,3	2,3	1,5	2,3	5,4	5,95	1,5	4,4	3,2	4,1	2,9	3,8
7. Каэфіцыент напружанасьці на рынку працы	19	33	22	48	60	74	16	70	24	19	31	4	24	27	9	27	18	44	14	11	30	14	14	16	23
8. Накіравана беспрацоўных на грамадзкія працы	64	—	—	33	67	—	5	—	—	10	7	7	2	4	—	—	—	—	—	—	8	—	49	2	258
9. Накіравана на перанавучаньне з пачатку году	102	28	70	46	98	31	22	62	10	9	47	9	14	13	22	87	10	23	39	18	13	10	12	26	821

КОШТЫ НА КАМПУТАРЫ. МЕНСК

Гандлёвая марка	Працэсар Тып/MHz	Кэш	RAM усталяв.	RAM max магчым.	Назапасніκі FDD	HDD аб'ём	HDD Тып шыны	HDD Час доступу	Манітор Памер экр.	LR	Памер кропкі	Відэакарта памяць	шына	win. акс.	Корпус	Кошт
AT, Трэквіл	286/12		1	4	3.5	40	ISA	17	14mono	*		256	ISA		MT	341
BM 2001	286/12		1	4	3.5	170	IDE	14	14		39	256	ISA		MT	560
PTC	286/12		1	4	//	170	IDE	12	14mono	*	28	256	ISA		MT	447
BM 2001	286/12		1	4	3.5	170	IDE		14mono		39	256	ISA	*	S	510
AT, Трэквіл	386 DX/40	128	2	16	3.5	210	ISA	14	14	*	28	256	ISA		MT	626
AT	386 DX/40	128	4		//	360			14	*	28	256		*	MT	810
Incomag	386 DX/40	8i	4	32	3.5	428	IDE/ISA	13	14	*	28	512	ISA		MT	760
EC 1863.11	386 SX/25		2	16	//	170	IDE	14	14		39	256	EISA	*	D	630
ITAMD	386 SX/40		1	16	3.5				14mono	*	28	256	ISA		MT	365
AT, Трэквіл	386 SX/40		1	16	3.5	130	ISA	14	14mono	*		256	ISA		MT	408
RV	386 SX/40		2		3.5	420			14		28	256			MT	541
RV	386 SX//40		2		3.5	420			14mono			256			MR	506
LinkT	486	256	4	64	3.5	635	IIDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	506
NTT 434	486 SX/33	8i	2	64	3.5	340	IDE/VLB	12	14	*	28	512	ISA	*	MTS	712
NTT 432	486 SX/33	8i	2	64	3.5	340	IDE/VLB	12	14mono	*	28	256	ISA	*	MTS	517
Inncomag	486 DX/33		4	64	3.5	428	IDE/VLB	13	14	*	28	512	ISA		MT	785
IT Texas	486 SX/40		1	64		375			14mono	*	28	256	ISA		MT	386
DTK Feat 41	486 DX/66	256	4		3.5	210	IDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	990
NewS	486 DX2/66	256	4	128	3.5	420	EIDE	11	14	*	28	512	ISA		MT	760
PTC	486 DX2/66	256	4	64	3.5	420	EIDE	11	14	*	28	1	PCI	*	MT	785
MAS	486 DX2/66	256	4	64	3.5	420	EIDE	12	14	*	28	1	PCI	*	MT	820
American Logic	486 DX2/66	256	4	128	3.5	420	PCI	10	14mono	*	28	1	PCI	*	MT	669
Incomag	486 DX2/66	256	4	64	3.5	428	EIDE/PCI	13	14	*	28	512	ISA		MT	795
Opal/IBM	486 DX2/66	64	4		3.5	540			14	*	28	512			MT	1010
VPO3	486 DX2/66	256	4	128	3.5	540	EIDE/PCI	9	14	*	28	512	ISA		MT	749
AT, Mips	486 DX2/66	256	4	128	3.5	540	PCI	11	14	*	28	512	ISA		MT	783
NTT 463	486 DX2/66	256	4	64	3.5	540	EIDE/VLB	9	14	*	28	1	VLB	*	MT	793
MadMax	486 DX2//66	256	4	128	3.5	540	IDE	9	14	*	28	512	VLB	*	MT	797
SR	486 DX2/66	256	4		3.5	540	EIDE/VLB		14	*	28	1	VLB		MT	810
Belabm	486 DX2/66		4		3.5	540	EIDE	9	14	*	28	512	ISA		MT	828
Falcon	486 DX2//66	256	4	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	512	ISA		MT	845
Orma	486 DX2/66	256	4	64	3.5	540	EIDE/PCI	10	14mono	*	28	512	ISA	*	MT	592
Packard Bell Offise	486 DX4/75	256	4	64	3.5	540	IDE/VLB		14	*	28	1	VLB	*	DT	1101
AT, Mips	486 SX2/80	8i	4	64	3.5	210	IDE	14	14mono	*		256	ISA		MT	502
RV	486 SX2/80		4		3.5	420			14mono	*	28	512	ISA		MT	568
EXI	486 SX2/80	8i	4		3.5	540	IDE	10	14	*	28	512	ISA		MT	690
Incomag	486 DX2/80	256	4	64	3.5	428	EIDE/PCI	13	14	*	28	512	ISA		MT	805
RV	486 DX2/80	256	4		3.5	540			14		28	1	PCI		MT	782
At. Mips	486 DX2/80	256	4	128	3.5	540	EIDE/PCI	11	14	*	28	1	PCI	*	MT	809
Versa Delta	486 DX2/80	256	4	128	3.5	540	EIDE/PCI		14	*	28	512	ISA		sMT	909
	486 DX2/80	256	4	128	3.5	720	IDE		14			512	ISA			755
AT, Mips	486 DX2/80	256	4	128	3.5	540	EIDE/PCI	11	14	*	28	1	PCI	*	MT	864
MAS	486 DX2/80	256	8	64	3.5	540	EIDE	12	14	*	28	1	PCI	*	MT	965
I T Texas	486 DX2/80	256	8	64	3.5	640	EIDE	9	14	*	28	512	ISA		MT	799
PTC	486 DX4/100	256	4	64	3.5	420	EIDE	11	14mono	*	28	1	PCI	*	MT	675
Incomag	486 DX4/100	256	4	64	3.5	428	EIDE/PCI	13	14	*	28	512	ISA		MT	820
CLR Infiniti	486 DX4/100	256	4	64	3.5	428	EIDE/PCI	13	14	*	28	1	PCI	*	DT	1221
IBM PC 130	486 DX4/100	256	4		3.5	540			14	*	28	1		*	DT	1430
ICS	486 DX4/100	256	4	256	3.5	630	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	796
NTT 402	486 DX4/100	256	4	64	3.5	630	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MTS	839
Link Ninja	486 DX4/100	256	4	64	3.5	635	IDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	839
AT	486 DX4/100	256	4		3.5	850			14		28	1				910
NTT 406	486 DX4/100	256	4	64	3.5	1080	EIDE/PCI	8	14	*	28	1	PCI	*	MT	874
Optimus Sa	486 DX4/100	256	8	128	3.5	540	EIDE	10	14	*	28	1	VESA	*	DT	1047
Magtron OfficePro	486 DX4/100	256	*	128	3.5	540	EIDE/PCI	10		*	28	1	VESA	*	DT	1113
DTK Feat 41	486 DX4/100	256	8		3.5	540	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	1160
IBM PC 130	486 DX4/100		8		3.5	540	EIDE		14	*	28	1	VLB		DT	1620
PTC	486 DX4/100	256	8	64	3.5	540	EIDE	11	14	*	28	1	PCI	*	MT	865
NTT 407	486 DX4/100	256	8	64	3.5	540	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	899
UT	486 DX4/100	256	8		3.5	540	ISA/PCI		14	*	28	512	ISA		MT	910
Falcon	486 DX4/100	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI		MT	970
Belamb	486 DX4/100	256	8		3.5	630	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1089
DF	486 DX4/100	256	8		3.5	630	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*		810
ICS	486 DX4/100	256	8	256	3.5	630	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	852
Incomag	486 DX4/100	256	8	64	3.5	630	EIDE/PCI	13	14	*	28	1	PCI	*	MT	965
GTC	486 DX4/100	256	8			640	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	SMT	1215
MAS	486 DX4/100	256	8	64	3.5	820	EIDE	12	14	*	28	1	PCI	*	MT	1020
DTK	486 DX4/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1049
Optimus Sa	486 DX4/100	256	8	128	3.5	850	EIDE	10	14	*	28	1	VESA	*	DT	1077
Versa Pro	486 DX4/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	sMT	1086
VP11	486 DX4/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	837
EXI 486	486 DX4/100	256	8		3.5	850	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	850
RV	486 DX4/100	256	8		3.5	850			14		28	1	PCI		MT	872
AT, Mips	486 DX4/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	907
SR	486 DX4/100	256	8		3.5	850	EIDE/VLB		14	*	28	1	PCI		MT	950
UT	486 DX4/100	256	8		3.5	850	ISA/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	970
AT	486 DX4/100	256	8		3.5	850			14		28	1				970
CDL	486 DX4/100	256	4		3.5	850	EIDE/PCI					1	PCI		MT	547
CDL	486 DX4/100	256	8		3.5	850	EIDE/PCI					1	PCI		MT	605
CDL	486 DX4/100	256	16		3.5	850	EIDE/PCI					1	PCI		MT	720
CDL	586 DX4/133	256	8		3.5	850	EIDE/PCI					1	PCI		MT	618
Boston PC	486 DX4/100	256	8	128	3.5	1000	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	DT	999
DTK	486 DX4/100	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1183
DTK Feat 41	486 DX4/100	256	8		3.5	1080	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	1228
JET	486 DX4/100	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	6	14	*	28	1	PCI	*	MT	910
AT, MIPS	486 DX4/100	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	918
Belabm	484 DX4/100	256	16		3.5	1100	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1294
Incomag	486 DX4/120	256	4	64	3.5	428	EIDE/PCI	13	14	*	28	512	ISA		MT	840
Orma	486 DX4/120	256	4	64	3.5	540	EIEDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	828
Incomag	486 DX4/120	256	8	64	3.5	630	EIDE/PCI	13	14	*	28	1	PCI	*	MT	1002
Orma	486 DX4/120	256	8	64	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1002
AT, MIPS	486 DX4/120	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	922
AT, MIPS	486 DX4/133	256	12	128	3.5	1080	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	988
IBA	486 DX5/133	256	8		3.5	540			14	*	28	1			MT	1080
NewS	486 DX5/133	256	8	128	3.5	1000	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	915
IBM Aptiva	586 DX4/100		8	96	3.5	635	IDE		14	*	28	512	VLB	*	DT	1705
IBM APTIVA	586 DX4/100	256	8		3.5	635			14	*	28	1			DT	1967
IBM Aptiva MM	586 DX4/100		8	96	3.5	635	IDE		14	*	28	1	VLB	*	DT	1993
MW	586 DX4/100	256	8	128	3.5	850	IEDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1005
VP21	586 DX4/133	256	4	128	3.5	540	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	799
RV	586 DX4/133	256	4		3.5	540			14		28	1	PCI		MT	807
ORMA	586 DX4/133	256	4	64	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	832
PTC	586 DX4/133	256	4	64	3.5	630	EIDE	11	14	*	28	1	PCI	*	MT	856
EXI	586 DX4/133	256	4		3.5	850	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	820
ELKO	586 DX4/133	256	4		3.5	1000	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	MT	948
Belabm	586 DX4/133	256	8		3.5	540	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1101
DTK Feat 41	586 DX4//133	256	8		3.5	540	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	1179
NTT451	586 DX4/133	256	8	128	3.5	630	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	924
INCOMAG	586 DX4/133	256	8	64	3.5	630	EIDE/PCI	13	14	*	28	512	ISA		MT	965
American Logic	586 DX4/133	256	8	128	3.5	635	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	985
ORMA	586 DX4/133	256	8	64	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1008
VERSA Pro	586 DX4/133	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	sMT	1109
VP22	586 DX4/133	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	860
EXI	586 DX4/133	256	8		3.5	850	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	870
VP25 Multi	586 DX4/133	256	8		3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	995
American Logic	586 DX4/133	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1027
EXI	586 DX4/133	256	8		3.5	1080	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	890
RV	586 DX4/133	256	8		3.5	1080			14		28	1	PCI		MT	897
JET	586 DX4/133	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	6	14	*	28	1	PCI	*	MT	930
DF	586 DX4/133	256	8		3.5	1080	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*		933
NTT452	586 DX4/133	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	8	14	*	28	1	PCI	*	MT	959
OPTIMUS SA INTEL	586 DX/133	256	8		3.5	1080	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI			999
	586 DX4/133	256	8		3.5	1083	EIDE		14			1				933
R-Styli Proxima	P/60	256	8	128	3.5	540	IDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	DT	1240
CROMAN	P/60	256	8	128	3.5	540	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	998
MAS	P/60	256	8	128	3.5	820	EIDE	12	14	*	28	1	PCI	*	MT	1070
CROMAN	P/60	256	8	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1044
CROMAN	P/60	256	16	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1188
DELL OptiPlex GL	P/75		8	128	3.5	540	EIDE/PCI					1	PCI	*	SL	1518
Falcon	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1110
Croman	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1169
BELABM	P/75	256	8		3.5	540	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1170
MAS	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE	12	14	*	28	1	PCI	*	MT	1190
OPTIMUS SA	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	DT	1197
DTK Quin-36	P/75	256	8		3.5	540	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	MdT	1274
Falcon	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1345
CLR Infinti	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1587
ORMA	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	978
NewS	P/75	256	8	128	3.5	540	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	990
ITINTEL	P/75	256	8	128	3.5	630	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1201
DTK	P/75	256	8	128	3.5	630	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1259
Compaq Prolinea 575e	P/75		8	136	3.5	630	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	DT	2056
Packard Bell	P/75	256	8	128	3.5	630	PCI	11	15	*	28	1	PCI	*	DT	2451
HP Vectra VL Series 3	P/75	256	8	128	3.5	840	FEIDE		14	*	28	1	PCI	*	DT	2300
IBM PC 330	P/75	256	8		3.5	845			14	*	28	1		*	DT	2294
DTK	P/75	256p	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1149
CROMAN	P/90	256	8	128	3.5	540	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1278
HP Vectra VE Series 4	P/90	256	8	128	3.5	540	F-IDE		14	*	28	1	PCI	*	DT	2355
HP Vectra VE 5/90	P/90	256	8	128	3.5	540	F-IDE		14	*	28	1	PCI	*	DT	2355
CROMAN	P/90	256	8	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1324
MW	P/90	256	8	128	3.5	1050	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1156
R-Styli Proxima	P/90	256	8	128	3.5	1080	IDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	DT	1425
CROMAN	P/90	256	16	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1468
HP Vectra VL Series 4	P/100	256	8	128	3.5		f-IDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	MT	2575
PTC	P/100	256	8	128	3.5	420	EIDE	11	14	*	28	1	PCI	*	MT	1044
DELL OptiPlex GL	P/100		8	128	3.5	540	EIDE/PCI					1	PCI	*	SL	1690
UT	P/100	256	8		3.5	540	ISA/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	1055
Orma	P/100	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1062
INTINTEL	P/100	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1264
Croman	P/100	256	8	128	3.5	540	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1288
MAS	P/100	256	8	128	3.5	540	EIDE	12	14	*	28	1	PCI	*	BT	1335
DTK Quin 54	P/100	256	8		3.5	540	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	1446
DTK Quinn 61	P/100	256	8		3.5	540	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	SL	1588
JET	P/100	256	8		3.5	540	EIDE/PCI	6	14	*	28	1	PCI	*	MT	990
ICS	P/100	256	8	256	3.5	630	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1027
NTT500	P/100	256	8	256p	3.5	630	EIDE/PCI	8	14	*	28	1	PCI	*	MT	1102
INCOMAG	P/100	256	8	64	3.5	630	EIDE/PCI	13	14	*	28	1	PCI	*	MT	1210
GEG Home 51D	P/100	256p	8	128	3.5	635	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	SL	1409
Compaq Prolinea 5103	P/100		8	192	3.5	840	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	DT	2534
Compaq Presario 9220CDS	P/100		8	136	3.5	840			14	*	28	1	PCI	*	MT	2719
HP Vectra VL Series 3	P/100	256	8	128	3.5	840	F-IDE		14	*	28	1	PCI	*	DT	2885
VP28	P/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1030
AT, MIPS	P/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1066
UT	P/100	256	8		3.5	850	ISA/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	1091
LK	P/100	256	8		3.5	850	PCI		14	*	28	1	PCI			1119
American Logic	P/100	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1192
SR	P/100	256	8		3.5	850	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	1240
CDL	P/100	256	8		3.5	850	EIDE/PCI		выбар			1	PCI		MT	812
NewS	P/100	256	8	128	3.5	1000	EIDLE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1105
ELKO	P/100	256	8		3.5	1000	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	MT	1172
CROMAN	P/100	256	8	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1334
DELL OptiPlex GL	P/100		8	128	3.5	1000	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI	*	SL	2176
AT, MIPS	P/100	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1076
EXI	P/100	256	8		3.5	1080	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1090
RV	P/100	256	8		3.5	1080			14		28	1	PCI		MT	1100
UT	P/100	256	8		3.5	1080	ISA/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	1106
DTK	P/100	256	8	128	3.5	1080	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1137
ORMA	P/120	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1098
UT	P/120	256	8		3.5	540	ISA/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	1110
VP34	P/120	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28		PCI	*	MT	1140
UT	P/120	256	8		3.5	850	ISA/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	1146
American Logic	P/120	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*		1228
RSP 5	P/120	256p	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28				MT	1399
Intel Advanced /ZP Zappa	P/120	256	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1429
RSP-5	P/120	256p	8	128	3.5	1000	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1419
HP Vectra VL Series 4	P/133	256	8	128	3.5		f-IDE/PCI		14	*	28	1	PCI		MT	3055
ORMA	P/133	256	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1262
CROMAN	P/133	256	8	128	3.5	540	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1478
RSP-5	P/133	256p	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1449
DTK	P/133	256p	8	128	3.5	850	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1489
News	P/133	256	8	128	3.5	1000	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1260
CROMAN	P/133	256	8	128	3.5	1000	EIDE		14	*	28	1	PCI	*	MT	1524
RV	P/133	256	8	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1524
EXI	P/133	256	8		3.5	1283	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1280
DTK	P/133	256p	16	128	3.5	1000	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1649
CROMAN	P/133	256	16	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1668
DELL OptiPlex GL	P/133		16	128	3.5	1000	EIDE/PCI		15	*	28	1	PCI	*	SL	2749
DELL OptiPlex GL	P/133		16	128	3.5	1000	EIDE/PCI		15	*	25	1	PCI	*	SL	3021
ORMA	P/13333	256p	16	128	3.5	1050	fSCSL-2	9	15	*	28	2	PCI	*	MT	1798
VP38	P/133	256	16	128	3.5	1080	EIDE/PCI	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1340
RV	P/133	256	16		3.5	1080			14		28	1	PCI		MT	1352
JET	P/133	256	16	256	3.5	1080	EIDE/PCI	6	14	*	28	1	PCI	*	MT	1410
ORMA	P/150	256p	8	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	2157
CROMAN	P/150	256	8	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1754
NTT 552	P/150	256	8	256p	3.5	1080	EIDE/PCI	8	14	*	28	1	PCI	*	MD	1442
NewS	P/150	256	16	128	3.5	1000	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1520
CROMAN	P/150	256	16	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	1898
NTT 651	P/150	256	16	128	3.5	1080	EIDE/PCI	8	15	*	28	1	PCI	*	MD	1993
Gateway 2000	P/150	256	16	256p	3.5	1620	PCI/EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	3730
NTT 553	P/150	256	16	256p	3.5	1640	EIDE/PCI	8	14	*	28	1	PCI	*	MD	1657
ORMA	P/150	256	16	128	3.5	2000	fSCSL-2	9	15	*	28	2	PCI	*	MDT	2882
ORMA	P/166	256p	16	128	3.5	540	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	2035
CROMAN	P/166	256	8	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	2035
CDL	P/166	256	16		3.5	850	EIDE/PCI		выбар			1	PCI		MT	1496
NewS	P/166	256	16	128	3.5	1000	EIDE	9	14	*	28	1	PCI	*	MT	1750
Croman	P/166	256	16	128	3.5	1000	EIDE	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	2179
OPTIMUS SA INTEL	P/166	256	16	256	3.5	1080	EIDE/PCI		14	*	28	1	PCI			1840
VERSA Pro	P/166	256	16	128	3.5	1080	EIDE/PCI		14	*	28	2	PCI	*	SMT	2189
DTK	P/166	256	16	128	3.5	1080	EIDE/PCI	10	14	*	28	1	PCI	*	MT	2135
BELABM	P/166	256	16	128	3.5	1200	IDE		14	*	28	1	PCI	*	DT	3873
IBM PC 350	P/166	256	16		3.5	1200	IDE		выбар	*	28	1	PCI	*	DT	2145
LK	P/166	256	16		3.5	1300	PCI		14	*	28	1	PCI			1767
DELL OptiPlex GX	P/166	256	16		3.5	1600	EIDE/PCI		15	*	15	2	PCI	*	MT	4353
GATEWAY 2000	Ppro/200	256	64		3.5	2000	PCI/SCSI	9	21	*		4	PCI	*	T	8750

ÊÀÌÏÓÒÀÐÛ APPLE MACINTOSH

Ãàíäë¸âàÿ ìàðêà	Ïðàöýñàð	RAM	HDD	FDD	Ìàí³òîð	VRAM	Êîøò USD
Perfoma 630	68CO40 66/33	8	3.5	500	14	1	1691
Powermac 7500	Power PC 601/100	8	3.5	500		2	2977
Power Macintosh 7500/100	Power PC 601/100	16	3.5	1000		2	3616
Power Macintosh 5200/75	Power PC 603/75	8	3.5	800	14	1	2191
Performa 5200	Power PC 603/75	8	3.5	800	15	1	2279
Power Book 5300cs	Power PC 603e/100	8	3.5	500	10.4		3596
Power Macintosh 9500/120	Power PC 604/120	16	3.5	1000		2	5182
Power Macintosh 8500/120	Power PC 604/120	16	3.5	2000		2	5418
KEYNOTE Ultra	486 DX2/66	4	3.5	170	TFT 9.5		1700
ULTRA TS38	486 DX2/66	4	3.5	170	TFT 9.5		1830
ULTRA TS38	486 DX2/66	8	3.5	540	TFT 9.5		2390
TOSHIBA 2155CDS	486 DX/75	4	3.5	520	DSTN 10.4		2800
CTX EzBook	486 DX4/75	8	3.5	520	TFT 10.4		2850
WinBook XP	485 DX4/75	8	3.5	540	DSTN 10.3		2490
CTX EzBook	486 DX4/100	8	3.5	520	TFT 10.4		3100
MITAC	486 DX4/100	8	3.5	540	TFT 9.5		2450
UNISYS NF486	486 DX4/100	8	3.5	540	TFT 9.5		2550
TwinHead SlimNote	486 DX4/100	8	3.5	540	TFT 10.4		3150
COMPAQ Contura 430C	486 DX4/100	8	3.5	720	DSTN 10.4		2590
UNISY NF486	486 DX4/100	8	3.5	810	TFT 9.5		2780
MITAC	486 DX4/100	12	3.5	810	TFT 9.5		3060
TwinHead SlimNote	484 DX4/100	16	3.5	810	TFT 10.4		3790
ULTRA TS30P	P/75	8	3.5	540	DSTN 10.3		2750
JETTA XP5	P/75	8	3.5	810	TFT 10.4		3170
ProStar 5200	P/75	8	3.5	810	TFT 10.4		3913
IBM ThinkPad 760C	P/120	16	3.5	1200	TFT 12.1		8920
ProStar 5200	P/166	16	3.5	1350	TFT 12.1		6410
Toshiba S T 1910 CSi	486 SX/33	4	3.5	210	9.5 DSTN		1690
Epson Action Note 500C	486 SLC2/50	4	3.5	260	8.5 DSTN		1385
OmniBook 600C 4/50	486 DX2/50	4	3.5	170	8.5		2440
Sharp 8650 II	486 DX2/50	4	3.5	200	TFT 8.4		2470
Texas instruments TM4000E	486 DX2/50	4	3.5	210	color 9.4		2000
IBM ThinkPad 701C	486 DX2/50	4	3.5	340	10.4 TFT		3599
Compaq ELITE	486 DX2/50	12	3.5	250	TFT 9.5		1680
Notebook DTK DNB	486 DX2/66	4	3.5	120	DSTN 10.4	1	1756
Toshiba S T2155 CDSi	486 DX4/75	4	3.5	520	10.3 DSTN		3200
Texas Instruments TM4000Mi	486 DX4/75	4	3.5	525	TFT 10.4		3670
IBM Think Pad 345	486 DX4/75	4	3.5	540	TFT 10.4	1	2597
IBM Think Pad 701C	486 DX4/75	8	3.5	720	10.4 TFT	512	4976
OmniBook 4000CT 4/75	486 DX4/75	8	3.5	810	10.4 TFT		3585
SAGER NP7500	486 DX4/100	8	3.5	520	DS 10.4	1	2436
CTX EzBook i	486 DX4/100	8	3.5	520	DSTN 10.4		2690
Magitronic	486 DX4/100	8	3.5	520	TFT 9.5		2880
CTX EzBook i	486 DX44/100	8	3.5	520	TFT 10.4		3100
GVC 741	486 DX4/100	8	3.5	540	TFT 9.5	1	2580
Compaq Contura 430C	486 DX4/100	8	3.5	720	DSTN 10.4		2750
Compaq Contura 430CX	486 DX4/100	8	3.5	720	10.4 Color	1024	3909
TwinHead	486 DX4/100	12	3.5	510	TFT 9.5	1	3400

Як правільна пабудаваць садовы дамок

Айчынныя прадпрымальнікі не стамляюцца выдумляць усё новыя "параўнальна сумленныя спосабы адыманьня грошай". Летась зьнікла ці разваліласа бальшыня фінасавых кампаніяў, што бралі грошы ў насельніцтва. На зіму гэтага года прыпаў росквіт арганізацыяў, якія прапануюць аўтамабілі за поўкошту з адтэрмінаваньнем іх атрыманьня. (Праўда, у адрозьненьне ад "пірамідальных" афэраў (прыкладам, МММ), якія разьлічаныя практычна на ўсе пласты грамадзтва, у аўтамабільнай гульні брала ўдзел, з натуральных прычынаў, толькі сярэдняя кляса). Але падобна, што гэты від айчыннай прадпрымальніцкай дзейнасьці пачынае зьнікаць... Чаго чакаць далей?

Новы бум – будаўнічы

Адказ прыходзіць сам сабою – пачаўся бум будаўніцтва. Прыватныя землякарыстальнікі, якія маюць няшмат грошай, аддаюць перавагу самастойнаму будаўніцтву, багацейшыя наймаюць шабашнікаў ці будаўнічыя арганізацыі, якія будуюць таксама з дапамогаю шабашнікаў. У другім разе замоўца губляе частку грошай на пасярэдніцкіх паслугах фірмы ("накладныя", "плянавыя", "непрадбачаныя" і інш.), але выгульвае за кошт адсутнасьці шкуматаньня нэрваў з-за непазьбежнага пошуку й дастаўкі будматэрыялаў, а таксама неабходнасьці кантролю за выкананьнем тэхналёгіі будаўніцтва.

Здаецца, што ўсе маюць справу. Аднак будаўнічы бізнэс становіцца цяпер новым сродкам аблапошваньня абывацеля. У яго кінуліся ня толькі рамонтнікі офісаў і вытворцы будматэрыялаў, але і ўстановы, якія маюць такія ж адносіны да будаўніцтва, якое мае электрык да мэдыцыны. Бо попыт – шалёны.

На жаль, сёньня вельмі рэдка можна знайсьці фірму, якая ўзялася б пабудаваць вялікі дом (болей за 100 $м^2$), і выканала б працу цалкам, у тэрмін і з адпаведнай якасьцю.

Тэхналёгія атрыманьня непрыемнасьцяў

Той, хто жадае пабудаваць дом, разгортвае рэклямную газэту ("Из рук в руки", "Экспрэс-рэкляма", "Рэкляма плюс" і г. д.) і выпісвае фірмы, якія абяцаюць на шасьці сотках пабудаваць палац "пад ключ" і на асабісты праект.

Прыемная дзяўчына ў тэлефоннай размове называе адносна невялікія кошты і двухмесячныя тэрміны будаўніцтва. Дый перадаплата ўсяго 50 працэнтаў! Будучы ўладар дому бярэ калькулятар і вылічвае, што грошай пры такім раскладзе хопіць і на тое, каб купіць гной для вішнёвага саду.

Але, калі ён прыходзіць у фірму, ён раптам даведваецца, што за названы кошт робяцца толькі агульнабудаўнічыя працы (падмурак, сьцены, дах, перагародкі, падлога, вокны, дзьверы), а ўнутранае аздабленьне, камунікацыі, сантэхніка і ўсё астатняе, што адпавядае панятку "пад ключ", робіцца дадаткова й за дадатковыя грошы. Сышоўшы зь фірмы з адчуваньнем таго, што замест храму давядзецца будаваць някідкі дамок, наш "будаўнік" ізноў абзвоньвае фірмы і там атрымвае тое самае. Рабіць няма чаго –дамова падпісваецца...

А далей усё залежыць ад таго, якія пляны ў найміта на грошы. Калі Вам сапраўды трапіліся будаўнікі з уласнай будаўнічаю базай і сувязямі з пастаўнікамі, то дом у Вас будзе. Калі фірма ў садовым будаўніцтве выпадковая і проста хоча падзарабіць на будаўнічым буме, то дом у Вас таксама будзе, але...

Тэрміны павялічацца ў паўтара-два разы супроць абяцаных (няма досьведу арганізацыі працы й сувязяў з пастаўнікамі). Пачатковы каштарыс урэшце будзе перавышаны з тых самых прычынаў і – цалкам верагодна – у гэтулькі ж разоў. Тэхналёгія будаўніча-мантажных працаў звычайна не захоўваецца – будуюць непрафэсійцы, таму магчымыя пераробкі з-за памылак пры праектаваньні.

Ну, а калі фірма створаная толькі для збору грошай, то да канца дамоўнага тэрміну будаўніцтва Вы будзеце стаяць ля дзьвярэй зачыненага офісу й думаць пра стварэньне арганізацыі, аналягічнай асацыяцыі падманутых укладальнікаў.

Як абгуляць Астапа Бэндэра

Каб ня даць сябе падмануць, раім Вам пры падпісаньні дамовы з будаўнічаю фірмай зьвярнуць увагу на некалькі момантаў. Калі Вы будзеце пасьлядоўныя й патрабавальныя, то, найхутчэй, ня трапіце ў непрыемную сытуацыю. Бо наўрад ці знойдзецца фірма, якая прадугледзіць усе Вашыя "страхоўныя" пытаньні.

1. На вытворчасьць усіх плянаваных Вамі будаўнічых працаў павінна быць толькі адна дамова з дакладным тэрмінам іхнага выкананьня. Інакш "паплыве" і агульная сума Вашых выдаткаў, і час будаўніцтва.

На памяць: У сярэднім аднапавярховы дом з мансардай (паўтара паверхі) агульнаю плошчай 100 $м^2$ будуецца "пад дах" з улікам надвор'я за тэрмін блізу 1,5 месяцаў.

2. Патрабуйце санкцыяў. У дамове павінны быць абавязкова прадугледжаны штрафныя санкцыі да найміта за парушэньне тэрмінаў будаўніцтва. Гэта неабходна, нават калі Вы ўпэўнены ў будаўніках.

На памяць: Тыпавыя санкцыі – 1% за дзень ад кошту недаробак за кожны дзень пратэрміноўкі пачатна з шостага. Пяць "лагавых" дзён даюцца на прастой пры магчымым несрыяльным надвор'і (пасьля заканчэньня кладкі й пабудовы даху надвор'е на будаўніцтва не ўплывае).

3. Каштарыс – вельмі важны дакумэнт. Уважліва пастаўцеся да яго й зафіксуйце агульны кошт працы ў дамове. Каштарыс мусіць быць складзены паводле этапаў з пазначэньнем у кожным этапе ўсіх відаў працы і іхнага кошту, а таксама кошту неабходных будматэрыялаў і дадатковых выдаткаў фірмы: накладных, плянавых, непрадбачаных і інш. Зьвярніце ўвагу на разьлік падаткаў, каб ня трапіць у непрыемную сытуацыю.

На памяць: Сярэдні кошт мэтра забудоўнае плошчы (праекцыя забудовы на зямлю) пры ажыцьцяўленьні агульнабудаўнічых працаў на сёньня вагаецца каля адзнакі 200-400 даляраў. Кошт аздабленьня індывідуальны, у залежнасьці ад Вашых патрабаваньняў. Палджаньне аўтаномнай каналізацыі з чатырохмэтровым выграбным сыфонам не перавышае 2500 даляраў і залежыць ад аддаленасьці ад дому. У розных рэгіёнах, натуральна, кошты могуць быць розныя.

Нашая парада: Калі Вы не адчуваеце сябе адмыслоўцам у гэтай галіне, то мае сэнс абмяркаваць прапанаваныя Вам разьлікі са спэцыялістамі.

4. Правярайце ўсе кошты. Будаўнічая арганізацыя разам з "разьдзьмуханьнем" уласных выдаткаў "накручвае" таксама на кошце працы й будматэрыялаў. Пры гэтым, калі наяўны кошт апошніх агульнавядомы і Вы маеце магчымасьць яго зьбіць, з коштам працы складаней.

5. Доля фірмы не павінна быць вельмі грунтоўнай. Дамагайцеся, каб доля накладных і іншых выдаткаў фірмы не перавышала 35% ад агульнага кошту дамовы. Досьвед паказвае, што фірмы ідуць на зьніжэньне сваёй долі да 25%.

На памяць: Пры разьліку гэтае лічбы памятайце, што выдаткі такога кштапту "накручваюцца" на ўсю папярэднюю суму: калі кошт працы і матэрыялаў склаў, напрыклад, 50 млн. руб., то накладныя выдаткі ў памеры 20% складуць яшчэ 10 млн. руб., а якія-небудзь "непрадбачаныя выдаткі" ў памеры 10% будуць разьлічвацца ўжо не ад 50, а ад 60 млн., і г. д.

6. Не забывайцеся пра інфляцыю. У дамове пажадана фіксаваць прывязку да якой-небудзь разьліковай адзінкі (базы). Звычайна гэта курс даляра. Потым разьліковая адзінка будзе неабходная для вызначэньня рэальных выдаткаў паводле этапаў працы й ацэнкі кошту недаробак.

Калі такой прывязкі няма, а разьлікі ажыцьцяўляюцца ў рублях за наяўныя кошты, то зьвярніце ўвагу на пазначаны ў каштарысе сярод іншых выдаткаў фірмы артыкул "разьвіцьцё базы". Гэты паказьнік скарыстоўваецца для індэксацыі: ён адлюстроўвае ўзровень росту цэнаў на пэрыяд дзеяньня дамовы, зь якім Вы пагаджаецеся, калі падпісваеце дамову.

7. Разьлік любіць парадак. Зьвярніце ўвагу на парадак разьліку. Поўная перадаплата нядапушчальная! Агульнапрынятым варыянтам лічыцца наступны. Замоўца ў момант падпісаньня дамовы аплочвае 50% ейнага кошту. Далей, па сканчэньні кожнага этапу, кошт якога вызначаецца каштарысам, выплочваецца ейная другая частка. Тады па сканчэньні будаўніцтва й падпісаньня акту прыёмкі за Вамі застаецца доўг у памеры паловы кошту апошняга этапу.

8. Будаўніцтва – гэта найперш улік. Па сканчэньні кожнага этапу патрабуйце падпісаньня акту, што пацьвярджае гэта й поўную аплату працы. Майце на ўвазе, што калі найміт перавысіў каштарыс выдаткаў пры захаваньні зацьверджанага аб'ёму працы, то гэта ягоныя страты, і патрабаваць ад Вас іхнае кампэнсацыі ён ня мае права. А ў выніку скарачэньня аб'ёмаў працы на пэўным этапе Вы мусіце заплаціць меней, чым меркавалася.

9. Дамову павінныя падпісаць абодва бакі. Патрабуйце, каб будаўнічая фірма падпісала праект. Вас жа на ім распісацца прымусяць абавязкова. У Вас павінны застацца, як мінімум, арыгіналы дамовы, каштарысы выдаткаў і праекту.

10. Даверай, але правярай! Вызначце тэрміны кожнага этапу й пэрыяд будаўніцтва, часьцей бывайце на "аб'екце". Тады Вы прасочыце адпаведнасьць рэальных аб'ёмаў працы і якасьці будматэрыялаў дамоўным.

На памяць: Досьвед паказвае, што на падпісаньне дамовы, спарадкаваньне праекту й каштарысу, а таксама на прывязку да мясцовасьці з выездам на месца губляецца некалькі дзён і пасьпех тут не да месца – Вы ж не галёшы купляеце.

Што рабіць, калі фірма "не разумее"

Вельмі малаверагодна, што ў Вас адразу атрымаецца знайсьці фірму, якая пагодзіцца падпісаць дамову на ўмовах, пра якія пісалася вышэй. Найхутчэй Вам будуць казаць, што гэта ўсё "тэорыя" і "ўтопія", што "так не бывае", што "ня хочаш – ня трэба". У прынцыпе, такая сытуацыя можа скласьціся й пасьля падпісаньня дамовы – калі фірма пачне яе адразу ж парушаць.

Тут фірмы, як ні дзіўна, маюць праўду – праблема сапраўды Вашая. Вы можаце зьвярнуцца ў суд і патрабаваць скасаваньня дамовы й кампэнсацыі выдаткаў (калі дамова ўжо падпісаная) ці адмовіцца ад падпісаньня дамовы (калі ідзецца пра папярэдні этап), а можаце й пагадзіцца на ўмовы фірмы. Толькі варта зразумець адну рэч: без нармальнай дамовы й Вашых актыўных дзеяньняў у адстойваньні сваіх правоў Вас не абароніць аніводнае таварыства спажыўцоў. Законы, як вядома, пішуцца для тых, хто дзейнічае – і мы, прааналізаваўшы досьвед іншых, хацелі толькі распавесьці Вам, як выкарыстоўваць законы ў сваіх інтарэсах.

Дом і дзялянка

Што трэба ведаць, перш чым выбраць праект дому. Аднапавярховыя дамы лепей будаваць для сям'і, у якой ня болей, чым чатыры чалавекі. Калі сям'я ў Вас вялікая, то раім аддаць перавагу дому з мансардай.

Дамы з мансардай найчасьцей займаюць меней плошчы на дзялянцы і прыблізна на 10% таньнейшыя за аднапавярховыя.

Значныя зручнасьці ўяўляе вэранда, асабліва зашклёная: тут можна адпачываць, абедаць, выконваць разнастайныя гаспадарчыя працы.

Пры будаўніцтве дому зьвярніце ўвагу на арыентацыю жылых памяшканьняў адносна бакоў сьвету. Гэта істотна ня толькі для даўгавечнасьці самога дому, але й для самаадчуваньня ягоных насельнікаў. Жылое памяшканьне лепей рабіць з паўднёвага боку, а гаспадарчае — з паўночнага.

Для нармальнага асьвятленьня жылога пакою плошча вокнаў павінна складаць прыблізна 1/8 плошчы падлогі. Пажадана мець у кожным пакоі ня болей за два вакны, а ў іх абавязкова павінны быць форткі.

Адным з важных патрабаваньняў да дому ёсьць абарона ўсіх ягоных элемэнтаў ад вільгаці й прамярзаньня, а для драўляных таксама супраць гніеньня.

Ці трэба ўзгадняць індывідуальныя праекты садовых дамоў з адпаведнымі архітэктурнымі службамі? Безумоўна, патрэбна, але не для таго, каб пераадолець чарговую бюракратычную перашкоду, а дзеля саміх забудоўнікаў. Бо дом, у якім будуць жыць людзі, павінен быць надзейным. Гэта можа гарантаваць толькі прафэсійная экспэртыза. А форму дома, матэрыялы, зь якіх ён будзе пабудаваны, таўшчыню сьценаў можа выбіраць сам гаспадар.

У прынцыпе, у кожным садовым каапэратыве павінен быць праект забудовы калектыўнага саду, які прадугледжвае разьмяшчэньне асноўных будынкаў на дзялянцы. Калі ўзьнікае неабходнасьць зьмяніць гэтае разьмяшчэньне, найлепей зьвярнуцца ў адпаведную архітэктурную службу, бо пры перапляноўваньні варта ўлічыць санітарныя й супрацьпажарныя патрабаваньні да пабудоваў на сваім і на суседніх дзялянках. Неспэцыялісту з гэтым справіцца амаль немагчыма.

Плянаваньне надзелу. Сад — працяг дому. Бо ўвесну, улетку і ўвосень Вы бавіце тут большую частку свайго вольнага часу.

Перш чым прыступіць да працы ў садзе, трэба прадумаць, як рацыянальна выкарыстаць кожны квадратны мэтар плошчы.

Як толькі з кутоў будуць забітыя першыя калкі, вызначце наступныя парамэтры Вашай садовай дзялянкі: асьветленасьць, накірунак асноўнага ў гэтай мясцовасьці ветру, даведайцеся, якая вільготнасьць глебы, дзе ёсьць водныя артэрыі, падумайце, як будзе выглядаць Ваш сад у панараме навакольля.

Накідайце невялікую схему надзелу, пазначце бакі сьвету й падумайце, колькі зямлі Вам трэба адвесьці пад дэкаратыўныя расьліны, колькі пад сад і гарод. Пры гэтым ня варта захапляцца пасадкай садавінавых дрэваў. Для патрэбаў сям'і з 3-4 чалавек дастаткова 3-4 яблыні, 2 грушы, па 5 сьліваў і вішань.

Пра месца адпачынку ў садзе. Яго трэба аддзяліць ад гароду з дапамогаю кратак, спавітых рознымі расьлінамі, дэкаратыўных агароджаў ці жывых платоў. Вельмі прыгожыя й практычныя, асабліва ў маленькіх садках, дэкаратыўныя агароджы з чырвоных парэчак і агрэсту. Пры пасадцы жывых агароджаў памятайце: куст саджаюць на адлегласьці адно ад другога, роўнай шырыні жывой агароджы. Такім чынам, калі шырыня агароджы 40 см, то й куст саджаюць на адлегласьці 40 см адзін ад аднога.

Асноўная частка дэкаратыўнага саду — траўнік (газон). Ён павінен займаць ня менш за палову плошчы саду.

Абавязкова падумайце пра кветкі. Калі Вы ня думаеце аддаваць свой вольны час праполцы, абмяжуйцеся пасадкай кустоўя і некаторых раньніх цыбульных, а таксама шматгадовікаў. Кветкі трэба падбіраць так, каб квіценьне не спынялася з раньняй вясны да позьняе восені.

Памятайце, што чым меншая кветка, тым большай павінна быць плошча, на якую яе высаджваюць, а для буйных кветак плошчы патрабуецца меней. Не забывайцеся толькі — нельга садзіць побач расьліны, якія патрабуюць рознае колькасьці сьвятла й вільгаці.

Некалькі агульных правілаў пры разьбіўцы саду. Галоўны прынцып — сад павінен быць прасторным. Каб дамагчыся ўяўнасьці вялікай прасторы, побач з домам і пляцоўкамі для адпачынку высаджваюць расьліны з буйною лістотай цёмнай афарбоўкі, а наводдаль — сьветлыя расьліны.

У садзе павінна знайсьціся месца й для задзіночаньня. Зрабіць такія месцы Вам дапамогуць пасадкі кустоўя, жывыя агароджы, а таксама дэкаратыўныя сьценкі з цэглы й каменьня.

У кожным садзе павінен прысутнічаць які-небудзь вэртыкаальны "акцэнт", інакш сад будзе выглядаць прыземлены, нібыта сплюшчаны.

У садзе неабходны хаця б невялікі басэйн, прычым самай простае формы. Люстраная паверхня вады будзе дапамагаць Вам наладзіцца на рамантыку.

Магчымыя самыя разнастайныя варыянты выкарыстаньня зямельнага надзелу й разбіўкі саду. Іх, натуральна, найлепей падкажуць кожнаму ягоны густ, жаданьні й магчымасьці. Аднак, думаецца, не пашкодзіць веданьне такога, напрыклад, варыянту.

На садовай дзялянцы — дом. Побач зь ім справа прадугледзім навес для аўтамабіля.

Галоўны, паўднёвы, фасад дому з галоўным уваходам раім разьвярнуць да вуліцы.

Каб гэтая частка саду выглядала больш прывабнай, уздоўж вуліцы раім пасадзіць жывую агароджу з кустоў альпійскай парэчкі й каўкаскае сьлівы.

Унутры саду можна разьбіць клюмбу з ценетрывалых шматгадовых расьлінаў і пасадзіць адзін куст язьмену — нізкарослага ці сярэдняга.

Досьвед паказвае: калі ў доме два ўвойсьці, то ў будні часьцей карыстаюцца ўвойсьцем праз кухню. Частку саду каля яго можна прыстасаваць для будзённых патрэбаў. На сонечным баку раім паставіць абедзенны стол з лавай. Пэргола, спавітая зелянінай, аддзеліць летнюю сталоўку ад гароду. Невялікую пляцоўку можна пакінуць пад вогнішча, безь якога рэдка хто абыходзіцца ў дні сямейных сьвятаў.

Пад вішнямі можна пасадзіць раньнія веснавыя кветкі — крокусы, пралескі і інш.

Для паляпшэньня глебы саду неабходны торф. З боку вуліцы варта прадугледзець месца для ягонае выгрузкі. Тарфяная куча ня будзе псаваць агульны выгляд вуліцы, калі яе адгарадзіць нізкім драўляным плотам з убудаванымі з боку вуліцы здымнымі краткамі ці брамай.

Натуральна, кожная сям'я на жаданьне можа зьмяніць і колькасьць элемэнтаў саду, і іхны памер.

Дарожкі ў садзе. Дарожак, сьцежак у кожным садзе ня так мала. І дарэмна некаторыя садоўнікі надаюць ім толькі практычную ролю, забываючы, што сьцежку можна зрабіць сапраўдным упрыгожаньнем саду.

Напілуйце драўляныя брускі вышынёй прыблізна па 20 см і ўкапайце іх у зямлю на сьцежцы гэтак, каб кожны выступаў над паверхняй зямлі прыблізна на 5 см.

Драўляная дарожка праслугуе доўга, калі брускі перад укопваньнем у зямлю абмакнуць у вадкасьць, што засьцерагае дрэва ад гніеньня, даць ім добра прасохнуць і паставіць у ямкі на пяшчаную падложку. Прастору паміж брускамі трэба запоўніць пяском і грунтоўна паліць вадой, каб пясок запоўніў усе шчыліны.

Драўляны брук, зроблены ўласнымі рукамі, і вока будзе радаваць, і пры гэтым не патрабуе асаблівага дагляду, дазваляе хадзіць па садзе нават у часе працяглае непагоды без асьцярогі растаскаць бруд.

Як стварыць ангельскі траўнік.

Адрозная рыса ангельскага траўніка, г. зн. роўнага "бобрыку" зялёнай травы, — гэта "трываласьць". На ім можна зрабіць дзіцячую пляцоўку, займацца спортам і проста адпачываць.

Сьпярша падрыхтуйце зямлю. Перакапайце грунт углыб на 20-30 см, угнойце. У сярэднім для 1 $м^2$ траўніку патрабуецца 3-4 кг арганікі, 30-40 г супэрфасфату, 20 г калійных угнаеньняў. Пасьля таго, як глеба ўгноена, разраўняйце яе й дайце адведзенай пад траўнік дзялянцы "адпачыць" 2-3 тыдні: за гэты час грунт асядзе. Перад засевам травы грунт трэба "расчасаць" граблямі на 2-3 см у глыбіню.

Цяпер пачынайце засяваць. На 1 $м^2$ трэба раўнамерна высыпаць 10-15 г збожжа. Каб дамагчыся дастатковай аднастайнасьці траўніка, звычайна збожжа дзеляць пароўну і двойчы сеюць уздоўж аднае й тае ж дзялянкі. Пасьля пасеву грунт трэба крыху прысыпаць зямлёю і зноў ушчыльніць.

Звычайна ў год закладкі траўніка разам з травою прарастае шмат пустазельля. Не вырывайце яго, інакш пашкодзіце суседнія культурныя расьліны, а лепей касіце траўнік. Праўда, калі сярод пустазельля трапляюцца шматгадовыя расьліны, лепей іх выдаліць.

Першы раз траўнік трэба касіць абавязкова ўручную, каб не пашкодзіць карнявую сыстэму травы. Каб яна стала трывалай, у першы год не стрыжыце газон ніжэй за 4-5 см. Тут істотна ведаць яшчэ адно правіла: траву звычайна косяць на палову ейнае даўжыні. Значыць, у першы год перад касьбой яна павінна дасягаць 8-10 см. Аптымальная ж вышыня газоннай травы 3-4 см. Малады траўнік трэба даглядаць асабліва добра — паліваць яго рэдка, але шмат, так, каб вільгаць пранікала ў зямлю прыблізна на 5 см.

ВЫШЭЙШЫЯ НАВУЧАЛЬНЫЯ ЎСТАНОВЫ (працяг).

Беларускі аграрны тэхнічны ўнівэрсытэт

Адрэса: 220608, Менск, пр. Ф.Скарыны, 99, к. 4, тэп. 64-40-82 (прыёмная камісія), 63-81-24 (факультэт даўнівэрсытэцкае падрыхтоўкі), 63-91-93 (падрыхтоўчае аддзяленьне), 64-01-25, факс: 64-41-16.
Рэктар: Герасімовіч Леанід Сьцяпанавіч, член-карэспандэнт ААН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафэсар (64-47-71).

Прыём:

Факультэт: МЭХАНІЗАЦЫІ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ.
Спэцыяльнасьць: мэханізацыя сельскае гаспадаркі.
Спэцыялізацыя: праектаваньне й вытворчасьць сельскагаспадарчых машынаў для вырошчваньня расьлінаў; эксплюатацыя сельскагаспадарчае тэхнікі; мэханізацыя захаваньня й перапрацоўкі сельскагаспадарчае пралукцыі; вытворчая й экалягічная небясьпека на аб'ектах аграпрамысловага комплексу; тэхнічны сэрвіс у аграпрамысловым комплексе; выпрабаваньне сельскагаспадарчае тэхнікі; абсталяваньне й тэхналёгія вытворчасьці й перапрацоўкі лёну; прадпрымальніцкая й інжынэрная дзейнасьць.
Кваліфікацыя: інжынэр-мэханік, інжынэр-мэханік-мэнэджар.

Факультэт: ЭЛЕКТРЫФІКАЦЫІ Й АЎТАМАТЫЗАЦЫІ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ.
Спэцыяльнасьць: электрыфікацыя й аўтаматызацыя сельскагаспадарчае вытворчасьці.
Спэцыялізацыя: электрыфікацыя сельскагаспадарчае вытворчасьці; аўтаматызацыя тэхналягічных працэсаў і абсталяваньня; энэргазабесьпячэньне сельскагаспадарчых прадпрыемстваў; электразабесьпячэньне сельскае гаспадаркі.
Кваліфікацыя: інжынэр-электрык.

Факультэт: ЭЛЕКТРЫФІКАЦЫІ Й АЎТАМАТЫЗАЦЫІ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ.
Спэцыяльнасьць: эканамічная інфарматыка.
Спэцыялізацыя: інфармацыйныя тэхналёгіі ў аграпрамысловым комплексе.
Кваліфікацыя: інжынэр-эканаміст.

Факультэт: СПЭЦЫЯЛІСТ ПЕРАПАДРЫХТОЎКІ КАДРАЎ.
Спэцыяльнасьць: прафэсіянальная адукацыя.
Спэцыялізацыя: будаўніцтва; аграномія; аграінжынэрыя; заавэтэрынарыя; аграінжынэрыя; прыродаўладкаваньне; эканоміка й бугальтарскі ўлік.
Кваліфікацыя: спэцыяліст-пэдагог.
Заўвагі: на спэцыяльны факультэт перападрыхтоўкі кадраў прыём ажыцьцяўляецца на аснове сумоўя (двухгадовае навучаньне на базе адпаведнай вышэйшай адукацыі).
Уступныя іспыты:
– фізыка (вусна), матэматыка (пісьмова), беларуская мова;
– залічэньне на завочнае аддзяленьне адбываецца паводле вынікаў сумоўя ў фізыцы й матэматыцы.
Адукацыйная база: сярэдняя адукацыя.
Форма навучаньня: 5 гадоў (дз), 6 гадоў (з).
Ільготнае паступленьне: мэдалісты залічваюцца паводле вынікаў сумоўя ў фізыцы й матэматыцы.
Прыём дакумэнтаў: з 26 чэрвеня да 15 ліпеня (дз); з 2 кастрычніка да 19 сьнежня (з).
Здаваньне іспытаў: з 17 ліпеня (дз), з 18 да 20 сьнежня (з).
Неабходныя дакумэнты:
– заява на імя рэктара;
– дакумэнт аб сярэдняй адукацыі (арыгінал);
– мэдычная даведка формы 086/У;
– выпіска з працоўнае кніжкі (для завочнае формы навучаньня);
– 6 фотакартак памерам 3х4 см;
– пашпарт (паказваецца асабіста).
Платнае навучаньне:
Маецца магчымасьць атрымаць адукацыю платна асобамі, якія здалі ўступныя іспыты, але не прайшлі конкурс.
Прыблізны кошт навучаньня: 45-50 мінімальных заробкаў (дз), 27 мінімальных заробкаў (з) за год.
Падрыхтоўчыя курсы: на факультэце даўнівэрсытэцкае падрыхтоўкі працуе падрыхтоўчае аддзяленьне, вечаровыя, навочна-завочныя, кароткатэрміновыя падрыхтоўчыя курсы.

Беларускі дзяржаўны пэдагагічны ўнівэрсытэт

Адрэса: 220050, Менск, вул. Савецкая, 18, тэл. 20-94-17 (прыёмная камісія), 26-44-47 (падрыхтоўчыя курсы), 26-40-24 (канцылярыя), 20-71-03, 26-56-27, 26-46-63, факс: 26-40-24.
Рэктар: Ціханоў Леанід Ніканоравіч, акадэмік, доктар гістарычных навук, прафэсар (26-40-20).
Прыём:

Факультэт	Спэцыяльнасьць	Іспыты
матэматычны	матыматыка й інфарматыка (дз/з)	матэматыка; фізыка; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)*
фізычны	фізыка, інфарматыка й тэхнічная творчасьць (дз)	фізыка; матэматыка; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)*
—"—	фізыка й матэматыка (дз)	фізыка; матэматыка; беларуская (расейская) мова й літаратура*
прыродазнаўства	біялёгія й практычная псыхалёгія (дз)	біялёгія; хімія; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)*
—"—	біялёгія й хімія (дз)	біялёгія; хімія; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)*
—"—	біялёгія й валеалёгія (дз)	біялёгія; хімія; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)*
—"—	геаграфія й біялёгія (дз)	геаграфія; біялёгія; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)
—"—	геаграфія (з)	геаграфія; гісторыя Беларусі; беларуская (расейская) мова й літаратура (вусна)*
гістарычны	гісторыя й сацыяльна-палітычныя дысцыпліны (дз)	гісторыя Беларусі; замежная мова; беларуская (расейская) мова й літаратура (твор)
—"—	гісторыя й замежная мова	гісторыя Беларусі; замежная мова; беларуская (расейская) мова й літаратура (твор)
—"—	гісторыя (з)	гісторыя Беларусі; беларуская (расейская) мова й літаратура (твор і вусна*)
беларускае філялёгіі й культуры	беларуская мова й літаратура; дзіцячая й юнацкая журналістыка (дз)	беларуская мова (вусна й дыктоўка); беларуская літаратура (вусна); гісторыя Беларусі (пісьмовая творчая праца)*
—"—	беларуская мова й літаратура, сусьветная й айчынная культура (дз)	беларуская мова (вусна й дыктоўка); беларуская літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
—"—	беларуская мова й літаратура й замежная мова (адна з моваў блізкага замежжа) (дз)	беларуская мова (вусна й дыктоўка); беларуская літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
—"—	беларуская мова й літаратура (в/з)	беларуская мова (вусна й дыктоўка); беларуская літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
расейскае філялёгіі	расейская мова й літаратура (дз/з)	расейская мова (вусна й дыктоўка); расейская літаратура (вусна); беларуская мова й літаратура (вусна)
—"—	расейская мова й літаратура (з)	расейская мова (вусна й дыктоўка); расейская літаратура (вусна); беларуская мова й літаратура (вусна)*
дашкольнага выхаваньня	пэдагогіка й псыхалёгія (дашкольная) і замежная мова (дз)	беларуская мова й літаратура (вусна); замежная мова; беларуская (расейская) мова й літаратура (твор); біялёгія
—"—	пэдагогіка й псыхалёгія (дашкольная) і практычная псыхалёгія (дз)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор); матэматыка*
—"—	пэдагогіка й псыхалёгія (дашкольная) і фізычная культура (дз)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор); фізычная культура*
—"—	пэдагогіка й мэтодыка пачатковага навучаньня (в/з)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор)
пэдагогікі й мэтодыкі пачатковага навучаньня	пэдагогіка й мэтодыка пачатковага навучаньня (дз/з)	матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор)
—"—	пэдагогіка й мэтодыка пачатковага навучаньня, музыка, сьпевы (дз)	матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор)*
—"—	пэдагогіка й мэтодыка пачатковага навучаньня й выяўленчае мастацтва (з)	матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор)
музычна-пэдагагічны	музыка й сьпевы, сусьветная й айчынная культура (дз)	музыка; гісторыя Беларусі; беларуская мова й літаратура (вусна)
—"—	музыка й сьпевы й мэтодыка выхаваўчае працы (дз)	музыка; гісторыя Беларусі; беларуская мова й літаратура (вусна)
дэфэкталягічны	дэфэкталёгія (дз)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
—"—	дэфэкталёгія (алігафрэнапэдагогіка) (з)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
—"—	дэфэкталёгія (тыфлапэдагогіка) (дз/з)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
сацыяльнае пэдагогікі й практычнае псыхалёгіі	сацыяльная праца (дз/з)	біялёгія; беларуская мова й літаратура (вусна); гісторыя Беларусі*
—"—	псыхалёгія й замежная мова (дз)	беларуская мова й літаратура (вусна); замежная мова; матэматыка
—"—	сацыяльная псыхалёгія й замежная мова (дз)	беларуская мова й літаратура (вусна); замежная мова; матэматыка
—"—	сацыяльная пэдагогіка й выхаваўчая праца ў навучальных установах (з)	беларуская мова й літаратура (вусна); беларуская (расейская) мова й літаратура (твор); гісторыя Беларусі
прыкладной псыхалёгіі	сацыяльная псыхалёгія (дз)	біялёгія; матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна)*
—"—	пэдагагічная псыхалёгія (дз/в/з)	біялёгія; матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна)*
—"—	псыхалёгія сямейных адносінаў і сэксалёгія (в)	біялёгія; матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна)*
—"—	псыхалёгія прадпрымальніцтва й мэнэджмэнту (з)	біялёгія; матэматыка; беларуская мова й літаратура (вусна)*
народнай культуры	сусьветная й айчынная культура й фальклёрнае мастацтва (дз)	гісторыя Беларусі; беларуская літаратура (вусна); беларуская мова (вусна)*
—"—	выяўленчае мастацтва й народныя мастацкія промыслы	малюнак; гісторыя Беларусі; беларуская мова (вусна)*
—"—	фізычная культура й мэтодыка арганізацыі фізкультурна-аздараўленчае працы й турызму (дз)	фізычная культура; біялёгія; беларускаая мова й літаратура (вусна)*

Заўвагі да табліцы: зорачкай (*) пазначаны пазаконкурсныя іспыты;
на спэцыяльнасьці біялёгія й валеалёгія (дз), сацыяльная псыхалёгія (дз), пэдагагічная псыхалёгія (дз/в/з), псыхалёгія сямейных адносінаў і сэксалёгія (в), псыхалёгія прадпрымальніцкай дзейнасьці й мэнэджмэнту (з), выяўленчае мастацтва й народныя мастацкія промыслы (з) прыём студэнтаў ажыцьцяўляецца толькі на ўмовах поўнай аплаты навучаньня; на спэцыяльнасьці факультэту народнай культуры навучаньне ажыцьцяўляецца як за кошт бюджэтных сродкаў, так і на ўмовах поўнай аплаты навучаньня самім студэнтам ці прадпрыемствам, установай (прыблізны кошт навучаньня – 48-50 мінімальных заробкаў за год).
Дадатак: паступоўцы на спэцыяльнасьці пэдагогіка й мэтодыка пачатковага навучаньня, музыка й сьпевы здаюць іспыты пасьля праверкі музычных здольнасьцяў; пэдагогіка й мэтодыка пачатковага навучаньня й выяўленчае мастацтва – пасьля праверкі здольнасьцяў у выяўленчым мастацтве; сусьветная й айчынная культура й фальклёрнае мастацтва – пасьля праверкі сцэнічных і музычных здольнасьцяў; сацыяльная псыхалёгія, пэдагагічная псыхалёгія, псыхалёгія прадпрымальніцкай дзейнасьці й мэнэджмэнту, псыхалёгія сямейных адносінаў і сэксалёгія – пасьля прафэсійнага тэставаньня.
Адукацыйная база: сярэдняя адукацыя.
Форма навучаньня: дзённая (дз), вечаровая (в) і завочная (з).
Тэрмін навучаньня: 5 гадоў (дз), 6 гадоў (з).
Ільготнае паступленьне: мэдалісты, якія паступаюць на спэцыяльнасьці гісторыя й замежная мова, псыхалёгія й замежная мова, пэдагогіка й замежная мова, пэдагогіка й псыхалёгія (дашкольная) і замежная мова, фізычная культура й мэтодыка арганізацыі фізкультурна-аздараўленчае працы й турызму, выяўленчае мастацтва й народныя мастацкія промыслы, здаюць два іспыты (першыя ў сьпісе), а пры паступленьні на іншыя спэцыяльнасьці – адзін іспыт (першы ў сьпісе); пры атрыманьні адзнакі "пяць" яны вызваляюцца ад астатніх іспытаў.
Прыём дакумэнтаў: з 26 чэрвеня да 15 ліпеня (дз), з 3 да 31 траўня (з).
Здаваньне іспытаў: ліпень (дз), чэрвень (з).
Неабходныя дакумэнты:
– заява на імя рэктара;
– дакумэнт аб сярэдняй адукацыі (арыгінал);
– мэдычная даведка формы 086/У;
– выпіска з працоўнае кніжкі (для завочнае формы навучаньня).
– 6 фотакартак памерам 3х4 см;
– пашпарт (паказваецца асабіста).
Падрыхтоўчыя курсы:
– шасьцімесячныя (лістапад-красавік, кошт 600 тыс. руб.)
– двухтыднёвыя (перад іспытамі).

Беларускі дзяржаўны тэхналягічны ўнівэрсытэт

Адрэса: 220630, Менск, вул. Сьвярдлова, 13а, тэл. 27-73-89 (падрыхтоўчае аддзяленьне), 27-72-30, 27-62-17, *факс:* 26-10-75.
Рэктар: Жарскі Іван Міхайлавіч, кандыдат хімічных навук, дацэнт (26-14-32).
Прыём:

ЛЕСАГАСПАДАРЧЫ факультэт
Спэцыяльнасьць: лясная гаспадарка (дз/з).
Спэцыялізацыя: лясная паляўнічая гаспадарка й рацыянальнае выкарыстаньне лесу; лясная гаспадарка.
Спэцыяльнасьць: садова-паркавае будаўніцтва.
Спэцыялізацыя: будаўніцтва й эксплюатацыя аб'ектаў ляндшафтнай архітэктуры; ляндшафтнае праектаваньне.

Факультэт ТЭХНАЛЁГІІ Й ТЭХНІКІ ЛЯСНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ
Спэцыяльнасьць: лесаінжынэрыя (дз).
Спэцыялізацыя: тэхналёгія лесапрамысловай вытворчасьці; транспарт лесу; праектаваньне лесанарыхтоўчых прадпрыемстваў.
Спэцыяльнасьць: машыны й абсталяваньне лясного комплексу (дз/з).
Спэцыялізацыя: канструяваньне й вытворчасьць дрэваапрацоўных станкоў і інструмэнтаў, канструяваньне й вытворчасьць лесапрамысловага абсталяваньня; машыны й мэханізмы лясной прамысловасьці; машыны й мэханізмы лясной гаспадаркі; машыны й мэханізмы дрэваапрацоўнае прамысловасьці; энэргасілавое абсталяваньне лясного комплексу.
Спэцыяльнасьць: тэхналёгія дрэваапрацоўных вытворчасьцяў (дз/з).
Спэцыялізацыя: тэхналёгія драўляных будаўнічых вырабаў і канструкцыяў; тэхналёгія дрэваапрацоўкі; тэхналёгія й дызайн мэблі; тэхналёгія музычных інструмэнтаў.

Факультэт ТЭХНАЛЁГІІ АРГАНІЧНЫХ РЭЧЫВАЎ
Спэцыяльнасьць: хімічная тэхналёгія вытворчасьці й перапрацоўкі арганічных матэрыялаў (дз).
Спэцыялізацыя: канструяваньне вырабаў з палімэрных матэрыялаў і фармавальныя інтрумэнты; тэхналёгія асноўнага арганічнага й нафтахімічнага сынтэзу; тэхналёгія хімічных сродкаў абароны расьлінаў; тэхналёгія мыцьцёвых сродкаў; тэхналёгія паверхнева-актыўных рэчываў і сынтэтычных мыцьцёвых сродкаў; тэхналёгія пластычных масаў; тэхналёгія перапрацоўкі пластмасаў; тэхналёгія перапрацоўкі палімэраў.
Спэцыяльнасьць: біяэкалёгія (дз).
Спэцыяльнасьць: эканоміка й кіраваньне прадпрыемствам (дз).
Спэцыялізацыя: эканоміка й кіраваньне ў лясным комплексе; эканоміка й кіраваньне ў хімічнай прамысловасьці; эканоміка й кіраваньне ў прамысловасьці будаўнічых матэрыялаў; міжнародная эканамічная дзейнасьць; эканоміка прыродакарыстаньня.
Спэцыяльнасьць: хімічная тэхналёгія перапрацоўкі драўніны (дз).
Спэцыялізацыя: тэхналёгія гідролізных і мікрабіялягічных вытворчасьцяў; тэхналёгія драўляных плітаў і пластыкаў; тэхналёгія лесахімічных вытворчасьцяў; тэхналёгія цэлюлёзна-папяровых вытворчасьцяў.
Спэцыяльнасьць: біятэхналёгія (дз).
Спэцыялізацыя: біятэхналёгія прадуктаў харчаваньня; тэхналёгія бялковых прэпаратаў і біялягічна актыўных рэчываў; тэхналёгія лекавых прэпаратаў, вітамінаў і фэрмэнтаў; біялягічная ачыстка прамысловых і гаспадарчых сьцёкаў і ўтылізацыя адкідаў.
Спэцыяльнасьць: фізыка-хімічныя мэтады й прыборы кантролю якасьці прадукцыі (дз).
Спэцыялізацыя: сэртыфікацыя харчовых тавараў; сэртыфікацыя прамысловых тавараў.

Факультэт ХІМІЧНАЕ ТЭХНАЛЁГІІ Й ТЭХНІКІ
Спэцыяльнасьць: тэхналёгія й абсталяваньне высокаэфэктыўных працэсаў апрацоўкі матэрыялаў (дз).
Спэцыялізацыя: канструяваньне й вытворчасьць вырабаў з кампазыцыйных і парашковыхх матэрыялаў.
Спэцыяльнасьць: хімічная тэхналёгія вытворчасьці й перапрацоўкі неарганічных матэрыялаў.
Спэцыялізацыя: тэхналёгія прадуктаў тонкага неарганічнага сынтэзу, чыстых рэчываў і рэактываў (дз); тэхналёгія асноўнага неарганічнага сынтэзу (дз); тэхналёгія каталізатараў і адсарбэнтаў (дз); тэхналёгія ўзбагачэньня карысных выкапняў (дз); тэхналёгія мінэральных угнаеньняў, солі й шчолачы (дз); тэхналёгія шкла й сыталаў (дз); тэхналёгія будаўнічых матэрыялаў на аснове вязкіх рэчываў (дз/з); тэхналёгія неарганічных палімэрных сувязных і кампазыцыйных матэрыялаў (дз); тэхналёгія тонкай функцыянальнай і будаўнічай керамікі (дз/з); тэхналёгія цеплаізаляцыйных матэрыялаў і вырабаў (дз); тэхналёгія эмаляў і абарончых пакрыцьцяў (дз); хімічная тэхналёгія вогнетрывалых матэрыялаў (дз); хімічная тэхналёгія матэрыялаў і вырабаў вакумнай электронікі (дз); хімічная тэхналёгія квантавай і цьвердацельнай электронікі (дз).
Спэцыяльнасьць: машыны й апараты хімічных вытворчасьцяў і прадпрыемстваў будаўнічых матэрыялаў (дз/з).
Спэцыялізацыя: машыны й абсталяваньне прадпрыемстваў будаўнічых матэрыялаў і вырабаў; машыны й апараты нафтаперапрацоўных і нафтахімічных вытворчасьцяў; машыны й апараты цэлюлёзна-папяровай вытворчасьці; машыны й апараты хімічных вытворчасьцяў; машыны й абсталяваньне біятэхналягічных вытворчасьцяў; машыны й абсталяваньне для перапрацоўкі пластмасаў і эластамэраў; машыны й абсталяваньне прамысловай экалёгіі.
Спэцыяльнасьць: аўтаматызацыя тэхналягічных працэсаў і вытворчасьцяў (дз).
Спэцыялізацыя: аўтаматызацыя тэхналягічных працэсаў прадпрыемстваў будаўнічых матэрыялаў і вырабаў; аўтаматызацыя тэхналягічных працэсаў лесапрамысловага комплексу; аўтаматызацыя хімічна-тэхналягічных працэсаў; аўтаматызацыя біятэхналягічных вытворчасьцяў.
Спэцыяльнасьць: тэхналёгія электрахімічных вытворчасьцяў (дз).
Спэцыялізацыя: тэхналёгія электрахімічных вытворчасьцяў; карозія й абарона мэталяў; функцыянальная гальванатэхніка; хімічныя крыніцы току; электрахімічная ачыстка сьцёкавых водаў; тэхналёгія цісьненых плятаў і мікрасхемаў; электрасынтэз арганічных і лекавых прэпаратаў.
Спэцыяльнасьць: ахова навакольнага асяродзьдзя й рацыянальнае выкарыстаньне прыродных рэсурсаў (дз).
Спэцыялізацыя: перапрацоўка, абсталяваньне, утылізацыя й выкарыстаньне адкідаў вытворчасьці; прамысловая экалёгія й рацыянальнае выкарыстаньне прыродных рэсурсаў; экспэртыза экалягічна-эканамічных сыстэмаў; маніторынг стану навакольнага асяродзьдзя.
Спэцыяльнасьць: тэхналёгія паліграфічных вытворчасьцяў (дз/з).
Спэцыялізацыя: агульная тэхналёгія паліграфічнай вытворчасьці; фотатэхніка; электронныя спосабы апрацоўкі выдавецкай інфармацыі; паліграфічныя матэрыялы; спэцыяльныя спосабы друку.
Уступныя іспыты: беларуская (расейская) мова й літаратура (пісьмова), матэматыка (пісьмова). Паступоўцы на спэцыяльнасьці лясная гаспадарка, садова-паркавае будаўніцтва, эканоміка й кіраваньне прадпрыемствам і на хімічна-тэхналягічныя спэцыяльнасьці здаюць таксама хімію (вусна). Паступоўцы на тэхнічныя спэцыяльнасьці здаюць фізыку (вусна). Паступоўцы на спэцыяльнасьць садова-паркавае будаўніцтва здаюць апроч усяго малюнак.
Адукацыйная база: сярэдняя ці спэцыяльная сярэдняя адукацыя.
Форма навучаньня: дзённая (дз), завочная (з).
Тэрмін навучаньня: 5 гадоў (дз), 6 гадоў (з).
Ільготнае паступленьне: мэдалісты залічваюцца ва ўнівэрсытэт на ўсе спэцыяльнасьці без уступных іспытаў паводле вынікаў профільных іспытаў. Пры паступленьні на спэцыяльнасьць садова-паркавае будаўніцтва неабходна пасьпяхова здаць малюнак.
Прыём дакумэнтаў: з 26 чэрвеня да 15 ліпеня (дз); з 26 чэрвеня да 31 ліпеня (з).
Здаваньне іспытаў: з 16 да 31 ліпеня (дз); з 1 да 10 жніўня (з).
Неабходныя дакумэнты:
— заява на імя рэктара;
— дакумэнт аб сярэдняй адукацыі (арыгінал) ці копія дыплёму;
— мэдычная даведка формы 086/У;
— выпіска з працоўнае кніжкі (для завочнае формы навучаньня);
— 6 фотакартак памерам 3х4 см;
— пашпарт (паказваецца асабіста).
Падрыхтоўчыя курсы: падрыхтоўчае аддзяленьне (дзённая й завочная форма навучаньня); выпускнікі ўдзельнічаюць у агульным конкурсе.

Вышэйшая пажарна-тэхнічная вучэльня

Адрэса: 220118, Менск, вул. Машынабудаўнікоў, 25, тэл.: 40-35-57.

Прыём: на спэцыяльнасьць пажарная тэхніка й бясьпека.
Уступныя іспыты:
— паступоўцы на дзённае аддзяленьне здаюць іспыты зь беларускай (расейскай) мовы й літаратуры (вусна), фізыкі (вусна), матэматыкі (пісьмова), фізычнае падрыхтоўкі (нарматывы — бег на 1500 м, бег на 100 м, падцягваньне);
— паступоўцы за завочнае навучаньне замест фізычнае падрыхтоўкі здаюць пажарна-шыхтавую падрыхтоўку (нарматывы — пераадоленьне 100-мэтровае паласы зь перашкодамі, пад'ём з дапамогай дробаў у вакно 3 паверха, чоўнавы бег 10х10 м);
— жанчыны замест пажарна-шыхтавой падрыхтоўкі здаюць фізычную падрыхтоўку (нарматывы — нахілы тулава наперад лежачы на сьпіне, чоўнавы бег 10х10 м, бег на 500 м).
Адукацыйная база: сярэдняя адукацыя, супрацоўнікі ваенізаванай пажарнае службы могуць быць залічаны на завочнае навучаньне дзеля атрыманьня другой вышэйшай адукацыі.
Форма навучаньня: дзённая (дз) і завочная (з).
Абмежаваньні:
— на дзённую форму навучаньня прымаюцца асобы шараговага й каманднага складу УУС ва ўзросьце да 30 гадоў, а таксама асобы зь ліку цывільнае моладзі ва ўзросьце ад 17 да 25 гадоў;
— на завочную форму навучаньня прымаюцца асобы зь ліку шараговага й каманднага складу ваенізаванай пажарнае службы органаў унутраных справаў ва ўзросьце да 35 гадоў, якія маюць стаж працы ня меншы за 2 гады і знаходзяцца ў рэзэрве на вылучэньне;
— жанчыны прымаюцца ў якасьці выключэньня на хадайніцтва камплектавальных органаў;
— узрост абітурыентаў лічыцца паводле стану на 1 верасьня году паступленьня ў вучэльню.
Тэрмін навучаньня: 4,5 года (дз) і 5 гадоў (з).
Ільготнае паступленьне:
Мэдалісты здаюць адзін іспыт — матэматыку (пісьмова), і пры атрыманьні выдатнай адзнакі залічваюцца ў вучэльню.
Па-за конкурсам пры атрыманьні станоўчых адзнакаў на ўступных іспытах залічваюцца:
— вайскоўцы-інтэрнацыяналісты;
— дзеці супрацоўнікаў органаў унутраных справаў, што загінулі ці сталі інвалідамі пры выкананьні службовых абавязкаў;
— дзеці зь сем'яў чальцоў добраахвотных пажарных дружынаў, што загінулі ці сталі інвалідамі пры ліквідацыі пажараў і выратаваньні людзей на пажарах;
— дзеці зь сем'яў вайскоўцаў, што загінулі (памерлі) ці сталі інвалідамі падчас праходжаньня службы ці працы ў складзе савецкіх войскаў на тэрыторыі дзяржаваў, дзе вяліся баявыя дзеяньні;
— дзеці зь сем'яў вайскоўцаў, што загінулі (памерлі) у мірны час пры праходжаньні вайсковае службы;
— поўныя сіроты й дзеці, якія засталіся без апякунства бацькоў;
— асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасьці з арт. 18 Закону РБ "Аб сацыяльнай абароне грамадзянаў, што пацярпелі ад аварыі на ЧАЭС".
Прыём дакумэнтаў: да 15 траўня.
Здаваньне іспытаў: з 5 да 20 жніўня; прахадны конкурсны бал усталёўваецца асабіста для супрацоўнікаў органаў унутраных справаў і асобаў зь ліку цывільнае моладзі з улікам пляну прыёму ў вучэльню.
Неабходныя дакумэнты:
— заява на імя начальніка Ўправы ваенізаванай пажарнай аховы УУС гарвыканкаму на месцы жыхарства (для цывільнае моладзі);
— рапарт паводле падначаленасьці на імя начальніка органу ўнутраных справаў (для асобаў шараговага й каманднага складу);
— дакумэнт аб сярэдняй адукацыі (арыгінал);
— мэдычная даведка формы 086/У;
— выпіска з працоўнае кніжкі (для завочнае формы навучаньня);
— 6 фотакартак памерам 3х4 см;
— пашпарт (паказваецца асабіста).

Тэніс

Клясыфікацыя на 13.05.96

Мужчыны на 13.05.96

1. P.Sampras	ЗША	4.558
2. T.Muster	Аўстрыя	4.415
3. A.Agassi	ЗША	3.830
4. M.Chang	ЗША	3.645
5. B.Becker	Нямеччына	3.290
6. G.Ivanisevic	Харватыя	3.012
7. J.Kafelnikov	Расея	2.566
8. J.Courier +1	ЗША	2.241
9. T.Enqvist -1	Швэцыя	2.183
10. M.Rios +1	Чылі	1.974
11. W.Ferreira -1	ПАР	1.823
12. A.Boetech +1	Францыя	1.611
13. S.Bruguera -1	Гішпанія	1.508
14. M.Rosset	Швэйцарыя	1.439
15. A.Costa +10	Гішпанія	1.428
16. M.Washington -1	ЗША	1.403
17. M.Stich	Нямеччына	1.358
20. Woodforde	Аўстралія	1.247
18. T.Martin +1	ЗША	1.332
19. Ц.Піаліне +1	Францыя	1.284

Жанчыны на 13.05.96

1. S.Graf	Нямеччына	301
M.Seles	ЗША	no points
2. A.Sanchez	Гішпанія	222
3. I.Masoli	Харватыя	187
4. A.Huber	Нямеччына	164
5. C.Rubin	ЗША	138
6. G.Sabatini +1	Аргентына	132
7. K.Date -1	Японія	127
8. M.Maleeva -1	Баўгарыя	114
9. B.Schultz	Нідэрлянды	112
10. L.Davenport -1	ЗША	111
11. J.Novotna	Чэхія	107
12. M.Pierce -2	Францыя	106
13. M.J.Fernandez	ЗША	102
14. A.Coetzer	ПАР	84
15. I.Spirlea +4	Румынія	78
16. M.Hingis +3	Швэйцарыя	78
17. B.Paulus -2	Аўстрыя	74
18. J.Halard -1	Францыя	67
19. N.Zvereva -1	Беларусь	64

Тэнісны каляндар

Травень 1996

Рым, Італія
Дзюсэльдорф, Нямеччына
French Open, Paris

Чэрвень 1996

Queen's Лёндан
Расмален, Нідэрлянды
Гале, Нямеччына

Матаспорт

Сусьветная клясыфікацыя пасьля 4 колаў

500 сс.		
1. M.Doohan (Aus)	Honda	71
2. L.Caladora (Jap)	Honda	48
3. A.Barros (Bra)	Honda	55
250 сс.		
1. M.Biaggi (Ita)	Aprilia	95
2. T.Harada (Jap)	Yamaha	65
3. L.D'Antin (Spa)	Honda	46
125 сс		
2. M.Tokudome (Jap)	Aprilia	73
1. H.Aoki (Jap)	Honda	85
3. N.Veda (Jap)	Honda	49

1996 Каляндар Гран-Пры

26.05 Italy, Mugello
09.06 France
29.06 Netherlands, Assen
07.07 Germany
21.07 UK.Donington
04.08 Austria, Salzburgring
18.08 Czech Republic, Brno
01.09 Italy, Imola
15.09 Europe, Barcelona
29.09 Brasil, Rio de Janeiro
06.10 Argentina, Buenos Aires
20.10 Australia, Eastern Greek

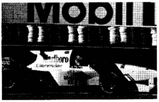

Formula 1

1996 Каляндар Гран-Пры

19.05 Monaco, Monte Carlo
02.06 Spain, Barcelona
16.06 Canada, Montreal
30.06 France, Magny-Cours
14.07 England, Silverstone
28.07 Germany, Hockenheim
11.08 Hungary, Hurgaroring
25.08 Belgium, Spa-Francorchamps
08.09 Italy, Monza
22.09 Portugal, Estoril
06.10 Japan, Suruka

Пасьля 5-га этапу

1. D.Hill / Williams	Вялікабрытанія	43
2. J.Villeneuve / Williams	Канада	22
3. M.Schumacher / Ferrari	Нямеччына	11
4. J.Alesi / Benetton	Францыя	10
5. E.Irvine / Ferrari	Ірляндыя	9
6. M.Hakkinen / McLaren	Фінляндыя	5
7. R.Barichello / Jordan	Бразылія	5
8. D.Coulthard / McLaren	Вялікабрытанія	4
9. G.Berger / Benetton	Аўстрыя	2
10. M.Salo/Benetton	Фінляндыя	3

Гольф

на 13.05.96

1. G.Norman	Аўстралія	13.59
2. N.Price	Зымбабвэ	10.43
3. C.Montgomerie	Шатляндыя	10.08
4. E.Els	ПАР	9.00
5. C.Pavin	ЗША	8.90
6. B.Langer	Нямеччына	8.74
7. N.Faldo	Ангельшчына	8.71
8. F.Couples	ЗША	8.35
9. M.Osaki	Японія	7.73
10. S.Elkington	Аўстралія	7.20

Горныя лыжы

Мужчыны. Фінальнае кола.

1. L.Kjus	Нарвэгія	1216
2. G.Mader	Аўстрыя	991
3. M. von Groningen	Швэйцарыя	880
4. L.Alphand	Францыя	839
5. A.Tomba	Італія	766
6. H.Knauss	Аўстрыя	748
7. F.Nyberg	Швэцыя	673
8. M.Reiter	Аўстрыя	667
9. U.Kalin	Швэйцарыя	601
10. K.A.Aamodt	Нарвэгія	560

Жанчыны

1. K.Seizinger	Нямеччына	1472
2. M.Ertl	Нямеччына	1059
3. A.Wachter	Аўстрыя	1044
4. I.Kostner	Італія	905
5. A.Meissnitzer	Італія	894
6. P.Street	ЗША	837
7. H.Zurbriggen	Швэйцарыя	785
8. P.Wiberg	Швэцыя	777
9. M.Dorbmeister	Аўстрыя	727
10.R.Gotschl	Аўстрыя	594

PPG Сусьветная сэрыя Індыкар

1996 Каляндар

26.05 Brooklyn, Michigan
02.06 Milwakee, Wisconsin
09.06 Detroit, Michigan
23.06 Portland, Oregon
30.06 Cleveland, Ohio
14.07 Toronto, Canada
28.07 Brooklyn, Michigan
11.08 Lexington, Ohio
18.08 Elkhart Lake, Wisconsin
01.09 Vancouver, Canada
08.10 Logana Seca, California

Становішча ўдзельнікаў у чэмпіянаце..

1. J.Vasser	Reynard Honda	ЗША	73
2. A.Unser Jr	Penske Mercedes	ЗША	53
3. S.Pruett	Lola Ford	ЗША	49
4. G.Moore	Reynard Mercedes	Канада	36
5. G. de Ferran	Reynard Honda	Браз.	33
6. C.Fittipaldi	Lola Ford	Браз.	32
7. M.Andretti	Lola Ford	ЗША	31
8. A.Ribeiro	Reynard Honda	Браз.	26
9. B.Rahal	Reynard Mercedes	ЗША	26
10. P.Tracy	Penske Mercedes	Канада	25

ФУТБОЛ

Ангельшчына	P	W	D	L	F	A	Pts
1. Manchester U	38	25	7	6	73	35	82
2. New Castle	38	24	6	8	66	37	78
3. Liverpool	38	20	11	7	70	34	71
4. Aston Villa	38	18	9	11	52	35	63
5. Arsenal	38	17	12	9	49	32	63
6. Everton	38	17	10	11	64	44	61
7. Blackburn	38	18	7	13	61	47	61
8. Tottenham	38	16	13	9	50	38	61
9. Nott. Forest	38	15	13	10	50	54	58
10. West Ham	38	14	9	12	43	44	51
11. Chelsea	38	12	14	15	46	52	50
12. Middlesbr.	38	11	10	17	35	50	43
13. Leeds United	38	12	7	19	40	57	43
14. Wimbledon	38	10	11	17	55	70	41
15. Sheffield W.	38	10	10	18	48	61	40
16. Coventry	38	8	14	16	42	60	38
17. Southampton	38	9	11	18	34	52	38
18. Manchester C.	38	9	11	18	33	58	38
18. QP Rangers	38	9	6	23	38	57	33
19. Bolton	38	8	5	25	39	71	29

Бэльгія

1. F.C.Brugge	34	25	6	3	83	30	81
2. Anderlecht	34	22	5	7	83	37	71
3. Ekeren	34	15	8	11	53	37	53
4. Lierse	34	14	10	10	54	45	52
5. Standard	34	13	12	9	51	46	51
6. Molenbeek	33	12	14	7	38	29	50
7. Charleroi	34	13	11	10	59	53	50
8. Cercle	34	13	10	11	46	44	43
9. Lommel	34	14	6	14	40	45	48
10. E. Aalst	34	12	10	12	55	50	46
11. Mechelen	34	12	8	14	40	46	44
12. Harelbeke	34	13	4	17	40	48	43
13. Antwerp	34	11	9	14	38	46	42
14. AA.Gent	34	10	11	13	38	49	41
15. St. Truiden	34	11	7	16	42	60	40
16. Seraing	34	8	5	20	35	74	29
17. Beveren	34	6	9	19	36	57	27
18. Waregem	34	4	9	21	30	70	21

Галяндыя 5.05.96

1. Ajax	34	26	5	3	97	24	83
2. PSV Eindhoven	34	24	5	5	97	25	77
3. Feyenoord	34	18	9	7	66	36	63
4. Roda JC	34	15	12	7	51	35	57
5. Vitesse	34	14	11	9	66	68	53
6. Sparta	34	15	8	11	48	44	53
7. Heerenveen	34	14	11	9	53	53	53
8. NAC	34	14	10	10	58	44	52
9. Groningen	34	12	13	9	48	45	49
10. FC Twente	34	14	6	14	46	55	48
11. RKC	34	11	11	12	44	44	44
12. Willem II	34	9	12	13	53	59	39
13. Fortuna Sit.	34	6	13	15	27	54	31
14. De Graafschap	34	6	11	17	37	66	29
15. FC Utrecht	34	6	10	18	27	59	28
16. FC Volendam	34	6	9	19	29	65	27
17. Nec Nijmegen	34	6	7	21	33	73	25
18. Go Ahead	34	5	7	22	40	71	22

Гішпанія

1. Atl. Madrid	40	25	8	7	72	31	83
2. Valencia	40	25	4	11	75	50	79
3. FC Barcelona	40	21	13	6	67	35	76
4. Espanol	40	20	13	7	63	35	73
5. Tenerife	40	19	11	10	66	53	68
6. Real Madrid	40	18	10	12	70	51	64
7. La Coruna	40	16	12	12	61	41	60
8. Bet. Sevilla	40	15	14	11	59	51	59
9. R. Sociedad	40	16	11	13	57	49	59
10. Compostela	40	17	6	17	47	54	57
11. Celta Vigo	40	12	15	13	46	47	51
12. Zaragoza	40	11	15	14	48	54	48
13. Oviedo	40	12	12	16	44	56	48
14. Cijon	40	13	7	20	51	55	46
15. Santander	40	11	13	16	49	64	46
16. Atl. Bilbao	40	10	14	16	39	52	44
17. FC Sevilla	40	10	14	15	40	54	44
18. Valladolid	40	9	14	17	46	58	41
19. Albacete	40	10	11	19	53	77	41
20. Vallenciano	40	11	8	21	42	69	41
21. Merida	40	9	12	19	34	57	39
22. Salamanca	40	7	9	24	49	79	30

Італія Фінальнае кола. 12.05.96

1. Milano A.C.	34	21	10	3	60	24	73
2. Juventus Tori	34	19	8	7	58	35	68
3. Lazio Roma	34	17	8	9	66	38	59
4. Fiorentina	34	16	10	8	53	41	59
5. AS Roma	34	17	8	9	51	34	58
6. Parma	34	16	10	8	44	31	58
7. Inter Milan	34	15	9	10	51	30	54
8. Sampdoria	34	14	10	10	59	47	52
9. Vicenza	34	13	10	11	36	37	49
10. Udinese	34	11	8	15	41	49	41
11. Cagliari	34	11	8	15	34	47	41
12. Napoli	34	10	11	13	28	41	41
13. Atlanta	34	11	6	17	38	50	39
14. Piacenza	34	9	10	15	31	48	37
15. Bari	34	8	8	18	49	71	32
16. Torino	34	6	11	17	28	46	29
17. Cremonese	34	5	12	17	37	57	27
18. Padova	34	7	3	24	41	79	24

Нямеччына 11.05.96

1. Dortmund	33	18	11	4	73	36	65
2. Bay. Munchen	33	19	4	10	64	44	61
3. Schalke 04	33	13	14	6	43	35	53
4. M'Gladbach	33	15	8	10	52	49	53
5. Rostock	33	13	10	10	47	42	49
6. Karlsruhe	33	12	12	9	52	44	48
7. Hamburg	33	11	14	8	48	46	47
8. Bremen	33	10	14	9	38	40	44
9. RSV1860 Munch	33	10	12	11	50	46	42
10. Freiburg	33	11	9	13	28	38	42
11. Stuttgart	33	9	13	11	56	61	40
12. Dusseldorf	33	8	15	10	38	45	39
13. St.-Pauli	33	9	11	13	43	49	38
14. Leverkusen	33	8	13	12	36	37	37
15. Koln	33	8	13	12	32	35	37
16. K'Lautern	33	6	17	10	30	36	35
17. Frankfurt	33	7	11	15	42	64	32
18. Verdingen	33	4	11	18	31	56	32

Партугалія

1. F.C.Porto	34	26	6	2	84	20	84
2. Benfica L.	34	22	7	5	57	27	73
3. Sporting L.	34	19	10	5	69	27	67
4. Boavista	34	19	8	7	58	28	65
5. V.Guimaraes	34	19	5	10	56	39	62
6. Belenenses	34	14	9	11	53	30	51
7. Uniao Leiria	34	14	5	15	38	50	47
8. Braga	34	12	9	13	44	47	45
9. Maritimo	34	12	7	15	39	53	43
10. Farense	34	10	6	8	36	45	36
11. Salgueiros	34	7	15	12	39	49	36
12. Gil Vicente	34	9	9	16	31	49	36
13. Amadora	34	7	14	13	35	50	35
14. Chaves	34	9	7	18	38	56	34
15. Lega	34	9	7	18	29	54	34
16. Felgueiras	34	8	9	17	29	47	33
17. Campomaior	34	10	3	21	32	69	33
18. Tirsense	34	7	10	17	30	53	31

Францыя

1. Auxerre	37	21	6	10	64	29	69
2. Paris-SG	37	18	11	8	41	28	65
3. Monaco	37	18	11	8	60	35	65
4. Metz	37	18	11	8	61	37	65
5. Lens	37	16	14	7	44	30	62
6. Montpellier	37	17	9	11	51	39	60
7. Nantes	37	13	15	9	42	38	54
8. Rennes	37	13	14	10	33	31	58
9. Guingamp	37	13	12	12	45	44	57
10. Strasbourg	37	14	13	10	43	39	55
11. Lyon	37	9	18	10	40	41	45
12. Cannes	37	12	8	17	44	50	44
13. Bastia	37	11	11	15	32	44	44
14. Le Havre	37	12	8	17	45	50	44
15. Nice	37	11	9	17	35	44	42
16. Bordeaux	37	10	9	18	42	52	39
17. Lille	37	9	12	16	27	48	39
18. Gueugnon	37	6	16	15	36	57	35
19. St.-Etienne	37	7	14	16	25	45	34
20. Martigues	37	8	7	22	29	57	31

Швэйцарыя Фінальнае кола. 14.05.96

1. Grasshoppers	24	8	6	0	26	7	52
2. Sion	24	8	2	4	20	14	47
3. Neu Chatel	24	5	7	2	21	16	43
4. Aarau	24	7	4	3	23	18	39
5. Luzern	24	4	3	7	23	19	35
6. Basel	24	3	4	7	11	20	28
7. Servette	24	2	5	7	18	25	25
8. St.-Gall	24	2	3	9	11	34	23
9. Lausanne	24	6	9	7	25	25	22
10. Lugano	24	5	6	11	21	42	21
11. Zurich	24	4	6	12	17	32	18
12. Young Boys	24	4	5	13	14	35	17

Шатляндыя 04.05.96

1. Glasgow R.	36	22	6	3	85	25	87
2. Celtic G.	36	24	11	1	74	25	83
3. Aberdeen	36	16	7	13	52	45	55
4. Hearts of M.	36	16	7	13	55	53	55
5. Hibernians	36	11	10	15	43	57	43
6. Raith	36	12	7	17	41	57	43
7. Kilmarnock	36	11	8	17	39	54	41
8. Motherwell	36	9	12	15	28	39	39
9. Partick Th.	36	8	6	22	29	62	30
10. Falkirk	36	6	6	24	31	60	24

Кубак УЕФА. Фінал

Бардо — Баварыя (Мюнхэн) (1:3, 0:2)

Кубак кубкаў. Фінал

PSG (Парыж) — Рапід (Вена) (1:0)

Ліга чэмпіёнаў. 22.05.96 — Рым. Фінал.

Аякс (Галяндыя) — Ювэнтус (Італія)

НОВЫЯ КНІГІ, ПРЫСЛАНЫЯ Ў РЭДАКЦЫЮ

ЛІТАРАТУРА ФАКТУ

Беларуская драматургія. Вып. 2 (Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь. "Тэатральная Беларусь". Рэдкал.: Анатоль Сабалеўскі і інш. — Менск: Навука і тэхніка, 1995. — 198 с. ISBN 5-343-01562-X. 1000 ас.

Грыб М. На гістарычным скрыжаваньні. — Менск: Тэхналегія, 1996. — 159 с. ISBN 985-6234-04-2. 2000 ас.

Сборник постатейных материалов к Уголовному кодексу Республики Беларусь (по состоянию на 1 декабря 1995 г.). (Сост. А.И.Лукашов, Э.А.Саркисова. — Менск: "Рэпрынт", 1995. — 960 с. ISBN 985-6147-15-8. 3500 ас.

МАСТАЦКАЯ ЛІТАРАТУРА

Караткевіч Ул. Творы: Проза, драматургія, публіцыстыка. — Менск: Мастацкая літаратура, 1996. — 557 с., іл. ISBN 985-02-0106-1. 7000 ас.

Прайсьці праз зону: Проза, паэзія, публіцыстыка. (Уклад. І.Бутовіч; прадм. І.Шамякіна. — Менск: Мастацкая літаратура, 1996. — 543 с., іл. ISBN 985-02-0214-9. 6000 ас.

Традыцыйная-нетрадыцыйная

Мікуліч Т.М. Мова і этнічная сьвядомасьць. — Менск: Навука і тэхніка, 1996. — 57 с. 500 ас. ISBN 5-343-01567-0.

Выхад гэтай кнігі супаў са зьяўленьнем "Гаваркіх істотаў" Дж.Эйчысан, "Сучаснай культурнай антрапалёгіі" М.Говарда, "Беларускай нацыі і мовы" Л.Лыча. У часопісе "Спадчына" мяркуецца публікацыя псыхалінгвістычнага тэксту ўкраінскай аўтаркі "Страх перад мовай як псыхакомплекс сучаснага ўкраінца". Факт амаль адначаснага зьяўленьня гэтых досьледаў сьведчыць пра пачатак ў айчыннай навуцы раней нераспрацоўванае так званае "зьнешняе" лінгвістыкі (этнічнай і сацыяльнай, псыхічнай лінгвістыкі).

Кірунак працы заяўлены збольшага як этналінгвістычны, які і вытрымваецца ў першым, тэарэтычным разьдзеле, дзе паасобку разглядаюцца пытаньні тэорыі моўных працэсаў і этнічнае сьвядомасьці. Другі разьдзел больш хіліцца да сацыялінгвістыкі — асноўным парамэтрам досьледу становіцца "этнамоўная сытуацыя", досыць грунтоўна разглядаецца білінгвізм.

Пэрыядызацыя этнамоўных працэсаў, на жаль, паўтарае савецкія падыходы: "Старажытнаруская" супольнасьць — IX-XI ст., узмацненьне мясцовых асаблівасьцяў ў 2-й пал. XI — 1-й пал. XIII ст.; фармаваньне протабеларускага этнічнага масіву — 2-я пал. XIII — XVI ст.; разьвіцьцё асаблівасьцяў беларускага этнасу XVII — XVIII ст.; XIX — пач. XX ст. — пачатак складваньня беларускай нацыі. Ствараецца ўраженьне мэханічнага складаньня рознае інфармацыі з розных крыніцаў, у выніку чаго дасягаецца пэўная навуковая бесстароннасьць, якая мяжуе зь невыразнасьцю поглядаў. Між тым, сёньня чытача болей цікавіць суб'ектыўны ці, прынамсі, канцэптуальны падыход, чым спасылкі на агульнавядомае.

Але ня толькі гэта зьніжае навуковую вартасьць працы. Аўтарка абмяжоўвае абсяг разгляду этнамоўных працэсаў палітычнымі межамі Беларусі і не зьвяртаецца да прыватных праблемаў, прыкладам, да этнамоўнае сытуацыі Віленшчыны, Беласточчыны. Заходнепалескі этнічны фэномэн разглядаецца пабежна.

Як адзін з асноўных фактараў наваеннай этнамоўнай сытуацыі разглядаецца значнае скарачэньне колькасьці насельніцтва, але амаль удвая большае (прапарцыйна) еўнае памяншэньне ў 2-й пал. XVII — пач. XVIII ст. зусім ня згадваецца.

Прыкметная розьніца існуе між часткамі кнігі пра старажытнасьць і сучаснасьць этнамоўных працэсаў. Пакастрычніцкая й сучасная сытуацыі нашмат багацей фактаваныя, і ацэнкі праз гэта робяцца больш збалянсаваныя й дакладныя. Крыніцы фактаграфіі сучаснага стану — суадносіны нацыянальнасьцяў паводле савецкіх перапісаў, а таксама сацыялягічныя досьледы Інстытуту мовазнаўства, Інстытуту мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклёру.

Праз абмежаванасьць бібліяграфіі збольшага кнігамі з былога СССР звужаецца навуковы кругагляд працы і аўтарка аўтаматычна пераймае пэўныя хібы ды стэрэатыпы савецкае этналёгіі ды лінгвістыкі. Прыкладам, сьцьверджаньне, што "субэтнічнасьць протабеларускага масіву к канцу XVI ст. яшчэ ня выйшла з рамак усходнеславянскай (старажытнарускай) супольнасьці"; таксама —думка, што лацінская мова "пакінула толькі нявялікі сьлед у мове мясцовага насельніцва і гісторыі літаратуры", якая папросту супярэчыць зьвесткам з гістарычнае лексыкалёгіі і таму факту, што ў час найбольшага росквіту адукацыя на беларускіх землях была пераважна езуіцкая і, значыць, лацінская.

Мова самое кнігі, на жаль, выяўляе яскравы прыклад "разьвітога дзьвюхмоўя" і цалкам можа сысьці за ілюстрацыю да сучаснага стану афіцыйнага варыянту беларускай мовы. У зьмешчаным ў канцы кнігі "Кароткім слоўніку этналягічных тэрмінаў" варта было пазьбегчы недарэчнага перакладу ў дужках на расейскую мову амаль выключна запазычаных этналягічных тэрмінаў і гэткіх невымоўных словаў, як, прыкладам, "білінгв". Спроба сыстэматызацыі гэтых паняцьцяў атрымалася няўдалая.

Аднак зьместоўныя ды фармальныя недахопы, традыцыйнасьць мэтадалёгіі кампэнсуюцца зрухам да большае навуковасьці й грунтоўнасьці (ў параўньні зь іншымі кнігамі), а таксама новым рэчышчам досьледу. Кніга — традыцыйная, нетрадыцыйная й новая ў сваім кірунку.

Антон Кузьміч

"Літоўская мэтрыка"

Фонд "Наша Ніва" мае намер завезьці ў Беларусь тамы Літоўскае Мэтрыкі, што выйшлі летась у Вільні. Гэта тамы №6 ды №8, пра якія "Наша Ніва" ўжо пісала (№3, 22 сакавіка 1996 г.). Арыентоўны кошт тому — 10 даляраў.

Заяўкі на тамы "Літоўскае Мэтрыкі" просім дасылаць паштоўкамі на адрас: Менск 220094, а/с 89, Андрэй Андрыеўскі.

Пра ўмовы атрыманьня кнігаў будзе паведамлена ў другой палове траўня.

Кніга — поштай

На складзе Фонду "Наша Ніва" маюцца кнігі:

1. Адам Глёбус. Толькі не гавары маёй маме... Зборнік інтымнае прозы. — Менск: Сучасная літаратура, 1995. — 310 с.
Кнігі новай сэрыі "Сучасная літаратура" разьлічаныя на поўную самаакупнасьць. Займальныя сюжэты, даверлівы тон, даступнасьць — характарыстыкі гэтай сэрыі.
41.000 БРБ

2. Адам Глёбус. Скрыжаваньне. — Менск: БАДППР — "Ковчег", 1993. — 46 с.
Апошні зборнік вершаў Адама Глёбуса. Многія з гэтых тэкстаў сталі агульнавядомымі песьнямі, многія перакладаліся на розныя мовы.
7.000 БРБ

3. Энтані Сміт. Нацыяналізм у дваццатым стагодзьдзі. — Менск: БФС — "Эўрафорум", 1995. — 272 с.
Кніга прысьвечана шматлікім трансфармацыям нацыяналізму ў нашым стагодзьдзі, параўнаньню яго з такімі ідэалёгіямі "выратаваньня сьвету", як камунізм, фашызм і расізм.
20.000 БРБ

4. Джын Эйчысан. Гаваркія істоты: Уводзіны ў псыхалінгвістыку. — Менск: БФС — "Кліч", 1995. — 312 с.
Псыхалінгвістыка — новая галіна ведаў. Дасьледаваньне прысьвечанае аналізу таго, што ў нашай мове зьяўляецца вынікам навучаньня, а што мае біялягічныя перадумовы.
20.000 БРБ

5. Юліяна Вітан-Дубейкаўская. Мае ўспаміны. — Вільня, 1994. — 192 с.
Гісторыя ахвярнага каханьня набожнай жанчыны і безнадзейна хворага мужчыны. Яна — дачка віленскага купца немца Юліяна Мэнке, ён — беларускі палітык і антыквар Іван Луцкевіч.
29.000 БРБ

6. Баляслаў Лесьмян. Пан Блішчынскі / Пераклад з польскай. — Вільня-Менск: "Наша Ніва" — "Мастацкая Літаратура", 1994. —93 с.
Клясык польскай паэзіі Баляслаў Лесьмян (1878-1937) стварае маляўнічы й зваблівы сьвет інтымных перажываньняў чалавека.
17.000 БРБ

7. Вітаўт Кіпель. Беларусы ў ЗША. — Менск, 1993. — 352 с.
У кнізе беларускага эміграцыйнага дасьледніка ўсебакова разглядаецца гісторыя і сёньняшні дзень беларускай дыяспары ў Злучаных Штатах Амэрыкі.
29.000 БРБ

8. Беларускі рок-н-рол: Тэксты ("Бонда", "Крама", "Мроя", "Новае Неба", "Уліс"). — Менск: "Ковчег", 1994. — 64 с.
7.000 БРБ

Каб отрымаць патрэбную Вам кнігу, трэба пералічыць указаную суму грошай на адрас: Андрыеўскі Андрэй Паўлавіч, Менск 220094, а/с 89. Не забудзьцеся падаць свой адрас.

1. Калосьсе, №1-1993. — 60 с.
У нумары зьмешчаныя творы Юрася Пацюпы, Леры Сом, Ігара Сідарука, Алеся Аркуша, Юрыя Гуменюка, Кастуся Гаманца і іншых, успаміны Андрэя Чэмера і Анатоля Іверса пра віленскае "Калосьсе" 30-х гадоў і ягонага рэдактара Янку Шутовіча.
10.000 БРБ

2. Калосьсе №2-3-1995. — 144 с.
Творы Хведара Ніцкі, Славаміра Адамовіча, Вінцэся Мудрова, Ігара Сідарука, Алены Шаціла, Васіля Кроквы, першая кніга "псыхадэлічнага" рамана Юрыя Гуменюка "Апосталы Нірваны".
25.000 БРБ

3. Вінцэсь Мудроў. Жанчыны ля басэйна. — Менск: Мастацкая літаратура, 1992. — 160 с.
Першы зборнік прозы аднаго з "дыназаўраў" сучаснага беларускага андэграўнду.
15.000 БРБ

4. Юры Гумянюк. Твар Тутанхамона. — Полацак: Полацкае ляда, 1994. — 52 с.
Другі паэтычны зборнік паэта-постмадэрніста, вершы: "Прагулянка маркіза дэ Сада", "Гарэлкі поўны капялюш", "Фанэра над Парыжам", "Сьлімакі" ды іншыя.
10.000 БРБ

5. Алесь Аркуш. Разьтаньне з Танталам. — Полацак: Полацкае ляда, 1994. — 54 с.
Зборнік вершаў, пострамантызм, "нешта больш салодкае за Рай і страшнейшае за Пекла — блуканьне па кругах уласнае душы. Самастойна. Без Вэргілія" (Алена Шаціла).
10.000 БРБ

6. Ігар Сідарук. Саната Арганата. — Полацак: Полацкае ляда, 1994. — 64 с.
Ненармаваная лексыка, жудасныя сюжэты, "любошчы".
10.000 БРБ

7. Лявон Вольскі. Калідор. — Полацак: Полацкае ляда, 1993. —38 с.
Зборнік паэзіі, які вядомы паэт-рокер напісаў у адзінаццаці іпастасях.
10.000 БРБ

Каб атрымаць патрэбную Вам кнігу, пералічыце названую суму грошай на адрас: Алесь Козік, Наваполацак-11, п/с 36. Не забудзьце падаць свой адрас.

На складзе Фонду "Наша Ніва" ёсьць на продаж касэты:

1. **НОВАЕ НЕБА. Сон у трамваі:** Сон у трамваі; Выбар; А ты забудзь маё імя; Жахлівая прыгажосць; Дом; Калыханка; Таму што; Той, хто стаіць у мяне за плячыма.
2. **НОВАЕ НЕБА. Go home (1995):** Прэзыдэнт, ідзі дамоў; Дакраніся да вады; Падае сьнег; Крот-2; Электарат; Цемра; Выгнаны сын; Канцэрт у Westclub 7 сакавіка 1995 г. (Жывы гук).
3. **КРАМА. Хворы на Rock-n-Roll:** Бяжы, хлопец; Здраднік; Хворы на рок-н-рол; Выпі са мной да дна; Чыкага найтс; Каханьне а шостай гадзіне; Стэфаніда; Мне мой сябра сказаў; Новая кроў; Будзь разам з намі.
4. **N.R.M. LaLaLaLa (1995):** Белыя лебедзі; Нацыя; Дарога; Мітусьня; Не хадзіце ў цёмны лес (Зомбі); Бацька; Трактар; Дзе тое слова; Дайце; Бывай; Лапалала; Хапі-галі.
5. **ULIS. Life (1996):** Як плынь ракі; У вагні; Паходная; Па-над дахамі; Залаты ланцуг; Аднойчы; Пачвара; Усё было недарэчы; Альбо бывай; Па калідоры; Астатні цягнік; Усё альбо нічога; Цмок, каралева.
6. **БОНДА. Найлепшыя песьні:** Не сьпяшайся; Ліст дадому; Слуцкая брама; Кожны з нас; Падарожжа; Блюз; Вынаходнікі; Стэфка; Соль жыцьця; Раз-пораз...
7. **РЭНЭСАНС (беларускі джаз);** Sensation; Dippermouth Blues; Solitude; Medley: Hello,Dolly,Black Eyes(trad tune), Mack the Knife; Tin Roof Blues; Panama; St.James Infirmary (trad. tune); Mikita (Belarusian folk song); Washington and Lee Swing; Finish Polka (trad. tune); Memfis Blues; High Society; Basin Street Blues; Russian Dance Tune; I've Founde a New Baby; Tiger Rag.
8. **БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ КАЗКІ:** Коцік Петрык і мышка; Пра што кукуе зязюля; Пых; Сынок з кулачок; Коцік, пеўнік і лісіца; Пшанічны каласок; Дзедава рукавічына; Пра падчарку; Пра старога ката; Як баба гуся прадавала; Сіняя сьвіта.
9. **РОК СУПРАЦЬ РЭВАЛЮЦЫЯЎ** ("Новае неба", "Зіндан", "Уліс", "Мроя", "Крама").
10. **БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА (1-3)**

Фонахрэстаматыя, т.1: Беларускія канты; Песнапеньні пра Ефрасіньню Полацкую; Музыка невядомага аўтара XVIII ст. на вершы Сьмона Полацкага; Помнік музычнай культуры Беларусі XVI-XVII ст. "Полацкі сшытак"; Мацей Радзівіл. Дывэртысмэнт у трох частках; Яган Давід Голанд (лібрэта М.Радзівіла). Опэра "Агатка, або прыезд Пана" (1784 г.); "Нясьвіская мэса" 1730 г. (фрагмэнт); Тадэвуш Касьцюшка (1745-1817). Паланэз; Восіп Казлоўскі (1757-1831); Міхал Клеафас Агінскі (1765-1833). Паланэз Фа мінор, Паланэз Ля мінор "Разьвітаньне з Радзімай"; Міхал Казімер Агінскі (1730-1800). 3 сшытка рамансаў "Да Касі"; Эрнэст Ванжура. Увэртура да балетнай пантамімы "Арлекін-нявольнік".

Фонахрэстаматыя, т.2: Л.Шлег (сл. народ.). Лубок; Д.Смольскі. Канцэрціна для сола, скрыпкі і аркестру; Э.Казачкоў. Увэртура для духавога аркестра; Рафаіл Вардоцкі. Аполён-заканадаўца, лібрэта М.Цяцерскага.

Фонахрэстаматыя, т.3: А.Бандарэнка, сл. Мітрапаліта Кіеўскага Іларыёна. Пахвала Вялікому князю Ўладзімеру Сьвятаславічу; А.Мдзівані (сл. народн.). Гусельні; А.Багатыроў. Маладыя гады; В.Войцік. Сюіта ў старадаўнім стылі для цымбалаў; М.Чуркін. Калыханка для скрыпкі і ф-на; Л.Мурашка. Саната для фартэпіяна.

Для атрыманьня адной касэты неабходна даслаць 20.000 руб. на адрас: 220094 Менск, а/с 89, Андрыеўскаму Андрэю Паўлавічу. Не забудзьцеся падаць Ваш адрас.

20 - 26 ТРАЎНЯ

ТЭАТРЫ, КАНЦЭРТЫ

Травень

ОПЭРНЫ ТЭАТАР
тэл. 34-11-56 (галоўны адміністратар), 34-10-41 (каса)

Баль-маскарад
21 аўторак Дж.Вэрдзі. Опэра ў 3-х дзеях

Сьпячая красуня
22 серада П.Чайкоўскі. Балет у 4-х дзеях

Дзікае паляваньне караля Стаха
23 чацьвер У.Солтан. Опэра ў 2-х дзеях

БАЛЕТ
тэл. 34-06-66 (каса), 34-11-42, 34-80-74

Лебядзінае возера
24 пятніца П.Чайкоўскі. Балет у 4-х дзеях

Візыт дамы
25 субота С.Картэс. Прэм'ера. Опэра ў 2-х дзеях

Чыпаліна
26 раніца К.Хачатуран. Балет у 3-х дзеях

Шчаўкунок
26 вечар П.Чайкоўскі. Балет у 2-х дзеях

ТЭАТАР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

Лэдзі Нявіннасьць
20 панядзелак Ю.О'Ніл. Трагікамэдыя ў стылі блюз з адным антрактам

Страсьці па Аўдзею (крык на хутары)
22 серада У.Бутрамееў. Народная драма

Тутэйшыя
23 чацьвер, 24 пятніца Я.Купала. Трагікамічныя сцэны ў 2-х частках

Паехалі!..
25 субота М.Захаранка. Нябоская камэдыя ў 2-х дзеях паводле твораў М.Крапіўніцкага

Азірніся ў гневе
26 нядзеля Дж.Озбарн. Драма ў 2-х дзеях

Ранішнія спэктаклі:

Пунсовая кветачка
26 нядзеля І.Карнавухава, Л.Браўсевіч. Казка ў 2-х дзеях

Малая сцэна

Гульня ў джын
26 нядзеля Д.Коўбэрн. Трагікамэдыя ў 2-х частках

ДЗЯРЖАЎНЫ РАСЕЙСКІ ТЭАТАР

Букееў і кампанія
24 пятніца М.Горкі. Драма каханьня ў 2-х частках

Адзіны спадкаемца
25 субота Ж.-Ф.Рэньяр. Камэдыя ў 2-х частках

Блаславі нас, Божа...
21 аўторак, 22 серада С.Бельцюкоў, О.Залётнеў. Містэрыя

Мадам, Мэсье і...
26 нядзеля Р.Мэрль. Камэдыя ў 2-х частках

Для дзяцей:

Іван да Мар'я
26 нядзеля В.Гольдфэльд. Казка ў 2-х частках

Малая сцэна:

Вячэра
23 чацьвер Ж.-К.Брысьвіль. П'еса ў 2-х частках

Цяжкія людзі, Або жаніх зь Ерусаліму
22 серада І.Бар-Есіф. Нешта кшталту камэдыі ў 2-х частках

ТЭАТАР-СТУДЫЯ КІНААКТОРА

Каханьне злое
21 аўторак С.Шэпард.

Фантазіі паводле Гогаля
22 серада

Любы ты мой
23 чацьвер М.Варфаламееў.

"ВОЛЬНАЯ СЦЭНА"
тэл. 34-60-08

Брат мой Сымон
22 серада У.Рудаў. Драматычныя сны

Закладніца каханьня
23 чацьвер С.Кавалёў. Сцэны з рыцарскіх часоў

Чорны квадрат
21 аўторак М.Адамчык, М.Клімковіч. Кабарэ-дэтэктыў

МУЗЭІ

НАЦЫЯНАЛЬНЫ МУЗЭЙ ГІСТОРЫІ І КУЛЬТУРЫ БЕЛАРУСІ
К.Маркса, 12, тэл. 27-43-22. Час наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны - серада.

Экспазыцыя **"Старажытная Беларусь"**, тэматычная выстава **"Побыт гараджанаў"** (канец XIX — пач. XX ст.), **"Сьвятло таямнічай сымболікі"**, **"З гісторыі зброі"**. Кошты: уваходны вучнёўскі — 2000 руб., на экскурсію — 10.000; уваходны дарослы — 5000 руб., на экскурсію — 15.000.

ДЗЯРЖАЎНЫ МАСТАЦКІ МУЗЭЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Леніна, 20, тэл. 27-71-63. Час наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны - аўторак.

Экспазыцыя **"Беларускае й расейскае мастацтва на працягу стагодзьдзяў"**.

Часовыя выставы:

2.05 **Жывапіс, графіка, кераміка Натальлі, Георгія і Кацярыны Паплаўскіх** — 17.00.

8.05 **Кітайскае мастацтва Тэхіхуа (творы з жалеза)** — 16.00.

"И образ милый, незабвенный..." Расейскае мастацтва першай паловы XIX ст. са збораў музэю.

Кошты: вучнёўскі ўваходны — 2000 руб., экскурсія — 20.000 руб.; студэнцкі ўваходны — 3000 руб., экскурсія — 40.000 руб.; дарослы ўваходны — 5000 руб., экскурсія 75.000 руб.; экскурсія для замежнікаў зь перакладам на ангельскую мову — 150.000 руб.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЭЙ ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ
пр. Ф.Скарыны, 25, тэл. 27-56-11. Час для наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны - панядзелак.

Выставы: **"Трафэі вайны"** з сэрыі **"Невядомыя музэйныя калекцыі"**. Кошт уваходу — вучнёўскі 1000 руб., дарослы — 5000 руб.

"Нацысцкія злачынцы перад судом беларускага народу" (уваход вольны).

Да 100-х угодкаў К.Крапівы адчынілася выстава **"Слова пра Крапіву"**.

МУЗЭЙ ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ
М.Багдановіча, 15, тэл. 34-99-32. Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Стацыянарная выстава **"Покліч"** — літаратурнае разьвіцьцё ў 20-30-я гады.

Выстава **"Любоў мая... Мая Беларусь"**, прысьвечаная жанчыне.

Выстава **"К.Крапіва — вядомы й невядомы"**.

Літаратурны музэй мае філіі: в. Кушляны — "Літаратурны музэй Ф.Багушэвіча", в. Цімкавічы — "Літаратурны музэй К.Чорнага", в. Мбагацькаўка — "Літаратурны музэй М.Гарэцкага", Гарадок — "Гісторыка-літаратурны музэй".

Выстава **"Глыбокія плыні жыцьця"** да 75-годзьдзя з дня нараджэньня Івана Шамякіна.

19 сакавіка адчынілася выстава жывапісу і графікі Натальлі і Сяргея Квачоў (Малыя Горкі).

ЛІТАРАТУРНЫ МУЗЭЙ М.БАГДАНОВІЧА
М.Багдановіча, 7а, тэл. 34-42-69. Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Экспазыцыя **"Жыцьцёвы й творчы шлях М.Багдановіча"**. Кошт уваходу: вучнёўскі — 500 руб. (экскурсія — 3000 руб.); студэнцкі — 1000 руб. (экскурсія — 5000 руб.); дарослы — 2000 руб. (экскурсія — 10.000 руб.).

Дзейнасьць клюбу беларускай інтэлігенцыі ў 1916-17 гадах XX ст.

Філія "Беларуская хатка" (Рабкораўская, 12, тэл. 20-62-13). Тэатар лялек "Батлейка" працуе на папярэднюю замову.

Філія ў вёсцы Ракуцёўшчына.

ЛІТАРАТУРНЫ МУЗЭЙ Я.КУПАЛЫ
вул. Я.Купалы, 4, тэл. 27-78-66. Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — пятніца.

Экспазыцыя **"Жыцьцё й дзейнасьць народнага песьняра Беларусі"**.

Выставы: **Да 50-х угодкаў творчае дзейнасьці Ніла Гілевіча**;

Да 75-годзьдзя народнага пісьменьніка І.Мележа **"Ажываюць успаміны"**;

Выстава **"Нязгасныя зоркі"**.

ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЭЙ НАРОДНАЙ АРХІТЭКТУРЫ І ПОБЫТУ
вёска Азярцы, недалёка ад Менску (тэл. 34-02-31). Час наведваньня з 9.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Прэзэнтаваныя наступныя рэгіёны: Цэнтральная Беларусь (дзейнічае царква) — Падняпроўе — Паазер'е. Кошты ўваходу: вучнёўскі — 2000 руб., на экскурсію — 4000 руб.; дарослы — 6000 руб., экскурсія — 6000 руб.

МУЗЭЙ ТЭАТРАЛЬНАЙ І МУЗЫЧНАЙ КУЛЬТУРЫ БЕЛАРУСІ
тэл. 68-64-03. Час наведваньня з 10.00 да 16.00. Выхадны — субота, нядзеля.

Экспазыцыя **"Музычныя інструмэнты беларускіх майстроў"**.

ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЭЙ ВАЕННАЙ ГІСТОРЫІ
тэл. 69-57-01. Час наведваньня з 9.00 да 17.30. Выхадны — субота, нядзеля.

Выставы: Да 100-годзьдзя з дня нараджэньня маршала Жукава. Да 50-годзьдзя Перамогі. Уваход вольны.

МУЗЭЙ БЕЛАРУСКАЙ МІЛІЦЫІ
тэл. 27-82-66. Час наведваньня з 9.00 да 18.00. Выхадны — субота, нядзеля. Экскурсіі групам — на папярэднюю дамову.

МУЗЭЙ ГІСТОРЫІ МЭДЫЦЫНЫ БЕЛАРУСІ
Час наведваньня з 10.00 да 17.45, пятніца да 16.45. Выхадны — субота, нядзеля.

МУЗЭЙ ПРЫРОДЫ І ЭКАЛЁГІІ БЕЛАРУСІ
К.Маркса, 12, тэл. 27-56-12. Час для наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны - серада.

ДОМ-МУЗЭЙ 1 ЗЬЕЗДУ РСДРП
пр. Ф.Скарыны, 31а, тэл. 36-68-47. Час наведваньня з 10.00 да 18.00. Выхадны — серада.

Экспазыцыя + выстава **"З гісторыі палітычнай агітацыі"**. Уваход вольны. Экскурсіі праз папярэднюю замову.

МЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЦЫРК

Чацьвертая праграма сэзону 1995-1996 г.

ВЯЛІКАЕ ЦЫРКАВОЕ ШОЎ У 2-Х ЧАСТКАХ

"ВЯСЁЛЫЯ ЛАСТАЎКІ"

АТРАКЦЫЁН "ГУЛЬНІ З ЖЫВЁЛАМІ ПОЎНАЧЫ"

Кіраўнік Ірына Лявонцьева.

"Соля-жанглёр" Вольга Калпенская.

"Танцавальны дывэртысмэнт на дроце" — Зухра Юсупава.

АТРАКЦЫЁН "ДЗІКІ І РЫСІ"

Кіраўнік Яўген Еськін.

"Мастацка-акрабатычная група" — выкананьне Тацьцяны Шарацэнай і Аксаны Мазур.

Пераходная лесьвіца пад кіраўніцтвам Надзеі Сарвалавай.

"ПАВЕТРАНЫЯ ТУРНІКІ"

Кіраўнік Яўген Еськін.

"Гульня з Хула-хупамі" — выкананьне Натальлі Лявоньцьевай і Аліны Еськінай.

"Ляялька" — кіраўнік Лявон Парнюшка.

"ЦЫГАНСКАЯ СЮІТА"

Кіраўнік — ганаровы артыст Расеі і Асеты Валеры Дзянісаў.

"Акрабаты са скакалкай" пад кіраўніцтвам Яўгена Еськіна.

"Ег" Віктар Першакоўскі.

"ДРЭСІЯВАНЫЯ САБАКІ, МАЛПЫ І КОТКІ"

Дрэсіявальнік Ігар Калпенскі.

"Вышэйшая школа коннай язды" пад кіраўніцтвам Сяргея Афоніна.

"Блазенскі дуэт" Лада і Алесь Сарнацкія.

Штодзённа, пачатак а 19.00. У суботу двойчы — 15.00, 19.00. У нядзелю — тры разы — 11.30, 15.00, 19.00.

КІНО. МЕНСК

АЎРОРА
Прытыцкага, 23, тэл. 533-360, 533-361

Чалавек-бомба 20-26 — 16.00, 19.00.

Амазонкі Залатога храму 20-21 — 17.30; 22-26 — 17.30, 20.30.

Рэтраспэктыўны паказ "Улюбёныя камэдыі":

Асацыяцыя зламысьнікаў 20-21 — 20.30 (ільготны).

"Юбілей": Бераг (2 сэрыі) 25-26 — 12.10 (ільготны).

Для дзяцей:

Залаты цюлень 20-22 — 14.30.

Віцька Шушэра й аўтамабіль 23-26 — 14.30.

Маўглі (мультфільм) 25-26 — 11.00.

БЕРАСЬЦЕ
пр. газэты "Праўда", 25, тэл. 728-660, 716-888

Экстра-2 ("Другое сутыкненьне") 20-21, 23 — 15.30, 19.99; 22 — 19.00; 24-25 — 17.00; 26 — 15.40, 19.10.

Жорсткая справядлівасьць 20-23 — 17.20, 21.00; 24 — 15.20, 18.50; 25 — 18.50; 26 — 17.30, 21.00.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 24-25 — 20.30.

Для дзяцей:

Зборнік часопісаў **"Ералаш"** 22 — 15.30.

Палётны карабель і іншыя мультфільмы 25 — 15.30.

Дыскатэка 26 — 13.30.

ВІЛЬНЯ
Калінаўская, 55, тэл. 655-262

Кароль вуліцаў (баявік) 20-25 — 15.30; 26 — 15.30 (ільготны).

Водар палу (Дзікая цяга) 20-26 — 16.30, 18.10, 19.50, 21.30.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма **"Усьмешка"** 21, 24-26 — 21.00.

Кіна-дыска-шоў для падлеткаў 26 — 15.00.

ЗЬМЕНА
Даўгабродзкая, 4, тэл. 353-903

Мужы й каханкі (у галоўнай ролі Джулія Сэндз) 20-26 — 16.00, 20.00.

Мужчынскі абярог (вострасюжэтны баявік) 20-21, 23-26 — 14.00, 18.00; 22 — 18.00.

Для дзяцей:

Прыгоды чароўнага Глёбуса ці праказы Вядзьмаркі (мультфільм) 22 — 10.00, 14.00.

Казка пра прыгажуню Айсулу 25-26 — 12.00.

КАМСАМОЛЕЦ
Жылуновіча, 39, тэл. 454-194

Гарачыя галовы-1 20-26 — 14.00, 17.00.

Нашая гісторыя (Ален Дэлён у галоўнай ролі) 20-26 — 15.00, 20.20.

На каго Бог пашле 20-26 — 12.00, 16.00, 19.00, 20.30.

Лекцыя вывучэньня Бібліі 22 — 14.00 (уваход вольны).

Заля індыйскага фільму: **Каралеўства дыямэнтаў** 20-26 — 18.00.

Відэапаказ:

Прыгажуня й пачвара (сямейны сэанс, дзіцячы) 20, 26 — 14.00.

Сямейнае сьвята (мэлядрама, камэдыя) 20-26 — 17.00.

Кібарг-паліцыянт-3 (баявік) 20-26 — 19.00.

Для дзяцей:

Лясны ручай і іншыя мультфільмы 20-21 — 10.30, 14.00; 22 — 10.30; 23-26 — 11.00.

КАСТРЫЧНІК
пр. Ф.Скарыны, 73, тэл. 329-325, 329-429

Паміж анёлам і д'яблам 20-26 — 14.40, 16.40, 21.00.

Розум і пачуцьці 20-26 — 18.40.

Макс-шоў 20-26 — 22.00.

19 траўня а 18.00 кінатэатар запрашае на юбілейную вечарыну, прысьвечаную 50-м угодкам вядомага беларускага рэжысэра анімацыйнага кіно, ляўрэата дваццаці Міжнародных фэстываляў Ігара Волчака. На вечарыну прыйдуць рэжысэр Уладзімір Хаціненка, актрыса Марына Лейтава, салісты й найлепшыя музычныя калектывы Беларусі. Вядзе Леанід Ярмольнік.

КІЕЎ
бульвар Шаўчэнкі, тэл. 373-270

Абдымі мяне, усхвалюй, пацалуй 20-24, 26 — 15.00; 25 — 15.00 (ільготны).

Сэкстае пачуцьцё 20-26 — 16.40, 18.20, 20.00.

Відэапаказ:

Зона высадкі, У войску (камэдыя) 20-24 — 18.20; 20-21, 23 — 20.00.

Для дзяцей:

Галёшы шчасьця 21 — 13.30.

Верная Рука — сябра індзейцаў 26 — 13.30.

МАСКВА
пр. Машэрава, 13, тэл. 231-448, 231-533

Дах паехаў 20-26 — 16, 19.30, 21.00.

Карнік 20-26 — 17.30.

Дыскатэка для дзяцей **"Лімпапо"** 25, 26 — 12.00.

Мультфільмы для дзяцей 25-26 — 14.00 (ільготны).

Шоў **"Парадыз"** 20-26 — 21.30.

МІР
Казлова, 4а, тэл. 333-771

Яна зь мятлой, ён у чорным капелюшы

20 - 26 ТРАЎНЯ

(музычны прыгодніцкі стэрэаскапічны фільм) 20-24 — 14.00, 16.00, 18.00, 20.00; 25-26 — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00.

Крыжак 20-26 — 15.00, 19.00.

Французская жанчына 20-24 — 13.00, 17.00, 21.00; 25-26 — 13.00, 21.00.

Рэтраспэктыўны паказ: Партрэт рэжысэра. Пётар Тадароўскі.

Ваенна-палявы раман 25-26 — 17.00.

Бар працуе з 11.00 да 21.00.

ПАРТЫЗАН

Талбухіна, 18, тэл. 663-526

Крэола — выспа каханьня 20-26 — 15.30, 18.30, 21.30.

Чалавек з каманды "Альфа" 20-26 — 17.00, 20.00.

ПЕРАМОГА

Інтэрнацыянальная, 20, тэл. 237-245

Жыкава дынастыя 20-21, 23-26 — 13.00, 18.20; 22 — 13.00 (ільготны), 18.20.

Сьмяротная бітва 20-25 — 15.00, 16.40, 20.20; 26 — 15.00, 20.20.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 22-26 — 21.00.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма для дзяцей і падлеткаў 26 з 16.00 да 18.00.

Дэнс-шоў 24-25 з 24.00 да 6.00.

ПІЯНЭР

Энгельса, 20, тэл. 278-945

Зладзейка 20, 22-23 — 13.10, 17.00, 19.00; 21 — 15.00, 19.00; 24-26 — 15.20, 17.10, 19.00.

Для дзяцей:

Хон Гіль Дон 20, 22-23 — 11.30, 15.00; 21 — 13.00, 17.00.

Гулівэр у краіне Волатаў 20, 22-23 — 10.00.

Дандзі па мянушцы Кракадыл 24-26 — 11.30.

Кракадыл Дандзі-2 24-26 — 13.20.

Мультзборнік **"Крот і мэдыцына"** 24-26 — 10.00.

РАДЗІМА

Лізы Чайкінай, 16, тэл. 426-779

Прачнуцца ў Шанхаі 20 — 15.00 (ільготны), 18.40; 22-23, 25-26 — 15.00, 18.40; 24 — 18.40.

Быць каханай 20, 22-23, 25-26 — 16.40, 20.20; 24 — 20.20.

Відэазаля:

Віця Глушакоў — сябра апачаў (дзіцячы) 22-26 — 16.00.

Эйс Вэнтура — дэтэктыў хатніх жывёлаў (камэдыя) 22-26 — 18.00.

Білі Мэдысан (камэдыя) 22-26 — 20.00

У кінатэатры працуе відэабар з 15.00 да 22.00. Выхадныя: панядзелак, аўторак.

Для дзяцей:

Гісторыя пра прынцэсу-пастушку і ейнага вернага каня Фаляда 22-23 — 10.30; 25-26 — 13.30.

Кінаклюб **"Падлетак"** 24 — 15.00.

РАКЕТА

Рабочы зав., 3, тэл. 260-620

Калігула (2 сэрыі) 20-26 — 17.00.

На ўзаемную згоду 20-24 — 20.00; 25-26 — 15.00, 20.00.

Відэапаказ 22-24 — 16.50, 19.00; 25-26 — 15.30, 17.40.

САЛЮТ

пр. Ракасоўскага, 150а, тэл. 474-167

Сьпіс каханак (камэдыя) 20-23, 26 — 16.00, 17.20, 18.40, 19.50; 24 — 16.30, 17.40, 18.50; 25 — 16.00, 17.20, 18.40.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 24-25 з 21.00 да 6.00.

Для дзяцей:

Вар'ятка Лёры (2 сэрыі) 24 — 14.10.

СУЧАСЬНІК

Харкаўская, 70а, тэл. 515-563

Скрайнія захады 20, 22-26 — 14.30.

Небясьпечная гульня 20-26 — 16.30, 18.30, 20.30.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 24-26 з 20.30 да 23.00.

Для дзяцей:

Лілёвы шар 21, 24 — 14.30.

Белыя ваўкі 26 — 13.00.

СЬЦЯГ

Вялікаморская, 3, тэл. 211-009

Зацятыя махляры 20-22, 24 — 16.00; 25-26 — 12.00, 16.00.

Мядовы месяц у Ляс-Вэгасе 20-22, 24 — 18.00, 20.00; 25-26 — 14.00, 18.00, 20.00.

Для дзяцей:

У трыдзясятым царстве 25 — 10.30.

Бедны Джоні й Арніка 26 — 10.40.

УДАРНІК

Жукоўскага, 156, тэл. 259-630

Маладая вядзьмарка 20-26 — 18.50.

Сьпіс для забойстваў 20-26 — 15.30.

Асацыяцыя зламысьнікаў 20-26 — 17.20.

Для дзяцей:

Стрэлы Робін Гуда 25 — 14.00.

Пра тыграня, якое нічога не баялася 26 — 14.00.

ЦЭНТРАЛЬНЫ

пр. Ф.Скарыны, 13, тэл. 208-297

Прынада 20-26 — 12.45, 16.00, 19.15.

Ніндзя-тэрмінатар 20-26 — 14.30, 17.45, 21.00.

ЭЛЕКТРОН

Казінца, 117, тэл. 789-563

Чужыя-2 (2 сэрыі) 20-26 — 13.30, 20.30.

Тэмпэрамэнтныя дактары 20-26 — 16.00, 19.00.

Дзевяць грамаў абаяльнасьці 20-26 — 17.30.

Кошт квітку — 2000 рублёў.

Для дзяцей:

Вялікія прыгоды Зора 25-26 — 12.00.

НОВЫЯ ФІЛЬМЫ

Сьляды чырвонай памады

"Масква"

У галоўнай ролі зьняўся Джэймс Бэлюшы, які часта здымаецца ў баевіках, сыграў у фільмах "Рэйс", "Адночны парушыўшы закон", у Андрэя Канчалоўскага ў "Гамэры й Эдзі", у астатніх ролях занятыя Ларэйн Брако, Тоні Голдуін.

Рэжысэр Эндзі Уолк. ЗША

У некага назва фільму можа выклікаць некаторыя фрывольныя думкі. Памада... спакушальныя жаночыя вусны... палкі раман ці лёгкі фліртр... Але не! Першыя ж кадры ўсё ставяць на свае месца. Дэтэктыў Джэк Додсан адразу паведаміць з экрану, што быў забіты стрэлам у грудзі, а потым распавядзе пра падзеі, што папярэднічалі такому сумнаму фіналу, сярод якіх — яшчэ тры сьмерці.

Тры маладыя прыгажуні адна за адной загінулі пры дзіўных, але ў нечым падобных абставінах. Джэк павінен адшукаць забойцу. А губная памада ўзгаданая ўсё ж не дарма. Яе сьляды былі на дзіўных лістах, якія нехта дасылае Джэку. З такой самай памадай Джэк і ягоны сябра Стыў Фрайн сутыкнуцца яшчэ ня раз і будуць думаць — ці гэта істотная падказка, ці то сродак для таго, каб заблытаць сьледства.

Відэасалён

Вул. Маскоўская, 16.

Небясьпечная зона

Рэжысэр Элян Істман.

У ролях: Білі Зэйн, Кары Хіраюкі-Такагава, Робэрт Даўнімл, Рон Сыльвэр і інш.

ЗША. Баявік.

Гэрой фільму вяртаецца ў Афрыку, каб знайсьці свайго сябра, які, ён лічыць, загінуў. Пад сьпякотным трапічным сонцам яго чакае ня толькі сустрэча зь сябрам, але й сьмяротная барацьба з агентам паўночна-карэйскай разьведкі. Сьмяротная барацьба ў небясьпечнай зоне...

20-26 у 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.30.

Дрыжэньне Зямлі-2

Рэжысэр С.С.Уіпсан.

У ролях: Фрэд Ўорд, Крыстофэр Гартын, Хэлен Шэйфэр і інш.

ЗША. Фільм жахаў.

У велізэзных мэксыканскіх пустэльнях героі фільму змагаюцца з агромністымі крыважэрнымі падземнымі чарвякамі...

20-26 у 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.30.

АДРАСЫ ВІДЭАЗАЛЯЎ

"ГАЛЯКТЫКА" пр. газэты "Известия", 18, тэл. 714-512;

"ПАЛЯНЭЗ" вул. Бачылы, 16, тэл. 441-342;

"ПОЎНАЧ" вул. Герасіменкі, 26, тэл. 433-813.

РАІМ ПАГЛЯДЗЕЦЬ

"Сабрына"

ЗША, 1995, 124 хвіл., ++1/2, Sabrina; рэж. Сідні Полак, у р. Харысан Форд, Джулія Армонд.

Супэркамэдыя, самы раман- тычны фільм году, хіт кіна-.пракату й несумненны лідар прадажаў (на відэаносьбітах) у красавіку-траўні. Гэты фільм прадстаўляе на айчынным рынку найвядомейшая галівудзкая кінакампанія "Paramount" і ейны расейскі прадстаўнік "Ляззр-Відэа".

Прэм'ера гэтай камэдыі хутка адбудзецца ў Менску. На першы погляд, — гэта звычайная рамантычная камэдыя ў стылі "Прыгажуні"; гісторыя сучаснай Папялушкі (брыдкага качаняці, калі жадаеце), якую чакае посьпех. Увогуле, так і ёсьць. Але з галоўным "казачным" стрыжнем падзеяў (прывабная дачка кіроўцы аднаго ўплывовага прадпрымальніка закахала апошняга ў сябе й губляе галаву сама) пераплятаюцца яшчэ некалькі сюжэтных ліній. Стваральнікі фільму гэтым, відаць, хацелі надаць большую верагоднасьць таму, што адбываецца на экране. У сярэдзіне другой часткі стужкі, якая да гэтага часу абрастае безьліччу патэнцыйных кульмінацыйных працягаў і непапраўных наступстваў для любоўнай ідыліі герояў, аўтараў фільму, верагодна, нечакана пакінула багацьце фантазіі -- фільм яны скончылі трохі шаблённа. Гэтым, зразумела, зьнізілі агульнае ўражаньне ад прагледжанага. Таму паўстае пытаньне: "А ці варта было так мучыць гледача, герояў і самых сябе?". Адно суцяшае: Харысан Форд цудоўна справіўся зь нетыповаю для яго роляй — закамплексаванага мультымільярдэра. Прыемнага прагляду, панове!

"Чатыры пакоі"

ЗША, 1995, 94 хвіл., +++, Four Rooms; рэж. Квэнтын Тарантына, Робэрт Радрыгес і інш., Цім Рот, Брус Уіліс, Мадона, Квэнцін Тарантына, Валерыя Галіна, Антоніё Бандэрас.

Добрая камэдыя з элементамі чорнага гумару. Яшчэ адзін цікавы праект кампаніі "Miramax Films". За даволі непрацяглы час (усяго паўтары гадзіны) Вы ўбачыце чатыры незвычайныя гісторыі з жыцьця пасыльнага (Цім Рот) аднаго гатэлю, якія адбыліся зь ім за першы працоўны дзень. Пасыльнага-навічка патрабавалі да сябе жыхары чатырох гатэльных нумароў і ў кожным пакоі яго чакала нешта неверагоднае. Сьпярша наш удалы служка пабываў на вечарыне ў вядзьмарак (адну зь іх пераканаўча згуляла Мадона), потым ён стаў выпадковым удзельнікам-закладнікам складанай

дэтэктыўна-мазахісцкай гульні мужа-раўніўца й жонкі-падманшчыцы, даглядзеў за дзецьмі сучаснага Рэта Батлера (цудоўная гульня Антоніё Бандэраса) і ўсяго за 1000 разьліковых білетаў Фэдэральнага банку ЗША адрубіў мезенец на руцэ ў самага багатага кліента гатэлю. Так што Вам, відэагурманы, сумаваць ня давядзецца. А сапраўдныя кіназнаўцы і відэаманы абавязкова ўпрыгожаць гэтым шэдэўрам хатнюю калекцыю.

"Татулька, не чырваней!"

Італія, 1995, 88 хвіл, ++, Amami; у р.: Маана Моцы, Навэла Навэлі. Камэдыя+драма.

У цэнтры ўвагі фільму заўсёдны канфлікт паміж бацькамі й дзецьмі. Немалады ўжо бацька едзе з правінцыі наведаць дачку, што жыве ў сталічным горадзе і вядомая ўсёй краіне як супэрпорназорка. Бедны бацька сьпярша не падазравай, чым жа канкрэтна займаецца ягоная дачка, пакуль выпадкова не наведаў кінатэатар для дарослых, дзе й пабачаў сваю дачку ў галоўнай ролі адпаведнага фільму. Бацька адразу ж вярнуўся дадому, на магіле жонкі пракляў усіх і ўсё (дасталося сапраўды ўсем!) і стаў жыць у адзіноце. Тым часам служка каханьня ўдзельнічае ў разнастайных ток-шоў і прэзэнтацыях, дорыць усім асьляпляльную ўсьмешку і атрымвае шмат задавальненьня, захапляльных лістоў і тэлеграмаў (а ад мясцовай сярэдняй школы -- афіцыйную прапанову стаць настаўніцай у старэйшых класах і выкладаць вучням прадмет "Асновы шчасьлівага сямейнага жыцьця"). Але ў выніку сваяцкія пачуцьці перамагаюць, і ўжо ў фінале стужкі мы бачым, як бацька й дачка здымаюцца разам у новым мастацкім фільме. Хэпі-энд, заслона. *Інфармацыя прэзэнтаваная Аналітычнай службай сеткі "Відэа+" і Агенцтвам кінавідэазабаваў "Моцная Кава"

20.05 — 26.05

Панядзелак 20 траўня

Беларускае тэлебачаньне
7.30 Ранішні express.
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 "Кветка папараці". Ф/к.
8.50 "Корцік". М/ф, с. 1, 2.
11.10 Мультфільмы.
11.40 Тэлевізійны Дом кіно.
12.10 Першая скрыпка.
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 ТБ – школе.
16.00 Майстэрня.
16.30 На добры лад.
16.50 Параграф.
17.20 "Крок". Правінцыя.
17.50 Эканамікст.
18.00 Адкрыццё тэлефоруму "Экасьвет-96".
19.00 Навіны.
19.10 Крок.
19.45 Гэта мы не вывучалі...
20.00 Вострыкут.
20.30 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 Спартовы тэлекур'ер.
22.10 Фільматэка. "Цені забытых продкаў".
23.45 Дзёньнік тэлефоруму "Экасьвет-96".
24.00 Навіны.

ОРТ
5.00 Тэлеранак.
7.40 Выбары-96.
7.50 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.40 Навіны.
8.15 "Сакрэт трапіканкі".
9.05 Поле цудаў.
10.05 Чалавек і закон.
10.30 Агдадай мэлёдыю.
11.10 Захавай сябе.
14.20 "Чароўныя гісторыі".
14.45 Маратон-15.
15.00 Зорны час.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 Джэм.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 Агдадай мэлёдыю.
19.05 Калі...
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.40 Выбары-96.
20.50 "Віртуальная рэальнасьць".
21.50 Да й пасьля...
22.50 Лінія кіно. "Замры – памры – уваскрэсьні".

Канал "Расея"
17.20 Тэлечасопіс "О.Т.".
17.30 L-клюб.
18.15 Выбірай, або прагуляеш.
18.25 Грамадзянская абарона.
19.00, 22.00, 23.30 Вестк.
19.35, 21.10 Выбары-96.
19.50 "Санта-Барбара".
20.40 Бочка мёду.
21.25 Надвор'е.
21.30 "Расейскі транзыт". М/ф.
23.45 Найлепшыя гульні НБА.

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Ніягара". М/ф.
9.00 М.Глінка. "Вялікі сэкстэт".
9.30 Выбары-96.
9.40 АБВГДэйка.
10.00 Італьянская мова.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Суседзі на пляньце.
11.10 Час, партрэты, пёсы.
11.25 АНК прэзэнтуе...
12.00 Сярэдняя школа сёньня.
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 1.
14.45 А вось і я!
15.00 Пад ценем дружных музаў...
15.20 Лекцыі Фэміды.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 Футбольны клюб.
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Таемны сад".
20.50 Доктар Кут.
21.35 Час сэрыялу. "Доктар Кўін, жанчына-лекар".
22.30 Часінка.
23.20 Тэніс апоўначы.

СПБ
13.00, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Першае каханьне".
15.05 Прадмесьці Пецярбургу. Паўпаўск.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Люстры Эрмітажу". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа". Сэрыял для падлеткаў.
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.05 Дзіцячая ТВ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Выбіраем прэзыдэнта.
20.45 Што нашае жыццё...
21.00 Спорт.
21.05 Канцэрт.
22.05 На ноч глядзячы.
22.20 "Жанаты халасьцяк". М/ф.

Аўторак 21 траўня

Беларускае тэлебачаньне
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Абібок.
9.00 ТБ – школе.
9.20 Гэта мы не вывучалі...
9.35 "Корцік". М/ф, с. 3.
10.45 Мультфільмы.
11.05 "Шануй дрэва жыцьця". Д/ф.
11.55 Музыка бязь межаў.
12.35 "Цыганка Аза". М/ф.
15.00 Навіны.
15.15 Усё пра ўсё.
16.00 ТБ – школе.
16.35 Пэдагагічны экран.
16.50 "Гомель-96". Вынікі тэлефэстывалю.
17.20 Занятакі Н.Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 "На схілах старажытнага вулькана". Д/ф.
18.15 Будзьце здаровы.
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Кобра".
19.55 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
20.05 Вэртыкаль.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 М/ф "Вяртаньне Батэрфляй".
23.50 Дзёньнік тэлефоруму "Экасьвет-96".
24.00 Навіны.

ОРТ
5.00 Тэлеранак.
7.40 Выбары-96.
7.50 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.00 Навіны.
8.15 "Сакрэт трапіканкі".
9.05 Калі...
9.45 Сьмехапанарама.
10.15 Мультфільм.
10.30 Агдадай мэлёдыю.
11.10 Мы і рынак.
14.20 "Зорны каўчэг". Мультсэрыял.
14.35 "Прыгоды капітана Урунгеля". Мультсэрыял.
14.45 Квар'етэ "Вясёлая кампанія".
14.55 Мультытропія.
15.10 Чароўны сьвет, або Сынэма.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 ...Да 16 і ня толькі.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 Агдадай мэлёдыю.
19.00 Тэма.
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.40 Выбары-96.
20.50 Фільм "Леў Талстой".
0.20 MTV.

Канал "Расея"
6.15 "Дон Кіхот".
6.45, 7.50, 19.35, 21.10 Выбары-96.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.30 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Справавая Расея.
8.05 Твар з вокладкі.
8.20 L-клюб.
9.05 "Санта-Барбара".
9.55 Кліп-антракт.
13.50 Рэтра-шлягер.
14.20 Футбол бязь межаў.
14.50 21 кабінэт.
15.20 "Новая сям'я". Д/ф.
15.35 Там-там навіны.
15.50 Месяцаслоў.
16.20 Расея ў асобах.
16.45 Кліп-антракт.
16.55 "Дзяўчынка з заўтра".
17.20 Здароўе.
17.30 Прасьцей за простае.
18.00 Нічога, акрамя.
18.15 Выбірай, або прагуляеш.
18.25 Надзвычайны канал.
19.50 "Санта-Барбара".
20.40 Джэнтэльмэн-шоў.
21.25 Надвор'е на заўтра.
21.30 "Расейскі транзыт". М/ф, с. 3, 4.

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Белыя ночы". М/ф.
9.00 "Кароль "сьмяецца". Канцэрт.
9.30 Выбары-96.
9.40 Французская для дзетак.
10.00 Французская мова ў дзеяньні.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 С.Піляўская. "Успаміны, якія заўсёды са мной".
11.25 АНК прэзэнтуе...
12.00 Навука-відэа.
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 2.
14.45 Амплітуда посьпеху.
15.00 Маскоўскія пэнаты.
15.25 Выпрабаваньне таямніцай.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 "Заможная жанчына: быць лепей".
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Кук і Піры. Шлях да полюсу".
20.45 Доктар Кут.
21.35 Час сэрыялу. "Доктар Кўін, жанчына-лекар".
22.30 Часінка.
23.20 У пошуках прыгодаў.
23.50 Мэляманія.

СПБ
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Сьпёка ў Акапулька". Сэрыял.
15.05 "Запісана запатымі літарамі". Т/ф.
15.35 Авэртайм.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Пад ценем ліпавых прысадаў". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Сустрэча з Ларысай Доліной.
20.45 Што нашае жыццё...
21.00 Спорт.
21.05 "Сьпёка ў Акапулька".
22.05 На ноч глядзячы.
22.20 "Маленькі апакаліпсіс". М/ф.

Серада 22 траўня

Беларускае тэлебачаньне
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 "Звычайныя цуды". Ф/к.
9.00 ТБ – школе.
9.35 "Кобра".
10.25 Зорная ростань.
11.05 Сядзіба.
11.35 Відзьма-нявідзьма.
12.35 "Бронзавая птушка". М/ф, с. 1.
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 Вяскоўцы.
16.10 Канцэртны сэзон.
17.00 Крэда.
17.20 Госьці ў дом.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Зорка-папын.
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.00, 23.15 Адкрыцьцё І Нацыянальнага фэстывалю "Музыка і тэатар".
19.55 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
20.00 Хто гэта?
20.05 Супэргол.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 "Закон Бэрка".
23.05 Дзёньнік тэлефоруму "Экасьвет-96".
0.40 Карапеўскае паляваньне.

ОРТ
5.00 Тэлеранак.
7.40 Выбары-96.
7.50 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Навіны.
8.15 "Сакрэт трапіканкі".
9.05 Тэма.
9.45 У сьвеце жывёлаў.
10.30 Агдадай мэлёдыю.
11.10 Кантакт.
14.20 "Зорны каўчэг".
14.35 "Прыгоды капітана Урунгеля".
14.45 Кактус і К°.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 Тэт-а-тэт.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 Агдадай мэлёдыю.
19.05 У пошуках страчанага.
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.40 Выбары-96.
21.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Фінал. "Ювэнтус" (Італія) – "Аякс" (Галандыя).
23.50 Цыганскія песьні й рамансы.

Канал "Расея"
6.15 "Дон Кіхот".
6.45, 7.50, 19.35, 21.10 Выбары-96.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.30 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Справавая Расея.
8.05 Прасьцей за простае.
8.35 Бочка мёду.
9.05 "Санта-Барбара".
9.55 Кліп-антракт.
13.50 Рэтра-шлягер.
14.20 Імпэрыя гульняў.
15.15 Чароўная валіза.
15.30 Там-там навіны.
15.45 Дзеці – дзецям.
16.20 Расея ў асобах.
16.50 "Дзяўчынка з заўтра".
17.15 Заставайцеся ў капелюшы.
17.45 Свая гульня.
18.15 Выбірай, або прагуляеш.
18.25 Да Масквы — далёка...
19.50 "Санта-Барбара".
20.40 Сам сабе рэжысэр.
21.25 Надвор'е на заўтра.
21.30 "Расейскі транзыт". М/ф, с. 5, 6.
23.45 Арт-абстрэл.

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Мужчыны". М/ф.
8.40 Эдуард Грач. Бэнэфіс.
9.30 Выбары-96.
9.40 АБВГДэйка.
10.00 Нямецкая мова.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 С.Піляўская. Успаміны, якія заўсёды са мной.
11.25 АНК прэзэнтуе...
12.00 Казкі для бацькоў.
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 3.
14.50 "Рака Чусавая". Д/ф.
15.00 Тэлевізійны тэатар Расеі.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 "Заможная жанчына: быць лепей".
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Дама з камэліямі".
20.45 Доктар Кут.
21.35 "Доктар Кўін, жанчына-лекар".
22.30 Часінка.
23.20 Баскетбол. Знаёмцеся: "ЦСКА".
23.50 Кавярня Абломаў.

СПБ
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Сьпёка ў Акапулька".
15.05 "Нам рана жыць успамінамі". Ф/к.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Каваль". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Выбіраем прэзыдэнта.
20.45 Што нашае жыццё...
21.00 Спорт.
21.05 "Сьпёка ў Акапулька".
22.05 На ноч глядзячы.
22.20 Міжнародны футбольны матч "Зэніт" – "Дынама" (Тбілісі).

Чацьвер 23 траўня

Беларускае тэлебачаньне
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 "Пасьлех у мужчынаў. Кароткія парады". Д/ф.
9.15 Мультфільмы.
9.45 "Бронзавая птушка". М/ф, с. 2.
10.50 Карапеўскае паляваньне.
11.30 "Сур'ёзная гульня". Д/ф.
11.55 А.Багатыроў. Опэра "У глыбі Палесься".
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 Радавод.
16.20 ТБ – школе.
16.50 Занятакі Н.Наважылавай.
17.20 Арсэнал.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Чым багаты...
18.15 "Ой, пяцела шэрая перапёлка". Д/ф.
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Кобра".
19.55 Пятарэя "Тваё жыцьцё".
20.05 Оскар.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 "Закон Бэрка".
23.05 Дзёньнік тэлефоруму "Экасьвет-96".
23.15 Крок.
23.45 Тэлевізійны Дом кіно.

ОРТ
5.00 Тэлеранак.
7.40 Выбары-96.
7.50 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Навіны.
8.15 "Сакрэт трапіканкі".
9.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Фінал.
11.10 Пад дахам сьвету.
14.20 "Зорны каўчэг".
14.35 "Прыгоды капітана Урунгеля".
14.45 Пега-го!
15.10 Тын-Тонік.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 Рок-занятак.
16.30 Сем дзён спорту.
17.00 Навіны.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 Пята-Мільён.
19.00 Адзін на адзін.
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.40 Выбары-96.
20.50 Фільм "За беднага гусара закіньце слоўца". М/ф, с. 1.
22.30 "Агляд" Дзямідава.
23.30 Фільм "Раскоша".
0.30 "Сьпявае А.Міронаў". Кінаканцэрт.

Канал "Расея"
6.15 "Дон Кіхот".
6.45, 7.50, 19.35, 21.10 Выбары-96.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Справавая Расея.
8.05 Свая гульня.
8.35 Сам сабе рэжысэр.
9.05 "Санта-Барбара".
9.55 Кліп-антракт.
13.50 Рэтра-шлягер.
14.20 Рэпартэр.
14.35 Пілігрым.
15.15 Кліп-антракт.
15.20 Кенгуру.
15.35 Там-там навіны.
15.50 Месяцаслоў.
16.20 Расея ў асобах.
16.45 Кліп-антракт.
16.55 "Дзяўчынка з заўтра".
17.20 Залатая візытоўка.
17.30 Прасьцей за простае.
18.00 Нічога, акрамя.
18.15 Выбірай, або прагуляеш.
18.25 Шостае пачуцьцё.
19.50 "Санта-Барбара".

20.05 — 26.05

20.40 Эх, дарогі!
21.25 Надвор'е на заўтра.
21.30 "Камздыя строгага рэжыму". М/ф.
23.15 Сьпеўнае біенале "Масква – Санкт-Пецярбург".

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Няшчасная індыянка". М/ф.
8.50 Шарман-шоў.
9.20 "Ахалтэкінец". Д/ф.
9.30 Выбары-96.
9.40 Нямецкая для дзетак.
10.00 Вандроўка ў краіну гішпанскае мовы.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Расейская гаворка.
11.10 Маленькі канцэрт.
11.25 АНК прэзэнтуе...
12.00 Новая пачатковая школа.
12.30 Чапавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 4.
14.55 Сьпяваю для Вас...
15.00 "Паэт і Пецярбург". Іосіф Бродскі.
15.25 Лексыкон гісторыі культуры.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 "Заможная жанчына: быць пепей".
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Расейскі дэтэктыў. "Назад у СССР".
20.30 Доктар Кут.
20.40 Голас народу.
21.35 "Доктар Кўін, жанчына-пекар".
22.30 Часінка.
23.20 М/ф "Дапоў сорам!".

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Сьпёка ў Акапулька".
15.05 "Кантрасты". Ф/к.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Рэха над пляцам". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Я – геній.
20.45 Што нашае жыцьцё...
21.00 Спорт.
21.05 "Сьпёка ў Акапулька".
22.05 На ноч гледзячы.
22.20 "Чужы дом". М/ф.

Пятніца 24 траўня

Беларускае тэлебачаньне
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Яшчэ ня вечар...
8.30 "Карнавал". Ф/к.
9.00 ТБ – школе.
9.30 "Кобра".
10.20 Д.Смольскі. Опэра "Сівая легенда".
12.00 "Бронзавая птушка". М/ф, с. 3.
15.00 Навіны.
15.15 Адкрыцьцё Форуму нацыянальных культураў Беларусі.
16.20 Адкрыцьцё V Міжнароднага кінафэстывалю славянскіх і праваслаўных народаў "Залатыя Віцязь".
17.15 Кантрасты.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Дзень славянскага пісьменства.
18.15 Майстэрня.
18.40 Эканамікст.
18.50 Навіны.
19.05 "Кобра".
19.55 Дзёньнік тэлефоруму "Эксаьвет-96".
20.05 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
20.10 Міжнародны кур'ер.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 "Закон Бэрка".
23.05 12, або На ноч гледзячы.
23.25 Акапада.
24.00 Навіны.

ОРТ
5.00 Тэлеранак.
7.30 Выбары-96.
7.50 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Навіны.
8.15 Мультфільм.
8.30 Дзень славянскага пісьменства й культуры.
9.30 "Сакрэт трапіканкі".
10.25 Грай, гармонік любы!
11.10 Ад пятніцы да пятніцы.
14.20 "Зорны каўчэг".
14.35 "Прыгоды капітана Ўрунгеля".
14.45 "Шоў трамвай дзясяты нумар..." Тэлеспэкт.
15.10 Паўночнае зьзяньне.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 ... Да 16 і ня толькі.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.15 Чапавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.40 Выбары-96.
20.50 "За беднага гусара закіньце слоўца". М/ф, с. 2.
22.30 Погляд.
23.25 Фільм "Зьніклая грамата".
0.55 Канцэрт.

Канал "Расея"
6.15 "Дон Кіхот".
6.45, 7.50, 19.35, 21.10 Выбары-96.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.40 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Справавая Расея.
8.05 Прасьцей за простае.
8.35 Эх, дарогі!
9.05 "Санта-Барбара".
9.55 Кліп-антракт.
13.50 Рэтра-шлягер.
14.20 Абзац.
15.15 Чароўная валіза.
15.30 Не хвапюйся...
15.45 Там-там навіны.
16.20 Расея ў асобах.
16.50 Дысней штопятніцы.
17.45 Астралёгія каханьня.
18.15 Выбірай, або прагуляеш.
18.25 Вэртыкаль.
19.50 "Санта-Барбара".
20.40 Маскі-шоў.
21.25 Надвор'е на заўтра.
21.30 Забаўляльная праграма.
23.10 Подыюм.
23.55 "Дафніс і Хлоя". М/ф.

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Выкраданьне індыянкі". М/ф.
8.50 Сьпеўнае біенале Масква – Санкт-Пецярбург.
9.30 Выбары-96.
9.40 Ангельская для дзетак.
10.00 Пачынаем справавую ангельскую.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Да Дня славянскага пісьменства й культуры.
10.55 Крыніцы.
11.25 Апоўдні.
12.00 Плянэта "Здароўе".
12.30 Чапавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 5.
14.45 Сьпяваю для Вас...
14.50 Валейбол. Сусьветная ліга.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 Футбольны клюб.
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Рэгулярныя матчы НХЛ. "Кубак Стэнлі". Паўфінал.
21.35 Час сэрыялу. "Доктар Кўін, жанчына-пекар".
22.30 Часінка.
23.20 Сьвет кіно. "Каханкі Марыі".
1.10 Эратычныя шоў сьвету.

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Сьпёка ў Акапулька".
15.05 "Паўпаўскія музы". Ф/к.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Помнік". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Бяз назвы.
20.45 Што нашае жыцьцё...
21.00 Спорт.
21.05 "Сьпёка ў Акапулька".
22.05 Як быць каханымі.
22.20 "Капье Шарпёты". М/ф, с. 1.

Субота 25 траўня

Беларускае тэлебачаньне
8.00 Навіны.
8.15 Алімпійскі сыпюэт. Тэніс.
8.35 Існасьць.
9.15 Здароўе.
9.50 Заняткі Н.Наважылавай.
10.20 Усё пра ўсё.
11.05 "Ерапаш".
11.25 Сьвет прыроды і захапленьняў.
12.10 Падарожнік.
12.40 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
12.55 Шматгалосьсе.
13.25 Эўрапейская дваццатка MTV.
14.10 Каляж.
14.40 Беларускі дом.
15.20 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
15.40 Зорная ростань.
16.20 Чацьвертае вымярэньне.
17.15 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
17.30 Галерэя.
18.00 Закрыцьцё тэлефоруму "Эксасвет-96".
19.20 "Анна Карэніна". М/ф, с. 1.
20.40 Калыханка.
21.00 Як быць.
21.40 Тэлефорум "Эксасьвет-96".
21.55 "І карабель плыве". М/ф, ч. 1.
23.15 Вядзьма-нявядзьма.
0.15 Цёмны пакой.

ОРТ
7.00 "Ерапаш".
7.20 Фільм "Я, Францішак Скарына...".
9.00, 14.00, 16.50 Навіны.
9.15 Слова пастыра.
9.30 Не пазяхай!
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Эрмітаж.
11.25 Фільм "Баляда пра жаўнера".
12.50 Бамонд.
13.10 Разумнікі і разумніцы.
14.20 Аўтамабіль і я.
14.40 Фільм-казка. "Падарунак чорнага варажбіта".
15.40 Амэрыка з М.Таратутам.
16.10 У сьвеце жывёлаў.
17.15 Залатая сэрыя. "Вакзал для дваіх".
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.45 Што? Дзе? Калі?
22.00 Дні.
22.45 Камэдыя "Ноч у опэры".
0.30 Гэта было... было...

Канал "Расея"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 22.25 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Усяга пакрыху.
8.20 Мультфільмы.
8.45 Ваўкулакія, або Таямніца доктара Нікадзіма.
9.00 Запаты ключык.
9.15 Падоўжанка.
9.30 Вуснамі дзіцяці.
10.00 Весткі аб адзінаццатай.
10.15 Добрае раніцы, Эўропа.
10.45 Падарожа "Інвайт".
11.00 Парламэнцкі тыдзень.
11.45 Твар з вокладкі.
12.00 Расейскае попе.
12.30 Паэт у Расеі – больш, чым паэт.
13.20 Дэ-факта.
13.50 "Жанчына са сродкамі". Т/ф.
14.40 Бясконцая вандроўка.
15.20 Песьня Расеі.
16.15 Антрэпрыза.
17.10 Каму верыць?
17.50 Мультфільм.
18.00 Двайны партрэт.
19.35 Аншляг і К°.
20.30 Рэпартэр.
20.45 Надвор'е на заўтра.
20.50 "Готыка". М/ф.
22.40 Суботні вечар.

IV канал, НТВ
7.00 Праграма для хрысьціянаў.
7.30 "Скарбы".
7.55 Грош ў квадраце.
8.25 Анонс Сямейнага каналу.
8.30 Патрэбныя рэчы.
8.50 Тэлегазэта.
8.55 Сямейны канал.
9.15 Домаўпадальнік.
9.30 Мэдыцына для вас.
9.55 Часопіс часопісаў.
10.05 Пэнсіён.
10.10 Сямейны канал.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Ноў-хаў.
11.10 Салярыс S.
11.25 У сямейны нататнік.
11.50 Сямейны канал.
12.10 Мультфільм для дарослых.
12.40 Д/ф "Невядомыя войны". Ф. 1. "Апэрацыя "Х".
13.35 З паўслова.
14.05 Час "Ч".
14.35 Аўтапэдзі.
15.20 Маскавіт.
15.50 Кар'ера.
16.20 Сьпяваю для Вас...
16.25 СІП. "Навіны кіно".
17.00 "Дыназаўрык Дынк".
17.30 Дог-шоў. Я і мой сабака.
18.00, 21.00 Сёньня.
18.30 Характары.
19.10 "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў".
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Сьвет кіно. "Бразылія".
0.00 Трэцяе вока.
0.45 Плэйбой.

СПБ
8.55, 10.55, 12.55, 14.55, 18.55, 20.55 Інфарм-TV "Цяпер".
9.05 Вялікія жарсьці.
9.50 "Музыка гадзіньнікаў". Т/ф.
10.00 Гонар.
10.20 Неспазнанае.
11.05 Стыль жыцьця.
11.10 Як выйдзе.
11.40 Па ўсёй Расеі.
11.55 Мы і банк.
12.15 Яшчэ адна Расея.
12.40 Старое танга.
13.05 Ўік-энд з дэтэктывам.
13.20 "Раніца без адзнакаў". М/ф.
14.25 Саліст.
15.05 Скарбы Пецярбургу. Эрмітаж.
15.20 Парадоксы гісторыі.
15.50 Дзіцячая ТВ.
16.25 Жэўжыкі.
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Пляц-канцэрт духавых аркестраў.
18.20 "Кепская прыкмета". М/ф.
19.05 Прафэсійны бокс.
20.30 Да Дня гораду.
21.05 Блеф-клюб.
21.45 "Капье Шарпёты". М/ф, с. 2, 3.

Нядзеля 26 траўня

Беларускае тэлебачаньне
8.00 "Пра тое, як..." Ф/к.
8.10 Копа часу.
8.40 "Конан".
9.05 Фэстываль "Тэлебом" у Магілёве.
10.15 Студыя "Калыханка".
10.45 Сьвяточны аўтограф.
11.25 Усё нармальна, мама!
11.55 Тураб'ектыў.
12.15 Пераможца.
12.35 Найлепшыя хіты MTV.
13.05 Вяршыня сьвету.
13.25 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
13.40 Аўта-парк.
13.55 "Дзікі поўдзень".
14.25 Госьці ў дом.
14.35 Тэатр у фатэлі.
15.15 Віншуем вас!
16.05 Мост.
16.30 Абібок.
17.00 Закрыцьцё Форуму нацыянальных культураў Беларусі.
18.00 Споік коміксаў.
18.30 "Анна Карэніна". М/ф, с. 2.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартовы тэлекур'ер.
20.55 Навіны-ТВ.
21.10 Карамболь.
21.45 "І карабель плыве". М/ф, с. 2.
23.05 Тэлевізійны Дом кіно.
23.35 Аксамітавы сэзон.
0.05 Культурызм. Чэмпіянат Беларусі.

ОРТ
7.00 "Ералаш".
7.20 Тыраж "Спартлято".
7.30 Камэдыя "Я, бабка, Іліко і Ларыён".
9.00, 14.00, 23.20 Навіны.
9.15 Неадрожныя зацемкі.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 Служу Расеі!
11.30 Грай, гармонік любы!
12.00 Правінцыйныя гісторыі.
12.25 Відавочнае-неверагоднае.
12.55 Сьмехапанарама.
13.25 "Таямніцы пірацкіх скарбаў".
14.20 Музыка ў эфіры.
15.05 Няяк раз.
15.15 Клюб падарожнікаў.
16.05 Мультфэервэрк.
17.10 Канцэрт В.Кікабідзэ.
18.05 Клюб "Белы папугай".
19.00 Час.
19.40 Фільм "Кабарэ".
22.05 Футбольны агляд.
22.35 "Тры сястры". Спэкт.
23.40 Каханьне зь першага позірку.
0.25 MTV.

Канал "Расея"
7.00 У гэты дзень...
7.10 Усяго пакрыху.
8.00 Ня высечы...
8.15 Вас запрашае газэта "Иностранец".
8.30 Гасьцёўня дзеда Мазая.
8.45 Вялікія-маленькія.
9.00 Футбол бязь межаў.
9.30 Гонар!
10.00 Весткі аб адзінаццатай.
10.15 Расейскае пято.
10.55 Мультфільм.
11.05 Гукавая дарожка.
12.00 Крыніцы.
12.30 Кнігарня.
13.00, 22.50 Весткі.
13.20 Кліп-антракт.
13.25 "Жанчына са сродкамі". Т/ф.
14.15 Расейскае караоке.
14.35 Імпэрыя гульняў.
15.30 Згадка пра настаўніка...
16.00 Кола гісторыі.
17.00 Чароўны сьвет Дыснэя.
17.55 Момант ісьціны.
18.45 Кліп-антракт.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 "Трыццаць тры". М/ф.
21.25 Пацалунак у дыяфрагму.
22.20 У Ксюшы.
23.05 Рэк-тайм.

IV канал, НТВ
7.00 Дотык.
8.00 Рытміка.
8.15 Стрыжнявы момант.
8.30 Анонс Сямейнага каналу.
8.35 Гэта ўсё пра кветкі.
8.55 Тэлегазэта.
9.00 Сямейны канал.
9.20 Вэрнісаж.
9.35 Карысныя парады.
9.55 Графаман.
10.05 Сямейны канал.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Пэнсіён.
10.45 Ці выкпікалі гумарыста?
11.00 ТВ-клюб паляўнічых.
11.30 Сямейны канал.
12.00 "Прыватная гісторыя". М/ф.
12.20 Кампутарная энцыкляпэдыя.
12.35 "Невядомыя войны". Ф. 2. "Апэрацыя "Z".
13.35 Хатняя гадаванцы.
13.55 Валейбол. Сусьветная ліга.
15.10 Дывэртысмэнт.
15.40 "Бурда модэн" прапануе...
16.15 Пад'ём пераваротам.
17.00 "Паліцэйскі Кэтс і ягоны сабака".
17.30 Сто да аднаго.
18.00 Сёньня.
18.30 Авацыя.
19.00 "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў".
20.00 Вынікі.
21.10 Сьвет кіно. "Твар са шнарам".
23.55 Аўтагонкі "Індыкар".

СПБ
8.55, 10.55, 12.55, 14.55, 18.55, 20.55 Інфарм-TV "Цяпер".
9.05 "Вялікі прыём у Палацы". Т/ф.
9.20 "Эрмітаж. Заля нумар нуль". Д/ф.
9.45 Увесь гэты цырк.
10.05 Стыль жыцьця.
10.20 Велікодны фэстываль.
11.05 Прыватная справа.
11.35 Яшчэ адна Расея.
12.20 Аўэртайм.
12.35 Храм.
13.10 "Іосіф Бродскі. Крыху пра сябе." Т/ф.
13.50, 17.35 Прысьвячаецца Дню гораду.
15.05 Тэлемост.
16.35 Дзіцячая ТВ.
19.10 "Праводзіны белых ночаў". М/ф.
20.35 "Статуі па-над горадам". Т/ф.
21.05 Пецярбурскія званы.
21.30 Ноў смокінг.
22.15 Міжнародны агляд.
22.40 Заключны канцэрт Міжнароднага фэстывалю "Музычная вясна-96".

20.05 — 26.05

20.40 Эх, дарогі!
21.25 Надвор'е на заўтра.
21.30 "Камэдыя строгага рэжыму". М/ф.
23.15 Сьпеўнае біенале "Масква – Санкт-Пецярбург".

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Няшчасная індыянка". М/ф.
8.50 Шарман-шоў.
9.20 "Ахалтэкінец". Д/ф.
9.30 Выбары-96.
9.40 Нямецкая для дзетак.
10.00 Вандроўка ў краіну гішпанскае мовы.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Расейская гаворка.
11.10 Маленькі канцэрт.
11.25 АНК прээзэнтуе...
12.00 Новая пачатковая школа.
12.30 Чапавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 4.
14.55 Сьпяваю для Вас...
15.00 "Паэт і Пецярбург". Іосіф Бродзкі.
15.25 Лексыкон гісторыі культуры.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 "Заможная жанчына: быць пепей".
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Расейскі дэтэктыў. "Назад у СССР".
20.30 Доктар Кут.
20.40 Голас народу.
21.35 "Доктар Куін, жанчына-пекар".
22.30 Часінка.
23.20 М/ф "Дапоў сорам!".

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Сьпёка ў Акапулька".
15.05 "Кантрасты". Ф/к.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Рэха над пляцам". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Я – геній.
20.45 Што нашае жыцьцё...
21.00 Спорт.
21.05 "Сьпёка ў Акапулька".
22.05 На ноч гледзячы.
22.20 "Чужы дом". М/ф.

Пятніца 24 траўня

Беларускае тэлебачаньне
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Яшчэ ня вечар...
8.30 "Карнавал". Ф/к.
9.00 ТБ – школе.
9.30 "Кобра".
10.20 Д.Смольскі. Опэра "Сівая легенда".
12.00 "Бронзавая птушка". М/ф, с. 3.
15.00 Навіны.
15.15 Адкрыцьцё Форуму нацыянальных культураў Беларусі.
16.20 Адкрыцьцё V Міжнароднага кінафэстывалю славянскіх і праваслаўных народаў "Залаты Віцязь".
17.15 Кантрасты.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Дзень славянскага пісьменства.
18.15 Майстэрня.
18.40 Эканамікст.
18.50 Навіны.
19.05 "Кобра".
19.55 Дзёньнік тэлефоруму "Эксасвет-96".
20.05 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
20.10 Міжнародны кур'ер.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 "Закон Бэрка".
23.05 12, або На ноч гледзячы.
23.25 Акапада.
24.00 Навіны.

ОРТ
5.00 Тэлеранак.
7.30 Выбары-96.
7.50 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Навіны.
8.15 Мультфільм.
8.30 Дзень славянскага пісьменства й культуры.
9.30 "Сакрэт трапіканкі".
10.25 Грай, гармонік любы!
11.10 Ад пятніцы да пятніцы.
14.20 "Зорны каўчэг".
14.35 "Прыгоды капітана Ўрунгеля".
14.45 "Шоў трамвай дзясяты нумар..." Тэлеспэкт.
15.10 Паўночнае зьзяньне.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 ... Да 16 і ня толькі.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.15 Чапавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.40 Выбары-96.
20.50 "За беднага гусара замкніце слоўца". М/ф, с. 2.
22.30 Погляд.
23.25 Фільм "Зьніклая грамата".
0.55 Канцэрт.

Канал "Расея"
6.15 "Дон Кіхот".
6.45, 7.50, 19.35, 21.10 Выбары-96.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.40 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Справавая Расея.
8.05 Прасьцей за простае.
8.35 Эх, дарогі!
9.05 "Санта-Барбара".
9.55 Кліп-антракт.
13.50 Рэтра-шлягер.
14.20 Абзац.
15.15 Чароўная валіза.
15.30 Не хвалюйся...
15.45 Там-там навіны.
16.20 Расея ў асобах.
16.50 Дысней штопятніцы.
17.45 Астралёгія каханьня.
18.15 Выбірай, або прагуляеш.
18.25 Вэртыкаль.
19.50 "Санта-Барбара".
20.40 Маскі-шоў.
21.25 Надвор'е на заўтра.
21.30 Забаўляльная праграма.
23.10 Подыюм.
23.55 "Дафніс і Хлоя". М/ф.

IV канал, НТВ
7.00 Мір вашаму дому.
7.10 Пэнсіён.
7.30 "Выкраданьне індыянкі". М/ф.
8.50 Сьпеўнае біенале Масква – Санкт-Пецярбург.
9.30 Выбары-96.
9.40 Ангельская для дзетак.
10.00 Пачынаем справавую ангельскую.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Да Дня славянскага пісьменства й культуры.
10.55 Крыніцы.
11.25 Апоўдні.
12.00 Плянэта "Здароўе".
12.30 Чапавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Расейскі жывапіс.
13.35 "Варыянт "Амэга". М/ф, с. 5.
14.45 Сьпяваю для Вас...
14.50 Валейбол. Сусьветная ліга.
15.50 Выбары-96.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 Муззон.
17.00 "Сямейка Флінстоўн".
17.30 Футбольны клюб.
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня.
18.35 Герой дня.
19.00 Рэгулярныя матчы НХЛ. "Кубак Стэнлі". Паўфінал.
21.35 Час сэрыялу. "Доктар Куін, жанчына-пекар".
22.30 Часінка.
23.20 Сьвет кіно. "Каханкі Марыі".
1.10 Эратычныя шоў сьвету.

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55 21.55 Інфарм-TV "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.35 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Сьпёка ў Акапулька".
15.05 "Паўпаўская музы". Ф/к.
16.05 Стыль жыцьця.
16.10 "Помнік". Т/ф.
16.20 "Вялікія прыгоды Мэдса".
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 Бяз назвы.
20.45 Што нашае жыцьцё...
21.00 Спорт.
21.05 "Сьпёка ў Акапулька".
22.05 Як быць каханымі.
22.20 "Кальe Шарпэты". М/ф, с. 1.

Субота 25 траўня

Беларускае тэлебачаньне
8.00 Навіны.
8.15 Алімпійскі сылюэт. Тэніс.
8.35 Існасьць.
9.15 Здароўе.
9.50 Заняткі Н.Наважылавай.
10.20 Усё пра ўсё.
11.05 "Ералаш".
11.25 Сьвет прыроды і захапленьняў.
12.10 Падарожнік.
12.40 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
12.55 Шматгалосьсе.
13.25 Эўрапейская дваццатка MTV.
14.10 Каляж.
14.40 Беларускі дом.
15.20 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
15.40 Зорная ростань.
16.20 Чацьвертае вымярэньне.
17.15 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
17.30 Галерэя.
18.00 Закрыцьцё тэлефоруму "Эксасвет-96".
19.20 "Анна Карэніна". М/ф, с. 1.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Тэлефорум "Эксасвет-96".
21.55 "І карабель плыве". М/ф, ч. 1.
23.15 Відзьма-нявідзьма.
0.15 Цёмны пакой.

ОРТ
7.00 "Ералаш".
7.20 Фільм "Я, Францішак Скарына...".
9.00, 14.00, 16.50 Навіны.
9.15 Слова пастыра.
9.30 Не пазяхай!
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Эрмітаж.
11.25 Фільм "Баляда пра жаўнера".
12.50 Бамонд.
13.10 Разумнікі і разумніцы.
14.20 Аўтамабіль і я.
14.40 Фільм-казка. "Падарунак чорнага варажбіта".
15.40 Амэрыка з М.Таратутам.
16.10 У сьвеце жывёлаў.
17.15 Залатая сэрыя. "Вакзал для дваіх".
19.45 Дабранач, дзеці!
20.00 Час.
20.45 Што? Дзе? Калі?
22.00 Дні.
22.45 Камэдыя "Ноч у опэры".
0.30 Гэта было... было...

Канал "Расея"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 22.25 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Усяга пакрыху.
8.20 Мультфільмы.
8.45 Ваўкулакія, або Таямніца доктара Нікадзіма.
9.00 Запаты ключык.
9.15 Падоўжанка.
9.30 Вуснамі дзіцяці.
10.00 Весткі аб адзінаццатай.
10.15 Добрае раніцы, Эўропа.
10.45 Падарожа "Інвайт".
11.00 Парлямэнцкі тыдзень.
11.45 Твар з вокладкі.
12.00 Расейскае попе.
12.30 Паэт у Расеі – больш, чым паэт.
13.20 Дэ-факта.
13.50 "Жанчына са сродкамі". Т/ф.
14.40 Бясконцая вандроўка.
15.20 Песьня Расеі.
16.15 Антрэпрыза.
17.10 Каму верыць?
17.50 Мультфільм.
18.00 Двайны партрэт.
19.35 Аншляг і К°.
20.30 Рэпартэр.
20.45 Надвор'е на заўтра.
20.50 "Готыка". М/ф.
22.40 Суботні вечар.

IV канал, НТВ
7.00 Праграма для хрысьціянаў.
7.30 "Скарбы".
7.55 Грош ў квадраце.
8.25 Анонс Сямейнага каналу.
8.30 Патрэбныя рэчы.
8.50 Тэлегазэта.
8.55 Сямейны канал.
9.15 Домаўладальнік.
9.30 Мэдыцына для вас.
9.55 Часопіс часопісаў.
10.05 Пэнсіён.
10.10 Сямейны канал.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Ноў-хаў.
11.10 Салярыс S.
11.25 У сямейны нататнік.
11.50 Сямейны канал.
12.10 Мультфільм для дарослых.
12.40 Д/ф "Невядомыя войны". Ф. 1. "Апэрацыя "Х".
13.35 З паўслова.
14.05 Час "Ч".
14.35 Аўтапэдзі.
15.20 Маскавіт.
15.50 Кар'ера.
16.20 Сьпяваю для Вас...
16.25 СІП. "Навіны кіно".
17.00 "Дыназаўрык Дынк".
17.30 Дог-шоў. Я і мой сабака.
18.00, 21.00 Сёньня.
18.30 Характары.
19.10 "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў".
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Сьвет кіно. "Бразылія".
0.00 Трэцяе вока.
0.45 Плэйбой.

СПБ
8.55, 10.55, 12.55, 14.55, 18.55, 20.55 Інфарм-TV "Цяпер".
9.05 Вялікія жарсьці.
9.50 "Музыка гадзіньнікаў". Т/ф.
10.00 Гонар.
10.20 Неспазнанае.
11.05 Стыль жыцьця.
11.10 Як выйдзе.
11.40 Па ўсёй Расеі.
11.55 Мы і банк.
12.15 Яшчэ адна Расея.
12.40 Старое танга.
13.05 Уік-энд з дэтэктывам.
13.20 "Раніца без адзнакаў". М/ф.
14.25 Саліст.
15.05 Скарбы Пецярбургу. Эрмітаж.
15.20 Парадоксы гісторыі.
15.50 Дзіцячая ТВ.
16.25 Жэўжыкі.
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Пляц-канцэрт духавых аркестраў.
18.20 "Кепская прыкмета". М/ф.
19.05 Прафэсійны бокс.
20.30 Да Дня гораду.
21.05 Блеф-клюб.
21.45 "Кальe Шарпэты". М/ф, с. 2, 3.

Нядзеля 26 траўня

Беларускае тэлебачаньне
8.00 "Пра тое, як..." Ф/к.
8.10 Копа часу.
8.40 "Конан".
9.05 Фэстываль "Тэлебом" у Магілёве.
10.15 Студыя "Калыханка".
10.45 Сьвяточны аўтограф.
11.25 Усё нармальна, мама!
11.55 Тураб'ектыў.
12.15 Пераможца.
12.35 Найлепшыя хіты MTV.
13.05 Вяршыня сьвету.
13.25 Форум нацыянальных культураў Беларусі.
13.40 Аўта-парк.
13.55 "Дзікі поўдзень".
14.25 Госьці ў дом.
14.35 Тэатар у фатэлі.
15.15 Віншуем вас!
16.05 Мост.
16.30 Абібок.
17.00 Закрыцьцё Форуму нацыянальных культураў Беларусі.
18.00 Слоік коміксаў.
18.30 "Анна Карэніна". М/ф, с. 2.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартовы тэлекур'ер.
20.55 Навіны-ТВ.
21.10 Карамболь.
21.45 "І карабель плыве". М/ф, с. 2.
23.05 Тэлевізійны Дом кіно.
23.35 Аксамітавы сэзон.
0.05 Культурызм. Чэмпіянат Беларусі.

ОРТ
7.00 "Ералаш".
7.20 Тыраж "Спартлято".
7.30 Камэдыя "Я, бабка, Іліко і Ларывон".
9.00, 14.00, 23.20 Навіны.
9.15 Непажорныя зацемкі.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 Служу Расеі!
11.30 Грай, гармонік любы!
12.00 Праўдзівыя гісторыі.
12.25 Відавочнае-неверагоднае.
12.55 Сьмехапанарама.
13.25 "Таямніцы пірацкіх скарбаў".
14.20 Музыка ў эфіры.
15.05 Нейк раз.
15.15 Клюб падарожнікаў.
16.05 Мультфэервэрк.
17.10 Канцэрт В.Кікабідзэ.
18.05 Клюб "Белы папугай".
19.00 Час.
19.40 Фільм "Кабарэ".
22.05 Футбольны агляд.
22.35 "Тры сястры". Спэкт.
23.40 Каханьне зь першага позірку.
0.25 MTV.

Канал "Расея"
7.00 У гэты дзень...
7.10 Усяго пакрыху.
8.00 Ня высечы...
8.15 Вас запрашае газэта "Иностранец".
8.30 Гасьцёўня дзеда Мазая.
8.45 Вялікія-маленькія.
9.00 Футбол бязь межаў.
9.30 Гонар!
10.00 Весткі аб адзінаццатай.
10.15 Расейскае лято.
10.55 Мультфільм.
11.05 Гукавая дарожка.
12.00 Крыніцы.
12.30 Кнігарня.
13.00, 22.50 Весткі.
13.20 Кліп-антракт.
13.25 "Жанчына са сродкамі". Т/ф.
14.15 Расейскае караоке.
14.35 Імпэрыя гульняў.
15.30 Згадка пра настаўніка...
16.00 Кола гісторыі.
17.00 Чароўны сьвет Дыснэя.
17.55 Момант ісьціны.
18.45 Кліп-антракт.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 "Трыццаць тры". М/ф.
21.25 Пацапунак у дыяфрагму.
22.20 У Ксюшы.
23.05 Рэк-тайм.

IV канал, НТВ
7.00 Дотык.
8.00 Рытміка.
8.15 Стрыжнявы момант.
8.30 Анонс Сямейнага каналу.
8.35 Гэта ўсё пра кветкі.
8.55 Тэлегазэта.
9.00 Сямейны канал.
9.20 Вэрнісаж.
9.35 Карысныя парады.
9.55 Графаман.
10.05 Сямейны канал.
10.30, 13.30, 16.45 СІП.
10.40 Пэнсіён.
10.45 Ці выклікалі гумарыста?
11.00 ТВ-клюб паляўнічых.
11.30 Сямейны канал.
12.00 "Прыватная гісторыя". М/ф.
12.20 Кампутарная энцыкляпэдыя.
12.35 "Невядомыя войны". Ф. 2. "Апэрацыя "Z".
13.35 Хатнія гадаванцы.
13.55 Валейбол. Сусьветная ліга.
15.10 Дывэртысмэнт.
15.40 "Бурда модэн" прапануе...
16.15 Пад'ём пераваротам.
17.00 "Паліцэйскі Кэтс і ягоны сабака".
17.30 Сто да аднаго.
18.00 Сёньня.
18.30 Авацыя.
19.00 "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў".
20.00 Вынікі.
21.10 Сьвет кіно. "Твар са шнарам".
23.55 Аўтагонкі "Індыкар".

СПБ
8.55, 10.55, 12.55, 14.55, 18.55, 20.55 Інфарм-TV "Цяпер".
9.05 "Вялікі прыём у Палацы". Т/ф.
9.20 "Эрмітаж. Заля нумар нуль". Д/ф.
9.45 Увесь гэты цырк.
10.05 Стыль жыцьця.
10.20 Велікодны фэстываль.
11.05 Прыватная справа.
11.35 Яшчэ адна Расея.
12.20 Авартайм.
12.35 Храм.
13.10 "Іосіф Бродзкі. Крыху пра сябе." Т/ф.
13.50, 17.35 Прысьвячаецца Дню гораду.
15.05 Тэлемост.
16.35 Дзіцячая ТВ.
19.10 "Праводзіны белых ночаў". М/ф.
20.35 "Статуі па-над горадам". Т/ф.
21.05 Пецярбурскія званы.
21.30 Ноў смокінг.
22.15 Міжнародны агляд.
22.40 Заключны канцэрт Міжнароднага фэстывалю "Музычная вясна-96".

ПРАГРАМА ПЕРАДАЧАЎ 20.05 – 26.05

Панядзелак 20.05

DEUTSCHE WELLE
Нямеччына ў прамым эфіры. Дусэльдорф 02.00(н).
Нарыс.Чатыры элементы. Элемэнт чацьверты – паветра 03.15 (н).
Кампакт. Падзеі мінулага тыдня 04.00 (н), 06.00 (г), 07.00, 10.00 (а).
100 градусаў 04.30 (н).
Посьпех у Нямеччыне. Першыя 40 05.30 (н), 15.30 (а).
Эўрапейскі калейдаскоп 07.30, 11.00 (а), 23.30 (г).
Спартовы рэпартаж 08.15 (н).
Гартаючы старонкі. Ульрых Матхэс чытае "I грымнуў бой..." Генрыха Буля, ч. 1 08.30 (н).
Швэйцарскія замалёўкі 09.00 (н).
Нарысы. Дзень з Тэдзі. Тэадор Клерк – мясцовы палітык сусьветнага значэньня 06.30 (г).
Сьляды ў часе: Еган Георг Фаўст – легенда й чалавек 10.30 (а).
Пошук сьлядоў: Без Радзімы, ч. 1 20.30 (н).
Сябры спазнаюцца ў горы – дзіцячыя вёскі "SOS" 22.30 (н).
Афіцыйны Бон 11.30 (а).
Што вы сказалі? Размоўны курс: ням./анг. (44) 11.45, ням./рас. (44) 14.15.
Прэс-клюб 12.15 (н).
Аўстрыйскія замалёўкі 13.00 (н).
Ух ты! Забавы й хіты 14.30 (а).
Вестκі з фэдэральных земляў 17.00 (н), 00.30 (н).
Леанарда. Тэлечасопіс будучыні 17.30 (н).
Пра мастацтва й ня толькі 19.00 (а).
Жыцьцё Нямеччыны 19.30 (а).
Тэлекабінэт доктара 21.45 (н).

TV5
"Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30.
Матч жыцьця 09.35.
Сем зь сямі 10.15.
Эка й кампанія 11.15.
Геаполіс 11.35, 05.30.
Сем дзён у Афрыцы 12.20, 06.20.
Цяперашні час 12.30, 06.00.
Парыж Люм'ер 14.00, 20.00.
Не забудзьцеся на Вашую зубную шчотку 14.30, 03.30.
Бібі й яе сябры 17.15.
Музычная гульня 17.45.
Студыя Габрыеля 18.15.
"Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45.
Погляд на Амэрыку 19.15.
Таляса 21.00.
Стаўка/бал 22.00.
Les molieres 23.35.

RENDEZ-VOUS
Lovin' News 02.15.
"Сырано" ("Cyrano") амэрыканскі фільм 02.20.
Cache-cache ("Гульня ў хованкі": здымкі схаванай камэрай) 03.35.
Lovinn' News 03.40.
"Вандроўка па Бэльгіі" ("Tour de Belgigue") бэльгійскі фільм 03.45.
Love Connexion 05.15.
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Productions (Францыя) 05.25.

EUROTICA
"Fronntin Da Booty" маст/ф 01.10.
"Тры сэрцы" ("Three Hearts") маст/ф 02.25.
"Гісторыя мадам Джэкіл і міс Хайд" ("Madam Jeckyl") маст/ф 03.55.

EUROSPORT
Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат Эўропы ў Бірмінгеме, Ангельшчына. Жанчыны 09.30.
Часопіс пра матаспорт 11.00.
Формула 1. Гран-Пры Манака ў Монтэ-Карла. Гран-Пры 12.00, 20.00.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу, Нямеччына (жыв. тр.) 13.00.
Трыятлён. Кубак Сьвету ITU на выспе Ішыгакі, Японія 18.00.
Фэст баявых майстэрстваў у Бэрсі 19.00.
Speedworld 21.00.
Дартс. Bullshooters Darts. Чэмпіянат Эўропы ў Парк Маленхэйдзе, Бэльгія 23.00.
Футбол. Eurogoals 00.00.
Часопіс Eirogoals. Benson and Hedges Internnational Open у Аксоне, Ангельшчына 01.00.
Аўтагонкі. Moroccan Classic Rally 02.00.

NBC
Эўропа 2000 (Г+Н) 07.00.
Нарыс. Інтэрвію з Фростам (Г+Н) 19.30.
Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00.
Плянэта на зрэзе часу 21.30.
Сусьветныя навіны ITN 22.30.
Супэрспорт NBC. Агляд Алімпійскіх гульняў 1996 году ў Атлянце (спэцвыпуск, сэрыя 4) 23.00.
Начная зьмена NBC: Найлепшыя ўрыўкі зь вечаровага шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00.
Найлепшыя ўрыўкі з шоў Конана О'Браена (Г+Н) 01.00.
Найлепшыя ўрыўкі з ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00.
Начныя навіны NBC з Томам Брокаў 02.30.
Гутаркі пра блюз (Г+Н) 05.00.
Эўропа 2000 (Г+Н) 05.30.

Аўторак 21.05

DEUTSCHE WELLE
Жыцьцё Нямеччыны 02.30, 11.30 (а), 23.30 (г).
Нарысы. Пошук сьлядоў: Без Радзімы, ч. 1 04.30, 09.30, 13.30 (н); ч. 2 20.30 (н).
Сябры спазнаюцца ў горы – Дзіцячыя вёскі "SOS" 10.30, 15.30 (а).
Фатограф Юп Дырхінгер – "чаройнае вока" нацыі 19.30 (а).
Жалезныя коні не жадаюць быць ломам: 10 дзён навучаньня – і ў вас дыплём "Ганаровы машыніст цягніку" 22.30 (а).
Тэлекабінэт доктара 05.15, 08.15 (н).
Леанарда. Тэлечасопіс будучыні 05.30, 09.00 (н).
Эўрапейскі калейдаскоп 06.30 (г).
Пра мастацтва й ня толькі 07.30, 11.00, 15.00 (а).
Вестκі з фэдэральных земляў 08.30, 13.00 (н).
Здароўе 10.15 (а).
Зроблена ў Нямеччыне 17.00, 00.30 (н).
Адзін на адзін. Інтэрвію 17.30 (н).
Тэма – Нямеччына. Навіны з фэдэральных земляў 19.00 (а).
D16 21.45 (н).

TV5
"Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30.
Паўночнае кола 09.35.
Спасылка 10.45.
Шапік 11.15.
Таляса 11.35, 05.00.
Стаўка/бал 12.35, 06.00.
Парыж Люм'ер 14.00, 20.00.
Сьвет для Вас 14.30, 02.45.
Сад зьвяроў 16.00, 04.15.
Бібі й яе сябры 17.15.
Музычная гульня 17.45.
Студыя Габрыеля 18.15.
"Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45.
Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30.
Спэцыяльны выпуск 21.00.
Пэрфэкта 22.30.
Маскі долу 23.35.
Віва 01.00.
Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS
Lovin' News 02.15.
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Productions (Францыя) 02.20.
MusiX 03.20.
Lovin' News 03.25.
"Вуаерыст" ("Le voyeur") францускі фільм 05.30.
Love Connexion 04.50.
"Калі пачынаецца ноч" ("Bei Einbruch") нямецкі фільм 04.55.

EUROTICA
"Хто падставіў Джынджэра Гранта" ("Who Framed Ginger Grant") драма 01.10.
"Запрашэньне да асалоды" ("Invitation for Lust") драма 02.25.
"Ашаламляльныя дзяўчаты" ("Earth Quake Girls") камэдыя 03.55.

EUROSPORT
Формула 1. Гран-Пры Манака ў Монтэ-Карля. Гран-Пры 09.30.
Speedworld 11.00.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу. Нямеччына (жыв. тр.) 13.00.
Трыятлён. Турнір прафэсійцаў на Віргінскіх выспах St. Croix InternationaL 18.00.
Футбол. Eurogoals 19.00.
Бокс 20.00.
Tractor Pulling. Кубак Эўропы ў Бэрнэй, Францыя 21.00.
Бокс (жыв. тр.) 22.00.
Футбол. Чэмпіянат Эўропы 1996. Шлях у Ангельшчыну. Этап 4 00.00.
Эўрапейская ліга снукеру 1996. Матч 15: Стэфан Хендры – Джымі Уайт. Запіс ад 21 студзеня 01.00.

NBC
Нарыс. Ушуая (Г+Н) 19.30.
Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00.
Плянэта на зрэзе часу (Г+Н) 21.30.
Супэрспорт NBC. Жылет – асаблівы сьвет спорту 23.00.
Міжнародныя скачкі 23.30.
Начная зьмена NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00.
Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00.
Ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00.
Гутаркі пра джаз (Г+Н) 05.00.
Расея сёньня. Прапануе сэр Пітэр Усьцінаў (апошняя сэрыя) (Г+Н) 05.30.

Серада 22.05

DEUTSCHE WELLE
Нарысы. Фатограф Юп Дархінгер – "чаройнае вока" нацыі 02.30, 11.30 (а).
Пошук сьлядоў: Без Радзімы, ч. 2 04.30, 09.30, 13.30, 17.30 (н).
Жалезныя коні не жадаюць быць ломам: 10 дзён навучаньня – і вы маеце дыплём "Ганаровы машыніст цягніка" 10.30, 15.30 (а).
D16 05.15, 08.15, 10.15 (н).
Адзін на адзін. Інтэрвію 05.30, 09.00 (н).
Жыцьцё Нямеччыны 06.30 (г).
Тэма – Нямеччына. Навіны з фэдэральных земляў 07.30, 11.00, 15.00 (а).
Зроблена ў Нямеччыне 08.30, 13.00 (н), 19.00 (а).
Рэпартаж 17.00 (н); 22.30 (а), 23.30 (г).
Леанарда. Міленіюм 19.30 (а).
Гульня ў сьценку. Футбольны агляд. 1-я бундэсліга (I) 20.30, 00.30 (н).
Скарбы сьвету – спадчына чалавецтва (XII): Фракійская магільня ў Сьвештары, Баўгарыя 21.45.

TV5
"Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30.
Лекцыя французкай 09.35.
Магелян 10.30.
Стольні ведаць 11.00.
Спэцыяльны выпуск 11.35, 05.00.
Пэрфэкта 13.00, 06.30.
Парыж Люм'ер 14.00, 20.00.
"Зазі ў мэтро" фільм Люі Маля 14.30.
Адкрыцьцё 16.00.
Бібі й яе сябры 17.15.
Музычная гульня 17.45.
Студыя Габрыеля 18.15.
"Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45.
Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30.
Ня трэба марыць 21.00.
Турбулентнасьць 22.00.
Гарун Тазіеў: "Агонь Зямлі" (Эфіопія – Джыбуці) 23.35.
Пульсацыя 00.30.
Начны ўнівэрсытэт 02.15.
Сумесь 04.15.

RENDEZ-VOUS
Lovin' News 02.15.
"Ініцыяцыя Мэлані" ("L'initiation de Melanie") канадзкі фільм 02.20.
Activ' Nightlife (эратычныя шоў начных клюбаў) 03.40.
Lovin' News 03.45.
"No tell Motel" амэрыканскі фільм 03.55.
Love Connnexion 05.20.
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Productions (Францыя) 05.30.

EUROTICA
"Butt Naked II" драма 01.10.
"Апошнія цырымоніі" ("Last Rites") маст/ф 02.30.
"Стрыптызніца з імём Дызайа" ("A Stripper Named Desire") камэдыя 03.55.

EUROSPORT
Лёгкая атлетыка. Гран-Пры IAAF у Атлянце 09.30.
Футбол. Чэмпіянат Эўропы 1996. Шлях у Ангельшчыну. Этап 4 11.00.
Eurofun. Агляд турніру PWA 12.00.
Баскетбол. Часопіс SLAM 12.30.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу, Нямеччына (жыв. тр.) 13.00.
Ралі Кэмэл Трофі на Барнэа, Інданэзія 18.00.
Motors 19.00.
Формула 1. Часопіс Гран-Пры 20.30.
Tractor Pulling. Кубак Эўропы ў Валібі, Нідэрлянды 21.00.
Спэцвыпуск навінаў пра бокс 22.00.
Кік-боксінг. Чэмпіянат сьвету 23.00.
Каратэ. Чэмпіянат Эўропы ў Парыжы 00.00.
Тэніс. Агляд турніру ATP 01.00.
Картынг. Майстры Elf у Бэрсі 01.30.

NBC
Расея сёньня (Г+Н) 19.30 (апошняя сэрыя).
Эўропа 2000 (Г+Н) 20.00.
Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00.
Плянэта на зрэзе часу (Г+Н) 21.30.
Супэрспорт NBC. Гольф. Эўрапейскі чэмпіянат PGA Benson & Hedges Internnational Open 23.00.
Начная зьмена NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00.
Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00.
Ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00.
Гутаркі пра блюз (Г+Н) 05.00.
Вакол сьвету першай клясай (Г+Н) 05.30.

Чацьвер 23.05

DEUTSCHE WELLE
Леанарда. Міленіюм 02.30, 11.30 (а).
Рэпартаж 04.30, 09.30, 13.30 (н), 06.30 (г), 10.30, 15.30 (а).
Скарбы сьвету – спадчына чалавецтва (XII): Фракійская магільня ў Сьвештары, Баўгарыя 05.15, 08.15 (н), 10.15 (а).
Гульня ў сьценку. Футбольны агляд. Лепшыя гульні 1 і 2 бундэслігі (II) 05.30, 09.30; 1 бундэсліга (I) 08.30, 13.00 (н).
Зроблена ў Нямеччыне 07.30, 11.00, 15.00 (а).
Гледзішча 17.00, 00.30 (н).
Нарысы. Да 85-годзьдзя Марыяны Хопэ: дзіцячыя гульні старой актрысы 17.30 (н).
Старадаўнія гонкавыя аўтамабілі ізноў на старце 19.00 (а).
Фрыц і Іван – Гісторыя любові й нянавісьці ч.1 22.30 (а).
Буйным плянам 19.30 (а), 20.30 (н), 23.30 (г). S-Zett 21.45.

TV5
"Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30.
Водблiскі 09.35.
Водблiскі 10.30.
Манрэаль, адкрыты горад 11.35, 05.00.
Культурны асяродак 12.15, 05.45.
Парыж Люм'ер 14.00, 20.00.
Маскі долу 14.30, 02.45.
Віва 15.45, 04.00.
Бібі й яе сябры 17.15.
Музычная гульня 17.45.
Студыя Габрыеля 18.15.
"Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45.
Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30.
"Каханкі" фільм Люі Маля 21.00.
30 мільёнаў сяброў 22.30.
Ліставаньне 23.20.
Падлягае абмеркаваньню 23.35.
Такі які 01.10.
Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS
Lovin' News 02.15.
Фільм 02.20.
MusiX 03.25.
Top Video/C.D.
Rom X 03.30.
"Sodogirl" францускі фільм 03.35. Love Connexion 04.55.
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Productions (Францыя) 05.05.

EUROTICA
"Галівудзкі сэкс-тур Кэтлін-Эшлі" ("Kaitlyn Ashley's Hollywood Sex Tour") маст/ф 01.10.
"Truck Stop Angel" драма 02.40.
"Некаторыя любяць памакрэй" ("Some Like it Wet") маст/фільм 04.05.

EUROSPORT
Конны спорт. Badminton Horse Trials Gloucestershire. Крос 09.30.
Трыятлён. Кубак Сьвету ITU на высьпе Ішыгакі, Японія 11.00.
Motors 12.00.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу, Нямеччына (жыв. тр.) 13.00.
Горны ровар. Кубак сьвету Grundig у Нэвэгале, Італія.

20.05 – 26.05

Downhill 19.00.
Матацыкл. Часопіс Грын-Пры 18.30, 02.00.
Футбол. Чэмпіянат Эўропы 1996. Шлях у Ангельшчыну. Этап 4 19.00.
Бокс 20.00.
Tractor Pulling. Кубак Эўропы ў Сотруме, Данія 21.00.
Прафэсійцы барукання. Рукапашны бой 22.00.
Конкурс "Містар Эўропа 1996" у Капэнгагене, Данія 23.00.
Дартс. Спаборніцтвы European Big Open на Канарскіх выспах, Гішпанія 00.00.
Ветразевы спорт. Агляд 01.00.
Формула 1. Часопіс Гран-Пры 01.30.

NBC
Нарысы. Ушуая: выспа Ява, Кітай, Фінляндыя (Г+Н) 19.30.
Месцы адпачынку 05.30.
Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00.
Часопіс навінаў NBC (Г+Н) 21.30.
Супэрспорт NBC. Найвышэйшая бэйсбольная ліга. Асноўныя падзеі 23.00.
Начная зьмена NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00.
Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00.
Ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00.
Гутаркі пра джаз (Г+Н) 05.00.

Пятніца 24.05

DEUTSCHE WELLE
Буйным планам 02.30, 11.30 (а), 04.30, 09.30, 13.30 (н), 06.30 (г).
S-Zett 05.15, 08.15 (н), 10.15 (а).
Нарысы. Гонкавыя аўтамабілі Крэмэра – ня проста "гонкі" па коле 05.30, 09.00 (н).
Старадаўнія гонкавыя аўтамабілі зноў на старце 07.30, 11.00, 15.00 (а).
Фрыц і Іван – Гісторыя любові й нянавісці ч. 1 10.30, 16.30 (а), ч.2 22.30 (а).
Антарктыка – сьвет айсбэргаў, цюленяў, пігвінаў 20.30 (н).
Гледзішча 08.30, 13.00 (н), 19.00 (г).
Эўрапейскі калейдаскоп 17.00, 00.30 (н).
3 нагоды. Тэма тыдня 17.30 (н), 19.30 (а), 23.30 (г).
На тэму сучаснасьці 21.45 (н).

TV5
"Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30.
Навука 5 09.35.
Адкрыцьцё 10.30.
Шлях шкаляроў 11.00.
Ня трэба марыць 11.35, 05.00.
Турбулентнасьць 12.35, 06.00.
Парыж Люм'ер 14.00, 20.00.
"Вялікі кульбіт" цыкль 14.30.
Такі які 16.10, 04.15.
Бібі й яе сябры 17.15.
Музычная гульня 17.45.
Студыя Габрыеля 18.15.
"Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45.
Погляд на Баўгарыю 19.15.
Форт Баярд 21.00.
Дакумэнтальны фільм пра Баўгарыю 22.30.
"Козі рог" 23.35.
Вольнае выйсьце 00.45.
Погляд на Амэрыку 02.30.
Падлягае абмеркаваньню 02.45.
Сумесь 04.45.

RENNDEZ-VOUS
Magna X 02.15.
Францускі фільм 02.25.
Activ' Nightlife (эратычныя шоў начных клюбаў) 03.50.
"Erotismo scatennato" італьянскі фільм 04.00.
Love Connexionn 05.10.
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Production (Францыя) 05.15.

EUROTICA
"Прыгоды Дзіка й Джэйн" ("Dick and Janne in Budapest") аматар. відэафільм 01.10.
"Справы грамадзкія" ("Public Affairs") маст/ф 02.25.
"Пляж Бікіні Ч. 2" ("Bikini Beach Part II") маст/ф 03.55.

EUROSPORT
Ветразевы спорт. Агляд 09.30.
Трыятлён. Турнір прафэсыйцаў на Віргінскіх выспах St. Croix International 10.00.
Eurofun. Агляд Турніру PWA 11.00.
Матацыкл. Часопіс Гран-Пры 11.30.
Сучаснае пяцібор'е. Кубак сьвету сярод мужчынаў у Будапэшце, Вэнгрыя 12.00.
Кубак Балтыкі сярод жанчынаў у Капэнгагене, Данія 12.30.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу, Нямеччына (жыв. тр.) 13.00.
Дартс. Bullschooters Darts. Чэмпіянат Эўропы ў Парк Маленхэйдзе, Бэльгія 18.00.
Часопіс пра матаспорт 19.00.
Аўтагонкі. Super Stock Car у Бэрсі 20.00.
Tractor Pulling. Кубак Эўропы ў Хэрынге, Данія 21.00.
Offroad 22.00.
Сумо. Турнір "Basho" у Японіі 23.00.
Гольф. Чэмпіянат Volvo PGA ў Ўэнворце, прыгарадзе Лёндану. Раўнд 1 00.00.
Trickshot. Чэмпіянат сьвету 1996. Рэпартаж з Сан-Сіці, Паўднёвая Афрыка 01.00.

NBC
Нарысы. Інтэрвію з Фростам (Г+Н) 19.30.
Выключны стыль жыцьця 21.30, 05.30.
Найлепшыя ўрыўкі з шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 06.00.
Гутаркі пра джаз 22.00.
Гольф. Чэмпіянат PGA у ЗША. Mastercard Colonial 23.00.
Начная зьмена NBC: вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00.
Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00.
Супэрспорт NBC. Найвышэйшая бэйсбольная ліга (жыв. тр.) 02.00.

Субота 25.05

DEUTSCHE WELLE
3 нагоды. Тэма тыдня 02.00, 11.30 (а), 05.30, 09.00 (н), 06.30 (г).
Нарысы. Антарктыка – сьвет асбэргаў, цюленяў, пінгвінаў 04.30, 09.30, 13.30 (н).
Фрыц і Іван – гісторыя любові й нягавісьці ч. 2 10.30, 15.30 (а).
Гукавая спадчына – Арганныя майстры браты Андрэас і Готфрыд Зільбэрман 22.30 (а).
На покліч сьвятла. Дзітрых Банхофэр, удзельнік руху Супраціўленьня 23.30 (г).
На тэму сучаснасьці 05.15 (н).
Гледзішча 07.00, 11.00, 15.00 (а).
Палітычны баромэтар 08.15 (н).
Эўрапейскі калейдаскоп 08.30, 13.00 (н).
Царква й грамадзтва 10.15 (а).
Пленум 16.15, 01.15 (н).
Пра мастацтва й ня толькі 16.30, 00.30 (н).
Другая Нямецкая Тэлевізія й Нямецкая Хваля: "Я ведаю, час мой ужо сыходзіць..." – Злачынства й пакараньне 17.15 (н).
Бульвар Біё 19.00 (н).
100 градусаў 20.30 (н).
Посьпех у Нямеччыне. Першыя 40 21.30 (н).
Гартаючы старонкі. Ульрых Матхес чытае "І грымнуў бой..." Генрыха Буля ч. 2 01.30 (н).

TV5
Водблīскі 07.00, 05.00.
Афрыканскія мары 08.00.
Гексагон 08.30.
Занятак францускай 08.45.
Бібі й яе сябры 09.35.
Міжнародная стаўка 10.30, 06.30.
У фокусе – Эўропа 11.00.
Імёны бога: Бэрнар Шуракі 11.35.
Спорт Афрыка 12.30, 02.45.
AIDSІнфа 13.15.
Даляглядны 14.00, 06.00.
Клер Лямарш 14.30.
Пад покрывам 15.15.
Гара 16.00.
Уцёкі 16.30.
Франкафолія: Х'юш Афрэй 17.15.
Геніі ў траве 17.45.
Люна-парк 18.15.
"Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45.
Сем дзён у Афрыцы 19.15.
Матчу няма! 20.00.
"Вялікі кульбіт" цыкль 21.00.
Кіназаля 22.30.
Сьвяткуйце! 23.35.
Погляд на Амэрыку 02.30.
Таратата 03.30.
Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS
Lovin' News 02.15. Амэрыканскі фільм 02.20.
Cache-cache ("Гульня ў хованкі": здымкі схаванай камерай) 03.35.
Lovin' News 03.40.
"La grande leche" францускі фільм 03.45.
Love Connexion 05.10.
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Productions (Францыя) 05.20.

EUROTICA
"Пакаленьне X" ("Generetion X") маст//ф 01.10.
"Кінжал" ("Stiletto") маст/ф 02.30.
"Запозьненая пошта" ("Delaid Delivery") маст/ф 03.50.

EUROSPORT
Баскетбол. Часопіс SLAM 09.30.
Горны ровар. Кубак сьвету Grundig у Нэвэгале, Італія. Downhill 10.00.
Матацыкл. Часопіс Гран-Пры 10.30.
Матаспорт. Формула 1. Часопіс Гран-Пры 11.00.
Кубак сьвету – ралі Атляс, рэпартаж з Марока 11.30.
Футбол. Чэмпіянат Эўропы 1996. Шлях у Ангельшчыну. Этап 4 12.00.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу, Нямеччына (жыв. тр.) 13.00.
Гісторыя Адкрытага тэнісната Чэмпіянату Францыі 17.00.
Лёгкая атлетыка. IAAF Permit Meeting на стадыёне Віталь у Ліле, Францыя (жыв. тр.) 17.00.
Матацыкл. Грын-Пры Італіі ў Мажэла, кваліфікацыйныя заезды ў катэгорыі 500 куб. см, плюс гонкі матацыклаў з калясками 20.00, 01.00.
Tractor Pulling. Кубак Эўропы ў Мээркерке, Нідэрлянды 21.00.
IndyCar. PPG IndyCar World Series – ЗША 500 у Брукліне, Мічыган. Кваліфікацыйныя заезды 22.00, 02.00.
Бокс. "Супэрбой у суботу ўвечары" 23.00.
Гольф. Чэмпіянат Volvo PGA ў Ўэнворце, прыгарадзе Лёндану. Раўнд 2 00.00.

NBC
Перамоўцы 07.00.
Група МакЛяфліна 08.00.
Прывітаньне, Аўстрыя! Прывітаньне, Вена! 08.30.
Эўрапейскі калейдаскоп 09.30.
Спытай у кампутара 10.00.
Супэрмаркет 12.00.
Месцы адпачынку (Г+Н) 13.00.
Вінны экспрэс (Г+Н) 13.30.
Нарыс (Г+Н): Ушуая 14.00.
Дакумэнтальны фільм пра Нацыянальную Футбольную Лігу. Сакрушальны курс 15.00.
Эўрапейскі Чэмпіянат PGA. 16.00.
Тыдзень НХЛ 17.00.
Агляд Алімпійскіх гульняў 1996 году ў Атлянце (спэцвыпуск, сэрыя 4) 18.00.
Нарыс. Марскі бой. Ваенна-морскія сілы ЗША (Г+Н) 19.30.
Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 03.30, 06.00.
Выключны стыль жыцьця (Г+Н) 21.30.
Гутаркі пра блюз (Г+Н) 22.00, 02.00, 04.30.
Кубак STW клюбу ADAC (Ганзэя) 23.00.
Начная зьмена NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 02.30.
Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00.
Жыцьцё Рыўеры 05.00.

Нядзеля 26.05

DEUTSCHE WELLE
Ух ты! Забавы й хіты 02.30, 18.30 (а).
Посьпех у Нямеччыне. Першыя 40 03.30, 19.30 (а), 12.30 (н).
Пра мастацтва й ня толькі 04.30, 00.30 (н).
Аўстрыйскія замалёўкі 05.00 (н).
Нарысы. На покліч сьвятла. Дытрых Банхофэр, удзельнік руху Супраціўленьня 06.30 (г).
Гукавая спадчына – Арганныя майстры браты Андрэас і Готфрыд Зільбэрман 07.30, 15.30 (а).
"Ваўчаняты" сыходзяць з Кенігсбэргу – тысячы нямецкіх паваенных сіротаў накіроўваліся ў суседнюю Літву ў пошуках ежы й прытулку, ня ведаючы пра новыя небясьпекі 23.00 (г).
Пленум 08.15 (н).
Гартаючы старонкі. Ульрых Матхэс чытае "І грымнуў бой..." Генрыха Буля ч. 2 08.30, 01.30 (н).
Бульвар Бія 09.00 (н).
Другая Нямецкая Тэлевізія й Нямецкая хваля: "Я ведаю, што мой час скончваецца..." – Злачынства й пакараньне 10.15, 20.15 (н).
Палітычны баромэтар 12.15 (н).
Што Вы сказалі? Размоўны курс ням/гішп (45) і ням/амэр (45) 14.30, ням/анг (45) 18.15.
100 градусаў 13.00 (н).
Афіцыйны Бон 14.14 (а).
Эўрапейскі калейдаскоп 15.00, 22.30 (а).
Прэс-клюб 16.15 (н).
Швэйцарскія замалёўкі 17.00 (н).
Кампакт. Падзеі мінулага тыдня 20.30, 00.00 н), 23.00 (г).
Экскурсы ў клясыку 21.00 (н).
Спартовы рэпартаж 02.15 (а).

TV5
Імёны бога 07.00.
Сьвет франкафонаў 08.00, 02.45.
Адкрыцьцё 08.30.
Бібі й яе сябры 09.35.
Плянэта "Музыка" 10.30.
Рухі 11.00.
Форд Баярд 11.35.
Спасылка 13.00, 06.30.
Азбука ў малюнках 13.25.
Маршрут гурмана 14.00.
Вялікія працэсы 14.30.
Культурны асяродак 15.15.
Высны 16.30.
Ca Cartonne! 17.15.
Фан-школа 18.00.
Прыемнага адпачынку 18.45.
Ліставаньне 19.15.
30 мільёнаў сяброў 20.00.
Сем зь сямі 21.00.
Цяперашні час 22.00.
"Каханкі" фільм Люі Маля 23.35.
Калейдаскоп 01.00.
Погляд на Амэрыку 02.30.
"Вялікі кульбіт" цыкаль 03.15.

RENDEZ-VOUS
Gay News (спэцвыпуск) 02.15.
Амэрыканскі гей-фільм 02.20.
Gay Nightlife (эратычныя шоў начных гей-клюбаў) 04.15.
Францускі гей-фільм "Дзікі лягер" ("Camping Sauvage") 04.20.
Love Connexion 05.40.
Аматарскі гей-фільм 05.50.

EUROTICA
"Сакрэт ейнага посьпеху" ("The Secret of Her Succes") маст/ф 01.10.
"Сэксуальнае насланьнё" ("Sexual Obsessions") маст/ф 02.35.
"Chasin' the 50's" маст/ф 04.00.

EUROSPORT
Аўтагонкі. Moroccan Classic Rally 10.30.
Матацыкл. Гран-Пры Італіі ў Мажэла, кваліфікацыйныя заезды ў катэгорыі 500 куб. см 10.00, разьмінка 500 куб. см (жыв. тр.) 11.00.
Offroad 11.30.
Матацыкл. Гран-Пры Італіі ў Мажэла, Гран-Пры ў катэгорыях 125, 250 і 500 куб. см (жыв. тр.) 12.30, 01.00.
Горны ровар. Спаборніцтвы ў Мэтабіф, Францыя (жыв. тр.) 16.00.
IndyCar (Амэрыканскі аналяг Формулы 1). PPG IndyCar World Series – ЗША 500 у Брукліне, Мічыган. Кваліфікацыйныя заезды 17.00 (жыв. тр.) 21.30.
Гольф. Чэмпіянат Volvo PGA у Ўэнварце, прыгарадзе Лёндана. Раўнд 3 (жыв. тр.) 18.00.
Тэніс. Турнір Peugeot ATP, Кубак Сьвету сярод камандаў. Рэпартаж з Дусэльдорфу, Нямеччына 20.00.

NBC
Бізнэс за тыдзень 07.00.
Пра бізнэс сур'ёзна 08.00.
Перамоўцы 08.30.
Натхненьне 09.00.
Нарысы: Марскі бой. Ваенна-морскія сілы ЗША (Г+Н) 10.30. Расея сёньня (апошняя сэрыя) (Г+Н) 11.30.
Супэрмаркет 12.00.
Група МакЛяфліна (Г+Н) 13.00.
Эўропа 2000 (Г+Н) 13.30.
Інтэрвію з Фростам 14.00.
Супэрспорт NBC. Нацыянальная футбольная ліга 15.00.
Міжнародныя скачкі 15.30.
Агляд Чэмпіянату PGA 16.00.
Агляд Senior PGA 16.30.
Гатэль "Аўтрыгерс". Горны тур па Гаваях 23.00. 17.00.
Погляд на прэсу 18.00.
Вакол сьвету першай клясай 19.30.
Вінны экспрэс: вобласьць Дзюра ў Францыі 20.00.
Найлепшае з шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 03.30, 06.00.
Сусьветныя навіны ITN 21.30.
Супэрспорт NBC. Гольф. Чэмпіянат Anderson, раўнд 1 22.00.
Начная зьмена NBC: Найлепшыя ўрыўкі зь вечаровага шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 02.30.
Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00.
Гутаркі пра джаз (Г+Н) 02.00, 04.30.
Жыцьцё Рыўеры 05.00.

Расклад праграмаў Радыё "Свабода"

З 1 сакавіка 1996 г. у частотах кароткіх хваляў, на якіх можна слухаць праграмы Радыё Свабода на расейскай мове, адбыліся зьмены:

Ад 23 гадзіны да 1 гадзіны ночы паводле менскага часу праграмы Радыё Свабода можна слухаць таксама й на частаце 9645 кГц.

Ад 6 да 7 гадзіны паводле менскага часу зьявілася частата 9725 кГц.

Ад 9 да 11 гадзіны паводле менскага часу Радыё Свабода можна слухаць і на частаце 15205 кГц. Дадаткова да гэтага ад 10 да 11 паводле менскага часу праграмы йдуць і на частаце 15215 кГц, а з 15 да 16 зьяўляецца дадатковая частата 15445 кГц.

Ад 18 да 19 гадзіны паводле менскага часу праграмы Радыё Свабода па-расейску слухайце на новай частаце 11805 кГц.

Панядзелак 05.00 Спорт 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Эксьлібрыс 09.00 Выбары 95-96 (пт) 10.00 Спартовы агляд 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфіір 14.00 Твар да твару 15.00 Жывы эфір 16.00 Спартовы агляд 17.00 Жывы эфір 18.00 Кантынэнт Эўропа 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Твар да твару 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў 02.00 Спэцыяльная праграма 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Аўторак 05.00 Кантынэнт Эўропа 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў. 10.00 Кантынэнт Эўропа 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Круглы стол. Навука 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Выбары 95-96 (Пт) 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Выбары 95-96 (Пт) 02.00 Круглы стол. Мэдыцына. 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Серада 05.00 Выбары 95-96 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Выбары 95-96 10.00 Круглы стол. Навука 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Выбары 95-96 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Скрыжаваньне 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 02.00 Скрыжаваньне 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Чацьвер 05.00 Спэцыяльная праграма 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 10.00 Скрыжаваньне 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Круглы стол 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Выбары 95-96 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Выбары 95-96 02.00 Круглы стол. Мэдыцына 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Пятніца 05.00 Выбары 95-96 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Выбары 95-96 10.00 Круглы стол. Мэдыцына 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Выбары 95-96 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Бізнэс і грошы 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 02.00 Бізнэс і грошы 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Субота 05.00 Бізнэс і грошы 06.00 Кантакты 07.00 Дзёньнік джазу 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 10.00 Бізнэс і грошы 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Кантынэнт Эўропа 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Тэма тыдня 16.00 Бізнэс і грошы 17.00.00 Тэма тыдня 18.00 Круглы стол. Навука 19.00 Тэма тыдня 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Кантакты 22.00 Выбары 95-96 23.00 Тэма тыдня 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Выбары 95-96 02.00 Дзёньнік джазу 03.00 Тэма тыдня 04.00 Спэцыяльная праграма-

Нядзеля 05.00 Кантынэнт Эўропа 06.00 Круглы стол. Мэдыцына 07.00 Выбары 95-96 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Дзёньнік джазу 10.00 Кантакты 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Твар да твару 14.00 Эксьлібрыс 15.00 Выбары 95-96 16.00 Круглы стол. Мэдыцына 17.00 Кантынэнт Эўропа 18.00 Сац.-эканамічная гадзіна 19.00 Твар да твару 20.00 Эксьлібрыс 21.00 Спорт 22.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў 23.00 Спорт 00.00 Дзёньнік джазу 01.00 Твар да твару 02.00 Круглы стол. Мэдыцына 03.00 Кантынэнт Эўропа 04.00 Спэцыяльная праграма

Беларуская рэдакцыя радыё Свабода

А 17 гадзіне паводле менскага часу слухайце Свабоду на хвалях 19, 31 і 49 мэтраў на частотах 6105, 9705, 15130 кілягерцаў.

Перадача пачынаецца а 20 гадзіне на хвалях 31, 41 і 49 мэтраў на частотах 6115, 9595 і 9670 кілягерцаў.

А 22 гадзіне ў эфіры абноўлены выпуск праграмы на хвалях 31, 41 і 49 мэтраў на частотах 5955, 7105 і 9705 кілягерцаў.

Праграма паўтараецца а 7 гадзіне наступнае раніцы на хвалях 31 і 41 мэтра на частотах 7145, 7190 і 9705 кілягерцаў.

Графік выхаду праграмаў расейскай службы радыё Свабода і Голас Амэрыкі

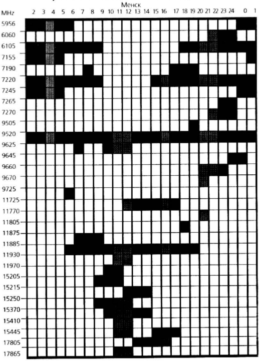

Радыё Свабода   Радыё Голас Амэрыкі

Расклад праграмаў "Голас Амэрыкі".

Менск	Мэтровыя дыяпазоны			Кілягерцы			Праграмы
11.00	16	19	17865	15445	11930	9625	НА ЎСХОД
	25	31		15410	11885	9520	Агляд
				15370	11725		наступнага
				15290			часу
				5250			
12.00	16	19	17865	15445	11930	9625	НА ЎСХОД
	25	31		15410	11885	9520	Усходні
				15370	11725		мэрыдыян
				15290			
				15250			
16.00	16 19	25	17805	15290	11885	9520	Радыё-
	31	41			11725	7220	аб'ектыў
20.00	25 31	41	11770	9670	7220	6105	Мазаіка
	49			9660			Навіны
				9520			каротка
21.00	31	41		9660	7270	6105	Падзеі і
	49			9520	7220	6060	думкі
04.00	31 41	49		9520	7245	6105	Ранішняя
					7220	5995	праграма
					7155		

Панядзелак 11.00 Вашынгтонская кроніка. Амэрыканская сям'я. Дзёньнік мастацтваў. Прыхільнікам джазу. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Жыцьцё ў ЗША. Музыка кантры. У сьвеце бізнэсу. Улада закону. Ствараючы нацыю. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Жыцьцё ў ЗША. Музыка кантры. У сьвеце бізнэсу. Улада закону. Ствараючы нацыю. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Аўторак 11.00 Жыцьцё ў ЗША. Музыка кантры. У сьвеце бізнэсу. Улада закону. Ствараючы нацыю. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Круглы стол. Форум. Спартовая праграма. Нью-Ёрк. Амэрыканскія фэрмэры. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Круглы стол. Форум. Спартовая праграма. Нью-Ёрк. Амэрыканскія фэрмэры. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Серада 11.00 Круглы стол. Форум. Спартовая праграма. Нью-Ёрк. Амэрыканскія фэрмэры. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Так кажуць у Амэрыцы. Маладзёжная праграма. Для жанчын. Мэдыцына. 21.00 Падзеі і роздум 22.00 Так кажуць у Амэрыцы. Маладзёжная праграма. Для жанчын. Мэдыцына. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Чацьвер 11.00 Так кажуць у Амэрыцы. Маладзёжная праграма. Для жанчын. Мэдыцына. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Размаўляючы з Амэрыкай. У фокусе Амэрыка. Асновы кіраваньня. Навука. Агляд лістоў. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Размаўляючы з Амэрыкай. У фокусе Амэрыка. Асновы кіраваньня. Навука. Агляд лістоў. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Пятніца 11.00 Размаўляючы з Амэрыкай. У фокусе Амэрыка. Асновы кіраваньня. Навука. Агляд лістоў. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Канцэрт пап-музыкі. Кніжны агляд. Кіно. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Канцэрт пап-музыкі. Кніжны агляд. Кіно. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Субота 11.00 Агляд габрайскага жыцьця. Кніжны агляд. Кіно. 12.00 Канцэрт пап-музыкі. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Канцэрт пап-музыкі. 20.00 Агляд габрайскага жыцьця. У падарожжы па Амэрыцы. Пра словы і людзей. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Агляд сямейнага жыцьця. У падарожжы па Амэрыцы. Пра словы і людзей. 23.00 Паўтор з 13.00. 04.00 Размаўляючы з Амэрыкай. Прафсаюзы. Вашынгтонская кроніка. Агляд лістоў. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Нядзеля 11.00 Рэлігія ў нашым жыцьці. У падарожжы па Амэрыцы. Пра словы і людзей. 12.00 Вынікі тыдня. Закон і этыка. Далёкаўсходні кур'ер. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 13.00 20.00 Рэлігія ў нашым жыцьці. Дзёньнік мастацтваў. Прыхільнікам джазу. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Рэлігія ў нашым жыцьці. Дзёньнік мастацтваў. Прыхільнікам джазу. 23.00 Паўтор з 13.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Радыё "Нямецкая хваля"

Панядзелак 23.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Культура сёньня. Занятак нямецкае, курс 3. 23.50 Афіша тыдня. 02.00 Навіны. Занятак нямецкае, курс 1. Парад зорак. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рэлігія і царква. Трыбуна. Музыка: джаз. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рэлігія і царква. Трыбуна. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Аўторак 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Рэлігія і царква. Трыбуна. Музыка: джаз. 06.50 Інфармацыя пра парадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Трыбуна. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Эўропа і эўрапейцы. Культура сёньня. Музыка: клясыка. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Трыбуна. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Эўропа і эўрапейцы. Культура сёньня. 21.50 Інфармацыя пра передачы.

Серада 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Эўропа і эўрапейцы. Культура сёньня. Музыка: клясыка. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Эўропа і эўрапейцы. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рынак і чалавек. Чытальная заля. Музыка: фанатэка. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Эўропа і эўрапейцы. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рынак і чалавек. Чытальная заля. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Чацьвер 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Рынак і чалавек. Чытальная заля. Музыка: фанатэка. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Рынак і чалавек. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Нямеччына зь першых рук. Масты. Паштовая скрыня. Народныя мэлёдыі. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Рынак і чалавек. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Нямеччына зь першых рук. Масты. Паштовая скрыня. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Пятніца 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Нямеччына зь першых рук. Масты. Паштовая скрыня. Народныя мэлёдыі. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Нямеччына зь першых рук. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Дыскусійны клюб. Музыка: топ-хітс. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Нямеччына зь першых рук. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Занятак нямецкае, курс 1. Народныя мэлёдыі. Афіша тыдня. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Субота 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Дыскусійны клюб. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Дыскусійны клюб. Музыка: топ-хітс. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Дыскусійны клюб. Масты. Паштовая скрыня. 19.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Ліст з Парыжу/ Бэрліну. Парад зорак. 20.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Дыскусійны клюб. Масты. 21.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Ліст з Парыжу/Бэрліну. Афіша тыдня. Занятак нямецкае, курс 1. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Нядзеля 23.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Кроніка тыдня. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Кроніка тыдня. Ліст з Парыжу/Бэрліну. Афіша тыдня. 18.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Занятак нямецкае, курс 3. Парад зорак. 19.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Кроніка тыдня. Музыка: топ-хітс. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Ліст з Парыжу/Бэрліну. Афіша тыдня. Культура сёньня. Чытальная заля. 21.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Рэлігія і царква. Занятак нямецкае, курс 3. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Схема передаваньня НХ

Менскі час	Частоты ў кілягерцах (КХ)				
23.00-23.50	5925	5980	6000	7130	7235
02.00-02.50	5925	6035	7285	9815	9865
06.00-06.50	6055	7120	7285	9690	
18.00-19.55	5945	5980	6010	7145	9715
20.00-21.30	5945	5980	6010	7145	9715
20.00-21.50	5980	6010	7145	9715	

"Міжнароднае радыё Карэі"

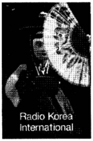

Тэматычны расклад з 1 красавіка 1996 г.

Перадачы на расейскай мове
Працягласьць:

00-10 Навіны Панядзелак, аўторак, серада, чацьвер, пятніца, субота, нядзеля
10-15 Камэнтар (усе дні, апроч нядзелі). Нядзеля —Творчасьць сучасных карэйскіх пісьменьнікаў.
15-35 Сэул сёньня (панядзелак — чацьвер). Пятніца — Занятак карэйскае мовы. Субота — На шляху да зьяднаньня. Нядзеля — Творчасьць сучасных нямецкіх пісьменьнікаў.
35-40 Эканамічная кроніка (панядзелак — пятніца). Субота — У сьвеце паўднёва-карэйскае музыкі. Нядзеля — Паштовая скрыня.
40-45 Панядзелак — Карэйцы пра сябе і сьвет. Аўторак — Спадчына карэйскай культуры. Серада — Насустрач наступнаму стагодзьдзю. Чацьвер — Вандраваньні па новай Карэі. Пятніца — Прыгажосьць родных сьпеваў. Субота — У сьвеце паўднёва-карэйскае музыкі. Нядзеля — Паштовая скрыня.
55-60 Карэя: краіна й людзі (панядзелак — пятніца). Субота — У сьвеце паўднёва-карэйскае музыкі. Нядзеля — Паштовая скрыня.

Час	Частоты (кГц)	Хвалі (м)
1.00 - 2.00	1170,5975, 6135, 7275	50,21; 48,90; 41,24
19.00 - 20.00	6480,15335	46,29;19,56
22.00 - 23.00	5975	50,21

Нашыя перадачы вядуцца 10,5 гадзінаў на дзень на 21 частаце (20 — на кароткіх і 1 — на сярэдніх хвалях).

Радыё Швэцыі

Radio Sweden

Па расейску
Перадачы "Радыё Швэцыі" на расейскай мове рэтрансьлююцца болей чым 20-ю радыёстанцыямі Расеі, Украіны, Беларусі, Эстоніі, Латвіі і Літвы.
Час грынвіцкі
Эўропа
1500 КВ 6000(49М) + СВ 1179(254М) + Спадарожнік
1800 КВ 6200(46М) + 6065(49М) + СВ 1179(254М) + Спадарожнік
2030 КВ 7230(41М) + 6065(49М) + СВ 1179(254М) + Спадарожнік
Частоты:
Europa/Afrika/Mellanostern
(tidsuppgifter avser svensk tid=CET)
Vardagar
1645-1700 Eko KV 6065+6000**+MV 1179
Lordag
1645-1700 Eko KV 6065+6000**+MV 1179
Sondag
1645-1700 Eko KV 6065+6000**+MV 1179
** speciellt rictad mot Ryssland
English
UTC/GMT
Прыём праз спадарожнік. Europe
1715 SAT+SW 1179
1830 SAT+SW 6065+9655+7240+MV 1179
2130 SW 6065+7230+MV 1179
2230 SW 6065+MV 1179
2330 MW 1179
In FM quality on satellite in Europe via Radio Sweden's own channels on ASTRA and TELE-X.
And at 2100 UTC on WRN's English channel:
11.538 GHz (MTV-Europe), audio 7.38 MHz.

Радыё Ватыкан

Менскі час	Праграма	Дыяпазон
05.30	Расейская	5880-ВС/49м, 6185-ВС/49м, 7365-CD/41м
06.00	Украінская	5880-ВС/49м, 6185-ВС/49м
06.20	Беларуская	4015-В/75м, 6185-В/49м
06.40	Літоўская	4015-В/75м, 6185-В/49м
07.00	Латыская	4015-В/75м, 6185-В/49м
09.15	Украінская	9660-С/31м, 11740-С/25м
15.00	Расейская	11740-ВС/25м, 15570-ВС/19м
19.10	Расейская	5880-ВС/49м, 6185-ВС/49м, 7365-CD/41м
19.40	Украінская	5880-ВС/49м, 6185-ВС/49м
20.00	Беларуская	4015-В/75м, 6185-В/49м
20.20	Літоўская	4015-В/75м, 6185-В/49м
20.40	Латыская	4015-В/75м, 6185-В/49м
23.00	Расейская	6065-ВС/49м, 7310-ВС/41м.

Беларуская Рэдакцыя Польскага Радыё

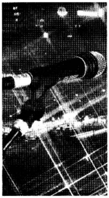

14.30 (панядзелак), 18.30 (нядзеля) Беларускі літаратурны рух у Польшчы — гутарка Алеся Барскага.
16.30 (панядзелак), 14.30 (аўторак) Агляд тыднёвіка "НІВА".
18.30 (панядзелак), 16.30 (нядзеля) Разважаньні пра мову — што думаюць слухачы наконт месца беларускае мовы ў сьвеце і ейнае будучыні.
19.00 (панядзелак), 17.00 (нядзеля) Канцэрт віншаваньняў, дзе кожны слухач зможа перадаць пажаданьні сваім блізкім і знаёмым, каханай і каханаму — усім.
18.30 (аўторак), 14.30 (серада) Эканамічны блёк — бізнэс, банкі, Варшаўская Акцыянэрная Біржа, курсы валютаў, эканамічнае супрацоўніцтва Польшчы і Беларусі.
16.30 (аўторак), 18.30 (пятніца) Хроніка спорту, усякая ўсячына.
16.30 (серада), 14.30 (чацьвер) Культурныя актуальнасьці — тэатральныя прэм'еры, выставы, сустрэчы з польскімі і беларускімі мастакамі, кіно, кнігі.
18.30 (серада) "Пад знакамі Арла і Пагоні" — гістарычная гутарка.
18.30 (чацьвер) Гісторыя беларускае мовы.
18.30 (чацьвер), 14.30 (пятніца) Навукова-тэхнічная перадача — досьледы знакамітых навукоўцаў, тэхнічныя "разыначкі", недаступнае. **16.30 (пятніца), 14.30 (субота)** Госьць тыдня. **18.30 (субота), 14.30 (нядзеля)** Гутаркі Сакрата Яновіча "Ад Бібліі да беларускае літаратуры". **16.30, 19.00 (субота)** Рэдакцыйная пошта — адказы на лісты нашых слухачоў. **14.30 (нядзеля)** Рэлігійныя гутаркі айца Ўладзімера Месюка. Усё гэта пераплецена цікаваю музыкай: як клясычнаю, гэтак і лёгкаю.
19.00 (серада) Агляд Czasopisu i Przeglądu Prawosławnego (кожны трэці тыдзень месяца)

Трансьлююцца:
а 14.30 на кароткіх хвалях 41,18 м і 50,04 м (адпаведныя частоты 7285 і 5995 кГц), а 16.30 на кароткіх хвалях 41,27 м і 49,22 м (а.ч. 7270, 6095 кГц), а 18.30 на кароткіх хвалях 49,22 м (а.ч. 6095 кГц).

ICI PARIS
ГАВОРЫЦЬ ПАРЫЖ

Праграмы Міжнароднага Французскага радыё можна слухаць: у Парыжы і ягоных прадмесьцях: з 20 да 21 гадзіны паводле мясцовага часу на частаце 738 кГц. Па ўсім сьвеце: з 16 да 17 гадзіны паводле менскага часу на частотах 11 670 кГц, 15 605 кГц і 15 155 кГц (19 м), з 21 да 22 гадзіны паводле менскага часу на частотах 5 900 кГц (49 м) і 7 350 кГц.

Штодзённа: Навіны, Факты і думкі, Агляд французскіх газэтаў.
Панядзелак: Навука і тэхніка (апошнія дасягненьні й тэхнічныя дасьледаваньні), (з штодзённага жыцьця сярэдняга француза).
Аўторак: Эканамічны кур'ер (бізнэс, фінансы, эканоміка ў Францыі), Жыцьцё ідэяў (філязофія, сацыялёгія, рэлігія ў найноўшых публікацыях).
Серада: Паштовая скрыня (адказы на лісты слухачоў), Мэдыцына (апошнія адкрыцьці й дасьледаваньні на Захадзе), аповеды пра расейскую эміграцыю.
Чацьвер: Літаратурнае скрыжаваньне (французскія пісьменьнікі "ўчора" і "сёньня", Францыя як месца сустрэчы розных літаратураў), Знакамітыя людзі Францыі (гісторыя Францыі ў біяграфіях).
Пятніца: Шпацыр па Францыі (забаўляльнае радыёпадарожжа ў найцікавейшыя куткі краіны), Курс французскае мовы.
Субота: Праграма на замовы (адказы на допісы слухачоў), Кінапанарама (агляд навінаў экрану), Курс французскае мовы (паўтор праграмы).
Нядзеля: Агляд французскіх тыднёвікаў, Культурная панарама (жыцьцё французскіх музэяў і тэатраў), Нядзельны канцэрт.

РАДЫЁ 101,2

Інфармацыйныя перадачы:

7.00 - 8.00 – Ранішні інфармацыйна-музычны канал 08.05 Навіны 08.30 - 8.40 Дайджэст прэсы 8.45 - 8.50 – Бізнэс-агляд 9.00 - 9.05 – Навіны 9.45 - 9.50 – Выпуск курсу валютаў у банках г. Менску, 10.00 - 10.05 Замежныя навіны 11.00 - 11.05 Навіны 12.00 - 12.05 Сусьветныя навіны Бі-Бі-Сі 13.00 - 13.05 Беларускія і замежныя навіны 13.30 - 13.35 – Гарадзкі экспрэс 14.00 - 14.05 – Навіны Беларусі (БЕЛТА, БелаПАН) 15.00 - 15.05 – Навіны 16.00 - 16.05 Замежныя навіны 16.15 - 16.45 – Ліцэнзійныя музычныя праграмы Бі-Бі-Сі 17.00 -17.05 – Навіны 17.30 - 18.00 – Праграма Беларускае службы Польскага радые 18.00 - 18.05 – Навіны 19.00 - 19.07 – Навіны Расейскай службы "Нямецкай хвалі" 20.00 – Заканчэньне працы

Аўтарскія праграмы:

10.30 - 11.00 – "Мамзэль", праграма для жанчынаў (нядзеля) 11.15 -11.45 – "Бізнэс-актуаліі", аналітычная праграма (серада, пятніца) 11.15 - 12.00 – "NRJ", перадача пра французскую музыку (нядзеля) 12.15 - 12.45 – "Музыка тоўстых", джазавая праграма (аўторак) 12.30 - 12.50 – "Паехалі!", аўта-праграма (чацьвер, субота) 13.15 - 13.40 – "Ad okulus", навіны відэарынку (нядзеля) 14.30 - 15.00 – "T.V. Dance", танцавальная праграма (нядзеля) 15.15 - 15.50 – "Waka-Jawaka", музычная праграма (чацьвер) 15.30 - 15.45 – "ПраРок", музычная перадача (серада) 19.10 - 20.00 – "Незабыўнае", мэлёдыі мінулых гадоў (нядзеля) 19.25 - 19.55 – "Парад зорак", музычная праграма "Нямецкай хвалі" (субота)

BBC Хвалевы расклад расейскае службы BBC

Менскі час						
05.30-06.30	М	49	49	41	41	25
	кГц	5875	6010	7030	7320	11845
09.00-09.15	М	41	31	25	25	19
	кГц	7210	9635	1680	11845	15325
11.00-11.15	М	31	25	22	19	16
	кГц	9750	11680	13745	15325	17750
12.50-13.00	М	25	22	19	16	16
	кГц	11805	13745	15325	17695	17750
13.00-13.15	М	25	22	19	16	16
	кГц	11805	13745	15325	17695	17750
15.00-16.00	М	25	22	19	19	16
	кГц	11845	13745	15260	15325	17695
18.00-20.00	М	31	31	25	22	22
	кГц	9635	9825	11845	12040	13745
20.00-21.00	М	41	31	31	25	22
	кГц	7120	9835	9825	11845	12040
21.00-23.30	М	19	31	31	31	25
	кГц	5990	6010	9635	9825	11845

Панядзелак 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Праграма рок-музыкі. 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёагляд "Уэст-Энд". 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. Радыюс. Кароткая зборка навінаў. Музычная студыя. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная перадача. 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Аўторак 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёагляд "Уэст-Энд". 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная перадача. 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц) 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Парадыгма". "Ваша здароўе" (раз на месяц). 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Серада 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная парадача. 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Парадыгма". "Ваша здароўе" (раз на месяц) 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Джаз. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс пра жыцьцё ў Вялікабрытаніі. 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Чацьвер 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Парадыгма". "Ваша здароўе" (раз на месяц). 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс пра жыцьцё ў Вялікабрытаніі. 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная перадача. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Сёньня ў фокусе". 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Пятніца 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс пра жыцьцё ў Вялікабрытаніі. 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Сёньня ў фокусе". 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Музычная студыя. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц). 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Праграма рок-музыкі.

Субота 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Сёньня ў фокусе". 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц). 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. "Уік-Энд". 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. Тыднёвік "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Праграма рок-музыкі. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гле- дзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс "Уваскрашэньне". 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. "Севазварот". 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Джаз.

Нядзеля 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 12.30-13.00 Радыёчасопіс "Уваскрашэньне". 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц). 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Радыёчасопіс "Уваскрашэньне". 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. "Севазварот". 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Уік-Энд". 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёагляд "Уэст-Энд". 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Тыднёвік "Радыюс" Джаз. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Музычная студыя.

МУЖЧЫНА Й ЖАНЧЫНА: ТРЫВАПАСЬЦЬ СЯМЕЙНЫХ ПОВЯЗЯЎ

Ацэнка падрыхтаванасьці да сямейнага жыцьця й прагноз дабрабыту сужэнскіх адносінаў накіраваныя як на стварэньне трывалага шлюбу, так і на ўдасканаленьне ўзаемасувязяў маладых сужэнцаў у пэрыяд станаўленьня іх шлюбнага жыцьця. Тэст будзе карысным пры выпрацоўцы індывідуальных праграмаў такога ўдасканаленьня, а таксама для падрыхтоўкі юнакоў і дзяўчатаў да сямейнага жыцьця.

У табліцы чытачам (юнаку й дзяўчыне, сужэнцам) прапануецца разгледзець тыповыя сытуацыі, якія ўзьнікаюць у сям'і, і ацаніць варыянты паводзінаў (пункты "а", "б", "в"), адзначыўшы, якія зь іх падаюцца правільнымі (П), магчымымі (М), няправільнымі (Н).

1. Калі ў мужа (жонкі) здарыліся непрыемнасьці на працы: а) незадавальненьне, выказваньне папрокаў у нясрпытнасьці, у няўменьні ладзіць з начальствам, вырашаць вытворчыя пытаньні; б) спакойна-сяброўскае стаўленьне, часам з суцяшэньнем, разьдзяленьнем крыўды; в) суперажываньне, праява пяшчотнасьці, імкненьне супакоіць ласкавым словам, падтрымаць упэўненасьць у слушнасьці, у перамозе справядлівасьці.

2. Сустрэча ў сямейным коле гасьцей – бацькоў, блізкіх і сяброў: а) прыём просты, без асаблівага энтузіязму, гарбата з абмеркаваньнем сваіх сямейных праблемаў і навінаў; б) прыём без усялякага энтузіязму, без праяваў знакаў належнай павагі (напрыклад, сям'я сабралася няпоўным складам), у размове часам прасьлізгвае незадавальненьне; в) прыём ва ўрачыстай абстаноўцы, са сьвяточна накрытым сталом, падаюцца ўлюбёныя стравы гасьцей і прадугледжваецца культурна-забаўляльная праграма.

3. Сумесныя пакупкі, нарыхтоўка прадуктаў на будучыню: а) згоднае абмеркаваньне плянаў, у рэалізацыі якіх усе сямейнікі прымаюць пасільны, але актыўны ўдзел, звычайна, зь бездакорным вынікам; б) аднаасобнае прыняцьце рашэньня, адзін з сужэнцаў аддае распараджэньні, другі выконвае іх, звычайна, зь небездакорным вынікам, неарганізавана; в) абыякавае стаўленьне да будучага, адмоўныя выказваньні з нагоды плянаў з наступнай крытыкай зробленага, са спрэчкамі з гэтай нагоды.

4. Сытуацыя – "у мяне няма часу, я працую": а) меркаваньне кшталту "праца – на працы, а дома час – сям'і, асабістаму жыцьцю", адмоўная, а часам папросту раздражняльная рэакцыя на працоўныя праблемы; б) стаўленьне да занятасьці мужа (жонкі) з разуменьнем, хаця й без асаблівае зацікаўленасьці ў ягонай (ейнай) прафэсіі; в) паважлівае стаўленьне да прафэсійнай занятасьці, посьпехаў мужа (жонкі), жывая зацікаўленасьць у ягонай (ейнай) працы й працоўных праблемах.

5. Клопат пра ўтульнасьць, эстэтыку побыту, чысьціню вопраткі, бялізны, ложка, прыборка памяшканьняў, прыгатаваньне ежы з улікам адрозьненьня густаў: а) меркаваньне кшталту "ідэальны парадак у доме – мая мара, але адзін (адна) я ня ў стане справіцца, патрэбны памочнік, стымул"; б) перавага аддаецца самастойным заняткам гаспадаркай, з энтузіязмам, гонарам за свой дом, з адэкватным успрыняцьцем добразычлівае крытыкі й пажаданьняў, без адмовы ад карыснае дапамогі; в) прызнаю, што парадак у доме – добра, але займацца ім няма аніякага жаданьня. Калі б хтосьці ўзяў на сябе прыборку, мыцьцё й прыгатаваньне ежы, быў(-ла) бы вельмі рады(-ая).

6. Сэксуальныя зносіны: а) прынцып стрыманасьці й памяркоўнасьці ў дасягненьні задавальненьня інтымным жыцьцём; б) інтымныя зьбліжэньні займаюць пераважнае месца ў сямейным жыцьці, усе астатнія пытаньні маюць падначаленае значэньне; в) інтымнае жыцьцё адсоўваецца на задні плян, галоўныя інтарэсы засяроджаныя на матэрыяльным забесьпячэньні, сацыяльным прэстыжы, на працоўнай дзейнасьці.

7. Клопат пра нашчадкаў: а) развагі кшталту "пажывем для сябе, пра дзіця ня позна падумаць і праз некалькі гадоў", "дзіця патрэбнае ў сям'і, але хачу ня больш за аднаго"; б) жаданьне мець як мага болей дзяцей; в) жаданьне мець 2-3 дзяцей.

8. Клопат пра выхаваньне дзяцей: а) наданьне дзіцяці магчымасьці самавыхаваньня, свабоды выбару й дзеяньняў; б) імкненьне да рознабаковага (разумовага, псыхаэмацыйнага й фізычнага) разьвіцьця дзіцяці; в) супрацьпастаўленьне разумовых і спартова-фізычных схільнасьцяў, курс на аднабаковае (спэцыяльнае) разьвіцьцё здольнасьцяў.

9. Самаўдасканаленьне ў рамках сям'і: а) клопат пра ўсебаковае разьвіцьцё кожнага, асабовае аваладаньне майстэрствам, рамяством, выпрацоўка актыўнай жыцьцёвай пазыцыі; б) разьвіцьцё ў спарынгу (усё толькі ўдвох, разам), узаемнае абмежаваньне сацыяльнай актыўнасьці; в) вольны час бяз мэтавых памкненьняў, ухвала вольнага баўленьня часу.

10. Выбар і разьвіцьцё ўзроўню камунікабэльнасьці: а) імпануюць сьціплыя паводзіны ў грамадзе, сумленная праца не зьвязваецца з памкненьнем заваяваць агульную ўвагу, але цэніцца ўменьне адстойваць свае пазыцыі пры неабходнасьці; б) галоўным лічыцца ўменьне "не выпінацца" – быць непрыкметным у зносінах па-за сям'ёй, а часам і ў хаце; в) імкненьне да выкшталцоных формаў зносінаў, удасканальваць манеры паводзінаў, зацьвярджаць і з гонарам прэзэнтаваць сваю сям'ю й сябе асабіста.

Такім чынам, вызначце сваю падрыхтаванасьць да сямейнага жыцьця. Ацаніце паводле табліцы асобна адзін ад аднаго свае правільныя адказы (адзін з трох варыянтаў Вы ацэньваеце як "правільны") ва ўсіх дзесяці сытуацыях. Пасьля гэтага кожны павінен скласьці свае вынікі.

Тыповая сытуацыя / Варыянт паводзінаў у балах

Тыповая сытуацыя	а	б	в
1	-5	10	15
2	5	-3	10
3	10	5	-3
4	-3	5	10
5	10	15	-5
6	10	5	-3
7	-5	15	10
8	-5	15	10
9	10	5	-3
10	5	-3	10

70-120 балаў. У вас дастатковыя веды найважнейшых дзесяці функцыяў сужэнцаў у сям'і: стварэньне станоўчага псыхаэмацыйнага фону; падтрыманьне паважлівых, добразычлівых стасункаў у сям'і, са сваякамі, блізкімі й сябрамі; выкананьне гаспадарча-эканамічнае ролі; занятасьць вытворча-працоўнаю дзейнасьцю; наладжваньне сямейна-побытавых стасункаў; інтымнае жыцьцё (сэксуальныя функцыі сужэнцаў); дзетанараджэньне; выхаваньне дзяцей; сацыяльнае самаўдасканаленьне; сталае абнаўленьне, разьвіцьцё камунікабэльнасьці.

22-70 балаў. Вы сярэдне падрыхтаваныя да сямейнага жыцьця.

Ніжэй за 22 балы. Набраныя балы сьведчаць пра Вашую недастатковую падрыхтаванасьць. Вам неабходна сур'ёзна вывучыць праблему этыкі й псыхалёгіі сямейнага жыцьця. Гэта дапаможа зразумець памылковасьць пэўных варынтаў паводзінаў у сям'і і выбраць найбольш адпаведны.

З дапамогаю тэсту можна паспрабаваць даць прагноз сямейнага шчасьця. Для гэтага зноў зьвернемся да тыповых сытуацыяў паводзінаў. Вынікі (у балах) выбраных паасобку (жаніхом і нявестай, мужам і жонкай) варыянтаў адказаў цяпер складаюцца (у кожнай зь дзесяці сытуацыяў). Потым выводзіцца агульная сума балаў, якая адлюстроўвае думку абодвух. Затым трэба падзяліць атрыманую суму на 2, гэта значыць вызначыць сярэдняе арыфмэтычнае для пары. Калі велічыня гэтага паказьніка складзе 80-120 балаў, то прагноз сужэнскай гармоніі вельмі спрыяльны, 30-80 – спрыяльны, а ніжэй за 30 – маласпрыяльны.

Хаця гэтыя паказчыкі зусім не абсалютныя для прагнозу сямейнага шчасьця, яны істотна адлюстроўваюць наяўнасьць глебы для пабудовы дружнай, трывалай сям'і. Гэта даказваюць вынікі спэцыяльна праведзенага анкетаваньня.

ПРЭФЭРАНС

ЗАНЯТАК 6

(Працяг. Пачатак у N 8)

Дапусьцім, натхнёны прыкладам Пн, на наступным здаваньні гулец Пд таксама абвяшчае "дзесяць вінаў". Разглядзеўшы расклад, гульцы высьвятляюць, што Пд бярэ восем бітак. Значыць, ён недабраў дзьве біткі. За кожную недабраную бітку Пд піша ў гару па 10 балаў, усяго 2 х 10 = 20 балаў у гару. Астатнія гульцы нічога ня пішуць.

Аналягічна й на мізэры. Той, хто згуляў у мізэр, запісвае 10 балаў у кулю. Той, хто не згуляў, гэта значыць, хто ўзяў адну ці некалькі бітак на мізэры, запісвае 10 балаў за кожную ўзятую бітку ў гару. Дапусьцім, гулец У абвясьціў і згуляў мізэр. Ён піша 10 у кулю. Гулец З на наступным здаваньні таксама абвясьціў "мізэр", але ўзяў тры біткі. Ён піша 3 х 10 = 30 у гару:

Уласна, гэтаксама ж адбываецца запіс у кулю ці ў гару пры ўзяцьці ці няўзяцьці гульцом абвешчанага пры ўсіх астатніх гульнях. Дапусьцім, гулец абвясьціў "восем жалудоў". Калі ён узяў восем бітак ці болей, то піша ў кулю 6 балаў. Пры няўзяцьці абвешчанага піша за кожную недабраную бітку ў гару. Напрыклад, той, хто ўзяў на васьмёрнай шэсьць бітак, г. зн. недабраў дзьве, піша ў гару 2 х 6 = 12 балаў. Хто ўзяў на сямёрнай тры (г. зн. "без чатырох"), піша ў гару 4 х 4 = 16 балаў. Гульні меней за дзесяць ладзяцца зь віставаньнем. Як Вы памятаеце, калі гульцы "сышлі" без разгульваньня ці адмовіліся ад віставаньня, лічыцца, што той, хто абвяшчаў, узяў свае біткі. У гэтым выпадку ён запісвае ў кулю за абвешчаную гульню.

4. Запіс віставальнікаў

Мы разгледзелі запіс абвяшчальніка гульні. Цяпер разгледзім, што ж пішуць віставальнікі. Як Вы ўжо ведаеце, віставальнікі робяць абвестку на ўзяцьце пэўнае колькасьці бітак больш за прызначаную тым, хто гуляе. Нагадаем кошт гульняў, якія ладзяцца зь віставаньнем, і колькасьць бітак, якую абавязаны ўзяць абвяшчальнікі вісту з далейшым разгульваньнем:

Гульня	Кошт гульні	Трэба ўзяць віставальнікам
Шасьцёрная	2	4 біткі
Сямёрная	4	2 біткі
Васьмёрная	6	1 бітку
Дзевяцёрная	8	1 бітку

Віставальнікі запісваюць у радок вістаў, у тую графу, у якую запісваюцца вісты прызначальніка гульні, прэмію ў залежнасьці ад колькасьці ўзятых імі бітак. Дапусьцім, гульня згуляная і віставальнікі ўзялі свае біткі. Напрыклад, гулец Пд абвясьціў "шэсьць жалудоў". Гулец З пасаваў, гулец У віставаў. У выніку віставальнікі ўзялі 4 біткі, прызначальнік гульні — 6. Як вы ўжо ведаеце, гулец Пд запіша ў кулю 2 балы. А віставальнік — гулец У — піша ў радку вістаў у той графе, якая прызначаная для запісу прэміяльных балаў з Пд, восем балаў. Яны атрымліваюцца да множаньня колькасьці ўзятых віставальнікам бітак на кошт адной біткі, г. зн. 2 х 4 = 8 вістаў.

Працяг у наступным нумары

ШАХМАТЫ

1п. Белыя перамагаюць.

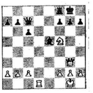

4п. Белыя перамагаюць.

2п. Белыя перамагаюць.

5п. Белыя перамагаюць.

3п. Белыя перамагаюць.

6п. Белыя перамагаюць.

Адказы ў наступным нумары

АДКАЗЫ НА ПАПЯРЭДНІЯ ЗАДАНЬНІ

Шахматы

Тлумачэньні:
Кароль — **Кр**;
Гетман (Фэрзь) — **Г**;
Вежа (Тура) — **Вж**;
Вышнік (Слон) — **В**;
Конь — **К**.

1п. 1. Kg6+! Чорныя здаліся.

2п. 1. Г:е6+! Чорныя здаліся.

3п. 1... Bf11! Чорныя выгульваюць якасьць.

4п. 1... K:f1! 2. cd K:g3! 3. fg.

5п. 1. Be6+ Kpf8 2. Гh5! Чорныя здаліся.

6п. 1. Вж:а7! Вж:а7 2. В:b6+ Kpd7 3. В:а7 Вжа8 4. Bd4! Вж:а3 5. Be2 Кре7 6. Вжс7+. Чорныя здаліся.

Забаўкі

1. 18 **2.** 1. **3.** 25

ЗАБАЎКІ

Задача 1

Падстаўце лік, якога бракуе

12 (56) 16
17 ( ) 21

Задача 2

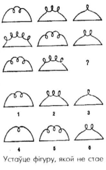

Устаўце фігуру, якой не стае

Задача 3

GENERATION = 95
TELEVISION = ?

Адказы ў наступным нумары

ЧЫТАЙЦЕ Ў НАСТУПНЫХ НУМАРАХ:

Рынак: Новыя кошты на розныя тавары.

Адукацыя: Адукацыя ў Беларусі (працяг). Пасьлядыплёмнае навучаньне ў ЗША.

Спажывец: Пазначэньні на электрапрыборах.

Спорт: Вынікі спаборніцтваў і інш.

Гаспадарка: Карысныя парады па гаспадарцы.

Грамафон: Новыя творы нашых чытачоў.

— Дарагая, я адправіў яго ў накаўт з другога ўдару...

Працяг са старонкі 4

новую агульнаэўрапейскую валюту. У адным "эўра" будзе 100 цэнтаў. Новыя грошы павінны ўвайсьці ў зварот у 2001 г. і будуць ужывацца поруч з нацыянальнымі валютамі. А з 1 ліпеня 2002 г. "эўра" зробіцца адзінай грашовай адзінкай для 15 краінаў. Цяпер вядуцца перамовы і кансультацыі аб зьнешнім выглядзе новых грошай. Было вырашана, што адзін бок купюры будзе мець агульны для ўсіх краінаў выгляд, а другі — нацыяльны. Разьмеркаваная і колеравая гама. Купюра ў 5 эўра будзе шэрая, у 10 — чырвоная, у 20 — сіняя, у 50 — аранжавая, у 100 —

зялёная, у 200 — брунатная, у 500 —пурпуровая. Памеры папяровых грошай будуць павялічвацца ў залежнасьці ад вартасьці. Ня вырашана пакуль, што рабіць з нацыянальнай сымболікай, якая не павінна займаць болей за 20% агульнай плошчы купюраў. Будуць ужываныя і 8 тыпаў манэтаў. У іх склад ня ўвойдзе нікель, які выклікае ў некаторых людзей алергію.

РАСЕЙСКІХ БАБАЎ НЕ ЧАПАЙ!

У Маскве абсьвісталі вядомага савецкага, а цяпер ізраільскага сатырыка Генадзя Хазанава. У канцэртнай залі "Расея" адбывалася сьвяткаваньне 50-ай гадавіны расейскай ракетна-касьмічнай прамысловасьці. З гэтай нагоды на ўрачыстую вечарыну сабраліся ўсе шышкі расейскага ВПК на чале з віцэ-прэм'ерам Алегам Саскаўцом. Па старой завядзёнцы, пасьля ўрачыстай часткі выступілі "зоркі" эстрады. Запрасілі й незаменнага на такіх мерапрыемствах Генадзя Хазанава. Але, відаць, за час жыцьця ў Ізраілі той развучыўся арыентавацца ў густах сёньняшняй расейскай публікі. Толькі ён пачаў распавядаць нешта пра "рускую бабу", як заля зараўла, затупала ды засьвістала. Прысутным не спадабалася жыда-масонскае ачарненьне вялікага расейскага народу. Баба мусіла быць з хахлоў, бульбашоў ці чукчаў, але ніяк ня "рускай". Хазанаву давялося ратавацца ўцёкамі з сцэны. Як сказаў адзін касманаўт: "Наступны раз будзе ведаць, што гаварыць".

А СКУЛЬЛЯ ВАМ!

Насуперак відавочнай шкодзе для эканомікі душаць падаткамі ня толькі ў Беларусі. З пачатку гэтага году, як вядома, немцы істотна павялічылі падатак для замежных дзеячоў культуры, спартоўцаў ды журналістаў, што працуюць у ФРГ. Гэта й сталася прычынай таго, што Майкл Джэксан адмовіўся ад заплянаваных нямецкіх канцэртаў. Натуральна, што фанаты поп-сьпевака выказалі пратэст свайму ўраду.

Каб замяць скандал, міністар фінансаў ФРГ Тэа Вайгель зьвярнуўся да Джэксана з нечуванай дагэтуль прапановай. Ён параіў сьпеваку ды ягоным мэнэджэрам як падмануць падатковую іспэкцыю. Трэба частку даходу ад канцэртаў задэкляраваць у выглядзе сумы, што пойдзе на неабкладальныя падаткамі вытворчыя выдаткі — абсталяваньне, рэквізыты, транспарт, электраэнэргію.

САЛЖАНІЦЫН

У Казахстане газэта "Комсомольская Правда" — пад пагрозаю забароны. Газэта абвінавачваецца ў парушэньні 20 артыкулу Канстытуцыі краіны, дзе сказана пра недапушчальнасьць прапаганды ці агітацыі гвалтоўнага зьмяненьня канстытуцыйнага ладу ды парушэньня цэласнасьці рэспублікі. Як піша сама "Комсомольская Правда", прычынай сталася публікацыя газэтай стэнаграмы "Наўпроставай лініі" з Аляксандрам Салжаніцыным, дзе той назваў Казахстан частай Расеі ды паскардзіўся на ўціск "русскоязычных". Між тым, у Казахстане з 1227 газэтаў ды часопісаў толькі 275 выдаюцца на казахскай мове, а з 200 тэлекампаніяў толькі 5 перадаюць на нацыянальнай мове карэннага насельніцтва. Пракуратура лічыць, што газэта праз публікацыю выказваньняў Салжаніцына распальвае нацыяльную варожасьць. А шэраг нацыянальных пісьменьнікаў, што зьвярнуліся з скаргай у пракуратуру, назвалі Салжаніцына "нявыхаваным дзіцёнкам, які цягае аксакала за бараду". Пракуратура накіравала справу "Комсомольской Правды" ў Вярхоўны Суд Казахстану.

НАРВАЎСЯ ВОСТРЫ НА ШЫЛАВАТАГА

У Нямеччыне амаль усе вулічныя таксафоны прымаюць аплату замест манэтаў плястыкавымі карткамі. Праўда, каштуе гэта даражэй за традыцыйны спосаб. Але на дапамогу сквапным бюргерам прыйшлі народныя ўмельцы краінаў СНГ, дзе падмануць дзяржаву здаўна лічылася правілам добрага тону. "Сьпяцы" распрацавалі цудадзейную плястыкавую картку. Яна здольная пасьля размовы самастойна аднаўляць зьнятую зь яе аплату. З такой карткай можна бясконца весьці бясплатныя тэлефонныя размовы. На чорным рынку яна каштуе 300 марак. Што ня так ужо й шмат у параўнаньні з нармальнымі — за 6 ці 50 марак. Нямецкім тэлефонным кампаніям неўзабаве, відаць, давядзецца растраціцца на пераабсталяваньне таксафонаў назад на манэтную аплату, бо сродкаў барацьбы з постсавецкім вынаходніцтвам пакуль ня знойдзена.

Літва

Фэстываль нязвыклага тэатру

"Нашае грамадзтва чамусьці вырашыла, што адзіная вартая чалавека мова зносінаў — мова вэрбальная, — сказаў на прэс-канфэрэнцыі адзін з арганізатараў Міжнароднага тэатральнага фэстывалю людзей з парушэньнямі інтэлекту "Вільтіс-96" Р.Катылюс. — Большасьць людзей або проста забылася або ня ведае, што поўнай і дасканалай камунікацыі людзі могуць дасягнуць між сабою і пры дапамозе жэстаў, піктаграмаў ці проста плястыкі.

Правядзеньнем гэтага фэстывалю літоўскі бок дасягае адразу некалькіх мэтаў. Мы, усе, хто занятыя ў сфэры дэфэкталёгіі, маем магчымасьць паказаць, якіх вынікаў можна дамагчыся ў працы зь людзьмі з псыхічным нядугам. Нашыя выхаванцы-акторы нарэшце змогуць адчуць радасьць сцэны й кантакт з староньнім гледачом. Прыезд на фэстываль калектываў з краінаў, дзе праца зь людзьмі з псыхічнымі парушэньнямі вядзецца даўно й вынікова, а гэта Данія, Англія, Японія, дазволіць узьняць прафэсійны ўзровень нашых выхавальнікаў. А наагул гэта проста для ўсіх нас сьвята. Тым больш, што заплюшчыць вочы на праблему людзей зь псыхічным парушэньнямі ніяк не выпадае.

Па ўсім сьвеце статыстыка прыкладна аднолькавая. Аднолькава страшная. Прыкладна адзін працэнт людзей нараджаецца з тымі ці іншымі генэтычнымі сындромамі. Гэты працэнт амаль не вагаецца ні ад колькасьці ўжываньня чыстага алькаголю на душу насельніцтва ў краіне, ні ад экалягічнай сітуацыі. Выкідаць такую колькасьць людзей з каляіны жыцьця ў любым выпадку амаральна дый проста неразумна. Дарэчы, большасьць зь іх у стане выконваць ня вельмі цяжкую фізычную працу, яны ў стане дапамагчы нам, людзям, якім пашчасьціла нарадзіцца здаровымі, зірнуць на сябе зь іншага боку. З боку шчырай наіўнай непрадузятасьці".

Фэстваль праходзіў з 10-га да 12-га траўня ў памяшканьні Акадэмічнага Драмтэатру. Гэта было сьвята... імправізацыі. Нязмушаныя ніякімі рамкамі ўдзельнікі спэктакляў спрабавалі свае яшчэ ня выкрышталізаваныя "Я" праз танцы, музыку, празь сьпевы. Яны абапіраліся толькі на рэакцыю залі й сваіх партнэраў на сцэне, намагаючыся заваяваць як мага болей аплядысмэнтаў. Панавала сапраўдная, натуральная шчырасьць, якой у маёй душы з кожным днём, на вялікі жаль, застаецца ўсё меней і меней месца.

Табліца П.Сергіевіча

16 траўня адбылося ўрачыстае адкрыцьцё мэмарыяльнай таблiцы вялікаму беларускаму жывапісцу Пятру Сергіевічу. Шыльда з ініцыятывы Таварыства Беларускай Культуры ў Літве ўсталяваная на фасадзе дому на Антокальскай 30, дзе мастак на працягу многіх гадоў жыў і працаваў.

Салідарнасьць

15 траўня перад пасольствам РБ у Літве, прайшоў пікет, арганізаваны Саюзам працоўных Літвы. У акцыі ўдзельнічала блізу трыццаці чалавек. Яе ўдзельнікі пратэставалі супраць дзеяньняў уладаў Рэспублікі Беларусь, якія парушаюць правы чалавека, робяць немагчымай працу незалежных прафэсійных саюзаў. Удзельнікі пікету выказалі сваю салідарнасьць з Беларускім незалежным прафсаюзам. Непасрэднай нагодай для пікету стала высылка беларускімі ўладамі дзеячоў польскага прафсаюзу "Салідарнасьць".

Забарона на рэкляму

З 1 чэрвеня ўступае ў сілу забарона на рэкляму тытунёвых вырабаў. Ад гэтага часу вытворцы й гандляры цыгарэтамі змогуць, не парушаючы закон, інфармаваць пра свой тавар толькі ў месцы ягонага продажу. Аднак у гэтага закону сёньня вельмі шмат праціўнікаў. Найперш гэта ўладальнікі газэтаў і тэлебачэньня. Бо, як сьведчыць статыстыка, "тытунёвая" доля ў паступленьнях ад рэклямы складае блізу 30 працэнтаў. Перакрыцьцё гэтай крыніцы даходаў можа паставіць у вельмі цяжкае фінансавае становішча некаторыя літоўскія выданьні, якія й так перажываюць ня самыя лепшыя часы. Таму ўладальнікі пэрыёдыкаў і тэлеканалаў маюць намер зьвярнуцца ў Канстытуцыйны Суд і давесьці, што гэты закон супярэчыць Літоўскай Канстытуцыі і парушае правы грамадзянаў.

Аднак, з гэтага наўрад ці што атрымаецца, бо Літва, сёлета падпісала шэраг пагадненьняў з Эўрапейскім Зьвязам, у тым ліку і праграму "Тэлебачаньне бязь межаў", у якой катэгарычна забароненая рэкляма тытунёвых вырабаў праз сродкі масавай інфармацыі.

"Life"

У Вільні пачаўся сапраўдны фэст! Цэлы тыдзень у горадзе дзень і ноч будзе бушаваць сьвята неўтаймоўнай дыянісійскай энергіі. Пачаўся традыцыйны віленскі тэатральны фэстэваль "Life", што зьбірае найлепшыя эўрапейскія тэатральныя калектывы. Сёлета адкрыцьцё сьвята праходзіла ў Нагорным парку на Крыжовай гары. Адкрываўся фэстываль прэм'ерай рок-опэры "Каханьне й сьмерць у Вэнэцыі" у пастаноўцы аднаго з самых знакамітых літоўскіх рэжысэраў Э.Някрошуса й парадам фэервэркаў, што імгненнымі зарніцамі асьвятлялі начное неба над ажылай пасьля доўгае зімы Вільняй.

Андранік Антанян

Вяртаньне караля

Напачатку траўня дзясяткі тысячаў вугорцаў узялі ўдзел у сьвяткаваньні 1000-годзьдзя вясельля караля Стэфана. Каля сотні тысячаў чалавек суправаджалі рэлікварыі з мошчамі Сьв. Стэфана й ягонай жонкі — рукою караля й косьцю рукі каралевы. Рэлікварыі праносіліся па мясьцінах, зьвязаных з жыцьцём манархаў. Мошчы Сьв. Стэфана захоўваюцца ў Будапэшце, каралева пахаваная ў Нямеччыне, адкуль і былі прывезеныя яе парэштКі.

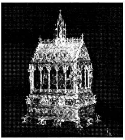

4 траўня 996 г. Стэфан пабраўся шлюбам зь нямецкаю прынцэсаю. Умоваю гэтага шлюбу была хрысьціянізацыя мадзьяраў. Кароль Стэфан быў абвешчаны пазьней сьвятым, ягоныя каралеўскія рэгаліі сталі сымболем вугорскай дзяржаўнасьці. У 996 г. для вугорцаў, якія прывандравалі ў Панонскую раўніну з Азіі, распачаўся эўрапейскі пэрыяд іхнай гісторыі.

Алег Дзярновіч

КАЛЯНДАР

ПАМЯЦІ ПЕРШАГА

Наўрад ці першы homo sapiens мог прадбачыць, што гісторыяў будзе ўсяго чатыры: адна — пра ўмацаваны горад, абаронцы якога ведаюць, што ім наканавана загінуць, другая — пра вяртаньне, трэцяя — пра пошук, і апошняя — пра самагубства Бога.

Магчыма, у тую вырашальную ноч ён прысьніў, як пазбаўляе сябе жыцьця. Ён прачнуўся ад уласнага крыку — першы на Зямлі — і выйшаў да сваіх супляменьнікаў, каб абвясьціць ім пра існаваньне Бога. Гэта здарылася ці то ля ракі Хуанхэ, ці то на беразе возера Ньяса, ці то ў Альпах 45.000 гадоў таму — на мяжы сярэдняга й верхняга палеаліта. Археолягі сьцьвярджаюць, што зьяўленьню homo sapiens'а папярэднічала існаваньне рознага кшталту паўмалпаў — аўстраляпітэкаў, сынантрапаў, прэзынджантрапаў ды іншых. Ня менш як два з паловай мільёны гадоў перад HS яны займаліся вырабам прымітыўных прыладаў працы, за што атрымалі назоў homo habilis — чалавек умелы. Такім чынам, паміж словамі "чалавек" і "розум" мы сапраўды ня ставім знак "=".

Сярод нас жывуць людзі, продак якіх быў ПЕРШЫМ разумным чалавекам. Магчыма, яны найбольш моцна адчуваюць цяжар досьведу сарака пяці тысячаў гадоў Шляху. Мы штодня пераглядаем яго як "кнігу пяску", але ніколі ня здолеем узгадаць УСЕ крокі, зь якіх ён складаецца. Таму — ПЕРШАМУ — прысьнілася самагубства, бо ён стаўся чалавекам разумным — ён усьвядоміў, што ня ведае, хто ён і куды рушыць, але ён не загінуў — ён стварыў Бога. І распачаўся цыкль чатырох гісторыяў. Сёньняшняя Беларусь вярнулася да першай зь іх. Калі прыйдзе апошняя — невядома. Таму варта адзначыць гэты юбілей, і, магчыма, цыкль зьменіцца — "мы дачакаемся прыходу багоў".

Homo sapiens прызвычаіўся адзначаць свае юбілеі стварэньнем манумэнтаў. Як выглядаюць помнікі homo habilis'у мы добра ведаем... Магчыма, п'яны жабрак, што сьпіць на прыступках падземнага пераходу, ведае, як мусіць выглядаць помнік homo sapiens'у. Магчыма, гэта ён і ёсьць.

Севярын Квяткоўскі

Генадзь Сагановіч

CRIMEN PERDUELLIONIS,
або справа смаленскага ваяводы

Хачу паўтарыць за Жулем Мішле: "Зьдзьмуваючы пыл стагодзьдзяў, я бачыў, як уставалі памерлыя". Гісторыі гэтай, так да канца й не разблытанай, ужо больш за тры стагодзьдзі, а яна ўсё яшчэ займае, хвалюе, быццам усё адбывалася на вачах.

28 верасьня 1654 года, пасьля чатырнаццаці тыдняў упартай абароны, Смаленск здаўся маскоўскаму цару Аляксею Міхайлавічу. Праз колькі дзён смаленскі ваявода Піліп Абуховіч з часткаю афіцэраў і шляхцічаў пакінуў заняты царскім войскам горад і выехаў на Беларусь, да Дуброўны, якая яшчэ баранілася. Ня думаю, каб нехта ўжо тады здагадваўся, што Смаленск страчаны назаўсёды, але капітуляцыя галоўнай усходняй цьвердзі беларуска-літоўскай дзяржавы сталася зусім нечаканай для грамадзкасьці. Шляхта была проста шакаваная.

Не пасьпеў Абуховіч вярнуцца ў свой маёнтак Ліпу, як край запаланілі чуткі пра тое, што ён здаў Смаленск маскоўскаму цару з карысьлівых інтарэсаў, па змове, што ня ўмеў і не хацеў ваяваць. Былы сябрук капітулянта Іван Цыпрыян Каманяка ў едкім лісьце высьмяяў ваяводу, прыпомніўшы таму й веданьне лаціны, і славу прамоўцы. Выходзіла, што Абуховіч меў "людзей зацных і добрых, пры жыўнасьці, гармаце, ды не хацеў бараніцца", ды што за час усіх штурмаў Смаленска ў яго "толькі аднаго ткача забіла, ды й то ня вельмі вядомага". А пасквіль жа хадзіў па ўсім краі, гэта чыталі. Казалі нават, што яму дадуць 1200 пяхоты і пашлюць вяртаць Смаленск...

Псыхічна Абуховіч быў ужо зламаны, і нават дыярыюш, які вёў з 1630 году, пасьля капітуляцыі перастаў пісаць.

Калі 19 траўня 1655 году ў Варшаве адкрыўся надзвычайны сойм, які мусіў пільна разглядаць адно пытаньні абароны (трэба ж было ратавацца, бо маскоўскае войска распачынала новую наступальную кампанію), у цэнтры ўвагі апынулася справа смаленскага ваяводы. Паслы ад Беларусі й Літвы, абвінаваціўшы Абуховіча ў crimen perduellionis (здрадзе краіне), патрабавалі да высьвятленьня ўсіх абставінаў капітуляцыі выключыць яго з сэнату, а паслоў Смаленскага ваяводзтва – з пасольскай ізбы. Апошняга хутка дамагліся, але за Абуховіча заступіўся кароль ды сэнатары. Трэба спакойна ва ўсім разабрацца, даводзілі яны. Тады беларуска-літоўская шляхта заявіла, што яна ня будзе цалаваць рукі каралю (а значыць, і не пачнуцца нарады) да таго часу, пакуль Абуховіч ня выйдзе з сэнату. Патрабавалася нават большае – тэрмінова судзіць смаленскага здрайцу і яго супольнікаў на гэтым самым сойме! Чаму так адзінадушна шляхта вінавaціла менавіта Абуховіча, хоць на сойм былі пакліканыя і палкоўнік Вільгельм Корф, і Мікалай Тызэнгаўз, якія таксама кіравалі абаронай Смаленску?

Ня хутка ўдалося прыйсьці да кампрамісу. Паслы прынялі абяцаньне караля судзіць вінаватых на наступным сойме, а кароль з гэтага ж дня пазбаўляў апошніх голасу ў сэнаце і пасольскай палаце. Прысутны на сойме нямецкі дыплямат Фрагштайн адзначыў, што гэтыя недарэчныя разборкі забралі цэлыя два дні, так патрэбныя для пільнай арганізацыі абароны.

Ян Казімір і Сапегі падтрымвалі абвінавачанага, давалі яму час, каб сабраў доказы ў сваё апраўданьне. Дазволілі паказаць сябе на справе і даверылі полк з дывізіі Паўла Сапегі. На чале палка Абуховіч ваяваў са шведамі, а потым прыйшоў пад Берасьце, але, прыгнечаны духова, захварэў тут на камень (calculus) і праз два тыдні памёр. З таўром здрадніка сваякі пахавалі нябожчыка ў Навагрудку.

Постаць Абуховіча была вядомая ў цэлай Рэчы Паспалітай. Гэты навагрудзкі шляхціч скончыў Замойскую акадэмію, ведаў клясычныя мовы й славіўся як выдатны прамоўца. Доўгі час ён быў пры двары Льва Сапегі, служыў пад яго чалом ротмістрам, а потым стаў добрым прыяцелем старому гетману. Шматкроць прадстаўляў Навагрудзкае ваяводства на вальных соймах, у пасольскай палаце граў заўсёды адну зь першых роляў, бараніў соймы ад зрыву. Яшчэ ў 1648 годзе, падчас элекцыі Яна Казіміра, Радзівілы ахрысьцілі Абуховіча "мужам вялікага розуму і рэдкага красамоўя". Канцлер Альбрэхт Радзівіл напісаў, што гэта "добры грамадзянін, вучоны і вельмі заслужаны". Абуховіча паважалі. Яго любіў кароль. Яму ўсьміхалася фартуна. Да ракавога дня 25 верасьня 1653 году – дня прызначэньня ваяводам у Смаленск.

Чаму кароль перад самай вайной аддаў Смаленск менавіта Абуховічу? Усе ж, і Ян Казімір пагатоў, ведалі, што ён "больш прамоўца, чым жаўнер".

Каб змыць ганьбу з роду, сын памерлага ваяводы палкоўнік Міхал Абуховіч неўзабаве дэкляраваў, што яны гатовыя давесьці "невінаватасьць свайго родзіча". Справай нябожчыка заняўся надзвычайны сойм, сабраны ў Варшаве ажно ў 1658 годзе. За тыдзень да пачатку паседжаньняў спэцыяльная камісія з трох сэнатараў і дваццаці чатырох паслоў стала вывучаць сьведчаньні камандзіраў, ротмістраў, жаўнераў, дэпутатаў, якія вялі перамовы зь непрыяцелем, а таксама простых жыхароў Смаленску, што пакінулі там, сыходзячы, свае маёнткі. Аналізаваліся дакумэнты ўсіх зносінаў з царом, апраўдальны тэкст аб прычынах здачы Смаленску, напісаны ў 1655 годзе ўласнаручна Абуховічам. У выніку зьявіўся "Соймавы дэкрэт па абвінавачаньні смаленскага ваяводы Піліпа Абуховіча ў здачы Смаленску маскоўскаму войску", у якім і адкрыліся дэталі смаленскай драмы...

Усё пачалося літаральна з моманту прызначэньня. Намінаваны ваяводам у верасьні, Абуховіч толькі ў канцы сьнежня (праз тры месяцы!) здолеў уехаць у Смаленск. Пётра Вяжэвіч, які быў тады смаленскім падваяводам, то брамы не адчыняў, то паграјаў... У апраўдальным тэксьце Абуховіча падкрэсьлена, што ўсё гэта сыходзіла ад вялікага гетмана Януша Радзівіла, які бачыў на чале смаленскай цьвердзі палкоўніка Корфа.

Калі Абуховіч такі ўехаў у горад, Вяжэвіч аддаў ключы ад брамаў і замкавыя харугвы не яму, а Корфу. Прызначаны ваявода заставаўся хутчэй госьцем, чымся гаспадаром фартэцыі. Што яшчэ горш – абструкцыя смаленскай шляхты, якая на сваім сойміку выказалася супраць намінацыі Абуховіча. Праўда, манарх сувора загадаў слухацца. Абуховіч вагаўся, прасіў караля і вялікага князя адклікаць яго, але той супакойваў, абяцаў хуткую дапамогу, казаў трымацца...

Тымчасам смаленскі замак ператварыўся ў кацёл, гатовы выбухнуць. Пяхота і шляхта збунтавалася супраць ваяводы. Яго "ня толькі ... шмат разоў ледзь жыцьця не пазбавілі, але й сойміки зрывалі". Ардынансы Януша Радзівіла перадаваліся не Абуховічу, а Корфу. У руках сьледчай камісіі фігураваў унівэрсал вялікага гетмана да смаленскай залогі , каб тая падпарадкоўвалася "не каму іншаму, але адзіна пану Корфу". Паказвалі й ліст, у якім яшчэ да прыходу маскоўскіх палкоў Абуховіч прасіў Радзівіла прыслаць дапамогу, але гетман адмовіў, спаслаўшыся на малалікасьць свайго войска. Дык ці магло быць інакш, калі той сапраўды ня меў і дзесяці тысяч, а мусіў бараніць не адзін горад – цэлую дзяржаву!

На Януша Радзівіла на судзе наагул ускладвалася найбольш віны. Але наколькі адпавядала гэта праўдзе? Вялікага гетмана не цярпелі кароль і ўвесь двор, Абуховіч жа, наадварот, уваходзіў у кола любімцаў Яна Казіміра. "Здраднікам" важна было паказаць менавіта першага, аўтара Кейданскай вуніі. Сам па сабе судовы разбор даваў добрую магчымасьць публічна ачарніць Януша, даўно таксама ўжо нябожчыка. А дакумэнты фальшаваліся тады лёгка.

Соймавы дэкрэт зафіксаваў цэлы шэраг фактаў, куды больш важных для разуменьня прычыны здачы Смаленска, чымся дэталі стасункаў Абуховіча з Радзівілам і з залогай. Ваявода атрымаў горад запозна, "калі ўжо непрыяцель на карку насядаў", а самым вырашальным сталася тое, што фартэцыя цэлых дваццаць гадоў была занядбаная і за два месяцы сытуацыю проста нельга было паправіць. Калі б Смаленск быў так умацаваны, якім зрабіў яго пасьля капітуляцыі цар, горад "ніколі не патрапіў бы ў маскоўскія рукі", – сьмела сьцьвярджаў Абуховіч.

Сапраўды, муры мелі вялізныя расколіны, у многіх месцах дзюркі проста замазваліся глінай, валоў амаль не засталося. Не было ні добрых запасаў правіянту, ні зброі, ні пораху. У парахавых млынах малолі зерне на муку... На лета ў смаленскіх мурох пакінулі нейкіх 30 коняў, астатніх выгналі з прычыны недахопу фуражу...

Смаляне паводзілі сябе на дзіва бясьпечна. Ніхто не хацеў верыць, што вайна ўжо пачалася. І калі за тры дні да зьяўленьня царскага войска Абуховіч загадаў спаліць пасады за мурамі, люд узбунтаваўся, абвінаваціў ваяводу, што той дарэмна чыніць шкоду.

Ня лепш было з абаронцамі. Касьцяк залогі складала нямецкая пяхота, але ёй ня выплацілі заслужаных грошай. А пераважалі ў замку сяляне, мяшчане і шляхта. Ваявода запісаў, што людзей вельмі мала, і сярод іх часта "студэнты, рамесьнікі, аратаі, якія й страляць ня ўмелі"...

Дык ці можна было наагул у такіх умовах бараніцца ад трыццацітысячнага, добра ўзброенага маскоўскага войска? Не заставалася нічога іншага. І Абуховіч бараніўся – "пакуль сіл і пораху ставала". Вось тут і выявілася, што ён не жаўнер. Імкнуўся ашчаджаць боезапасы і прадукты, а казалі, што ўтойваў. Трэба было спакойна камандаваць, уздымаць баявы дух абаронцаў, а ваявода за ўсё хапаўся сам. Ён не выглядаў на камандзіра. "Пан ваявода ледзь не крывавым потам ня раз абліваўся, удзень і ўночы працуючы, сам людзей па вуліцах і дамох зьбіраў, дрэва, жалеза й іншыя патрэбныя для паправы абароны рэчы здабываючы..." Сьведкі сьцьвярджалі, што Абуховіч, "не давяраючы варце, сам муры па начах абыходзіў, сьпячых і п'яных будзіў і нагадваў..., і гадзіны ніколі не пасядзеў у штодзённай чуйнасьці і цьвярозасьці..."

Хіба мог ён, чалавек зусім не вайсковага духу, натхняць абаронцаў, калі сам знаходзіўся ў глыбокай паняверцы, а ў дадатак яшчэ й паранены?

Абуховіч баяўся вялікай крыві. Калі стала ясна, што прыйшоў час выбіраць адно з двух – або "ад меча непрыяцельскага загінуць", або "без праліваньня крыві й страты людзей" здаць горад, ён спыніўся на другім. Можа нават не ўсьведамляючы, бо гэтак прамаўляла ягонае нутро. Распачаў перамовы. Абарона зусім развалілася. І яшчэ да завяршэньня перамоваў пяхота й шляхта фактычна здалі фартэцыю. Так што й тут у ваяводы не заставалася выбару...

Камісія выснавала: "ніякай віны ў здачы Смаленску на вяльможным калісь Піліпе Казіміры Абуховічы... не даказана". Смаленск страчаны не праз змову Абуховіча з непрыяцелем ці праз нячуласьць да абавязкаў, "але ад пэўных дэфэктаў і праз здраду тамтэйшых некаторых абывацеляў".

Толькі здрада гэтых "некаторых абывацеляў", сярод якіх першая роля належыла пану Альбрэхту Галімонту, чамусьці не выклікала ўвагі камісіі й суайчыньнікаў, што так прагна шукалі вінаватага.

Створаны грамадзкі камітэт

"Нават ва ўмовах бессаромнага гвалту над дэмакратыяй... больш за палову выбаршчыкаў выказаліся за захаваньне ў якасьці дзяржаўных сымбаляў гістарычнай Пагоні і бел-чырвона-белага сьцягу. Вынікі гэтага "рэфэрэндуму" не зацьверджаныя Вярхоўным Саветам і ня маюць юрыдычнай сілы. Таму герб Пагоня і бел-чырвона-белы сьцяг адпаведна закону ад 19 верасьня 1991 году зьяўляюцца афіцыйнымі дзяржаўнымі сымбалямі Беларусі. Гвалтоўнае насаджэньне прэзыдэнцкай сымболікі ў краіне незаконнае", – канстатуе ў сваёй першай Заяве Грамадзкі камітэт абароны беларускай нацыянальнай гістарычнай сымболікі, які створаны ў Менску.

"Гэтая фактычна нязьмененая БССРаўская сымболіка... дае сьвету ілжывае ўяўленьне пра народ і краіну, – сказана далей у Заяве. – Створаная насуперак законам геральдыкі і эстэтыкі, яна пазбаўленая ўсялякага сэнсу. Нездарма ж прэзыдэнтам на сьмех усяму сьвету абвешчаны конкурс на патлумачэньне ягоных сымбаляў. Марная справа, марная трата сродкаў. Нацыянальную сымболіку нельга стварыць штучна, немагчыма і адмяніць яе загадам...

Наша Пагоня – адзін з самых старажытных дзяржаўных гербаў у Эўропе і сьвеце. Летапіс зазначыў, што 700 гадоў таму, у канцы XIII ст., ён набывае статус дзяржаўнага. "Рыцар збройны на кані" сымбалізуе абаронцу Бацькаўшчыны... На шчыце вершніка разьмешчаны залаты шасьціканцовы крыж – сонечны знак Ярылы, сымбаль веры нябеснай заступніцы Беларусі – Эўфрасіні Полацкай. Белы і чырвоны – пракаветна-сакральныя, улюбёныя колеры беларусаў. Чырвоная паласа на бялюткім тле палотнішча сьцягу – гэта суладзьдзе чысьціні і мужнасьці, знак ахвярных Хрыстовых пакутаў, сьлед пралітай за Волю рыцарскай крыві...

Пад гэтымі сьвятымі сымбалямі нашыя продкі здабылі найбуйнейшыя свае перамогі: на Сініх Водах і пад Грунвальдам, пад Воршай і на рацэ Вуле, пад Кірхгольмам і Хоцінам. Гэтыя сымбалі лунялі над паўстанцамі Якуба Ясінскага,.. Кастуся Каліноўскага, пад імі гінулі жаўнеры гераічнага Слуцкага Збройнага Чыну".

У Грамадзкі камітэт аб'ядналіся найбуйнейшыя беларускія спэцыялісты ў гісторыі, геральдыцы, археалёгіі, мастацтвазнаўстве, а таксама вядомыя пісьменьнікі,

мастакі, навукоўцы, – усяго больш за 60 чалавек.

Мэты Камітэту: цывілізаванымі, законнымі сродкамі дасягнуць аднаўленьня ў якасьці дзяржаўных сымбаляў гербу Пагоня і бел-чырвона-белага сьцягу; забясьпечыць сталую прысутнасьць нацыянальных гістарычных сымбаляў у жыцьці краіны і народу, прапагандаваць іх.

Камітэт абвясьціў 1996 год у Беларусі годам гербу Пагоня і прапанаваў усім патрыятычным сілам краіны правесьці сёлета сьвяткаваньне 700-х угодкаў яго дзяржаўнасьці.

Паўліна Качаткова

Сярод усяго

АПАВЯДАНЬНЕ

Чаго толькі няма ў Сьвіслачы. Паглядзі! З моста ўсё ўбачыш. Тут ёсьць: рэшткі электрагітары са струнамі, шыны, зусім цэлая з выгляду рыдлёўка (яе можна паспрабаваць выцягнуць), пляшкі самыя розныя. Зялёныя цяжкія сьметніцы патрапілі ў ваду з прысадаў парку, паламаная лаўка — таксама адтуль. Што яшчэ? Шмат таямнічага й неспазнанага! Вось нешта белае й брыдкае зачапілася на дне і цяпер калыхаецца, выгінаецца, трапечацца ў вадзе. Нават ня хочацца казаць, на што яно падобнае. Вось куртка, яна таксама зачапілася і ня можа плысьці далей. Думаю, гаспадар ня будзе шукаць яе на дне ракі. Напэўна, яна яму ўжо непатрэбная. Пільна ўзіраюся ў па-зімоваму празрыстую ваду: можа прагляне сярод усяго бледны твар чалавека, які страціў у Сьвіслачы ня толькі куртку, але й жыцьцё.

І ўсё гэта можна назіраць кожны дзень па дарозе на працу. Ідзеш праз мост — і глядзі сабе, колькі заўгодна, любуйся, калі толькі не халодна й ня сорамна, што прымуць за шызу.

Ёсьць яшчэ пад мостам нешта накшталт снараду ці бомбы. Дакладней, гэтая незразумелая рэч там была да нядаўняга часу. Кажу "ёсьць", бо ўвесь час забываюся, што яе там няма. Так мы звыкліся зь ёю. Тры гады мы спрачаліся з-за яе, бо кожны з нас хаця б раз на дзень пераходзіў мост. Сакратарка Люда казала:

— Гэта не снарад, а вялікая рыба. У яе хвост.

— Такія рыбы ў Сьвіслачы ня водзяцца, — пераконвала я яе, — гэта бомба, альбо снарад, паглядзі нармальна.

— Рыба, — настойвала Люда, — яна прыплыла аднекуль, але ня здолела жыць у Сьвіслачы, таму й здохла.

— А чаму яна так добра захавалася?

— Таму што вада халодная.

— Яе б даўно зьелі іншыя рыбы.

— А калі яны ня хочуць яе есьці?

— Ты лепей згадай кінахроніку. Помніш, як там паказваюць? З самалётаў падаюць вось такія самыя хвастатыя бомбы.

— Дык гэта бомба ці снарад?

— Нешта такое...

Мы глядзім з моста ў ваду, а людзі, якія праходзяць міма, глядзяць на нас. Робіцца няёмка. Яны думаюць, што мы дурныя.

— Усё адно гэта бомба, — кажу я. Люда маўчыць, і мы йдзем, куды ішлі.

Тое, што гэта ўсё ж ня рыба, высьветлілася. Вясной і летам вада была мутная, а восеньню зноў — празрыстая. Вось тады мы і ўбачылі, што тая штука пад вадой як ляжала, так і ляжыць.

Ляжала яна там, ляжала да сакавіка 1996 году, а пасьля зьнікла. Куды? А хто ведае? Аднойчы, гляджу, быццам усё на месцы, але няма самага галоўнага — бомбы. Зьнікла. Няма пра што казаць.

Перад сьвятам перамогі над фашыстамі пайшлі з дзецьмі — Адасём і Янаю на Сьвіслач. Хацелі паглядзець жабаў. Адразу ўразіла мноства вялікіх і шырокіх маціцовых ракавін. А жабаў не было.

— Дзе жабы? — пытаўся Адась.

— Павінны быць.

Мы йшлі ўздоўж бруднага берагу. Двухгаловая Яна з радасьцю шпурляла ў ваду каменьчыкі. А жабаў не было. Мне пашчасьціла ў іншым — знайшла манэту.

— Глядзі, Адась, манэта!

— Дзе?

— Вось, — я паказала сямігадоваму Адасю знаходку, — і тут яшчэ арол.

— Арол!?

— Расейскі.

— А... — расчараваўся Адась.

Цікава, а якога арла ён хацеў пабачыць?

— Гэта пяць расейскіх рублёў, — патлумачыла я.

— А дзе жабы?

— Будзем шукаць... Хадзем, Яна, давай руку. А можа жабы яшчэ не нарадзіліся...

І ў вадзе, і на беразе хапала рознага... Не было толькі таго, што мы шукалі.

— Во, Адась, глядзі: яшчэ адна манэта, — я падабрала зь пяску зусім чорны круглячок.

— Зноў расейская?

— Савецкая. Пятнаццать капеек, за іх можна было тэлефанаваць у іншы горад. А вось і жаба.

— Дзе?

— Вось, на кавалку пенапласту.

— Дзе?

— Зараз пабачыце...

Жаба была зусім невялічкая і занадта спакойная, на нас зусім не рэагавала. Звычайна яны толькі пры набліжэньні адразу плюхаюцца ў ваду.

Азіраюся, шукаю, чым бы паганяць жабу, каб яна скочыла. Знаходжу дубец, варушу ім жабку — сядзіць, як прыклееная. І колер у яе нейкі мэталёвы. Можа нежывая? Выцягваю з вады пенапласт разам з жабай — як сядзела, так і сядзіць.

— Яна памерла, — канстатуе Адась.

— Не, яна дыхае, паглядзі на яе горла.

— Жаба, жаба! — радуецца Яна.

— Зараз пабачым, ці можа яна плаваць, — кажу я і сьпіхваю жабку з пенапласту. Плыве!

З трафэямі — маціцовымі ракавінамі і дзвюма манэтамі — пакідаем бераг Сьвіслачы.

Дарогай згадваю манэту 1570 году з Пагоняй, якая дзесяць гадоў таму на даўгім срэбным ланцужку вісела ў мяне на шыі. Манэта страчаная — шкада, мне падаравала яе маці.

На раскопках Дамініканскага касьцёла тым, хто знаходзіў манэту з Пагоняй даплочвалі пяцьдзясят капеек за штуку — такая была прэмія. Некаторыя знаходзілі па тры за зьмену. А я за пяць месяцаў — ніводнай. А як хацелася! Не для таго, каб атрымаць пяцьдзясят капеек, а проста, каб знайсьці! Аднойчы ўбачыла нешта круглае ў пяску, думала ўсё — знайшла. Узяла, а там манэта, але на ёй — ўсё той самы двухгаловы арол. І што зь ім рабіць?

Манэты, знойдзеная праз стагодзьдзі, нагадваюць пра тое, што йснавала, пра дзяржавы, якія зьнікалі, каб не адрадзіцца.

І думаю я пра тое, што ніхто ня знойдзе дробнай беларускай манэты на беразе ракі.

ПАПРАЎКА

У папярэднім нумары "НН" пры публікацыі апавяданьня "Калекцыянэр" з-за тэхнічных прычынаў страчана імя аўтаркі твора Марыі Роўды. Прыносім сп. Марыі свае прабачэньні.

Рэдакцыя

Адам Глёбус

Каралеўства Буды

ТАЙЛЯНДЗКІЯ ПАДАРОЖНЫЯ СЬПІСЫ

Прысьвячаю Веры Маркавай, чыя творчасьць служыць узорам для пераймальня.

Буда...

Вясёлы Буда. Буда ляжыць. Вялікі Буда. Залаты Буда. Любы Буда. Буда сядзіць на дванаццаці падушках. Ніфрытавы Буда. Буда-настаўнік. Буда-лекар. Драўляны Буда.

Белае...

Хрумстка-белая павінна быць хустка сялянкі.

Халат лекара падчас размовы з пацыентамі мусіць быць бясспрэчна-белы. Вопратка хірурга й памагатых можа мець і зеленкавата-шарую, балотную афарбоўку, але гэта, каб не было відаць крыві.

Соль смачнейшая, калі мае крыштальна-белы адліў.

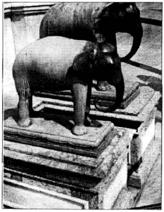

Цукар мусіць быць белы, толькі крышку цяплейшы за соль.

Папера, на якую перапісваюць вершы, прысьвечаныя каханай жанчыне, ня можа быць іншай як белай.

Антычную капітэль лепш за ўсё абнаўляць бялюткаю фарбаю. Пра гэта ведаюць стваральнікі гатэляў у нэакаляніяльным стылі на беразе Сіямскай затокі ў Тайляндзе.

Сьвежа-белы грабеньчык морскай хвалі нясе ў сабе непараўнальны рамантызм.

Лебедзі на вадзе – само ўвасабленьне белакрылага харaства, нават калі плаваюць у невялічкім стаўку на кракадзілавай фэрме.

Каб каўнерык школьніцы быў заўсёды цнатліва-белы, павінны турбавацца яе бабулі.

Усьмешка маладой каханкі так і завецца белазубай.

Калі хмарачосы маюць белыя сьцены, яны зьзяюць перад навальніцаю й кідаюць выклік Перуну. Але наймагутнейшае зь белых адценьняў, натуральна, у маланкі.

Калі запытаюцца, што я жадаю мець звычайнага белага колеру, адкажу: дом, кашулю і піялу з тайляндзкім рысам.

Найбялейшы колер асьляпляе, абпальвае і пераплаўляецца ў боль.

Чыстае...

Празрыстая й прахалодная вада ўвасабляе чысьціню.

Камень аквамарын і слова "аквамарын" вельмі чыстыя.

Найпрыгажэйшае...

Краявід узгаданы зь дзяцінства.

Поўня ў зімовую ноч.

Адлюстраваньне сабора ў нерухомай вадзе.

Вясёлае...

У Тайляндзе весяліць і цешыць вока бязьмежны бангкокскі кілім, сатканы зь мірыядаў электрычных агеньчыкаў ў цёплай чарнаце навагодняй ночы. І высока-высока, па-над усім срэбны скрылік месяца таксама ўсьцешвае самотных і пахмурных.

Адлюстраваньні рэстаранных танцорак у падсьветленай вадзе цёмнага става цешаць вока і весяляць.

У шыкоўнай срабрыстай машыне, што спынілася на чырвонае сьвятло каля майго аўтобуса, убачыў за рулём маладзенькую босую тайляндку. Яе маленечкія пантофлі ляжалі побач на сядзеньні, і гэта разьвесяліла.

Цешаць вока невялікія прыдарожныя будыйскія каплічкі. Асабліва кранаюць сэрца дары, пакінутыя Будзе: чарачкі з тайскім віскі, булачкі, цацкі, бутэлькі з кока-колаю.

Каля ўваходу ў краму, дзе прадаваліся аўтазапчасткі й вырабы з тоўстай чорнай гумы, сядзела маленечкая сіямская котка з блакітнымі вочкамі. На шыі ў коткі быў павязаны чырвоны абрэнчык са срэбным званочкам. Котка са званочкам павесяліла.

Вакол залаціста-стракатага каралеўскага палаца лётала процьма вялікіх матылькоў. Некалькі зь іх заляцела ў цемнаватую, урачыста-пурпуровую, тронную залю. Каралеўскі ахоўнік быў яўна незадаволены паводзінамі лёгкакрылых наведнікаў. А мяне якраз і пацешыла незадаволенасьць і раздражнёнасьць ахоўніка. Калі працягнуць тэму тайляндзкіх матылькоў, дык больш за ўсіх мяне разьвесяліў матылёк, які ўсеўся на лобе ў вялізарнай сланіхі.

Дадае шчасьця...

Сьвежая белая кашуля.

Апрананьне наагул новых рэчаў паляпшае настрой.

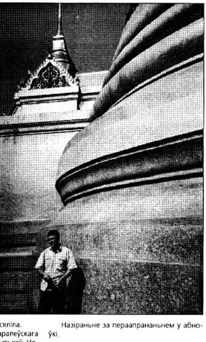

Назіраньне за пераапрананьнем у абноўкі.

Замілавальнае...

Невялічкія цацкавыя зьвяры, зробленыя з добрых і якасных матэрыялаў: драўляныя львы, лятунныя качкі, керамічныя коткі...

Старыя фатакарткі, хай сабе і з надламаным кутком, выклікаюць замілаваньне, асабліва калі на картачцы дзяўчаткі.

Хлопчык выклікае замілаваньне, калі выразна, на памяць чытае клясычны верш Максіма Багдановіча.

Замілаваньне агортвае сэрца, калі ўваходзіш у стары, зарослы дзедаў сад. У бацькавым садзе пачуцьці яркія, але замілаваньня не знаходзіш.

РАСЕЯ ЗБЛІЗКУ

Турма: замкнёнае д'яблава кола

Паводле афіцыйных зьвестак, у 530 турмах і калёніях жорсткага рэжыму ў Расеі ўтрымваецца паўмільёна зьняволеных. У 160 установах зьняволеньня, якія разлічаныя на 167 тысячаў асобаў, у 1994 годзе знаходзілася 238 тысячаў.

"У расейскіх турмах людзі гадамі чакаюць суда", — піша нямецкая газэта "Wochenpost".

"Хлебная" перапіска

Прадстаўнік ААН Найджэл Родлі два гады таму пабываў у Бутырскай турме. Яна пабудаваная ў 1771 годзе і разлічаная на 3500 арыштантаў. Цяпер там зьняволеных амаль удвая больш — 6300. Н.Родлі жахнуўся пры выглядзе камэраў. Замест 28 чалавек — амаль 100, як селядцоў у бочцы. Прыбіральня — тут сама.

"Віталь, Віталь!" — кліча мужа жанчына, якая стаіць перад турмою "Красты", якая знаходзіцца ў Санкт-Пецярбурзе, на беразе Нявы. Па вуліцы, якая аддзяляе масіўныя цагляныя сьцены ад астатняга сьвету, праносяцца аўтамабілі. А Віталь ужо паўтара года чакае суда.

Два гады ў турме ў чаканьні працэсу — звычайная для Расеі рэч. Юлія, жонка Віталя, бачылася за гэты час з мужам усяго тры разы і праз тэлефон размаўляла ня больш за гадзіну. Перапіска забароненая. "Тут проста плююць на законы", — абураецца жанчына і шпурляе сьнежкаю ў чырвоную турэмную сьцяну.

Але раптам на брук падае нейкая палка. "Гэта, напэўна мне!" — Юля чакае, пакуль праедзе машына, бяжыць і хапае палку. На канцы яе прылеплены сьлiною хлебны мякіш, а пад ім — кароткая цыдулка. Прачытаўшы яе, Юля ўзрадавалася: "Гэта мне!"

Жанчына кідае позірк на другі бок вуліцы. "Глядзі, там, наверсе! — крычыць яна. На чацвертым паверсе хтосьці махае рукою праз пралом у сьцяне. — Гэта мой муж!"

Такое пасланьне зьняволеныя прымацоўваюць да скручаных у трубку газэтаў, якія ім выдаюць замест прыбіральнай паперы. "Калі Віталь чуе, як я яго клічу, то кідае мне пасланьне", — распавядае Юля карэспандэнту "Wochenpost". Такія зносіны паміж імі доўжацца ўжо паўгода.

Яны проста задыхаюцца

"Красты", як і ўсе астатнія расейскія турмы, страшэнна перапоўненыя. "У буйных гарадах на кожнага зьняволенага прыпадае менш за квадратны мэтар, а ў іхных камэрах — усяго паўмэтра", — такія зьвесткі прыводзіць Цэнтар рэформы турмаў Камісіі правоў чалавека ААН. Гэты Цэнтар займаецца абаронаю правоў зьняволеных у Расеі.

"У камэры запіхваюць па 70 чалавек, а паводле нормаў ААН павінна быць ня больш за 12", — кажа супрацоўнік цэнтру рэформы Рустэм Максудаў. Зьняволеным даводзіцца спаць па чарзе. На 70 чалавек — адна прыбіральня. Незалежна ад таго, якое злачынства было зьдзейсьнена, да суда ўсе утрымваюцца ў сьледчым ізалятары. Віталя за паўгода ні разу нават не дапытвалі.

У паўразбураным будынку "Крастоў", якому больш за сотню гадоў, сядзяць 10 тысячаў зьняволеных. Будынак не ацяпляецца. Вокнаў няма. У халодныя зімы заладоўваюцца нават самыя маленькія адтуліны ў сьцяне — дыхаць становіцца немагчыма.

"Калі адчыніліся дзьверы камэры, у нос шыбанула мешанінай тухласьці, поту, мачы, бруду", — так апісвае свае ўражаньні прадстаўнік Камісіі правоў чалавека ААН.

У Новакузьнецкай турме летась у ліпені за шэсьць сутак ад недахопу кіслароду памерлі 11 зьняволеных.

Іх морацць голадам

"Умовы ў нашых турмах абсалютна агідныя. Суцэльнае мучэньне", — сказаў кіраўнік галоўнай управы выкананьня прысудаў МУС Расеі І.Калінін у інтэрвію амэрыканскай газэце "Los-Angeles Times".

А што да мучэньняў... Міністэрства ўнутраных справаў Расеі пасьля адмены ў 1988 годзе пакараньня голадам ізноў стала прымяняць яго са студзеня 1993 году. Харчаваньня не даюць тым, хто "дрэнна сябе паводзіць" — гэта значыць, скардзіцца на ўмовы ўтрыманьня.

Адных морацць голадам, іншых холадам. Расьціслаў Еўдакімаў, які ў маскоўскай Ляфортаўскай турме імкнуўся стварыць камітэт зьняволеных, быў пасаджаны ў "ледзяную адзіночку", бэтонныя сьцены якой нацертыя сольлю, таму там ня толькі халодна, але й сыра.

"Мяне прымушалі распранацца да бялізны й гадзінамі стаяць", — успамінае былы вязень. Са словаў другога "былога", а цяпер — старшыні цэнтру рэформы маскоўскіх турмаў Валерыя Абраміна, і жанчынаў утрымваюць у маленькіх вузкіх камэрах, дзе на кожную прыпадае ўсяго 0,5 квадратнага мэтра.

У камэрах кішаць мышы і пацукі. З-за антысанітарных умоваў турмы сталі крыніцамі інфэкцыяў.

Не хапае лекараў і лекаў. Канстанцін Ведзянееў, малады "бізнэсмэн" (так называюць сябе крымінальныя элемэнты і новыя расейскія прадпрымальнікі), у турме захварэў на сухоты. Калі яго арыштавалі, гэта быў здаровы, дужы мужчына 28 гадоў. Праз дзевяць месяцаў ён непазнавальна зьмяніўся і памёр у шпіталі турмы "Матроская цішыня".

Для паляпшэньня ўмоваў зьняволеньня расейскае кіраўніцтва хоча пабудаваць новыя турмы. Барацьбіты за правы чалавека ў Расеі асьцерагаюцца, што гэта толькі пагоршыць становішча зьняволеных: для стварэньня ў турмах больш-менш чалавечых умоваў не хапае пэрсаналу.

Камісія правоў чалавека Расейскай Фэдэрацыі патрабуе, каб пэрсанал ва ўстановах зьняволеньня быў кваліфікаваны і своечасова атрымваў заробак.

Бяз даху над галавою

"Нядаўна Дума прыняла закон, у якім апроч іншага вядзецца гутарка пра павелічэньне колькасьці спатканьняў і перадачаў", — кажа Р.Максудаў. Але рэалізаваць яго нельга з-за адсутнасьці пакояў для спатканьняў, пэрсаналу. А зь перадачамі родным і блізкім зьняволеных даводзіцца гадзінамі стаяць у чарзе на вуліцы.

Пасьля выхаду на свабоду большасьць зьняволеных апынаюцца нібы між небам і зямлёю.

"Яны прыходзяць да нас, — кажа Валеры Сакалоў, кіраўнік санкт-пецярбурскага фонду дапамогі бяздомным і рэдактар прызначанай для іх газэты. Большасьць бяздомных у Санкт-Пецярбурзе — былыя зьняволеныя".

Вярнуўшыся пасьля жахлівых турэмных умоваў, яны адчуваюць сябе адарванымі ад грамадзтва. Уладкавацца на працу ня могуць без прапіскі. А той, хто не працуе, пазбаўляецца права на кватэру.

Былыя вязьні хутка папаўняюць шэрагі злачынцаў і рана ці позна зноў трапляюць туды, адкуль выйшлі. Гэта — замкнёнае д'яблава кола.

(З друку)

ФУТБОЛ

Зьмена лідара

КУБАК БЕЛАРУСІ. ФІНАЛ. ДЫНАМА (МЕНСК) — МВКЦ (МАЗЫР). 1:4

Мазырскі МВКЦ — уладальнік Кубку Беларусі-96. Каманда падаравала сваім аматарам першую перамогу ў афіцыйных турнірах. У мінулую пятніцу адбылася зьмена лідара ў беларускім футболе. Былы лідар — менскае "Дынама" — саступіў дарогу новаму, пацярпеўшы заканамерную паразу. Парадак і ўзровень МВКЦ пабілі ўзровень "Дынама". Можна было меркаваць што "Дынама" прайграе. Але што прайграе ТАК!?

Здавалася, пачатак гульні паказаў поўную перавагу "Дынама". Менчукі кантралявалі сярэдзіну поля і мяч, ствараючы адзін момант за адным: Качура выходзіць сам-на-сам са Сьвірковым — удала дзейнічае на выхадзе галкіпэр. Праз хвіліну падобны момант мае Бялькевіч, але марудзіць з ударам. Ён жа б'е штрафны — крыху міма. Небясьпечна б'е Ўладзімер Макоўскі...

Першы больш-менш прыстойны момант мазырцы зладзелі стварыць толькі на 30 хвіліне гульні — Сяргей Яромка спрабаваў апярэдзіць Варывончыка. Пасьля гэтага "Дынама" мела яшчэ моманты тры — білі Міхал Макоўскі і Качура (тройчы). На 36 хвіліне Пётар прабіў такі Сьвіркова, але з афсайду.

Што робяць з тымі, хто не забівае? Слушна. 43 хвіліна гульні — Рамашчанка б'е штрафны. Удар быццам ня вельмі складаны, але памылка Варывончыка прыводзіць да першага голу. Алягічнае разьвіцьцё падзеяў працягваецца. Разгубленыя менчукі прапускаюць фірмовы кідок Гоманава з-за бакавой, і Яромка апярэджвае Варывончыка. У стане "Дынама" шок. 0:2 пры амаль абсалютным валоданьні сытуацыяй.

Другі пэрыяд быў падобны на першы, як дзьве кроплі. Хвілінаў дваццаць ішла аблога МВКЦ і на 65 хвіліне дынамаўцы, здаецца, дабіліся свайго. Чарняўскі прабіў нечакана для Сьвіркова. Але ўсе намаганьні атакі пахавала менская абарона. Яромка на 81-й хвіліне і Канавалаў на 90-й скарысталі падарункі "Дынама", выйшлі сам-насам зь Яўневічам.

Пэўныя высновы можна зрабіць. "Дынама" мае на сёньняшні момант выразную дыспрапорцыю ва ўзроўнях атакі і абароны. І калі ў гульнях са слабейшымі супернікамі гэта праходзіць, то з роўнымі ў клясе — не. Абарона "Дынама" згуляла правальна. Тры з чатырох мячоў яна магла й не прапускаць. Абарона МВКЦ, наадварот, вытрымала ціск праціўніка. Плюс да гэтага яскрава выявілася застарэлая хвароба менскай атакі. Зь дзясятка момантаў рэалізаваны толькі адзін. На гэтым фоне яшчэ больш выразна глядзелася атака МВКЦ. Зь пяці момантаў скарыстана чатыры. Экстра! Міжволі згадваецца Мілян Фабіё Капэлы.

МВКЦ у пятніцу зрабіла абгрунтаваную заяўку на чэмпіёнства і дубль. Зьмена лідара адбылася.

Андрэй Пятроў

© НАША НІВА Спасылка на "Нашу Ніву" абавязковая Наклад 5000 Нумар падпісаны ў друк 19.5.1996 Надрукавана ў ЗАТ "Lietuvos Rytas" (Вільня, праспэкт Гедыміна, 12а)

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010